

Danes
o naj...
kmetijah

Strani: 21-36

Danes
o naj...
kmetijah

Zaprta SLS-jevska rezidenca!

stran 3

CREDITANSTALT

Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana

Izbrati? **COMTRON**
RAČUNALNIKI
M.Sobota, Slovenska 25, tel.: 27 094

»Vabilo na sestanek
resnice« stran 7

AlbAk
RAČUNALNIKI

MIKLOŠA KUZMIČA 4, M. SOBOTA,
TEL.: 38 170, 22 162

DIJAKI,
ugodni
nakupi
PC-jev!

VESTNIK

Murska Sobota, 4. september 1997, leto XLIX, št. 36, cena 190 SIT

VREME

V petek bo sončno s
popoldanskimi nevihtami, v
soboto bo sončno, v nedeljo
pa lahko spet pričakujemo
zmerne pobleščitve in
posamezne padavine.

4. avgust, četrtek, Zalika
5. avgust, petek, Lovrenc
6. avgust, sobota, Ljuba
7. avgust, nedelja, Regina
8. september, poned., Marta
9. september, torek, Peter
10. september, sredo, Niko

**Topla jesen oznanjuje, da se
spomladi zima težko odmikuje.**

Lunine mene: sonce bo všlo 6. sep-
tembra ob 6. uri in 28 minut, zašlo pa
ob 19. uri in 31 minut. Dan je dolg 13
ur in 3 minute in je vsak dan za nekaj
minut krajši. 10. septembra bo viden
samo prvi lunin krajec.

Sola je tu, šolarji tudi, a žal jih je vsako leto manj. V pokrajini ob
Muri je letošnja generacija manjša od lanske za 584 otrok. Na
Gimnaziji M. Sobota pa se ubadajo s hudo prostorsko stisko.

Vestnikov intervju s predstojnico Zavoda za šolstvo Republike
Slovenije - Organizacijska enota M. Sobota Mileno Kumer stran 8

Direktorica
lendarjskega
Integrala
Do konca
leta
bomo
slovali z
bičkom«

Avgusta
je postala
direktorica
lendarjskega
podjetja Integral
Promet in
delavnice
Cecilija Šamu
stran 3

Piščancji let nad puranjim gnezdrom

Ali bo interes SKB-ja pokrit s prodajo
Perutnini Ptuj? stran 5

Marko Milič - prvi Slovenec
v ligi NBA

»Ni poti nazaj, uspel bom«

Pri njegovi uspešni karieri mu je veliko
pomagal trener Zmago Sagadin - Pri
Philadelphiji 76ers bo nosil dres s številko
20 - Okoli novih košarkarjev se suče kopica
finančnih prevarantov stran 11

Po devetih dneh so v nedeljo v Gornji Radgoni zaprli
letošnji Mednarodni kmetijsko-živilski sejem. Končala
se je prireditev, ki je v teh zadnjih poletnih dneh postala
del vsakdanjika pokrajine ob Muri. 35 let jo že organi-
zirajo v tem obmejnem mestecu, zato so jo ljudje sprejeli
za svojo. Nekaj bi jim manjkalo, če je ne bi bilo. Pa ne
le Radgončanom, tudi Prekmurcem, Priekom in vsem

ob pomoči stroke rešijo kmetijci sami, še več pa jih
bodo morali reševati s pomočjo politike in države. Sle-
dnja bo morala pokazati več razumevanja za težave slo-
venskih kmetijcev in morda bo tudi sejem prispeval svoj
delež k temu. Navsezadnje so si letošnje prireditev v
Gornji Radgoni ogledali številni politiki, ministri, po-
slanci, državni svetniki ... in vsi so imeli polna usta

Sejem je končan, naj živi sejem!

Slovincem. Najbolj seveda kmetom in kmetijski stroko-
vni javnosti, saj ni pravega slovenskega kmeta, ki si vsaj
enega dneva ne bi rezerviral za ogled radgonskega sej-
ma. Za mnoge je obisk prireditve več kot samo ogled.
Dan, rezerviran za ogled sejma, je praznik za kmeta in
za njegovo družino, tako kot je sam sejem praznik slo-
venskega kmetijstva.

Včasih smo dejali, da je ta sejem ogledalo slovenske-
ga kmetijstva. Stanje v našem kmetijstvu danes ni
rožnato, zato takšna prispodoba za letošnji sejem ne bi
mogla veljati. Je le zrcalo tistega lepšega dela v sloven-
skem kmetijstvu, ki ne odseva posledic opuščanja obde-
lave kmetijskih zemljišč, krize v živinoreji in še kje, ved-
no slabšega dohodkovnega položaja kmeta, ki si že
zdaj težko zagotavlja sredstva za kolikor toliko dostojno
življenje, socialni varnosti za stara leta pa so se zaradi
pomanjkanja denarja mnogi že morali odpovedati.

Sejem je zato tudi priložnost, da opozorimo na vse te
težave in nakažemo rešitve. Precej je takih, ki jih lahko

obljub in podpore. Pa menda jih ja ne bodo požrli, saj
bodo prej ali slej spet volitve, volitvi pa so tudi kmetje
in vsi tisti, ki simpatizirajo z njimi in jim je gornjerad-
gonska prireditev priralska k srcu.

Ministrstvo za kmetijstvo je letos ves čas živelo na
sejnu in s sejmom in tudi to lahko po svoje veliko pove.
Pogača, ki naj bi jo letos to ministrstvo dobilo iz
državnega proračuna, je obilnejša od predhodnih. Z njo
se sicer še ne bo dalo nasititi vseh, ki čakajo lačnih ust
in so postali že izstradani, je pa vsaj dobra spodbuda za
prihodnje. Slovenska država si zasluži dobro kmetijstvo,
za to tina enake možnosti kot druge razvite evropske
države, la podobne in prave poteze bo morala potegniti.
In naj se prihodnje leto seveda ne ponovi praksa, da se
bodo s končanjem kmetijskega sejma v obmejni Gornji
Radgoni v slovenski metropoli spet začele razprave o
sprejemanju proračuna za tekoče leto.

LUDVIK KOVAČ

Vse poti vodijo v **Potrošnik**

pred BLAGOVNICO
v Murski Soboti

Vaše BAUTE

Potrošnik

ZORAN PREDIN

ANIKA HORVAT

Ansambel OBJEM

DUO JURAK - MARINAC

SLOVENSKI KVINTET

HUMORIST

Nuša Mecilošek

SLOVENSKOGORIŠKI KVINTET

SENDI

Čarovnik GREGA

Ansambel VRISK

generalni pokrovitelj

AKCIJSKA PRODAJA
IN DEGUSTACIJE

Pridite, **Potrošnik** JE VAŠ!

Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Vevče. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje, da je tiskovni Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pet odstotni davek od prometa proizvodov.

Protest dijakin in dijakov Gimnazije M. Sobota

Proti izmeničnosti

Do Trga zmage niso šli, a so »razburkali« tudi širšo javnost – Po enenem dnevu prekinili protest – Je pravična rešitev za vse sploh mogoča?

Dijaki skupnosti Gimnazije Murska Sobota, ki ji predseduje dobitnik priznanja srednješolske olimpiade iz matematike v Argentini Tifan, je ob začetku letošnjega šolskega leta poskrbela za dokaj razpoloženje tako med dijakinjami in dijaki kot med vodstvom profesorji in v širši javnosti. 2. septembra je namreč izvedla napovedni protestni bojkot pouka in zagrozila, da bo trajal tako dolgo, »dokler vodstvo šole ne bo omogočilo normalnih učnih razmer«.

V ponedeljek so sporočili, ki ga je skupnost naslovila dijakom, je med drugim zapisano, da »na naši šoli žal ni mirno«. Dosele smo dijaki mirno in spoštljivo na številne napake pomagali in skušali z opozarjanjem na razpoložljive boljše, prihodnje razmere. Ugotovili smo, da naša šola obstaja le na papirju – predsedstvo je končala v košu za odpadke in mnogokrat so se slišale

no vpliva na bioritem, onemogoča ali ovira zunajšolske dejavnosti, povzroča dodatne težave s prevozi, negativno vpliva na družinsko življenje itd. Toda, kot nam je dejala ravnateljica gimnazije Regina Cipot, vodstvo šole se prav gotovo ne bi odločilo za tak korak, če bi se temu lahko izognili tako, da bi našli pravično rešitev za vse dijake. Na šoli je kar 23 oddelkov (okrog 650 dijakov), in če bi hoteli imeti za vse razrede le dopoldanski pouk, bi potrebovali naj-

in 4. letnikov pouk v dopoldanski, dijaki 1. in 2. letnikov pa v popoldanski izmenično. S takšno začasno rešitvijo so se strinjali že prej na pogovoru z vodstvom šole, županom Mestne občine M. Sobota Antonom Slavicem in predstavnikom sveta staršev tudi predstavniki razrednih skupnosti. Kako pa bo po enem mesecu? Morda bo ostalo tako tudi v prihodnje, čeprav bo v tem primeru

poldne za vse razrede) ali pa ... Pravična rešitev za vse žal ni mogoča. Bilo bi seveda drugače, če bi gimnazija omejevala vpis na štiri letnike novincev, vendar bi to pomenilo tudi omejevanje možnosti mladih za nadaljnji študij. Zato je res skrajni čas, da širša družbena skupnost začne akcijo za dograditev ali zgraditev novih prostorov.

JOŽE GRAJ
Fotografija:
JURIJ ZAUNEKER

manj 26 učilnic. Imajo pa jih 16, od tega 4 specializirane in 1 skupno predavalnico.

In kako se je zadeva vendarle razpletla, kajti bojkot pouka se je končal že naslednji dan. Svet staršev je sprejel mnenje, da se distancira od protesta, ker da ni

pravi način za reševanje problema, vodstvo šole pa naj v enem mesecu uredi kolikor se da optimalno organizacijo pouka za vse dijake. Učiteljski zbor pa je z večino glasov sprejel odločitev, da bodo imeli ta mesec dijaki 3.

zelo moten pouk telesne vzgoje zaradi skupnega koriščenja telovadnice s Srednjo strojno in tekstilno šolo; morda pa bo vendarle sprejeta prvotna odločitev o turnusnem dvoizmenskem pouku (en teden dopoldne, en teden po-

Direktorica lendavskega Integrala

»Do konca leta bomo poslovali z dobičkom«

Direktorica lendavskega podjetja Integral Promet in delavnice je avgusta postala Cecilija Šamu, dotedanja predsednica nadzornega sveta družbe ter več let odgovorna za finančne in računovodske zadeve v podjetju. Na to funkcijo jo je imenoval za dobo petih let na juljski prvi ali konstitutivni seji novi tričlanski nadzorni svet družbe, v katerem sta dva zunanja člana (eden od Pomurske družbe za upravljanje in drugi gospodarstvenik) ter eden od zaposlenih.

»Borila se bom predvsem za večjo kakovost storitev, saj opravljamo storitveno dejavnost, oziroma za zadovoljitev naših kupcev. Danes je kupec kralj tako doma kot v tujini, saj smo tudi izvoznik. Sedaj si ustvarjam tim sodelavcev, s katerim bomo uresničili to vizijo,« je izjavila Cecilija Šamu. Ožje sodelavce si bo, kot je dejala, izbrala med zaposlenimi, saj jim priznava strokovnost in sposobnost za kakovostno delo, nadaljevala pa bo tudi z izvajanjem sanacijskega programa, ki ga je zastavil prejšnji direktor, ali kot je dejala: »Vodja tistega sanacijskega programa sem bila jaz in izvajamo ga naprej. Seveda je bila del sanacije tudi kadrovska sanacija ali kadrovske prestrukturiranje. Torej tudi to, da dobimo novo upravo.« Sanacijski program je namreč pripravil Robert Ščap, ki ga je zaradi slabih medsebojnih odnosov novembra lani nadzorni svet odstavil z mesta direktorja. Od takrat ter do imenovanja stalne uprave je podjetje vodil v. d. direktorja Štefan Kiraly.

Ob izvajanju sanacijskega

programa pa vidi direktorica Integrala pot k uspešnemu poslovanju in napredku tudi v konkurenčnem boju z lokalno konkurenco, kajti zoper nelojalno konkurenco, ki je pri nas veliko, ostajajo nemočni. Iskali pa bodo tudi notranje rezerve, predvsem v kakovostnem delu zaposlenih in dobrih delovnih odnosih. »Kajti zaposleni v vseh družbah, posebno pa v storitvenih dejavnostih, imajo pomembno vlogo,« je izjavila Cecilija Šamu. Kakovostno delo nameravajo okronati tudi s pridobitvijo certifikata kakovosti ISO 9001.

Za lastnike družbe, to pa so z osemindesetimi odstotki zaposleni, dvajset odstotkov ima Pomurska družba za upravljanje ter preostanek skladi, pa je pomembna naslednja izjava novimenovala direktorice: »Do konca leta bomo poslovali z dobičkom.« Na pripombo ali izjave nekaterih, da je s šoferji težko delati in da znajo direktorja hitro »spodnesti«, pa je sogovornica dejala: »S šoferji je prijetno delati, samo znati je treba.«

MH

Zaprta SLS-jevska rezidenca!

Za prazno sobano, v kateri sta nekoč domovala regijski »koordinator« in sls-jevski državni svetnik, naj bi bila kriva reorganizacija stranke

Do 15. septembra naj bi se lokalni občinski odbori odločili, ali bodo in koliko bodo prispevali v skupno mošnjo.

Po lanskoletnih volitvah so sprejeli na republiški ravni SLS sklep o reorganizaciji stranke v skladu z novoustanovljenimi občinami. Tako je nastalo na območju nekdanje soboške občine sedem podružnic: mestna podružnica Murska Sobota, podružnica Beltinci (vodi g. Tivadar), podružnica Moravske Toplice (vodi g. Štefko), podružnica Šalo-

vci (vodi g. Abraham), podružnica Rogašovci (vodi g. Halb), podružnica Tišina (vodi g. Horvat) in podružnica Petrovci. Namesto skupnega žiroračuna, s katerega so »nagrajevali« tudi strokovnega sodelavca g. Martina Duha, je nastalo sedem žiroračunov. Tako se je tudi prenehalo »regijsko« delo Martina Duha, ki pa na stranki naj ne ni bil redno zaposlen, temveč naj bi dobival samo »nagrado« v višini 59.000 tolarjev, saj nobena od podružnic ni bila pripravljena prispevati sred-

stev za njegovo delo. Do srede septembra naj bi se podružnice dogovorile za »model skupnega koordiniranja« pri pomembnejših odločitvah, kot so npr. volitve v državne organe. V primeru, da ne bodo pripravljene sofinancirati skupne regijske koordinacije, si bodo v stranki morali omisliti volontersko dejavnost, soboška pisarna pa bo (kot je že) namenjena mestni podružnici SLS, ki jo vodi dr. Ščap.

A. P., foto: J. Z.

Marca je v
 bilo zeleno luč Agenciji
 se je na njeno odločbo drel
 10. aprila pritožil na Ministr
 za ekonomske odnose in raz
 To je Agenciji naložilo, da se
 enkrat pregleda dokumentar
 29. julija je Agencija ponov
 dala zeleno luč za vpis
 sodni register. Direktor Voge
 se je še enkrat pritožil. V
 zdaj čakajo, da pride v
 državni sekretar dr. Pirman
 da bo v začetku tega meseca
 grincičeva pritožba zavržena
 da bodo konec septembra
 začetku oktobra vpisali
 družbo v sodni register. To
 pojasni v. d. direktor
 A. P., fax 17

državo uspeli dogovoriti. Toda tudi od njega ni nobenega glasu, torej do srečanja še ni prišlo. Iz Nafta pa so na naslov vlade ali pristojnemu ministru poslali določene dodatne obrazložitve k predlaganemu zakonu sanacije Nafta v upanju, da bo do dogovora, sedaj, ko so počitnice mimo, vendar prišlo, in to še preden se bo razvnela vroča politična jesen. Dopolnila so v Ljubljano poslali ne zato, ker bi jih vlada terjala, ampak da še podrobneje pojasnijo in utemeljijo določene predloge v zakonu o sanaciji Nafta. MH

Vilko Novak

Od Prekmurja do Trianona

VI

Sam izgubi svobodo, kdor jo drugim jemlje!

Anton Aškerc, pred Petőfyjevim spomenikom

Naslednje poglavje: *Zasedba Prekmurja* (75-80). Kot opravičilo za čimprejšnjo zasedbo Prekmurja po končnoveljavnem sklepu vrhovnega sveta mirovne konference 1. avgusta 1919, ki ga avtor v tem poglavju ne navaja, Zs. obširno govori o »kaotičnem stanju«, ki je nastalo na Madžarskem v prvih dneh avgusta 1919, nakar v enem odstavku kar trikrat napačno imenuje Prekmurje »Muraköz«, enkrat pa pravilno »Muravidek«, to ponovi na naslednji strani, češ da so »vojaške oblasti uradno naznanile zasedbo »Muraköz« (tj. Medmurja, V. N.) in mu spremenile ime v Prekmurje« (77). V resnici so uporabljali ime že na mirovni konferenci, predvsem v francoskih aktih (»le Prekmourje«) in v slovenskih brošurah.

Avtor še kar naprej govori o »zunanjem vojaškem nastopu«, ki je doletel Prekmurje, o tem, da »ob zasedbi ni bilo mogoče niti misliti na madžarski vojaški nastop« (79); da so iz vojnega ministrstva obvestili antantne pooblaščenice v Budimpešti in spraševali, ali je bila zasedba Prekmurja upravičena» itn. Kljub jasnemu obvestilu vrhovnega sveta v Parizu madžarski vladi že 2. avgusta 1919. Madžari niso ostali le pri »protestih« proti jugoslovanski zasedbi, marveč so 29. novembra 1919 iz smeri Redicsa celo lahkomišno napadli jugoslovansko posadko v Lendavi »s pol stotine mejnih stražarjev«, zaradi česar so umrli štirje ljudje, več Lendavčanov pa so zaprli. Avtorju so tako dali ta in nekateri poznejši manjši napadi v okolici Lendave priložnost za posebno poglavje »Lendavska bitka« na petih straneh s posebnim zemljevidom (81-86).

V naslednjem poglavju »Po zasedbi« (87-94) načenna vprašanje, kako so različne prizadete strani pravno pojmoval »zasedbo« Prekmurja. Pravilno se mu zdi razumevanje osrednje vlade države SHS, da jo je mirovna konferenca dovolila za zagotovitev splošnega reda na tem ozemlju v korist varnosti tamkajšnjega slovanskega (vendi) prebivalstva. Seveda nevarnosti za slovensko (vendi) prebivalstvo ni bilo, to je bil le razlog in je bil pogoj za »dovolitev« (87). Glede tega navaja odločno haaške konference iz 1907. Poudarja, da je dobila pooblastilo za zasedbo »jugoslovanska federativna država« in ne »katera bližnja zvezna dežela, Slovenija ali Hrvaška«. Po avtorju »je bilo od obeh teh strani močno prizadevanje za pridružitve njihovega ozemlju« (87).

Odkod Zsiga trditev, da se je »Klekl-Slavičeva skupina ... borila za avtonomijo«, da so »hoteli biti samostojni v slovenski deželi« (88) in da je »s to zahtevo odpotovalo odposlanstvo k beograjski vladi«, da je notranji minister soglašal z njihovo zahtevo in »dal ustrezna navodila ljubljanski deželni vladi? M. Slavič, ki ga tudi Zs. navaja kot člana tega odposlanstva, piše, da je šla deputacija v Beograd, »ker ni bilo od tam odgovora na protest proti razdelitvi Prekmurja na hrvaški in slovenski del« (Slovenska Krajina, 80). »Nato je takratni notranji minister ... odredil, da ima vse Prekmurje enotno slovensko upravo.« Toži, da so odpuščali madžarske upravne uradnike. Kaj so pa delali Madžari pri nas 1941.?

Čudna in nejasna je tudi trditev, da je bila v šolah »glavna sprememba pouk slovenskega jezika namesto prekmurščine (vendi)« 90. Kje in kako se je v šolah poučevala prekmurščina in ali se je poučevalo v njej, ne pove, zato nas zelo zanima, odkod mu ta podatek. Na tem gradi svojo naslednjo trditev: »S tem se je začelo pretaplanje prekmurskega (vendi) prebivalstva v slovensko ...«

Posebno skrb je namenil avtor verskim razmeram, pri čemer se mu je dogodila neopustna zamenjava, da imenuje deset »reformiranih« (kalvinskih) cerkvenih občin in nobene evangeličanske. Zelo pomanjkljivo poznavanje razmer in tendenčnost dokazuje taka trditev: »za slovansko vplivanje na prebivalstvo, ki je bilo pod madžarskim vodstvom, je bilo ustanovljenih dvojne družbe« (91). To sta bila Orel in Sokol, ki ju po svoje označi in tudi »ve«, da »v verskem območju nobeno ni postalo priljubljeno«.

Zsiga se čudi, zakaj so morali napise obrtnih delavnic in trgovin zamenjati s slovenskimi in zakaj da so uvedli slovenska imena ulic. Poudarja, da so na madžarski strani pravilno dojele začasnost zasedbe in da bi v smislu mednarodnih pogodb na tem ozemlju morali obdržati madžarsko upravo. Nato na dolgo opisuje, kako so »nanovo organizirali« upravo na sosednjih madžarskih ozemljih. Z imeni navaja tiste madžarske uradnike, ki so ostali v Prekmurju in jih je Liga za obrambo ozemlja gmotno podprla. Naštevata tudi prestopke jugoslovanskega vojaštva proti obmejnemu prebivalstvu in priznava, »da so v začetni dobi z madžarske strani streljali« (94). Tudi v tem poglavju piše enkrat »Muraközben« (v Medmurju) nam. Muravideken.

Poglavje »Za Medmurje« nas ne zanima, pač pa naslednje »Trianonska mirovna pogodba« (100-106). Nadrobno izvedemo, da je Vrhovni svet v imenu mirovne konference 15. januarja 1920 izročil madžarski delegaciji mirovne pogoje, na katere je le-ta naslednji dan morala odgovoriti. V celoti jih je odbila ter predlagala za rešitev ozemeljskih vprašanj plebiscit, česar prizade države - tudi SHS - niso sprejele. Madžari so dobili petnajst dni za sestavo natančnih odgovorov. Odgovor je sprejela vlada in so ga izročili mirovni konferenci 12. februarja 1920. Navajal je bistvene zgodovinske in gospodarske razloge za priključitev Prekmurja in Medmurja Madžarski, predvsem pa zahteval plebiscit. Avtor podrobno navaja vsebino »dveh nadrobni priilog« svojemu odgovoru. Podpisala sta ga Janos Melich, profesor slovenskega jezikoslovja v Budimpešti, in Sándor Mikola, prekmurski rojak, srednješolski profesor matematike in fizike, izvedenec madžarske delegacije za Prekmurje na mirovni konferenci.

Prva brošura se po Zsiga imenuje »A vend kerdés« (Vendso vprašanje). Slavič (n. d. 88) pa navaja njen francoski naslov: Quelques remarques sur la brochure intitulée: La question du Prekmurje étudiée et présentée par M. Slavič. Par I. Melich et S. Mikola. Budapest 1919 (8*, str. 15). Zsiga pravi, da je bila »razprava znanstven odgovor na Slavičeve ... pisane trditve« (102). Toda knjižica nikakor ni znanstvena, ker govorita o razmerju prekmurskega narečja - po njunem »vendskega jezika« - do slovenskega jezika, ki ga slabo poznata. (se nadaljuje)

Začeli vrtati drugo vrtino

Skrivnosti prihajajo na dan

Prejšnjo sredo je bila v Gornji Radgoni izredna seja občinskega sveta. Razpravljali so o prioritetah investicij v komunalno infrastrukturo in vlogah na različne natečaje za demografsko ogrožene. Hkrati smo na seji lahko izvedeli, da v Apaški dolini nastajata dve vrtini. Prva je že končana, nastaja pa še druga. Vrtini bosta omogočali, da bo prišlo do zgraditve vodovoda po celotni Apaški dolini ter s tem do izboljšanja kakovosti vode.

Pri prioritetnem vrstnem redu za letošnje leto pa so se odločili, da bodo dali prednost vrtinam, črpalnišču in povezovalnemu vodovodu v Apačah ter posodobitvi krajevne ceste Ivanjski Vrh - Negovsko jezero. Trenutno že vrtajo dve raziskovalno-kaptažni vrtini za pitno vodo do globine 90 metrov in opravljajo črpalni preizkus. Analiza je pokazala ugodne rezultate kakovosti vode, vrtini pa bosta po prvih rezultatih dali od 10 do 12 litrov vode na sekundo. Predvidoma bo znašala skupna vrednost 18 milijonov to-

larjev, od tega bo šlo polovico iz občinskega proračuna, polovico pa se bo financiralo iz države.

Svetniki so predlog o izboljšanju kakovosti pitne vode v Apaški dolini podprli, vendar so bili presenečeni, da so za tako pomembno stvar o vrtinah izvedeli šele na radgonski seji. »Skrivnosti prihajajo na dan,« smo lahko slišali medklice, ne da bi svetniki o tem kaj vedeli, kje šele odločali.

Zavzeli so se tudi za modernizacijo krajevne ceste Ivanjski Vrh - Negovsko jezero - Kunova v dolžini

2 kilometra in pol. Cesta povezuje dve občini in tri krajevne skupnosti, ob katerih živi 66 družin. V lanskem in letošnjem je bila prva faza modernizacije te krajevne ceste v dolžini približno 1200 metrov. Strinjali pa so se tudi z asfaltiranjem krajevne ceste Črešnjevci - Jančarjeva graba, vendar naj se prej sklene pogodba z občani in drugimi investitorji, ki so dolžni zagotoviti sredstva v višini najmanj 5 milijonov tolarjev. Občina se bo za to cesto prijavila na natečaj za dodelitev nepovratnih sredstev za celostno urejanje podeželja in obnovo vasi. natančneje pa so sredstva predvidena za kmetijsko infrastrukturo in vinske ceste.

Svetniki pa so razpravljali o tem, da se Občina Gornja Radgona pri

raznih natečajih premalo poteguje za državna sredstva ter drugi nepovratna sredstva pri različnih projektih. Anton Tropenauer pa je vprašal, zakaj uspejo druge občine uresničiti več projektov, Radgona pa nobenega. Seje se je udeležil tudi Feri Horvat, poslanec v državnem zboru, ki jim je moral znova poudariti, da lahko sodelujejo na primer tudi pri programih CRPOV, vendar so ta sredstva namenjena za projekt, kjer sodeluje več občin skupaj.

Vsi pa so bili mnenja, da je treba izdelan načrt ali pa ga sploh ni izdelal, za katerega se bodo potegovali. Peter Fridau pa je poudaril, da mora občina čim prej predložiti projekto za infrastrukturo na območju vse občine. Nekaj pikrih pa je bilo povedanih tudi na račun projektov ga sveta, svetniki so se namreč vprašali, kdo ga sploh sestavlja in kdo tisti, ki odloča o investicijah in vzajemni prihodnosti občine. Anton Tropenauer pa se je spomnil »starih dobrih časov« in izvršnega sveta, ki so sprejeli razvojni program, »kaj pa na pa se ga ne drži in se imitira stenskemu delu«.

Tudi Feliks Petek je spregovoril o ne vključevanju oziroma izključevanju svetnikov pri odločitvah, omenil pa je tudi, da predlagatelj torej občina, izključuje obstoječo Komunalno podjetje, ki je upravitelj cest, o dejavnostih na cesti pa jih niti ne obvešča. Franca Fataleka je ob tem zanimalo, kako KS sofinancirajo gradnjo cest, in pa so vse pristojnosti prenesli na Komunalno podjetje. Torej, rešitev pristojnosti glede cest bi bilo verjetno potrebno jasno opredeliti.

Predsednik občinskega sveta Peter Fridau pa je razpravo končal s napovedjo, da bodo na naslednji seji začeli s poglobljeno razpravo o razvojnem planu občine. Niti pa ni podal nobenega predloga, zato bodo po razpravi prešli od besed k dejanjem.

ALEXANDRA NARANIČ

Plinovod v Radencih čim več po javnih površinah, v Ljubljano pa dve cesti

Pomota pri kalkulaciji CP-ja?

Radenska lahko spremeni projekt za zgraditev teniške dvorane

Predvidevali smo, da bodo svetniki Občine Radenci na izredni seji, ki je bila sklicana minuli četrtek, bolj ali manj formalno dvignili roke za predlog »sklepa o prioriteti zahtevka na natečaj za dodelitev sredstev za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij v RS za leto 1997«, o soglasju za spremembo gradnje teniške dvorane in igrišča na območju ureditvenega načrta »zdraviliški kompleks Radenci« ter za spremembo sklepa o gradnji plinovoda za naselja Radenci, Šratovci in Boračeva. Bilo pa je precej napeto.

Katera cesta je L 2812 Kapela - Jančev Vrh, kjer naj bi obnovili 1.930 metrov asfaltne prevleke? je posebej zanimalo svetnika M. Petka in J. Vajsa. Po njunem poznavanju razmer na terenu je namreč ta cesta dolga okrog 3,5 kilometra, in ne le 1.930 metrov. Ugotovili so, da je res tako, zato so spremenili sklep, in sicer da gre za odsek Pljuške Ceste - Jančev Vrh do že opravljene preplastitve, naprej pa še toliko, da bo znašala dolžina skupaj 1.930 metrov (od kapele čez Vinski hram do domačije Budja). V predlogu pa je vključena tudi cesta L 2817 Rački Vrh - Hrašenski Vrh v dolžini 1.200 metrov, s čimer so se vsi strinjali.

Medtem so na Kobiliščaku že obnovili okrog 800 metrov cestnega odseka. Občinska uprava je izbrala za izvajalca podjetje Pomgrad M. Sobota - njihov predračun je znašal nekaj čez 4,3 milijona to-

larjev -, čeprav je bila ponudba Cestnega podjetja M. Sobota precej nižja, in sicer 2.916.548 tolarjev.

Po mnenju svetnika Petka je tako šlo za neracionalno trošenje denarja iz občinskega proračuna (uporabil je tudi izraz svinjarija), za kar je pripisal odgovornost županu, zato mu tudi ne zaupa več. Župan ni rekel nobene, kasneje pa nas je seznanil, da je prišlo pri kalkulaciji

Cestnega podjetja M. Sobota do pomote, in sicer so upoštevali ceno za 2- namesto za 3-centimetrsko prevleko, tako da bi moral njihov predračun znašati dejansko 4.012.468 tolarjev. Zato so naslednji dan (27. avg.) napisali in izročili nov predračun. Vse kaže, da se je tako res zgodilo, in potem-takem je bila huda kri odveč.

JOŽE GRAJ

Najugodnejša bančna posojila v Sloveniji!

- Najnižje obrestne mere - že od T + 6,8 odstotkov
- Najdaljši odplačilni roki - za potrošniška posojila do 5. za stanovanjska do 15 let
- Anuiteta pri potrošniških posojilih znaša lahko celo do 50 %, pri stanovanjskih pa do 40 %, vaše redne mesečne plače ali pokojnine.

Vašo vlogo rešimo takoj!

Zanimivo?

Za dodatne informacije pokličite na telefonsko številko 062 / 229-2830!

Nova KBM d.d.

Miting resnice

Videm ali Videm

Vabilo na sestanek resnice»

Prejšnji teden so se v lovskem domu zbrali ljudje, nezadovoljni s preimenovanjem kraja Videm v Sveti Jurij. Mitingaško razpoloženje je na t. s. sestanku resnice (nad tem, ali je resnica samo ena, zveličavna za vse, ali se najbrž morala zamisliti tako svetojurjevske kot videmske tabor, prvi z županom Mihaličem, nekdanjim poslancem Kocuvanom (SKD) in predsednikom občinskega sveta Lančičem na čelu, drugi s predstavnikom LDS Vrsičem, SDS Ritonjo ...) pripravil organizator, »Začasni odbor Videmčanov«.

...kotih pred lovskim domom pripeti transparenti: »Žu- je ti je obraz«, »Vidma ne Do njihovega imena Sv. prišli z velikimi lažmi«, »Sve- da, kje ti je obraz«, »Vi- ne pustimo spremeniti ovine laikom«, iz ene pre- stevilk Vestnika pa so iz- »Trča« prefotokopirali in vesali sliko župana, pri tem pa- gati in omeniti, od kod jim- in podpis pod njo, s- so kršili avtorske pravice- sporočilo nov kontek- okvir, kar je bilo rečeno.

Med drugim ni bilo župana, niti nobenega od svetnikov. Župan Kocuvan je prebivalcem Vidma pi- sli svojo resnico. Čemu tak- pa niso na ljudi? Sestanka- ali udeležiti zato, ker so- ali »anonimneži« in ker.

SKUPAJ PROTI KURILNO OLJE, PREMOG Cene zelo ugodne! POKLIČITE! BOSTE ANONIMNI

KURILNO OLJE, PREMOG Cene zelo ugodne! KURIVO - PREVOZ, Bojan Jakšič, tel.: 71 106

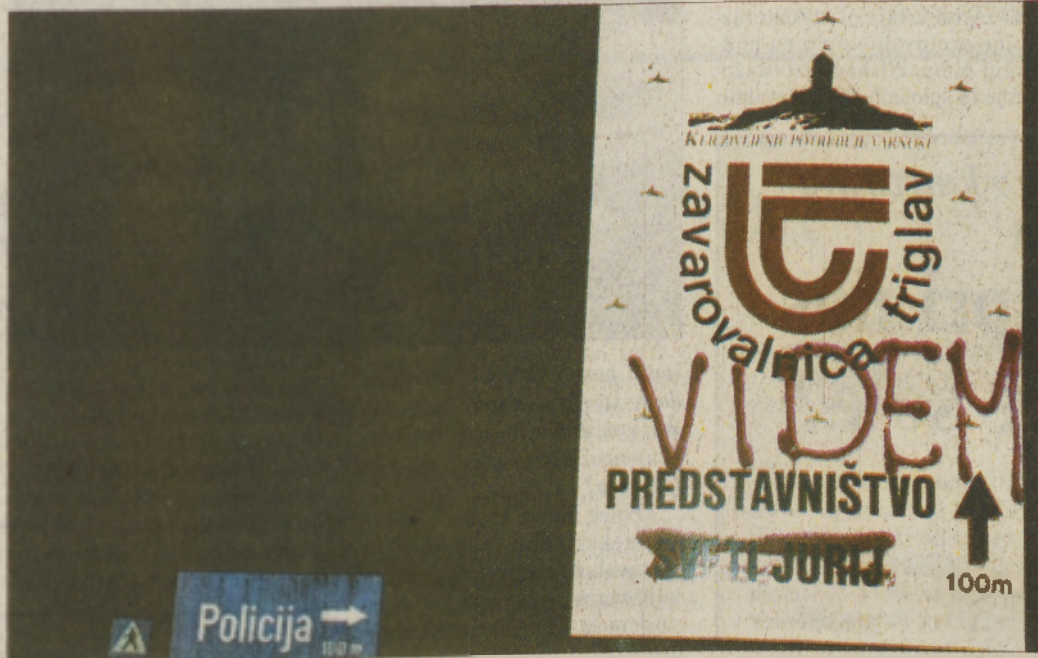
Sledila je krajša zgodovinska ekspertiza o Vidmu: »Videm je bila najprej trdnjava, kapelica je bila sveti Jurij, pod Francem Jožefom je bil Videm, pod Karađžići Videm, pod Hitlerjem Videm, kaj zdaj »toti čajo narediti?« in »Edvard Kocbek je rojen v Vidmu. Komunisti so mu hišo podrli, ti občinarji pa so mu še kraj z zemljevida zbrisali«. S fotokopijami starih listin so dokazovali, da Videm ni postal Videm šele leta 1953 s komunističnim preimenovanjem, temveč je bil to že vsaj 100 let prej. Oglasili so se tudi borci in učiteljice, vsi za Videm.

Na koncu so sprejeli sklep: »Naj Videm ostane Videm«. Pravna pot: na podlagi 51. člena Statuta imajo občani še vedno možnost zahtevati referendum, na podlagi 54. člena pa imajo možnost zahtevati razveljavitev odlokov, s katerimi so preimenovali kraj Videm v Sv. Jurij ob Ščavnici, in kot so se odločili, bodo to storili. Ob pravnih sredstvih se bodo poslužili tudi pisemske kulture in bodo svoj protest poslali na pomembnejše državne naslove.

Manj enotni so si bili na zboru o poimenovanju institucij: ali naj te nosijo v imenu občinsko ali krajevno poimenovanje, naj bo torej pošta, zdravstveni dom, OŠ ... Sveti Jurij ali Videm. Da bi ohranili enotnost, so razpravo na to temo preložili.

P. S.: Na »sestanku resnice« se je odbor distanciral od mazanja in uničevanja občinskih tabel z napisom »Sveti Jurij«.

A. POTOČNIK, foto: N. JUHNOV

UJEMITE ŠE POLETNE CENE!

Ugodna ponudba kurilnega olja po izvensezonskih cenah velja tudi v mesecu septembru!

Gotovinsko plačilo:	
pri nakupu nad 1000 litrov	46,10 SIT/liter
pri nakupu nad 3000 litrov	45,60 SIT/liter
Plačilo s kartico Magna:	
pri nakupu nad 1000 litrov	46,60 SIT/liter
Obročno plačilo na 5 obrokov:	
pri nakupu nad 1000 litrov	47,60 SIT/liter
Brezplačen prevoz!	

Za naročilo kurilnega olja pokličite: Murska Sobota, tel: 069/37-560

PETROL

Odranski svetniki preložili odločitev o plačilu škode zaradi toče, o vsem drugem pa so rekli da ali ne

Kaj bi z »mini regijo Markovsko«?

Ureditev okolice občinske stavbe, pošte in trgovine zaupali CP M. Sobota, peto fazo kanalizacije pa VGP Mura

Po dveh mesecih poletnega (dopustniškega, počitniškega) premo- ra se je nabralo kar precej aktualnih tem, ki so čakale na obravnavo v odranskem občinskem svetu. Po pričakovanju so se najdlje zadržali pri vprašanju, koliko in komu priznati določen znesek kot pomoč zaradi toče, ki jo je leta povzročila na kmetijskih posevkih nesrečnega 13. avgusta letos.

Glede na prijave lastnikov parcel naj bi znašala povzročena škoda čez 26 milijonov tolarjev, in ta znesek so sporočili tudi v Ljubljano. Od tam še niso prejeli v ta namen niti tolarja, kljub temu pa so nekateri svetniki predlagali, da bi kmetovalcem izplačali določen znesek škode (iz občinskega proračuna) vsaj za pšenična polja. Toda pokazalo se je, da so nekateri prijaviteli škodo, četudi so pšeni- co poželi pred točo, zato naj bi kombajnisti pregledali seznam in »odkljukali« dejanske površine. 96 hektarjev nikakor ni ostalo nepožeatih, ampak kvečjemu okrog 50. Glede na kriterije, ki so jih oblikovali drugod, bi tako potrebovali v ta namen največ do 800.000 tolarjev. Ali bi razdelili denar neposredno oškodovancem ali bi ga nakazali na račun kmetijske zadruge za regresiranje semen- ske pšenice ali ... Odločitev so preložili na izredno sejo, da tedaj pa bodo pripravili kriterije za kar najbolj smotno in pravično rešitev tega vprašanja. Če jim bo le uspelo?

Brez pomislekov pa so odranski svetniki soglašali, da je med inter- esenti za ureditev okolice pri občini, pošti in trgovini v Odrancih najbolj sprejemljiva oz. realna ponudba Cestnega podjetja M. Sobota (v znesku nekaj čez 4,3 milijone tolarjev). Istemu podjetju so po- delili tudi koncesijo za izdajanje dovoljenj in soglasij ob javnih ce- stah v primeru gradnje v varovalnem pasu, postavitve ograje, gra- dnje priključkov, prekopavanja ali vrtnja pod cesto, zapore ceste in dovoljenj za izredne prevoze. Nadalje so rekli dali soglasje k Sta- tutu stanovanjskega sklada občin Lendava, Črenšovci, Turnišče, Odranci in Kobilje. Prav tako so soglašali z vsebino pogodbe, ki jo je njihov župan Ivan Markoja podpisal za sofinanciranje dograditve in adaptacije zdravstvene ambulante v Črenšovcih (letos bodo nakazali iz občinskega proračuna v ta namen 1.640.000, prihodnje leto pa še milijon tolarjev), pa tudi z vlogo za sofinanciranje projek- tov CRPOV, ki jo bodo poslali Ministrstvu Republike Slovenije za

In katerih predlogov niso podprli? Storitveno po- djetje iz Črenšovca (vodi ga vodi samostojni podjet- nik Stanislav Gerič), ki ustanavlja »lokalno središče za samostojno učenje« (predvsem izobraževanje odraslih), jim je poslalo vlogo za soustanoviteljstvo (skupaj z Občino Črenšovci). Rekli so ne, niso pa proti tovrstnemu izobraževanju. Prav tako se niso izrekli za sofinanciranje fundacije Štefana Smeja. Glede na izkušnje v zadnjih treh mesecih v zvezi s pobudo o ustanovitvi »mini regije Markovsko« - poslali so jim jo iz Beltincev - pa so ugotovili, da so predlagatelji neresni, saj doslej niso pripravili še no- benega dogovora ali srečanja, na katerem bi se do- govorili o konkretnem povezovanju in sodelovanju.

kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Tudi program PFARE - CRE- DO, ki ga usklajujemo skupaj z Madžarsko, so podprli. Društvu za ohranjanje naravne in kulturne dediščine Berek M. Sobota pa so odobrili 30.000 tolarjev kot sponzorsko pomoč. Pričakujejo, da se bodo v dejavnosti tega društva lahko vključevali tudi zainteresirani posamezniki iz njihove občine.

JOŽE GRAJ

Še en zaplet

Je soboška voda predraga za Beltinčane?!

Beltinska občinska oblast se je očitno zatrdno odločila, da bo bivalcem svoje občine sčasoma zagotovila kakovostno pitno vodo. Problem je znan: večina ljudi v Občini Beltinci namreč sedaj uživa pitno vodo, ki ob izdatnem deževju postane kalna in zato oporečna, zlasti zaradi nitrata, v lžakovih in Melincih pa celo zaradi amoniaka. Ker se jim očitno zelo mudi, se želijo do dokončne rešitve tega perečega problema, ko naj bi zgradili lastno vodno zajetje v Hraščicah in vodovodni stolp v Beltincih, čimprej priključiti na so- boški mestni vodovod. Tak je tudi sklep občinskega sveta, ki je župana Jožefa Kavaša pooblastil za konkreten dogovor s podjetjem Komunala iz Murske Sobotice.

Kot ugotavljajo, je tehnično možna priključitev na soboški mestni vodo- vod, saj je bil že pred leti zgrajen primarni cevovod od Murske Sobotice prek Rakičana do Beltincev. Zdajšnja dela za priključitev petih naselij iz občine (Beltinci, Bratonci, lžakovci, Melinci in Lipa) jih je stala blizu 20 milijonov tolarjev. Do konca leta naj bi na soboški mestni vodovod priključili še na- selji Gančani in Lipovci, za kar bodo morali primakniti dodatnih 22 milio- nov tolarjev.

In prav v zvezi s ceno vode so se v preteklosti pojavljali določeni zapleti. Pogajanja med beltinskim županom Jožefom Kavašem in direktorjem po- djetja Komunala Mirkom Šabjanom so bila doslej neuspešna. Komunalci namreč zahtevajo za kubični meter vode 61, prebivalci beltinske občine pa so pripravljeni plačati le 55 tolarjev. Omeniti velja, da znaša povprečna cena za odjemalce vode v soboški občini 61 tolarjev, v kar je zajeto tudi vzdrževanje vodovodnega omrežja. Za zdaj v beltinski občini niso pripra- vljeni plačati prispevka za gradnjo vodovodnega zajetja, zato so komunalci pristali na kompromisni predlog, po katerem bi morali plačati ceno vzdrževanja vodovodnega omrežja; in to je omenjenih 61 SIT. Kakšna bo dokončna odločitev, bo znano šele po sestanku s predsedniki krajevnih skupnosti iz beltinske občine.

MILAN JERŠE

Ob začetku novega šolskega leta smo se pogovarjali z Ireno Kumer, predstojnico Zavoda za šolstvo Republike Slovenije - Organizacijska enota M. Sobota

Šole dograjujemo, otrok pa vedno manj

Pa je spet tu - Prineslo bo nova znanja, znanstva, prijateljstva ... - V mislih imamo seveda novo šolsko leto

Vse kaže, da ni prineslo kakšnih bistvenih sprememb in novosti, kar velja tudi za pokrajino ob Muri, kjer je bilo te dni vendarle nekaj dodatne »napetosti« zaradi nezadovoljstva dijakov Gimnazije Murska Sobota, predvsem četrtih letnikov, in to zavoljo napovedanega dvoizemskega pouka. Drugačno, najbrž prijetno, napetost pa so čutili učenci podružnične šole v Bodoncih, ki so jih prešolali na osemletko v Puconcih. Rekli so torej »Adijo Grad!« in prišli v povsem novo okolje. Mi pa smo obiskali predstojnico OE zavoda za šolstvo v Murski Soboti Ireno Kumer, da bi »obdelali« nekatera aktualna vprašanja z njihovega področja dela in širše.

- Kakšno je pravzaprav vaše »posneto« stanje šolstva v Pomurju ob začetku novega šolskega leta?

»Bila je tradicija, da smo imeli z ravnateljci in ravnateljicami osnovnih in glavnih šol ter šol s prilagojenim programom pred začetkom novega šolskega leta skupne konference in aktivne, kjer smo se dogovorili za izhodišča vzgojno-izobraževalnega dela, se seznanili z novostmi, problemi in nasploh stanjem ob začetku novega šolskega leta. »Posneli« smo torej tudi prostorsko, kadrovsko in organizacijsko sliko. Letos teh srečanj še nismo izvedli zaradi drugih skupnih aktivnosti, ki potekajo v okviru zavoda za šolstvo ter šolskega ministrstva, in sicer predvsem v zvezi z velikim delom, ki nas čaka v tem šolskem letu, to je preverjanje učnih načrtov v študijskih skupinah. To pa ne pomeni, da nas (še) ni zanimalo vsaj okvirno stanje. Tako smo med drugim ugotovili, da v naši regiji ni prišlo do kakšnih bistvenih organizacijskih sprememb, razen v primeru učencev podružnične šole v Bodoncih, ki bodo odslej nadaljevali pouk v višjih razredih na OŠ Puconci namesto na OŠ Grad. Z zadovoljstvom lahko tudi omenimo, da je nared nova telovadnica pri OŠ Grad, da so dela tako rekoč pri koncu tudi pri gradnji nove telovadnice pri OŠ I. M. Sobota, da

gradijo novo telovadnico in vrtec v Kobilju, na Dvojezični OŠ I. Lendava pa so preuredili podstrešje za učne prostore in še bi lahko naštevali pridobitve.«

»Žal pa je učencev vsako leto manj. Letos je padla številka vseh šoloobveznih otrok v pomurski regiji kar za 584, tako da jih je sedaj vseh skupaj 11.610, lani pa jih je bilo 12.194. Letošnja generacija prvošolcev šteje samo 1308 učencev (lani 1358). Občuten padec, za dva oddelka, je na primer na OŠ Gornja Radgona. Ponekod je število tudi nekoliko naraslo, v Odrancih na primer za en oddelk.«

- Kakšno pa bi bilo vaše stališče, če bi prišlo do pobude, da bi kje ukinili podružnično šolo?

»Moram reči, da imamo na našem območju tudi šole z zelo majhnim številom otrok in kombiniranimi oddelki. Mislim, da je potrebno upoštevati, da pomeni šola tudi življenje nekega kraja in okolja, zato jih je potrebno ohraniti, če je le mogoče.«

Rešitev po želji vseh ni mogoča

- Ob začetku novega šolskega leta se je zatikalo na Gimnaziji M. Sobota zaradi nestrinjanja dijakov z urnikom.

»Glede organizacije pouka na Gimnaziji Murska Sobota so na našo enoto prišle že lani določene pobude, naj nekako posredujemo, da bi se urnik izboljšal, in to za prve letnike. Nekateri oddelki so namreč začeli s poukom ob 10. uri in ga končali pozno popoldne, tako da so bili učenci odsotni skoraj ves dan. To je delalo še dodatne probleme vozačem zaradi avtobusnih prevozov. Seveda mi pri takšnih zade-

vah ne moremo neposredno posredovati ali celo zahtevati drugačne rešitve, osebno pa sem se pogovarjala z ravnateljico gimnazije in ji predlagala, svetovala, naj skuša organizacijo pouka prilagoditi tako, da ne bi bil tako zelo moten normalni bioritem dijakov. Dejstvo pa je, da ima gimnazija prostorske težave in da se vse enostavno ne da rešiti tako, kot bi si vsi želeli, tudi zato, ker v isti stavbi deluje še Srednja strojna in tekstilna šola.«

- Ali so vas dijaki tudi sedaj seznanili s svojimi zahtevami in grožnjo, da bodo protestno stavkali?

»Moram reči, da ni prišlo na našo enoto nobeno takšno ali drugačno sporočilo oz. informacija glede tega, tako da smo dobili prvo informacijo o problemu iz medijev. Medtem je bilo nekaj telefonskih klicev o tem, vendar niso klicali dijaki, ampak starši, ker jih je zanimalo, kako naj se ravna njihovi otroci. Mi smo jim o tej konkretni zadevi težko svetovali, ker nismo imeli nobenih podatkov, zahtev in pobud dijakov - kakšna organizacija pouka je predvidena, kaj je vzrok za nezadovoljstvo in kaj bi radi dosegli dijaki. Vsekakor pa smo pripravljene pomagati, če je le v naših močeh in seveda v pristojnosti, kajti organizacija pouka je stvar vodstva šole, v tem primeru ravnateljice.«

- Kakšne pa so sploh relacije oz. zveze med vašo ustanovo in srednjimi šolami v regiji? In katere so vaše naloge, pristojnosti in dejavnosti?

»V procesu reorganizacije Zavoda za šolstvo Slovenije, ki je postal javni zavod, ustanovila pa ga je Vlada Republike Slovenije leta 1995, so se naloge in dejavnosti zavoda bistveno spremenile. Povezave, pristojnosti in naloge organizacijske enote do srednjih šol so drugačne kot v preteklosti, kajti, kot je določeno, naš zavod izvaja predvsem razvojno-svetovalno delo na področju gimnazijskega izobraževanja in splošnih izobraževalnih

predmetov v drugih srednjih šolah (strokovnih in poklicnih). Preostalo je v pristojnosti drugih javnih zavodov ali v rokah ministrstva za šolstvo in šport.

Naša ciljna skupina so predvsem ravnatelji šol, prek katerih skušamo doseči določeno poenotenje aktivnosti. Naši svetovalci pa se srečujejo z učitelji v okviru študijskih skupin ali pri kakšnih drugih aktivnostih v okviru predmetnih skupin. Nova sistematizacija delovnih mest ne izvira iz organizacijske enote, ampak so naši svetovalci sistematizirani v predmetnih oz. področnih skupinah in v vodstvu zavoda. Včasih je bilo v naši OE bistveno večje število pedagoških svetovalcev.«

Lahko bi dobili prostore druge, toda M. Sobota je najprimernejša

- Kakšno je torej konkretno kadrovsko stanje OE v M. Soboti in kako je rešeno prostorsko vpra-

tega načrta nismo izpeljali. Konec lanskega leta pa sem zvedela, da je imetnik upravljalske pravice Ljudska univerza M. Sobota, tudi naših prostorov, lastništvo pa je bilo vrnjeno evangeličanski cerkveni skupnosti v M. Soboti. O tem so nas zelo korektno obvestili in nam tudi sporočili, da je njihov interes, da naša organizacijska enota še naprej uporablja te prostore. Pričakujemo pa seveda, da se bomo dogovorili za primerno najemnino, sicer bomo prisiljeni iskati druge rešitve.«

- Slišali smo za nekatere predloge, da bi enoto preselili kam drugam, kjer obstajajo prazni šolski ali kakšni drugi prostori. Najbrž so prišle takšne pobude že tudi do vas, recimo vsaj iz Ljutomerja?

»Da, osebno sem slišala za nekaj takšnih pobud, tudi v Ljutomeru. Moram reči, da smo mi strokovna ustanova regijskega značaja in da skušamo imeti v vseh okoljih kar najbolj optimalne povezave z našimi part-

vali in si želeli. Je kriv pravilnik o napredovanju ali so bile tudi subjektivne odločitve ravnateljev?

»Pravilnik je nastal v strokovnih službah Ministrstva za šolstvo in šport, potrjen pa ga je minister. Potem ko so pedagoški delavci zvedeli, kako je z njihovim napredovanjem, se je res tudi v naših šolah pojavilo nezadovoljstvo, nemir ... česar si seveda nihče ni želel. Mislim, da je bila brez potrebe narejena kar precejšnja škoda, zlasti kar se tiče dobrih odnosov v šoli, pri komunikaciji pedagoških delavcev v zbornicah in najbrž tudi pri spodbudnem vrenju učiteljev v prizadevanjih za boljše delo, nove metode, oblike. Dejstvo pa je, da so se ravnatelji odločali v skladu s pravilnikom in priporočili ministrstva, niso pa imeli dovolj možnosti, da bi predlagali za napredovanje vse svoje sodelavce, bi si to zaslužili. Na nekaterih šolah bi si to najbrž zaslužili vsi. Tako so bili res prizadevi številni učitelji in učiteljice naših šol. Več se jih je oglašalo pri nas in se nam potožilo, kar vidi, ki da se jim je zgodilo. Mi smo jim z razumevanjem prisluhnili, na odločitve pa nismo mogli neposredno vplivati.«

Svetovanje, ne pa ukrepanje

- Zavod za šolstvo nima več nadzorne funkcije. V ta namen je ustanovljena posebna inšpekcijska služba. Ali je leta že »repala« tudi na našem območju?

»Res je, vloga nadzora je v naših ustanovitvenih aktih ukinjena. Od staršev in iz posameznih okolij pa še vedno prihajajo vprašanja, češ kakaj ne ukrepamo v določenih primerih, kjer prihaja do nepravilnosti oz. problema. Vendar imamo na področju nad izvajanjem pouka, konodaje, organizacije pouka, razporejanjem financ in drugem šolski inšpektorat s sedežem v Ljubljani. V ta namen so imenovani tudi izvedenci za posamezna strokovna področja, ki pripravijo mnenje o določenem problemu, če je to potrebno oz. pregledov šolske inšpekcije smo imeli že tudi v Pomurju, vendar naša služba ne dobi o tem konkretne informacije, razen tako niti ni predvideno, razen kar nam potem povedo ravnatelji in ravnateljice.

Pri nas pa dobijo učenci, dijaki in njihovi starši predvsem

nerji, vrtci in šolami. V tem pogledu pa je najprimernejša prav Murska Sobota. Tukajšnja mestna občina nam je tudi obljubila podporo in pomoč, če bi prišlo do večjih težav zaradi prostorov. Sicer pa bi res lahko našli prostore za našo službo, recimo na OŠ Gornji Petrovci, OŠ Razkrižje in drugje. Ampak mislim, da je zaenkrat tako najbolje. Tudi v statutu je opredeljeno, da je sedež naše enote v M. Soboti.«

- Svoječas ste imeli na zavodu za šolstvo tudi pomočnik besedo pri imenovanju oziroma izbiri ravnateljev ali ravnateljic. Ljudje mislijo, da je še vedno tako. Imate torej kakšen vpliv pri tem?

»Ne, po novi zakonodaji nimamo pri tem nobenih pristojnosti. Niti mnenj ne dajemo več, ampak ima pri tem precej odločilno besedo pedagoški zbor v posamezni šoli ali vrtcu; mnenja oblikujeta tudi lokalna skupnost in ustavni svet; soglasje k imenovanju pa je v pristojnosti šolskega ministra. Nekateri pa res še vedno mislijo, da vplivamo na to, kdo bo novi ravnatelj ali ravnateljica.«

mo na OŠ Gornji Petrovci, OŠ Razkrižje in drugje. Ampak mislim, da je zaenkrat tako najbolje. Tudi v statutu je opredeljeno, da je sedež naše enote v M. Soboti.«

- Prav gotovo ste tudi na organizacijski enoti zaznali nezadovoljstvo številnih učiteljev in učiteljic, ker jih ravnatelji niso vrstili v višji razred, kot so pričako-

pomoč oz. nasvet, kako je mogoče rešiti določen problem, kam naj se obrnejo, kakšne so pravzaprav njihove pravice in obveznosti. Za to smo tudi zmeraj na voljo. Ne moremo pa ukrepati.

Srednješolsko izobraževanje poklicev v kmetijstvu v skupnosti Alpe - Jadran

Kaj če bi imeli tudi pri nas družinske kmetijske šole?

Kmetijsko-življski sejem v Gornji Radgoni je v zadnjih letih tudi mesto srečevanja in izmenjevanja izkušenj tistih, ki se ukvarjajo ali pa jih prizadeva izobraževanje v kmetijstvu, zlasti srednješolskih poklicev. Organizacijo letošnjega strokovnega posveta o poklicu kmetovalec v skupnosti Alpe - Jadran so zaupali Srednji kmetijski šoli Rakičan.

Predstavniki omenjene šole Alojz Pivar je zbranim udeležencem med drugim povedal, da je bila leta 1995 v okviru skupnosti oblikovana podskupina za kmetijsko šolstvo, in to z namenom, da pripravi prenovo in karseda mogočo usklajitev programov za srednješolsko izobraževanje kmetijskih poklicev. Vse to pa gre počasi. Prihodnje leto naj bi vendarle oblikovali skupna izhodišča, jih dali v razpravo in potrditev članicam skupnosti.

Kaj je značilno in kaj je zlasti novega na področju poklicnega izobraževanja kmetijcev na Hrvaškem, je spregovorila gostja iz sosednje države Vlada Knežević. V njihovih 4-letnih šolah izobražujejo splošnega kmetijskega tehnika, tehnika rastlinske proizvodnje, vrtnarskega tehnika in kmetijskega tehnika mehanika. Kmetijskim šolam so letos prepustili možnost, da same razširijo obseg posameznih strokovnih predmetov, s katerimi bodo dali poudarek vsebinam določene kmetijske dejavnosti, ki je značilna za okolje, v katerem de-

luje šola (poljedelstvo, vinogradništvo, vrtnarstvo, živinoreja idr.). Med poklici pa je novost fitofarmaceut, in sicer bodo tako usposobili predvsem kader za delo pri prodaji (s svetovanjem) fitofarmaceutskih sredstev. V 3-letnih programih pa so sprejeli kot novo usmeritev kmetijski gospodarstvenik, dijakom pa omogočajo, da med šolanjem obiskujejo tudi različne tečaje za pridobitev dodatnih znanj (rezanje sadik, cvetličarstvo, čebelarstvo, ribogojništvo, kozjereja, prva pomoč, vodenje domačije idr.).

Med udeleženci posveta je bil tudi Pedro P. iz Barcelone oz. predstavnik Evropske zveze za kmetijsko izobraževanje in Bruslju, ki je dokaj podrobno pojasnil, kaj so to družinske kmetijske šole v zahodnoevropskih državah. Deluje jih okrog tisoč, programi so zelo različni, v delo pa se poleg profesorjev (plačuje jih država) vključujejo tudi starši, lastniki kmetijskih posestev in razni strokovnjaki. Razmere med teoretičnim in praktičnim delom je lahko do 50 : 50, sicer pa je običajno več praktične dela kot teoretičnega pouka. Šole delujejo večinoma na podeželju in na ta način skušajo zadržati doma čimveč mladih. Prav gotovo bi bilo dokaj koristno, če bi imeli kaj podobnega tudi pri nas.

JOŽE GRAJ

veštnik, 4. september 1997

Sedmi arhivski tabor v Lendavi

»Morda smo premalo vedeli o teh krajih«

Na območju lendavske občine in sosednjih madžarskih krajev je letos iz sedmih let potekal mladinski arhivski tabor. Projekt sega čez državne meje, saj večjih razlik glede zgodovine tukaj v preteklosti ni bilo. Mladi pa vselej zbirajo različne dokumente, ki pričajo o preteklosti. Zbrano gradivo bodo po razstavi in kasnejši obdelavi v Mariboru shranili v lendavski lastniški arhiv. Tabor organizirajo Pokrajinski arhiv Maribor, Arhiv Zalaegerszeg, Pomurska madžarska narodna samouprava, skupnost Lendava, Zavod za kulturo madžarske narodnosti Lendava, Občina Lendava in UE Lendava. Pogovarjali smo se z dr. Petrom Pa-
vonom Klasincem, namestnikom direktorja mariborskega arhiva.

Samo na slovenski strani so v nekaj dneh zbrali okoli tri tisoč dokumentov. V začetku so bili nastali manj zaupljivi, danes pa jih že poznajo. Udeleženci so prepričani, da se veliko zanimivega skriva, to gradivo je namreč pomembna osnova za druge raziskave. In kakšne pomembnejše dokumente so našli udeleženci? »Vsak dokument, ki priča o minulem dogodku, je za nas pomemben,« je povedal dr. Klasinc.

Na fotografijah so posnetki ljudi, kako so bili oblečeni, v dokumentih je zapisano, kaj so delali, kaj so se ukvarjali. V dokumentih se kaže mentaliteta in duhovina tega prostora, dvojezičnost, kolonizacija Primorčev in svetovi vojni. Odkrili smo pomemben dokument, ki smo ga imenovali mala Cesta iz časov pred prvo svetovno vojno leta 1913. Gre za madžarski potni list, ki je bil na slovenski strani v petih jezikih: madžarski, nemščini, slovaščini, romunščini in srbsčini.

Kapci so na primer našli dokumente o trgovini, ki je stala na mejah vojna na prostoru, ki je danes parkirišče. Je to dokument, ki je neprecenljive vrednosti. Ogromno gradivo našli o življenju družin, rojstvo, smrt, iz kulturnega življenja o gledaliških predstavah, ki so jih igrali, dokumente o delovanju gasilskega društva na polju. Zemlja je bila pomembna stvar, zato je bilo pomembno, da se največ dokumentov nanaša na zemljiškoknjižništvo. Najstarejši dokument iz leta 1854. Našli so tudi vozni dovoljenje za kolo, vojaške

pomikali ob slovensko madžarski meji po Goričkem naprej proti tromeji Avstrija, Madžarska in Slovenija, s tem da ne bomo zamenjali tudi drugih delov in pomembnih krajev.

Z razstavo zbranega gradiva v lendavskem gradu želijo občanom pokazati, da je to pomembno gradivo. »Naša naloga pa je bila ta, da predstavimo dokument, ki ga

V lendavskem gradu sta nameščena dva prostora, kjer je vse gradivo shranjeno. Poleg tega imajo v Mariborskem arhivu še več gradiva, ki se navezuje na to področje, vendar ga ne morejo vsega kar tako prenesti sem. Sicer pa se je v Mariborskem arhivu zbralo 15 tisoč tekočih metrov gradiva, kar je na milijarde dokumentov. Zbrano gradivo pa ima smisel, če ga kdo uporablja. Po besedah dr. Klasince po gradivu največ brskajo študentje, prihajajo pa tudi raziskovalci iz sosednje Madžarske.

»Za nas, ki smo zgodovino študirali, je bil ta prostor vedno nekaj obrobnega. Sedaj pa smo se na kraju samem prepričali, da je bila v pokrajini, za katero smo nekoč rekli, da je na obrobju slovenske domovine, razgibana zgodovina, križišče med graškimi in

Fotografije zelo nadzorno prikazujejo nekdanji način oblačenja, običajej ...

knjižice in druge osebne dokumente. Potem je še precej osebnih pisem, te so zapisovali v madžarsčini, prekmurščini in tudi nemščini.

Najstarejši dokument, ki so ga našli v teh sedmih letih, je iz Madžarske, iz Lentija, izvira pa iz konca 17. stoletja, natanačno iz leta 1680. Večina dokumentov pa je iz časa pred prvo svetovno vojno in potem med obema vojnami. Zasnova tabora pa je takšna, da vsako leto obdelajo nekaj vasi. V prihodnjih letih se bodo

ponavadi vržemo proč, ker ga ne znamo več prebrati. Najpomembnejša naloga pa je, da smo pred uničenjem ohranili veliko dokumentov. Tudi ljudje so se od prvega tabora do danes precej spremenili,« so pojasnili.

Do prihodnjega leta bodo zbrano gradivo v Mariboru pregledali strokovnjaki, ga uredili in ocenili. Še prej pa bo potrebno, glede na to, da je v precej slabem stanju, gradivo sanirati, dezinficirati in restavrirati. Vso zbrano gradivo bodo pozneje preselili v Lendavo.

madžarskimi kraji, poti s severa proti jugu, iz Budimpešte proti Čakovcu in Zagrebu. Morda smo premalo vedeli o teh krajih,« je povedal dr. Klasinc.

Morda sta tudi lendavski arhivski tabor in nadaljnje raziskovanje zbranega gradiva korak naprej k poznavanju zgodovine Prekmurja in enkovrednejšega vključevanja tega predela Slovenije k celotni zgodovinski podobi naše države.

ALEKSANDRA NANA RITUPER

(FOTO: ANR)

Kulturno dogajanje zavzelo lendavski grad

Umetniki odšli, razstave ostale

Lendavski grad je bil v teh poletnih mesecih oblegan in živahen kot v najboljših časih, ko so tukaj živeli še grofje. Poleg grajskih večerov, ko so se zvrstile številne kulturne prireditve, in arhivskega tabora so na gradu potekale tudi številne likovne kolonije. Že 18. avgusta se je končala kiparska kolonija, 30. avgusta pa so končali mednarodno likovno kolonijo, poleg tega seveda, da so pred tem potekale tudi mladinske likovne kolonije. Rezultati vseh teh kolonij pa so razstave, ki si jih lahko ogledate, nekatere pa se bodo odprle v prihodnjih mesecih.

Konec avgusta se je končala letosnja jubilejna 25. likovna kolonija, katere se je letos udeležilo trinajst likovnih umetnikov iz Hrvaške, Madžarske, Slovaške in Slovenije. Na kolonijo so povabili vse umetnike, ki so začeli prvo kolonijo. Žal so trije že pokojni, trije pa se zaradi objektivnih razlogov kolonije niso mogli udeležiti. Iz štirih držav so se vabilu odzvali: Endre Gönter, Suzanna Király-Moss, Ferenc Király, Stefan Hauko, Gábor Zoltan, Huzjan Zdenko, Darko Birs, Ljubo Škrjuc, Ludvik Pandur, Janez Knez, Sead Hasanefendić, Dulan György, Nemes Laszlo. Ker je v okviru kolonije še veliko drugih dejavnosti, bodo posamezna začeta dela dokončali doma, ponovno pa se bodo zbrali sredi novembra ob otvoritvi njihove skupne razstave. Sicer pa si lahko dela, ki so nastajala na likovnih kolonijah v preteklih desetletjih, ogledate v grajski galeriji, mnoga pa krasijo lendavska podjetja in druge javne prostore v tej občini.

Pred kratkim so v lendavskem gradu sklenili tudi kiparsko kolonijo, ki je v bistvu nadaljevanje lanske, katere pa zaradi slabega vremena niso mogli izpeljati do konca. Zato so se trije umetniki Tornay Endre Andras, Pál Zoltan in domačin Ferenc Király vrnili, da bi dokončali svoje delo, ki nastaja iz lipniškega kamna. Večja dela so že v lanskem letu naredili v kamnolomu v Sežani. Takrat si je lahko vsak izbral kamen do teže 15 ton. Ker pa so to po obsegu večje stvaritve, so bili umetniki neposredno odvisni od vremena. Tri skulpture, ki so nastale, bodo krasile mesto Lendavo; ena bo stala pred nekdanjo bencinsko črpalko v središču mesta, ena v parku, tretja pa pred občino. Predvidevajo, da bi jih postavili enkrat oktobra. ANR

Likovna kolonija študenov likovne akademije

Ne delamo samo slik, gre tudi za razmišljanje

Prav gotovo v Sloveniji ni veliko krajev, ki imajo to priložnost, da gostijo študente likovne akademije iz Ljubljane. In Filovci so imeli to priložnost. Na pobudo Roberta Černelca, študenta ALU in Filovčana, ter spretnih organizatorjev se je zbralo dvajset študentov likovne akademije. Ti so nekaj dni živeli s to pokajino in jo na podlagi svojih izkušenj in znanja prenašali na platno, glino in les. Svoja dela so razstavili v Moravskih Toplicah, kiparski izdelki pa bodo kot forma viva ostali v Filovcih.

Kolonije se je torej udeležilo dvajset študentov predvsem višjih letnikov ALU in tamkajšnji asistent Marko Andlovic. Likovniki so se v nekaj dneh razpršili po pokrajini in ustvarjali v svoji likovni tehniki – nekateri z oljnimi barvami, akrilom, z ogljem, spet drugi pa iz gline in lesa.

Povedali so, da se v tem okolju ponuja veliko motivov, od koder potem črpajo za svoje delo. Osnovni cilj in

namen likovne kolonije pa ni samo v slikanju, ampak je tudi v razmišljanju, razpravljanju in pogovarjanju o belem platnu, kosu lesa in tem, kar se ob tem dogaja v njih samih.

Bili so mnjenja, da so lahko likovne kolonije koristne pri njihovem delu. »Se posebej je to idealen način za tiste, ki pri delu potrebujejo komunikacijo in izmenjavo. Ker pa je likovno delo bolj ali manj indivi-

Slike študentov ALU so razstavljene v Moravskih Toplicah. (Foto: ANR)

dualno in so nekateri bolj naučeni bivati v samoti ali pri ustvarjanju potrebujejo mir, se za kolonije raje ne odločajo,« so razložili tisti bolj zgovorni študentje. Razumljivo pa je, da se laže izražajo s pomočjo likovne komunikacije. Zato jih prav veliko nisem spraševala, saj so njihovi odgovori bolj nazorno zabeleženi na platnih in lesu.

Organizatorji predvidevajo, da bi kolonija študentov akademije za likovno umetnost postala tradicionalna. Kolonija je dobra zamisel, zato ker likovniki dobijo izkušnje različnih pokrajin. »Povsem drugače je na primer, če gremo na Gorenjsko, na Kras ali pa v Prekmurje. Okolje, odprtost pokrajine, barve, vse to vpliva na nastanek dela. In glede na to, da toliko akademskih likovnikov izhaja prav iz tega okolja, mora v Prekmurju že nekaj biti.«

Mi pa se moramo tudi zavedati, da k nam prihajajo prihodnji veliki slikarji, ki bodo nekoč krojili slovensko in prav gotovo tudi evropsko likovno sceno. In prav prijetno se bo nekoč pohvaliti, ja, ta in ta veliki umetnik pa se je nekoč opajal, čeprav samo za nekaj dni, in ustvarjal tudi v naših krajih. ANR

Peta mala lončarska delavnica

Iz gmote nastane podoba

Mala lončarska delavnica v Filovcih je prav gotovo ena bolj obiskanih pri nas. Letos je že peta po vrsti, na njej pa sodelujejo učenci 7. in 8. razredov osnovnih šol, letošnje pa se je udeležila tudi skupina otrok in mladostnikov iz Madžarske, sodelovali pa so tudi študentje likovne akademije iz Ljubljane. Kolonija je namenjena predvsem tistim, ki kažejo večji interes za likovno umetnost in so likovno nekoliko bolj nadarjeni. Otroci se učijo, srečujejo in spoznavajo pa se tudi z okoljem in načinom dela lončarjev. Pri gnetenju in oblikovanju pa so jim pomagali Alojz Jozse, Violeta Grgasovič, Ivo Kurnjek, Tanja Trajbarič-Lopot in vodja delavnice Jože Gutman. Ob koncu pa so izdali še Lončarske novine, kjer so v skritih zadovoljstvom in navdušenjem pisali o svojih lončarskih izkušnjah.

Gostovnošolci so v teh dneh spoznavali, kako lahko iz gmote zemlje nastane umetniški izdelek ali posoda oziroma kakšna druga

uporabna keramika. Razdelili so jih v več sekcij, eni so delali nakit, kipi, poslikavali, vrtili glino na lončarskem kolesu in poskušali oblikovati posodo kot pravi lončarji, vse do žganja v peči.

Prav gotovo je posebno doživljeno, ko se iz kupčka pepela pokaže ustvarjeni predmet.

Vse, kar so se mladi lončarji naučili in ustvarili, nekateri so bili v delavnici že večkrat, so predstavili na razstavi. Nastalo je kar nekaj zanimivih posod, celo gradovi, nakit, figurice ... O svojih občutjih pa so zapisali: »Samo še glina se dotaknem in že me ni več. Že sem drugje v drugem svetu, lepšem in neminljivem. Pravzaprav imam rada vse te preproste ljudi, ki so še vedno zvesti preteklosti, in njihove običaje. Izdelali smo tri gradove, v katere smo vlili otroško domišljijo iz pravljice. Oblikovati glino se mi je zdelo lepo, vendar veliko lažje, kot sem sprva mislila.« Strinjali pa so se, da se prihodnje leto znova srečajo ob lončarskem kolovratu.

Glina je prabit, saj vključuje vse osnovne elemente: zemljo, vodo, zrak in ogenj. Mnogim ljudem v teh koncih je že pred stoletji pomenila način življenja in osnovo za preživetje. Danes se je v naših koncih ohranila le peščica lončarjev. Lončarske delavnice

ce pa bodo prav gotovo pripomogle k temu, da bo zrasla nova generacija, ki bo z veliko ljubeznijo in zanimanjem gledala na keramiko in lončarstvo. ANR

Spoštovani!

Po naporni in uspešni sezoni s srebrnim priznanjem s tekmovalca Naša pesem v Mariboru v vitrini in nepozabnimi vtisi iz gostovanja na Finskem se bomo pevke in pevci Mešanske pevškega zbora Stefana Kovača iz Murske Sobote spet začeli srečevati ob torkih in četrtkih na vajah, in to v jubilejni trideseti sezoni delovanja.

Zeleli bi, da se nam pridružite, če vas je narava obdarila s poslušom in vam ljubezen do petja položila v srce. Dobrodošli ste vsi, posebej pa pogrešamo mlade pevke in pevce. Lepo petje je razkošje, ki ga ne zmore vsak, in je užitek. Več nas bo, boljše bomo in bolj bomo uživali.

Ardicija za nove pevce bo v četrtek, 4., in v torek, 9. septembra, ob 19.30 v prostorih zbora na Trgu zmage 4 (prostori nekdanje stanovanjske skupnosti).

V imenu pevcev vabiva k sodelovanju

predsednik upravnega odbora Milan Žilavec

zborovodkinja Alenka Brulc - Šipčić

Slike umetnine mladih lončarjev. (Foto: ANR)

Kajak - kanu klub Petanji je pripravil tradicionalni spust po Muri od petanjskega mostu do Babičevega mlina v Veržuju. Stari in mladi pogumneži so uživali v vožnji po sicer nevarni reki, vsi so srečno prispeli na cilj, nato pa se še poveselili na kopnem. - Fotografija: F. Kuhar

Gasilske slovesnosti

IŽAKOVCI - Na Muri na Otoku ljubezni v Ižakovcih je bilo tekmovalno reševalnih enot iz občin Murska Sobota, Beltinci in Cankova - Tišina. Udeležilo se ga je 11 enot. Gasilci reševalci so prikazali veščine v reševanju iz vode, na vodi, v hitrostni vožnji, pravilnem pristanku in pravilni navezi. Vseh 11 ekip je varno prispelo na cilj. V vožnji s čolnom šestercem je zmagala ekipa Ižakovci 1, drugi so bili Melinčani in tretji Bakovčani. V čolnu osmercu se je najbolje odrezala ekipa iz Melinca, drugi so bili Ižakovčani in tretji Petančani. Tekmovanje si je ogledal Martin Smodiš, predstavnik Izpostave za zaščito in reševanje Murska Sobota. (J. Ž.)

MALA NEDELJA - V Malinčah je bilo srečanje gasilk z območja gasilskih zvez Gornja Radgona, Ljutomer, Lendava in Murska Sobota. Gasilke, ki jih je bilo okrog 100, so tekmo-

vale v tehle disciplinah: v vlečenju vrvi, štafetnem teku v vreči in metu torbice z vrvo v začetni krog in v raznoterostih. Pomerilo se je 19 ekip. Najbolje so se odrezale gasilke z Rožičkega Vrha, druge so bile gasilke iz Male Nedelje, tretje mesto pa je pripadlo gasilkam iz Borec. (J. Ž.)

ČREŠNJEVCI - PGD Črešnjevci je organiziralo drugo gasilsko tekmovalno za pokal Pomurskega sejma. Tekmovalci iz 29 društev so se pomerili v času kmetijsko-življskega sejma v Gornji Radgoni, in sicer v soboto, 30. avgusta.

Pri mladinkah so slavile gasilke PGD Gornja Radgona, pri mladincih člani PGD Lešane, pri članih gasilk PGD Sv. Jurij v Prekmurju in pri članicah gasilke PGD Gabrnik pri Juršincih. Zmagovalni ekipi članov in članic sta prejeli prehodni pokal Pomurskega sejma. (F. Kl.)

V oranju se je letos potegovalo za pokal Pomurskega sejma 34 tekmovalcev

Najboljši se ne dajo

Anton Filak iz Novega mesta osvojil pokal, Pomurje pa bosta na državnem prvenstvu zastopala Jože Vogrinčič in Jožef Zver

Za letošnje tekmovalno oranje, ki je potekalo v okviru mednarodnega kmetijsko-življskega sejma, bi lahko trdili, da je bilo najbolj množično doslej, žal pa je razpoloženo nekoliko pokvarilo slabo vreme, saj je na tekmovalni dan oranje motil dež. Ta pa seveda ni pomembno vplivalo na kakovost oranja, zlasti ne pri tistih najbolj izkušenih, čeprav je pohvalno, da smo na letošnjem tekmovalnem lahko videli kar precej novih obrazov. Tokrat je namreč v tem okviru potekalo tudi tekmovalno oranje iz srednjih kmetijskih šol dežel Alpe - Jadrana in Cefte.

Sicer pa se tudi med domačimi orarji povečuje zanimanje za tovrstna tekmovalna, saj so se ga letos udeležili tekmovalci iz vseh štirih upravnih enot v Pomurju, kar se je v preteklosti dogajalo le redkokdaj.

Na poligonu pri ribiskem domu v Murski Soboti se je tako v petek 34 tekmovalcev iz Slovenije, Avstrije, Hrvaške in Slovaške potegovalo za naslove najboljših orarjev. Dijaki srednjih kmetijskih šol so se preizkusili na državnem prvenstvu, med trinajstimi tekmovalci pa je bil najboljši Dejan Norčič iz Srednje kmetijske šole Rakičan s 193 točkami, s 185,5 točke se je na drugo mesto uvrstil Robert Žnidaršič iz SKŠ Grm pri Novem mestu, tretja pa je bila Simona

Kuzmič iz SKŠ Rakičan, ki je s 183 točkami dokazala, da tudi ženske niso od muh.

Na regijskem tekmovalnem ora-

čev Prekmurja je zmagal med osmimi tekmovalci z 205,5 točke Jože Vogrinčič iz Topolovec, drugi je bil Jožef Zver iz Brezovice z 205 točkami in tretji Anton Nežič iz Nedelice, ki je zbral 193,5 točke.

Med petimi prileškimi tekmovalci je prvo mesto osvojil Stanko Sobočan iz Bučkovec s 188,5 točke, Franc Štuhec je bil s 181 točkami drugi, Alojz Štuhec iz Bohelnečic pa si je s prioranimi

173,5 točke prislužil tretje mesto. V kategoriji oranja dijakov kmetijskih šol dežel Alpe - Jadrana in Cefte je bil med sedmimi tekmovalci najboljši Dejan Norčič iz SKŠ Rakičan s 193 točkami, drugi je bil njegov kolega iz slovenske ekipe Robert Žnidaršič (SKŠ Grm), ki je zbral 185,5 točke, na tretjem mestu pa je s 154,5 točke pristal Karl Heinz Leitner iz Avstrije.

Uvrstitve vseh tekmovalcev so štele tudi za skupno uvrstitev za pokal Pomurskega sejma, na to tekmovalno pa so organizatorji povabili tudi slovenske udeležence svetovnih prvenstev v preteklosti. Nekaj se jih je vabilu tudi odzvalo. Anton Filak iz Novega mesta, ki je že sodeloval na svetovnih prvenstvih, pa si je pribral 209,5 točke in tako osvojil sejmski pokal. Za njim sta se uvrstila Jože Vogrinčič in Jožef Zver, oba pa bosta v ekipi Pomurja na letošnjem državnem prvenstvu orarjev. L. KOVAČ

Še enkrat o ljutomerski tabli Na svidenje in nasvidenje

V eni od prejšnjih števil našega tednika sem nekoliko pokrivala mesto, kjer so postavili tablo za označevanje Občine Ljutomer (vse 40 metrov na območju katastrske občine Gornja Bistrica, tj. v Občini Črenšovci), in pripisal, da bi moral zapisati besedo "nasvidenje" na-

V novem Slovarju slovenskega knjižnega jezika je zapisano, da pri tem izrazu za medmet, ki ga pozdrav pri slovesu, pisanje tega slovarja je veljalo pravilo pisanja narazen, zdaj pa je torej pisanje skupno, kar pomeni, da vsako besedo se mu zljubi. Moje osebno mnenje je, da to ni ravno pametna stvar, ki je tem dopušča neenotna raba, ki je v praksi dokaj očita prav na območju krajevne tabele. Le kaj si mislijo tisti in tisti, ki nimajo nobene potrebe po slovarju? Toda moje mnenje je pri tem neuporabno, zadeve tudi ne morem spreminjati. Kolikor pa mi je znano, je večina slavistov v našem okolju mnenja, da bi kazalo pisati na svidenje se naprej narazen. J. G.

Popusti na železnici

Za otroke, skupine in družine

Prav gotovo je potovanje z vlaki udobnejše in manj stresno kot vožnja v prenatrpanih in nerednih avtobusih. Še posebno je takšno potovanje dobrodošlo za dijake in študente, ki lahko med potjo pogledajo tudi v zvezek. Seveda pa je najprej potrebna dobra železniška povezava med krajem bivanja in krajem šolanja. V Pomurju takšna šolska potovanja sicer ne pridejo ravno v poštev, ker pa vedno več dijakov obiskuje ljutomersko gimnazijo ali drugo šolo (Ptuj, Celje), bodo morebiti dobrodošle naslednje informacije o popustih.

Za starše z manjšimi otroki je nadvse dobrodošlo, da se lahko otroci do 6. leta starosti vozijo brezplačno, če želijo imeti svoj sedež, pa s polovičnim popustom. Po polovični ceni lahko potujejo tudi mladi od 6. do 15. leta, ob tem pa stari od 12 do 15 let potrebujejo še izkaznico K-13a. Mladi do 20. leta starosti, dijaki in študentje do 26. leta, ki so redno vpisani na slovenske šole in fakultete, ter vojniki imajo 30-od-

stotni popust za vse vlake, razen za zelene in EC. Popust lahko uveljavljajo z izkaznico K-13b.

Ceneje pa je mogoče potovati tudi v skupinah; v skupini mora biti najmanj šest otrok, starih do 15. let in v spremstvu učitelja, tako lahko uveljavijo 50-odstotni popust. Skupine dijakov ali študentov, ki potujejo v spremstvu učitelja ali profesorja, pa lahko uveljavljajo 40-odstotni popust. Popusti za skupine ne veljajo ob

petkih in dan pred prazniki ter dela prostimi dnevi - takrat je na železnici po navadi največja gneča.

In še tale zanimiva novost: družine (najmanj ena odrasla oseba in en otrok) imajo ob petkih, sobotah, nedeljah, državnih praznikih in počitnicah 40-odstotni popust. Otroci do 15. leta pa imajo v tem primeri brezplačno vožnjo.

Kar 55-odstotkov ceneje pa so tudi dijaške in študentske mesečne in tedenske vozovnice. Pri nakupu šolske letne vozovnice se plača le 8 mesečnih in ne 12 vozovnic ob plačilu zneska v dveh obrokih, pri plačilu v treh obrokih pa 9 mesečnih vozovnic. BBP

Dobro je vedeti

Ilegalci so med nami

V tednu dni okirli 21 ilegalcev

Med 27. avgustom in 2. septembrom so na pomurskih mejnih prehodih, zlastih z Madžarsko, zavrtili 146 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop, kaj šele bivanje v Sloveniji. Gre predvsem za potnike, ki so brez denarja, zato je mogoče domnevati, da bodo zašli na stranpota.

Vsi, ki jih policisti in cariniki zavrnejo, pa še zdaleč ne odpotujejo nazaj, ampak poskušajo priti k nam in potem kam dalje v »objubljeni deželci« na ilegalen način, torej zunaj mejnih prehodov. Nekaterim pri tem pogajo, seveda proti dobremu plačilu, tako imenovani »sprovaltelji«, s čimer seveda store kazivo dejanje. Ilegalca pa tako in tako praviloma odkrijejo. V času med 27. avgustom in 2. septembrom so policisti odkrili v Pomurju 21 ilegalcev, od katerih je največ Romunov, preostali pa so bili iz ZR Jugoslavije in Turčije.

V naši pokrajini se lahko tudi »pohvalimo«, da ne manjka kršitev javnega reda in miru, tako na javnih mestih kot med domačimi štirimi stenami ali zunaj njih (na dvorišču na primer). V zadnjih sedmih dneh so policisti posredovali 31-krat. Uspešno, saj se je večina kršiteljev pomirila, tako da so v treznilnico odpeljali le tri ljudi, ki se v svoji opitosti niso in niso mogli pomiriti. Ko pa so prevelike količine alkohola izpuhtele, je bilo spet vse dobro. Š. S.

V Občini Tornišče so imeli med 28. avgustom in 1. septembrom akcijo zbiranja kosovnih odpadkov. Številni občani, ki so jim bili odsluženi stroji, razni aparati in stari avtomobili le še navlaka, so le-te odstranili z dvorišča oziroma jih odpeljali na zbirno mesto. Še preden pa je Dinos odpeljal odpadke, so jih obiskali nekateri ljudje, ki so z avtov in drugimi pobrali kak še uporaben del. Samo upamo lahko, da ga bodo kje vgradili, ne pa odvrgli na kako divje odlagališče. - Fotografija: J. Žalik

Zgodilo se je ...

Šalovci:
Ugasnilo je mlado življenje

V nedeljo, 31. avgusta, ob 19.55 se je zgodila v Šalovcih huda prometna nesreča, saj je terjala življenje 24-letnega Ludvika Škerlaka iz Črnelavec. Ta se je peljal z osebnim avtom skozi Šalovce in v levem preglednem ovinku zapeljal z vozišča v obcestni jarek, kjer je vozilo trčilo v betonski prepust in se prevrnilo na streho. Voznik je dobil tako hude poškodbe, da je zaradi njih na nesrečo umrl.

Čentiba:
Smrt na cesti

V lendavskem kotu pa je boleče odjeknila vest o prometni nesreči, ki se je zgodila v ponedeljek, 1. septembra, in je terjala življenje 72-letne kolesarke Katarine Horvat iz Lendave. Ta naj bi v križišču cest v Čentibi zapeljala na prednostno cesto, po kateri je menda z neprimerno hitrostjo pripeljal osebni avto, ki ga je vozil 40-letni Zdenko Kovačič. V trčenju se je kolesarka smrtno ponesrečila. To je že 14. letošnja žrtev na pomurskih cestah!

Murska Sobota:
Nesreča v križišču

V ponedeljek, 1. septembra, ob 12.40 se je zgodila prometna nesreča v križišču cest v Murski Soboti. Viktor G. naj bi s svojim

osebnim avtom izsilil prednost pred tovornjakom, ki ga je vozil Davorin C. Gmotna škoda znaša 700.000 tolarjev, voznik osebnega avta pa se je hudo poškodoval.

Beznovci:
Hudo poškodovan traktorist

28. avgusta okrog 16.30 se je Franc G. iz Puževca peljal s traktorjem po lokalni cesti skozi naselje Beznovci. V ostrem levem ovinku je zaradi vožnje preblizu desnemu robu vozišča in domnevne vinjenosti zapeljal v obcestni jarek, kjer je traktor obstal. Voznik se je hudo poškodoval, na vozilu pa je škoda za 40.000 tolarjev.

Radovci:
Strmoglavil jadralca

31. avgusta okrog 15. ure je med naseljem Radovci in Krupljinom (med jadranjem z jadralskim padalom) strmoglavil z višine desetih metrov Boštjan L. iz Murske Sobotice. Utrpel je hudo telesno poškodbo, zato je ostal na zdravljenju v soboški bolnišnici.

Čikečka vas:
Strelna zanetila požar

Med neurjem, ki se je razbesnelo nad našimi kraji 27. avgusta, je ob 12.45 strelna udarila v gospodarsko poslopje Aleksandra J. v Čikečki vasi. Zgorelo je celotno ostrešje s kritino in dobra

tona sena v balah, tako da je škoda za dobra 2 milijona tolarjev. Bila pa bi večja, če ne bi pridrelo 30 gasilcev iz petih gasilskih društev, gasilci pa so tudi občani; vsi skupaj so rešili zlasti živino.

Petišovci:
Ponarejene lire

Pri štetju denarja v LB Pomurski banki v Lendavi so našli 100.000 ponarejenih italijanskih lir. Ugotovili so, da so jih okupili v poslovnem centru Regal na mednarodnem mejnem prehodu v Petišovcih. Policija je bankovec zasegla in ga poslala na ekspertizo v Ljubljano.

Nasvet: bodite previdni pri nakupu lir, saj smo že večkrat poročali o odkritju ponaredkov!

Murska Sobota:
Vlom v gostišče

V noči s 27. na 28. avgust je neznanec vlomil skozi okno v gostišče Som ob Bakovski cesti v Murski Soboti in iz notranjosti ukradel večjo količino cigaret v skupni vrednosti okrog 100.000 tolarjev. Policisti poizvedujejo za strastnim kadicem.

Andrejci:
Prišel je s sekiro

V petek, 29. avgusta, dopoldne je neznanec obiskal eno od domačij v Andrejcih, katere vrata so bila zaprta, ker ni bilo nikogar doma. Neznani obiskovalec je potem s sekiro odprl vhodna vrata, se splazil v notranjost stavbe ter ukradel denar in tatnino v vrednosti 150.000 tolarjev. Predrzneža še iščejo.

Mota:
Izginil lep šop denarja

Neki dan po 22. avgustu je prišel neznanec na eno od domačij na Moti in iz torbe, ki je bila v omari v spalnici stanovanjske hiše, ukradel domači in tuj denar, vse skupaj v vrednosti najmanj 250.000 tolarjev. Policisti za neznanim storilcem poizvedujejo.

Gornja Radgona:
Vlomilec na sejmu

V noči z 29. na 30. avgusta je neznanec vlomil v biskopovega E. na sejmišču kmetijsko-življskega sejma v Gornji Radgoni in ukradel bižuterijo v vrednosti 117.300 tolarjev. Sejma je konec, storilca pa še niso odkrili.

Gornja Radgona:
Izginila avtoradija

31. avgusta med 17.30 in 18. uro je neznanec obiskal prostano mizo znanega podjetja Transjekt d. o. o., Murska Sobota, ki je na kmetijsko-življskem sejmu v Gornji Radgoni razstavljala zabavne in drugo tehniko, in ukradel dve avtoradija znamke Pioneer in Kenwood, s čimer je povzročil 77.800 tolarjev škodo. Policija seveda skuša ugotoviti, kdo je imel dolge prste.

Gornja Radgona:
Ukradena skrinja

V noči z 31. avgusta na 1. september so neznanec ukradel s seboj mišča v Gornji Radgoni zavarovano skrinjo, d. o. o. Radenci oškodovani za 90.000 tolarjev. Storilce iščejo. Š. S.

Marko Milič - prvi Slovenec v ligi NBA

»Ni poti nazaj, uspel bom«

Pri njegovi uspešni karieri mu je veliko pomagal trener Zmago Sagadin - Pri Philadelphiji 76ers bo nosil dres s številko 20 - Kopica finančnih prevarantov se suka okoli novih košarkarjev

Čeraj je na pot v Združene države Amerike odpotoval Marko Milič, ki bo kot prvi Slovenec skušal zaigrati v najboljši in najuspešnejši športni organizaciji na svetu, ameriški košarkarski profesionalni ligi NBA. Podpisal je za pacifiško ekipo Philadelphia 76ers, ki je bila leta 1983 prvak NBA-ja, v novem obdobju pa imajo v klubu spet velike ambicije. Z njim je čez lužo šla tudi njegova spremljevalka Vena Spalevič, košarkarica KK Ježice, ki bo tam igrala in študirala.

Marko Milič se je rodil 7. maja 1977 v družini športnikov, naj bi bil oče znani jugoslovanski rekorder v metanju kroglice, pa diska. Težak je 105 kilogramov, visok 200 centimetrov, pet let je igral za KK Trištev iz Kranja, za KK Smelt Olimpijo pa tri leta. Čeprav je bil velik talent že kot pionir in mladinec, je največji napredek dosegel prav pod vodstvom ljubljanskega trenerja Zmaga Sagadina. In tega nikoli ni tajil.

Zmago Sagadin, ki je ostal tako v ekipi Union Olimpije brez svojega najboljšega igralca, čeprav je imel ta še pogodbo, vendar s tako klavzulo, da se ob morebitnem igralčevem prestopu v ligo NBA izniči, mu je vso srečo v preboju med najboljšimi igralci Philadelphije 76ers. »Res je, da bi bil, da bi odšel Marko Milič v ligo NBA kot dovršen, velik igralec, to pa bi bilo velika konkurencija, toda letošnjega prestopa, ki je bila njegova želja in priložnost, ki se mu je ponudila, je izkoristil. To mu veliko uspehov in gledalcev, da bo uspel,« je dejal

že od daleč opaziti, da je Marko Milič močnejši in težji. Zadnji evropski konec tedna je Marko Milič sodeloval na dveh šovih, na prvem v diskoklubu Central,

prvih pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

vičje pripravljalnih tekem bo prišel v neposredni stik s prvim trenerjem Larryjem Brownom. Tudi nastope v pripravljalnih tekмах, ko bodo gostovali v New Yorku in Chicagu, med drugim bodo igrali tudi proti prvakov lige NBA Chicago Bullsom z Michaelom Jordanom na čelu, si bo Marko Milič moral izboriti. »Seveda se tega zavedam. Naredil bom vse, da bom do oktobra v takšni formi, ki bo zadovoljila trenerja. To mi lahko prepreči le poškodba, morda pa tudi huda konkurenca na mesto, na katerem naj bi igral jaz,« je pripovedoval Marko Milič. Po uvodnem delu treningov za no-

njenih posebnostih in odnosih do igralcev.

Pogodba je bila

»težka« 250 tisoč dolarjev

Marko Milič je podpisal enoletno pogodbo za ekipo Philadelphia 76ers, za to bo dobil bruto znesek 250.000 dolarjev, po tej prvi sezoni pa bo prost igralec. Finančni uspeh, ki zdaj še ni toliko pomemben, ga bo pričakal v naslednjih sezonah, res pa je, da bo imel proste roke pri izbiri opreme. Za copate se še ni odločil, morda bo to Nike ali And1, ki je neki novi in hitro napredujoči proizvajalec copat iz ZDA, ki želi uspeti v Evropi. »Ko sem bil v ZDA, me je obkrožilo kar 60 finančnih agentov, ki bi svetovali, v kaj naj vložim denar. Očitno je med njimi veliko prevarantov, ki se vrtijo okoli lige NBA. Na to so me v klubu takoj opozorili. Pa tudi svetujejo ti, na katere agente se je mogoče zanesti,« je povedal Marko Milič. Ob tem pa je tudi napovedal, da bo vse honorarje v tekmovalni sezoni 1997/1998 za intervjuje iz ZDA in v njih, ki jih bo Marko Milič dobil od slovenskih medijev in manjših pokroviteljev, namenil skladu za gradnjo nove Pediatrične klinike.

Med Američane so o njem prišle predvsem informacije: da je najmlajši Neameričan, ki je podpisal za klub iz lige NBA, da se je v zadnjem letu prebil med najboljše evropske igralce, da ima izredne fizične sposob-

nosti, da so bili njegovi starši vrhunski atleti v Jugoslaviji, da je igral za ekipo Smelt Olimpija iz Slovenije, ki je bila tretja na »final four«, in da bi se lahko razvil v dobrega košarkarja v ligi NBA (www.nba.com/sixers).

Marko Milič bo v svojem poskusu, zaigrati v prvi ekipi Philadelphia 76ers, potreboval tudi veliko športne sreče, saj je število ambicioznih igralcev veliko in je seveda brez pravih izkušenj, vendar ga tudi prvi morebitni neuspeh ne bo zlovil, saj bi se lahko vrnil v Evropo in si našel močan košarkarski klub ter kasneje poskusil še enkrat, čeprav sam pravi:

»Ni poti nazaj, uspel bom.«

Marjan Horvat

Olimpiski füčkec

Ovi den smo se pje vobrajno vrteli f Krogi na slovnoj »olimpiodi« Prlekoj no Prekmurcof. Te pa so pri Muri najprej fse tekmovalce zvogali pa so pogrnjali, ka so fsi glih žmetni. Te pa so kak ti pobratimi kres Muro joboka metali no gor po vožah plezili. Bok jih nema rat, Marija pa jih ne pozna: nazodno so napravili resen olimpijsko tekmo, gdo spi je največ pira, ka de meja f hlačah največ mira. To si mislite, Prleki zaj te že teknujejo f pitji pira, ne vina! He, lušno pa je le bilo, čiglih so ot pira meli eni tri dni meglo v gatah. Ormoški Dundej pa je reka, ka nigdor več nede pira pija, ka ga pre joko spomija na kujsko ščavnico.

Radgončani so pje bole zavedni, čiglih se nemajo več za čiste Prleke. Zotoma pa so soimprali fčista čisto olimpiodo vina. Pri moj gruški, dvonodvajsti fahmanof je skušovalo vino, ka jin je fse za vuhami pokalo. Dere bi pje vi poskusili 1919 sort vina, te bi van se ge indi pokalo, ne samo za vuhami, pa bi, bogami, meli pune možgone žmajng, po cesti pa bi hodili kak ti tank. Prleki do mogli tudi bole olimpijsko ojariti, ka nede opali v rakovo lukjo. Toti hemeži so se pridružili slovnoj slovenskoj olimpiodi umetnega gnojo - fsi fšuper so ponucali blizik sosedendeset tožnt ton umetnega gnojo. Prleška »držovna« statistična komisija pa de do zahvalne nedele pre doj zračunala, keko ton raka na plučah no želocih je to.

Prlekija je f toten poletji že tak hudo olimpijska, ka de jo lahko še zato zgrivalo. Olimpiski rekort f puvaj najkrajše moderne ceste do meli bek-mohari Podgorja no Konjišča pri Radgoni - glih zaj do otprli tožnt petsto metrov moderne ceste, kera de meja samo eden pojos, ne štiri, ka je jiho-va cesta bres karate pojosa ...

Gda so letos avgusta f totot olimpijskoj ihti fšepofšodik gor na droge klompoe vlekli pa se fšepofšodik pridušali, ka mojo pre samo uni toto etnografsko čudo, pa niše drugi, te so pje v Jüršincih na veko klompoe tolali za turistične nagrade pa so se šli veko mešo. Olimpiska pogrnufšči-na je bogme bila, dere so svojega opčona, slovnege dohtar Ludvika Toplaka, toplega vun žegnali za čostnega prleškega popeža, oprostite, opčona. Jüršinčari so pje brihtni, toti ali že vejo, ka se jihov dohtar srčno družu s hčerkoj dovno že vekega bogatina Benka. Zotoma jemi eni že tudi rečejo prleški popeš pa prleški Onasis s svojoj ljuboj žeklinoj. Vište ga, tak je to gnešji den: penezi pa herbije so pje fse, ka še je ge kaj vredno!

Jüršinčari so resen ne kajšte: po številki telefonof so na olimpijsken evropsken vrhi. Te pa telefonerao kak mo biti, polti pa te rogovili, ka jin Telekom pošila tak nore račune kaj tele na špagi.

Direktor ljudske univerze v Ormoži pje zaj, pret začetkon šole, tudi anšendig rogovili, zotoma, ka pre tudi lidje ormoške občine preveč olimpijsko teknujejo f »funkcionalno nepismenosti«. Po pismenosti so na prleškoj zodjoj ščetini pa tudi na slovensken repi. Tri petine Prlekoj z ormoške občine, starih več kak 15 let, nema najč skunčane osenletke ali pa kume no kume - Haršoft, blizik dvajsti procentof jih zagvisno nema skunčane najč osnovne šole. Ludska univerza de jin zaj že pokozala, kak se šteje no piše (računati pa tak ali tak vejo fsi Prleki že od rojstva! Po krotken postopki de jih poslala k Moloj Nedli, tan odovlejo šolo za en tolar, pa de olimpijski problem pisaja rešeni!

Prleki so pre srečaje Prlekoj no Prekmurcof temperali f Krogi zotoma, ka bi radi tan spūvali most kres Muro za novo avtocesto od Madžarske do Marproga. Zaj mojo že olimpijsko številko bušenih, no ne bušenih variacij za toto cesto. Zaj pa sploh nečejo več poslušati ta predjih z Lublane, ker so ovi den zašpalili toto olimpiodo, pa so rekli, ka de pre avtocesta šla kres granico Pince, ne Genterofci. Tak de te zaj avtocesta prinasa za deset kilometrof dugša no drožiša. Hojladro, totemi šmorni se pre stručno reče iskaje »transevropskih koridorof«. Te pa naj bo - pač pa toga ne bi smeli delati f transi, ta kak je f transi pomursko vrtšafstvo, ka je pre na špiči bankrota 120 pomurskih fim. Hongapaj, Krog je bole brihten! Na srečaji Prlekoj no Prekmurcof je poskrbeja tudi za olimpijsko šolsko bankrotera je podjetja Astreia! To blo je še bole olimpijsko kak metaje jobok kres Muro. Pje, Prleki: treba de začeti bojše ojariti, ne pa se crnariti, kak se crnari toto vun zručeno poletje, f keren mo skoro plavali kaj rece, če nede heja deš iti!

MIROS

Lendavski pehenci

Pozdravljeni!

Sicer nimam ne časa ne denarja in ne volje, da bi naredil kako anketo, kaj šele »študijo«, ki bi pokazala in potrdila moje pričanje, kje smo hodili ljudje iz sveta ob Muri med 23. in 31. avgustom. Torej sem povsem prepričan, da nas je bila velika večina med 200.000 tisoč resničnih ali željenih obiskovalcev kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni.

Tja sem seveda tudi sam poromal, saj bi se sicer počutil nekam oropanega za potovanja, brez katerih pač ne morem. To pa so: kak upokojski izlet, Vestnikov vlak, romanje k Mariji Pod logom in sejem v Gornji Radgoni.

Praviš, dragi bralec, da tudi ti tako ravnaš? Bogdaj, dragi pajdaš! Saj sem vedel, da smo si mi kmetje bolj ali manj enaki: človek pač ne more biti samo doma, zaprt med štiri stene v kuhinji ali v »štali«, pač pa mora tudi kam iti. In ker pač zdaj nimamo več majhnih kravjih sejmov (sejem puskov v Turnišču se je sicer obdržal), »moramo« hoditi na mednarodni sejem. Pa veste, kaj se mi je tam zgodilo (morda tudi tebi, dragi pajdaš)? Plačal sem drago parkirnino, potem sem šel daleč po prašnem parkirišču do vhoda, kjer sem plačal prekleto drago (oprosti mi, ker kolnem!) vstopnico, začel sem nabirati prospekte, gledal sem traktorje, gledal sem razstavljalce, ki so v svojih prostorih pili in jedli (morda počeli tudi kaj drugega), še sem hodil malo naokrog, potem pa sem jo mahnil v halo soboške Zvezde ter naročil pijačo in bograč, ki sem si ga še dodatno »popapriciral«, da sem lažje pil. Nič pa vam ne povem, kaj je teklo, sicer bi me kdo tako ali drugače »šinfal«. Tisti, ki ste me videli ali smo kaj skupaj spili, že veste, kaj smo pili.

Da, moral sem iti oziroma se peljati na sejem, sicer »ne bi bil zdrav«, moral sem iti k Zvezdi, sicer bi bil lačen in žejen. Moral sem se tam pokazati znancem, prijateljem ..., drugače bi mislili, ko bi me ne nikjer videli, da sem skop oziroma sem (ker imam skopo ženo) brez »penez«.

Tako, dragi moji: sejem je mimo, čeprav si vsega nisem šel ogledat, saj me traktorji ne zanimajo (moja zelena žaba je še v redu). Biki, telice in svinje me tudi ne zanimajo, saj jih nekaj še imamo v domačem hlevu ... Tam zadaj za kmetijskim delom sejma, kjer so bili mali trgovci, izdelovalci take in drugačne robe, vrtnarji, pa »švercarji«, pa tudi nisem veliko hodil, le par korakov sem naredil. Me ni zanimalo, saj vse to, kar so ponujali, lahko kupim v domači trgovini. Pač nisem tako neumen, da bi s sejma nosil kot nekateri drugi na primer - rože.

Pa splošni vtis? Predlogi, stališča, mnenje? Nekaj odgovorov sem že natrosil. Naj jih še nakaj! Sejem je v redu, saj na njem nihče ni ne lačen, kaj šele žejen! Sejem je prevelik za majhno Gornjo Radgono in preseliti ga je treba na kakšen kompleks neobdelanih njivskih površin. Moral bi biti nekje med Prekmurjem in Prlekijo, zato si drznem predlagati preselitev. Tudi v prihodnje naj sejmari ne krčijo gostinske ponudbe, sicer ljudje ne bomo več prihajali na sejem.

Na svidenje na prihodnjem sejmu, kjerkoli že bo! Samo Zvezda naj ne manjka, pa bo vse dobro.

NACI

Jazz & Blues

Spyro Gyra

Več kot dvajset let je minilo od začetkov skupine Spyro Gyra, ko se je javnosti predstavila s svojo mešanico soula, jazza in popa, pa vendar so še danes ena najpopularnejših instrumentalnih skupin.

Obletnico so proslavili z izdajo albuma z naslovom 20/20 (GRP), ki pa ne spominja le na minulih dvajset let, ampak je tudi vizijo skupine. »Naslov 20/20 sem si predstavljaj kot dvajset minulih in dvajset prihajajočih let,« pravi ustanovni član skupine in saksofonist Jay Beckenstein.

Skupina je začela delovati v zgodnjih sedemdesetih letih, ko sta Jay Beckenstein in originalni klavirist Jeremy Wall (s skupino sodeluje pri vsakem albumu, vendar z njimi ne nastopa od leta 1979) začela z nastopi v klubu Jack Daniels. Takrat sta predstavljala nekatere klasične R&B pa tudi nekatere lastne skladbe. Ko je lastnik kluba potreboval ime skupine za njeno predstavitev, je Jay v šali izrekel »spirogira«, besedo je pobral na nekem biološkem seminarju. Iz tega se je hitro razvilo ime Spyro Gyra in legenda je bila rojena. Že od začetka je bilo opaziti težnje skupine po popularnejši različici jazza, kar se že sliši na njihovih zgodnjih albumih. Mešanica jazza, R&B in celo karibske glasbe jih je pripeljala do zelo popularnega statusa. S priključitvijo vibrafonista Dava Samuela so pridobili še zadnjega člana, ki jim je pomagal pri uresničitvi zamisli. S svojimi živimi nastopi so postali ena najbolj uspešnih instrumentalnih glasbenih atrakcij na svetu. Kritiki so imeli vedno težave, kam uvrščati glasbo skupine Spyro Gyra. Tradicionalisti so jim zamerili preveč usmeritve v pop, medtem ko so bili za fusion fane preveč enostavni, da bi jih lahko jemali resno.

Vendar pa je neglede na vse to skupina Spyro Gyra po svojih dvajsetih letih delovanja še vedno na vrhu svetovne popularnosti in, kot kaže, prestola še nekaj časa ne bodo zapustili.

Na rojstni dan legendarnega Johna Coltrana, 23. septembra, bo izšla še ena od mnogih zbirk njegovih legendarnih posnetkov. Tokrat se je za to potezo odločila založba Impulse in izdala zbirko štirih plošč s kompletnimi posnetki nastopov Johna Coltrana v znamenitem klubu Village Vanguard. Posnetki so nastali od 23. do 28. septembra 1961. Zbirka vsebuje 22 skladb, od tega so tri še neobjavljene, kar prinaša več kot štiri ure glasbe. Zbirki so priložene redke fotografije, ki so nastale v tistem času, informacij je na pretek, poleg tega pa je zbirki priložen še poster Johna Coltrana.

Sloviti pianist Randy Weston se po dolgem času ponovno predstavlja s svojim novim izdelkom za založbo Verve. Plošča nosi naslov Earth Birth. Pri nastajanju so sodelovali basist Christian McBride, bobnar Bolly Higgins, člani orkestra Festival de Jazz Montreal, aranžirja pa je tudi tokrat prispevala Randyjeva dolgoletna sodelavka Melba Liston. Iztok R.

MURSKO - MORSKI VAL s turistično agencijo **RELAX** iz Murske Sobotice postavlja v vsaki sredini večerni oddaji od 21.45 do 22.45 nagradno vprašanje.

Tokratno se glasi:

MESTO KJER IMA FEDERACIJA BOSNE IN HERCEGOVINE IZHOD NA JADRANSKO MORJE!

ODGOVOR: _____

Odgovore pošljite najkasneje do 10. septembra 1997 na naš naslov: Murski val, za oddajo MURSKO-MORSKI VAL, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota. **NAGRADE:** konektedenski paket v HOTELU MAESTRAL v Novigradu.

KUPON ŠT. 30!

Glasbena uganka

Jju Jitsu je naslov album skupine Psycho-Path. Pravilno je zapisal tudi Bruno Šprljan, Uziška 7, 9240 Ljutomer. Čestitamo! Nagrado mu bomo poslali po pošti.

Novo vprašanje pa se glasi:

Koliko plesalk pleše v skupini Power Dancers?

Kupon št. 61

Odgovore pošljite do 12. septembra na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Na glasbeni sceni! Zelo veselimo bomo tudi vseh vaših pripomb, želja in predlogov!

Backstreet Boysi so znova tu

Skupina Backstreet Boys je izdala novo ploščo Backstreet Back in se tako ponovno vrnila prav na vrh mladinske glasbene scene. Pravzaprav je niti niso zapustili, ampak pri glasbi velja načelo, če nisi neprestano navzoč, te lahko zelo zelo hitro pozabijo. To je tako kot pri prvih ljubeznih. Ob tej priložnosti povzemamo pogovor iz revije Tv Hits s članoma skupine BSB. Prvi je na vprašanja odgovarjal Kevin Richardson, ki je najstarejši in zato tudi najodgovornejši pri vodenju skupine.

Imajo te za velikega brata te skupine?

»Zdi se, kot da je res tako. Čeprav to niso bila moja osebna prizadevanja, ampak se je kar zgodilo, in moram reči, da se v tej vlogi kar dobro počutim.«

V tej vlogi moraš »skrbeti« za druge, jim dajati nasvete in predloge?

»Seveda, še posebno mlajšim. Ampak je že tako, da mojih nasvetov ne poslušajo vedno z veseljem. Sicer pa se do mojih nasvetov obnašajo tako, kot sem se jaz do nasvetov, ki mi jih je dajal starejši brat – ignoriral sem jih. Se pa zgodi, da kasneje pridejo k meni in pravijo: Hej, saj si imel prav.«

Prav gotovo je biti najstarejši tudi

velika odgovornost in pritisk.

»Čutim se odgovornega, kajti če gre kaj narobe, vedno vsi pogledajo mene, češ zakaj se je to zgodilo. Tudi Howie mi pri tem pomaga.«

Kaj praviš, ali ljudje jemljejo skupino Backstreet Boys resno?

»Vsakdo si lahko privoščiti kakšno kritiko na naš račun, vendar se mi zdi, da so nas začeli v zadnjem času jemati resno. Potrebno pa se je neprestano dokazovati in upam, da smo pri tem naredili velik korak naprej. Opazimo lahko tudi, da so naši poslušalci vedno starejši, predvsem po slikah, ki jih dobivamo. Mnoge oboževalke so stare tudi 30, 40 let. Pridejo k

nam za oder, pohvalijo našo glasbo, čeprav imajo morda več pripomb na naš show.«

Kako pa bi ti predstavil življenje fanov iz skupine Backstreet Boys?

»Veliko delamo, veliko se zabavamo, veliko se od nas zahteva, ampak jaz vidim veliko zadovoljstvo v tem, kar delam. Je neverjetno, včasih skoraj noro, ampak popolnoma razburljivo delo. Veliko zanimivega in razburljivega se dogaja v zakulisju, še posebno pri videu, ki smo ga posneli za skladbo Backstreet Back.«

Sedaj ste precej bogati, ali lahko popolnoma nadzorujete svoje finančno stanje?

»Popolnoma. Nas pet ima svoje lastno podjetje. Celotni zalužek si delimo na pet enakih delov. Pri finančnem svetovanju pa nam pomaga naš poslovni menedžer. Pripravljen sem, da moraš biti danes vsaj tako dober poslovnež, kot si glasbenik. Naprimer, ko se pripravljamo na turnejo, zberemo naše predloge in ideje ter se pomenimo z menedžerjem, ali bo to glede na naš proračun izvedljivo. Hkrati pa si prizadevamo, da bi za čim manj denarja pripravili čim boljši show. Dejansko pa si za vsako novo turnejo prizadevamo, da je večja in boljša.«

Najmlajši član skupine Nick Garter pa je na vprašanja o življenju in delu v skupini odgovarjal takole:

Si najmlajši v skupini, je tvoj glas enakovreden pri odločanju?

»Popolnoma. Vseh pet nas ima enakovreden prostor v tej skupini, skupaj se odločamo o smernicah, o nastopih, enakovredno si delimo denar ...«

Glede na to, da se giblješ v svetu odraslih, si kdaj razmišljal, da boš

začel hoditi s kakšno odraslo žensko?

»Mislim, da leta ne igravo vlog. Nikoli pa nimam časa, da bi se pogovarjal z oboževalkami, vedno se nam mudi. Zato res prebijem več časa s starejšimi dekleti, ki delajo v tem poslu. Ampak nikoli nisem imel priložnosti, da bi s kakšno šel na zmenek.«

Kako pa lahko opišeš odnose s skupini?

»V skupni pazimo drug na drugega. Fantje smo vedno pripravljeni, da drug drugemu dajemo nasvet, vedno so bili ob meni, ko so bili veseli in žalostni trenutki, vedno so tu, ko jih potrebuješ. Ko moji bratje so!«

Kako pa ti razumeš ocenjevanje sodb ljud, ki vas imajo za lepe fantje s televizije?

»Zdi se mi razumljivo, da ljudje to delajo, zato jih ne moremo sovajati, če imajo včasih kakšno prijetno mnenje o nas. Vedno dobijo napačen vtis, ker ne vidijo, smo »mladi blondinci«. Jaz pa bi jim rad dokazal, da smo veliko več kot samo to. Vedno smo zunaj, moramo prisluhniti tudi kakšni grenki na naš račun.«

Kakšen pa si, ko si to, kar si v resnici?

»Kot član skupine ne morem biti vedno tak, kot sem. Ker nas vsi poznajo, ne moremo na primer hoditi v določene lokale, kjer bi nas lahko prepoznali in bi nastal velika zmeda. Zato pa imamo čas, ko lahko delam in počnem to, kar si želim. Naučili smo se, kako se lahko zakrinkaš in si skrivaj sten. So pa trenutki, in eden takih je bil pred kratkim na Hawaii, ko smo se resnično sprostili in izželeli.«

Novice od tu ...

Najprej glasbeno-športna novica. Deja Mušič je zaljubljen v enega najboljših ljubljanskih košarkarjev Marka Tuška. Pravzaprav sta oba zelo zaljubljeni in trdita, da se jima je zgodila sanjska ljubezen. Marko se bo poskušal tudi v glasbi, informacij, da bi se Deja poskusila v košarki, pa še ni.

MZ Hektor je na slovenski glasbeni sceni aktiven na vse močnejše načine. Trenutno je svojo energijo vložil v skladbo Kalimero, ki jo

poje v duetu z Dazovim Dadijem. S svojo skupino Californija pa pripravlja novo uspešnico Reci, da si nora name.

... in tam

Zaradi ameriške pevke Whitney Houston so v poletnih mesecih na italijanskem otoku Capri policisti sprožili preizkavo. Znamenita pevka je v tamkajšnji bolnišnici morala poiskati pomoč zaradi globoke rane na obrazu. Domnevajo, da je krivec njen eksplozivni in agresivni mož Bobby Brown.

Na velikem izboru, kje v Veliki Britaniji bo Evrosong '98, je zmagal Birmingham. Za ta veliki dogodek, ki si ga vsako leto ogleda 10 milijonov ljudi, se je potegovalo štirinajst mest. Predvidevajo, da bodo za organizacijo in prenos porabili kakšnih deset milijonov dolarjev.

MUSIC SHOP
TRGOVINA IN PRIREDITVE
Slojskova 43 • 69000 Murska Sobota
tel./fax: (069) 32 465

kulturni koledar

GLEDALIŠČE

LEDAVA: V lendavskem gradu bo v soboto, 6. septembra, ob 20. uri predstava Polovične resnice pljuškega gledališča.

LITERATURA

LEDAVA: V lendavskem gradu bodo v petek, 5. septembra, ob 20. uri predstavili knjigo Pozdrav iz lendave - Udvozel Alsöldendvaröl mesto na razglednicah v letih 1889-1945.

PROSLAVA

MURSKA SOBOTA: V soboto, 6. septembra, bo ob 18.30 na grajskem dvorišču kulturna prireditev ob številnih obletnicah prekmurskih lovcev.

OTVORITVE

MURSKA SOBOTA: V četrtek, 4. septembra, bo v predprostoru grajske dvorane otvoritev razstave 3. mednarodne slikarske kolonije Vinogradi obih bregov. Kolonija je potekala v avstrijski Radgoni, na njej pa so sodelovali Alois Bresnik, Jože Denko, Erna Ferjanič, Eric, Willibald Karl, Walter Kohlmeier, Christa Nickl Włodkowski, Adolf Pen, Veronika Rakuš, Ludwig Reinpreht, Franz Tropper in Vlado Sagadin.

LEDAVA:

V petek, 5. septembra, bodo v grajski galeriji ob 18. uri odprli razstavo Mednarodne galerije iz Dunajske Srede na Slovaškem.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V Galeriji Murska Sobota si lahko ogledate 13. mednarodni bienale male plastike, na katerem razstavlja 46 umetnikov iz 22 držav. Razstava bo na ogled do 1. septembra.

MURSKA SOBOTA: V predprostoru grajske dvorane si lahko ogledate razstavo del članov DLUPP-a.

LEDAVA: V tamkajšnji Galeriji si lahko ogledate razstavo, ki je nastala na koloniji mladih likovnih umetnikov, ki se šolajo na Madžarskem.

LEDAVA: V prostorih lendavskega gradu si lahko ogledate razstavo in predstavitev zbranega gradiva VII. mednarodnega arhivskega raziskovalnega labora.

RADEČCI: V galeriji muzeja Radenske je na ogled razstava slik in objektov akademkega slikarja Franca Mesariča.

MURAVSKA TOPLICE: V prostorih terapije (hodnik) je na ogled razstava del študentov likovne akademije, ki so nastala na likovni koloniji v Filovcih.

MURAVSKA TOPLICE: V galeriji hotela Ajda je na ogled razstava slik Alojza Makelotja.

BRATISLAVA: Dela članov DLUPP-a si lahko ogledate tudi na poljskem inštitutu v Bratislavi.

PARIZ: Akademski slikar Sandi Červak razstavlja svoja dela v Parizu.

Stalno razstavo Pokrajinskega muzeja Murska sobota bodo odprli v petek, 19. oktobra, ob 18. uri!

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: NSTSNIV

1. STAR PEOPLE '97 - George Michael
2. YOU WERE MEANT FOR ME - Jewel
3. MMBop - Hanson
4. ALWAYS THERE - UB40
5. ONCE AGAIN IT'S SUMMERTIME - Maxi Priest
6. MIDNIGHT IN CHELSEA - John Bon Jovi
7. BITCH - Meredith Brooks

PREDLOGI:

- LOVE WONT WAIT - Gary Barlow
- MIRROR - X-pierce
- NE TREBAM TI JA - Alka Vuica

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH

1. KAR JE RES, JE RES - Faroni
2. CARUSO (KAKO ZELO IMAM TE RAD) - Jan Plestenjak
3. TI - Gimme 5
4. KO BODO ČOLNI ZADNJIČ V NOČ ZAPLULI - Tomo Jurak
5. VRNI SE - Nova tegija
6. V OBLAKIH - Rock'n'band
7. VČASIH - Panda

PREDLOGI:

- DAM TI JUTRA - Halo
- KO VRBE JOKAJO - Vili Resnik
- NOČNA DAMA - Ambicija

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: S KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOV

1. NOČOJ BOM OSTALA - Rosa
2. SVET V TEMI - Rokondo kvintet
3. KORAJZA VELJA - Gašperji
4. NAŠE VESELJE - Svelin
5. NIHČE NE VE - Ans. Tonija Verderberga
6. RAD IMEJ VSE LJUDI - Ans. Braneta Klavžarja
7. VESELICA NA VASI - Mikola

PREDLOGI:

- TA PRIMORSKA BURJA - Modri val
- NAJ ZIVI OHČET - Igor in Zlati zvoki a Strašnim Jožetom
- KO AJDA SPET ZACVETI - Ans. Petra Finka

Izpolnjene kupone pošljite do četrta, 11. septembra 1997, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 36

Glasujem za skladbo - tuja: _____

domača: _____

narodnozabavna: _____

Ime in priimek ter naslov: _____

Minogi se iz otroških let najraje spominjajo otroškega vrta, ko so se lahko brezskrbno igrali... (Foto: J. G.)

Občutek nelagodja

Bila je sreda. V šoli je tekla že četrta ura. Vsi smo bili razigrani in živahni. Na urniku je bila ura slove-

ne. Učiteljica vstopila v razredo. Vsi smo bili nemirni in zganjali. Učiteljica je sedla in nas mirno opazovala. Nato glasno vstala in glasno zakričala: »Glasno in razločno, da je to datum. Bil je prvi dan, zato je bil na vrsti Luka. Vsi smo se s težkimi nogami odpravili na tabli. Tudi glava se mu je težko, v grlu pa je začutil veselo. Veselje se je smililo, saj je imela »rahle živce«. Bila je velika je odpirala usta, in se spre-azredu. Vsi smo bili trdi

Čitniški

Čitniški mir... potegne... tiri... očno... naravo... mesto si pravo... mir... sreča... premet... kamen od srca...

TADEJA PITZ
OŠ Cankova

Vem, da ...

Vem, da sem... kasih se zdi... me ni... NATALIJA PERŠAK, študentka, Radenci

Opis slike

Opisim polja, ki ima štiri... suh kot travica, zato bi... malo več solate.

Rise in piše: Peterelli

Zakaj?

Mama, zakaj me sprašuješ, zakaj me nočeš razumeti? Ne vidiš, da odrasčam, ne vidiš, da se spreminjam? Spomni se na svojo mladost, spomni se na tiste čase! Prosim te, poslušaj in pomagati mi skušaj!

ALENKA KOLOŠA
OŠ III M. Sobota

Moj pulover

Moj pulover je zelene barve. Sešit je iz rokavov, prednjega in zadnjega dela. Spredaj sta spletena dva kostanja, ki sta črno-bele barve. Ta pulover so mi spletli doma in mi je že skoraj pre-majhen, a ga še vedno najraje nosim.

MITJA AJLEC, OŠ Videm ob Ščavnici

Bilo je pozno zvečer, ko sem se vračala iz diskotek. Še vedno me je mučilo vprašanje, kje naj dobim denar za novo torbo. Ko sem prišla do temne ulice, sem zaslišala kri-ke in stokanje. Strahoma sem šla po-gledat, kaj se dogaja.

Od presenečenja sem široko od-prla oči, saj sem namesto človeka

Zajec je pravkar pokosil tra-vo, zato je dobil mrzel slado-led. Zajec zna hitro teči, lizati sladoleda za se. KLEMEN FARKAS OŠ Maša Nedelja

Pod zvezdo ljubezni

V galaksiji, vesolju daljnem, zvezda se blešči, zvezda se blešči, zaljubljena srca k sebi želi.

Tam na obali se sprehajava jaz in ti. Sonce za obzorje hiti, noč priklicati želi.

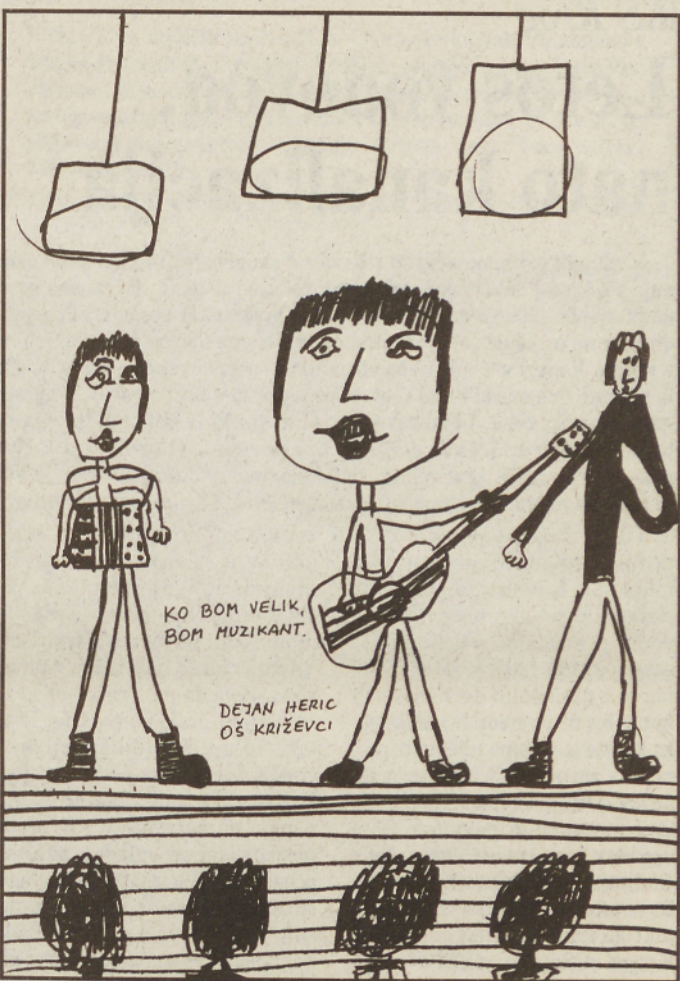
Morje kot jantar se blešči, v pesek sedeva jaz in ti. Sonca videti več ni, pod zvezdo ljubezni me poljubiš ti.

Sonce je zašlo, noč prekrila je nebo. Na njem se biseri blešče, njih ljubiteljica zvezda ljubezni je.

Z roko v roki greva jaz in ti, tvoj nežni glas me topi. Zvezda ljubezni pa se smeji, saj osrečila je srca dve zaljubljeni.

V galaksiji, vesolju daljnem, zvezda se blešči, zvezda se blešči, zaljubljena srca k sebi želi.

HELENA HORVAT
Velika Polana

Kak je kaj v šoli med odmori

(V prekmurščini)

Več tak si znate, ka mi mam najrajši odmori. Da ide že vora prauti kanci, mam že se v tak-škaj, pa smo krejde, ka jo zbriše-mo z razreda. Pa tou sakšo vora, nej samo edno.

Eto adnok me mate pijatala, kak je kaj v šau, pa san nej pravu ka vredi. Samo tiste vore med odmorame se vličejo.

No, prlej san van pravo, ka mam sakšo vora pred odmoram-

me se krejde, ka zbrišemo z raz-reda. Samo tou je nej istina. Da pijšemo kontrolko, te bi šče pijsa-le v odmor. Najlepše pa ge, da se odmor začne. Te so na vrste se vragolije, ka se je leko človek zmišle. Knige letijo po zrake, na hodnjike se tak mlatimo, ka se šaula trause, pa še več be leko pravo. Samo se bogin, ka de ger spis preduge.

Njlepše odmor pa je tiste, ka pride za trečof vórof. Te mam malco. Tej odmor je tuj najduke. Da reditel prnesej malco, te je gron vđaro. Si letimo cuj pa gra-bimo kru pa tisto, ka šče gej cuj,

Dostokrat se nan tuj zgodij, ka se razligejmo. Pr malci mam si silo. Najbrž zato, ka smo si lačne. Najhujše je pa te, da dežurne zvonij konec odmora. Nikak se nemremo zmirite. Komaj te, da prijde v razred tvaršica, gratamo malo bole tūo.

Mij mam navadno šejst vör. Lane smo je mave zmejs tuj se-den. Tou pa pomejne, ka mam tuj šejst odmorov.

No, zdaj bar znate, keuko dela majo prinas čistilke.

BOŠTJAN RITUPER
OŠ Sveti Jurij

Dan, ko so zastonj delili pice

Bilo je lepega sončnega dne. Ta dan je bil svetovni dan pice. Pred lepo in veliko pravljico hišo so se zbiral različne pravljice osebe. Tudi jaz sem dobila povabilo. Z ve-seljem sem se odzvala.

Ko sem prišla tja, so bili že vsi zbrani. Čez čas sem zaslišala nasle-dnji govor:

»Danes, ko je svetovni dan naše najljubše jedi, torej pice, smo se zbrali pred našo pravljico hišo. Najprej prisluhnite programu, po-tem pa sledi pojedina. Torej lep dan vam želim!« Potem so vsi sku-paj zapeli himno:

Danes je dan, danes je velik dan, ko pice so spet prišle na plan. Veselimo se, danes je naš dan!

Vse pravljice osebe so lahko povedale, kar so mislile o tem dne-vu. Ko sem prišla na vrsto tudi jaz, sem začela: »Najprej bi se vam rada zahvalila za to povabilo. Zelo sem vesela, da sem lahko z vami. O tem dnevu mislim, da je najboljši dan, saj lahko poješ, kolikor hočeš - pic seveda. Torej, še enkrat hvala za povabilo!« Z mojimi besedami se je program končal. Tedaj je stopil na oder 300 let star mož in rekel: »Kh, kh, torej vabim vasss na odlične-ee piceee!« Odšli smo za njim. Poje-dina se je začela. Spečenih je bilo čez 1,999.999 pic. Jedli smo tako dolgo, dokler nismo bili debeli kot sodi. Ostalo je še dosti pic. Ker ni-smo mogli več jesti, smo se s pica-mi začeli obmetavati. Ko nam je bilo dovolj, pa smo se odpravili do-mov. Toda bili smo tako debeli, da nismo mogli iti skozi vrata. A pro-blem so takoj rešili. Dvignili so streho in nas z XLM-napravo dvi-gnili ven.

Uh, kako naj končam? A, a... ja: Ta dan je bil najlepši dan in od tega dne vsako leto ob 25.00 zastonj de-lijo pice! BERNARDA PUHAN OŠ Bogojna

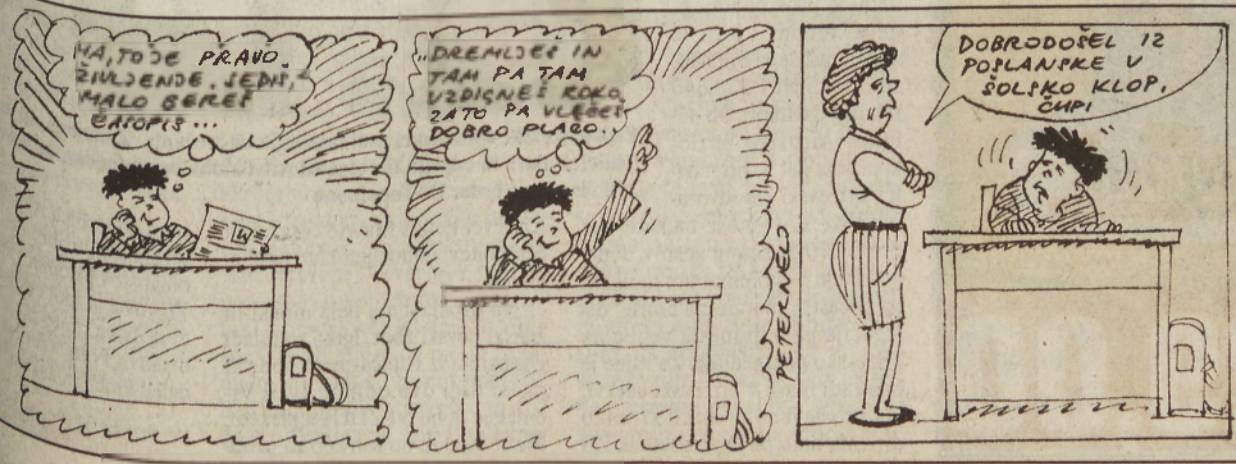

Šolska torba je spregovorila

zagledala torbo, takšno, kakršna je bila v mojih sanjah. Nekdo mi je še-pnil, naj jo pobere. Ko sem prišla domov, je bila mama jezna, ker sem bila pozna. Rekla je, da me bo oče oštel, ker se nisem učila. Takrat sem se spomnila, da bomo pri slovenšči-ni pisali test. Odšla sem spat. Zjutraj sem najprej pogledala torbo. Stvari v njej so bile zložene kot še nikoli. Ve-sela sem odšla v šolo, le test me je skrbel. Ko smo reševali naloge, sem nenadoma zaslišala torbo, ki mi je šepetala, kako moram rešiti naloge. Naslednji dan me je učiteljica poh-valila. Dobila sem petico. Torba mi

je pomagala še pri drugih predmetih. Mislila sem, da se mi ne bo več po-trebno učiti. A sem se motila. Čez dva meseca je torba zboleva. Prišli so zdravniki z vsega sveta, toda niso ji znali pomagati.

Nekoga dne pa je na našem trav-niku pristala okrogla ladja. Izstopilo je nenavadno bitje - vesoljček. Bila sem počašćena in povabila sem ga na pijačo. Nekaj časa sva se pogo-varjala, tedaj pa me je prosil, ali bi mu pomagala poiskati čudežno tor-bo njegovega sina. Takoj sem ugo-tovila, da misli na torbo, ki sem jo ime-la jaz. Žalostno sem dejala, da je pri

KS Krog

Letos vodovod, nato kanalizacija

V zadnjih petih mesecih so v Krajevni skupnosti Krog namenili osrednjo pozornost dokončni ureditvi vodovodnega sistema. Ta zajema posodobitev vodovodnega omrežja in sprotno preklonitev posameznih gospodinjstev na osrednje zajemališče vode za Mestno občino Murska Sobota v Krogu. V zvezi s tem je treba omeniti, da so na stroške krajanov Kroga in Satahovca namestili tudi vodne števec, in sicer brez sredstev krajevnega samoprispevka, ki so tako postali lastniki le-teh. Poleg tega so približno 800 tisočakov porabili za namestitve glavnih ventilov na omenjeno omrežje. Stari ventili so bili namreč že dotrajani, zato je bila ta naložba nujna. V ta namen so zamenjali kar 18 podzemnih ventilov.

Tlačni preizkus in izdelavo katartra so prepustili podjetju Komunala iz Murske Sobotice, ki je poskrbelo za ureditev celotnega vodnega sistema s preklonitvijo gospodinjstev nanj. Kot računajo, naj bi v naslednjih dveh mesecih končali s to pomembno naložbo, za katero je mestna občina iz proračuna zagotovila 8 milijonov tolarjev. Druga zadeva, ki so se je lotili s posebnim zagonom, pa je ureditev kanalizacije. Prav zdaj v podjetju VGP Mura iz Murske Sobotice dokončujejo idejni projekt za kanalizacijski sistem v Krogu in Satahovcih. To bo osnova za izdelavo druge potrebne dokumentacije, s čimer bi lahko že spomladi začeli z gradnjo te naložbe.

Obe omenjeni naložbi sta bistvenega pomena za oba kraja, zato imata po besedah predsednika Krajevne skupnosti Krog Slavka Domjana absolutno prednost

pred vsemi drugimi načrti, ki jih očitno ne manjka. Tako bi radi čimprej odkupili zemljišče pri vaškem pokopališču v Krogu in tam uredili primetno parkirišče. V tem kraju so tudi začeli z obnovo vaškega doma, pri čemer so že zamenjali dotrajana okna. Prav tako so uredili odtok meteorne vode s cestišča na petih mestih v Krogu in enem v Satahovcih. Kmalu nameravajo v Krogu namestiti lesene oglasne panoje, prijazne okolju, saj so doslej oglaševali na šestih neprimernih mestih. V Satahovcih pa je prišlo do neljubega zapleta glede vaškega gasilskega doma, in sicer zaradi zahteve gasilcev po spremembi njegove dograditve. Vseskozi pa so v obeh krajih poskrbeli za sprotno vzdrževanje objektov, kot so mrliški vežici, pokopališči in drugo, v Krogu pa so tudi prepletkali fasado tamkajšnje kapelice.

MILAN JERŠE

GERLINCI - V predelu Gerlinec, kjer so vinogradi z obeh strani hriba Mühic, je bilo pred kratkim zelo veselo, saj so postavili velik klopotec, ki tako že nekaj časa odganja sladkega grozdja željne ptice in hrati oznanja, da v deželo prihaja jesen, ki razveseljuje in poplaca celoletni trud vinogradnika. Organizatorji nameravajo prireditve popestriti in razširiti; postala naj bi promocija turizma in bogastva tega območja, kar gerlinsko vino vsekakor je, saj naj bi ga nekoč pila celo cesarska gospoda na Dunaju. (Drago V.)

BUKOVNICA - V tem kraju načrtujejo zložbo 125 hektarjev kmetijskih zemljišč. Potegujejo se za sofinanciranje iz programa Celotnega razvoja podeželja in obnove vasi (CRPOV), ki ga je sredi leta objavilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano R Slovenije. Radi bi dobili 15.000.000 tolarjev, dela pa bodo stala seveda veliko več. (J. Ž.)

Mala anketa

Prijetno s koristnim

Gasilska zveza Murska Sobota in Občinsko gasilsko poveljstvo Moravske Toplice sta bila organizatorja tridnevnega taborjenja mladih gasilcev ob Bukovniškem jezeru

Udeležilo se ga je okrog sto učencev z območja nekdanje soboške občine. Pod strokovnim vodstvom nekaj več kot deset mentorjev so mladi spoznali gasilske in taborniške veščine, naravo, dovolj časa pa je bilo tudi za družabne igre.

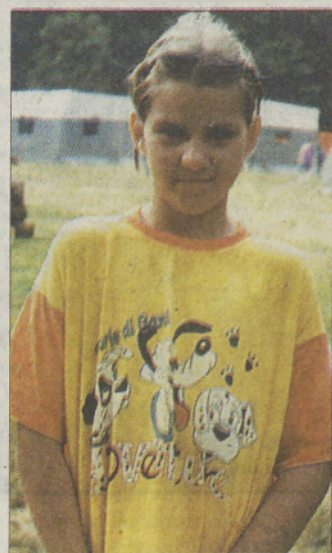

SLAVKO ŠKERLAK, vodja gasilskega tabora, doma iz Sebeborca: Taborjenje je uspelo, saj smo program v celoti realizirali. Ker je imel vsak mentor skupino desetih mladih, je bilo delo lažje. Ob angažiranju vseh smo opravičili zaupanje staršev tabornikov. To, da je bilo letos skoraj dvakrat več tabornikov kot lani, pomeni, da je zanimanje za taborjenje kar veliko in ga bomo pripravili tudi prihodnje leto. Predvidoma naj bi prerastel v vseslovenskega. Sicer pa smo prvi dan po razporeditvi v skupine in ureditvi tabora pripravili spoznavni večer. Drugi dan je bil namenjen strokovnemu usposabljanju s področja gasilstva, športnim dejavnostim in družabnim igram ter orientacijskemu pohodu. Zadnji dan smo sklenili z družabnim večerom ob tabornem ognju, udeležili pa so se ga tudi starši. Bilo je tudi nekaj tekmovanj in praktičnih prikazov.

žabnim igram ter orientacijskemu pohodu. Zadnji dan smo sklenili z družabnim večerom ob tabornem ognju, udeležili pa so se ga tudi starši. Bilo je tudi nekaj tekmovanj in praktičnih prikazov.

MARIJA KUČAN, LIDIJA LIPIČ, mentorici iz Tešanovca: V vlogi mentorice sva se poskusili že lani, tako da sva imeli zdaj že nekaj izkušenj. Nekatere otroke pa sva tudi že poznali s prejšnjega taborjenja. Presenetilo naju je, da otroci niso imeli prav nobenega domotožja. Pri delu so bili zelo zavzeti in so odgovorno opravili vsakršno nalogo. Naš delavnik se sicer ni začel ob sedmi uri, ko so otroci vstali, in ne ob 22. uri, ko so šli k počitku, pač pa smo tudi izmenično dežurati. Enotnega mnenja sva, da je taka oblika dela z mladimi, torej taborjenje, uspešna, saj se ob igri človek največ nauči in snov lažje sprejema.

MARINA MARIĆ, udeleženka tabora, iz Sebeborca: Prijateljci Doris in Bojana sta me navdušili in tako sem se tudi jaz udeležila gasilskega taborjenja. Zaradi prijateljic, ki so bile z mano, dobre družbe in zanimivega programa sploh nisem pomislila, da bi pred koncem zapustila tabor. Celotno mi je bilo iti domov. Mentorji so nas veliko naučili. Tako smo se seznanili z osnovami prve pomoči, spoznali smo gasilsko opremo, praktično pa smo tudi gasili ogenj. Prijetno je bilo prenočevati v šotoru. Nekatera doživljanja bom opisala v šolskih vajah oziroma spisih. Gasilka sem že od drugega razreda OŠ.

MATEJ BORIS, udeleženec tabora, iz Satahovca: Iz našega PGD smo bili na taborjenju štirje: poleg mene še prijatelji Davor, Marko in Denis. V naši skupini je bil tudi Dean s Suhega Vrha in postali smo veliki prijatelji. Pravo doživetje je bilo prenočiti v šotoru. Seveda nismo kar zaspali, ampak se dolgo v noč pogovarjali. Tudi o stvareh, ki ti doma ne pridejo na misel. Mentorji so bili prijazni, še posebno naš Marjan Martinec, saj nas je povsem razumel. Drugo leto bom spet šel na gasilski tabor.

ALEŠ ŠKERLAK, udeleženec tabora, iz Sebeborca: Tabor na gasilstvo kot taborjenje me je navdušil oče, ki je tudi gasilec. Z bratom Danilom, ki je nekaj let starejši od mene, sem bil na taboru že lani. Upam, da se ga bom lahko udeleževal do konca mojih osnovnošolskih let. Spoznal sem veliko prijateljev in prijateljic, obnovil spoznanje s področja gasilstva, bilo je tudi dovolj prostega časa za družabne igre in pet obrokov hrane na dan je bilo skoraj preveč.

Besedilo in posnetki
GEZA GRADAR

45 let društva upokojencev Križevci pri Ljutomeru Končno upokojenski klub

Na srečanje prišlo 270 upokojencev

Društvo upokojencev Križevci pri Ljutomeru so ustanovili 1952. leta in vanj so se včlanili upokojenci iz 23 vasi. Pozneje (leta 1987) se je število krajev in članov nekoliko zmanjšalo, saj so v Veržuju ustanovili svoje upokojensko društvo. Zdaj ima DU Križevci pri Ljutomeru spet veliko članov, kar 530.

Tik po ustanovitvi je bila želja društva, da bi imeli svoje prostore, a so šele leta 1984 od občine odkupili stavbo v središču Križevca, vendar jo je upravni odbor odstopil KS. Tako je ostalo do 1994. leta, ko so se odločili, da objekt obnovijo in preuredijo v klubske prostore. Bilo je nemalo prostovoljnega dela, vendar vsega le niso mogli sami opraviti, zato so imeli 1.330.640 tolarjev izdatkov. Ob 45-letnici društva in dokončanju del so pripravili v križevski kinodvorani veliko slovesnost, na katero je prišlo 270 članov in gostov. V pogovoru in z enominutnim molkom so počastili spomin na umrle, delegacija pa je ponesla venec na križevsko pokopališče. Za rajne je bila tudi maša v križevski cerkvi. Na proslavi so prebrali kroniko društva, nato pa je predsednik KS

Tudi križevski upokojenci radi prihajajo na srečanja. Zanjega, ki je bilo ob 45-letnici društva in odprtju ter blagoslovitvi kluba upokojencev, se je udeležilo kar 270 članov. - Foto: D. Topolnjak

Križevci Feliks Mavrič čestital za pridobitev: obnovljen klub upokojencev. Na proslavi sta pela moški in ženski pevski zbor, igrali so mladi glasbeniki iz Ključarovec, podelili pa so tudi dve odličji: Ivan Vrbnjak je dobil od ZDUS-a plaketo, Franc Kapun pa zahvalo za priz-

stani odbornica Angela Šturm je rezala trak trobojnice. Proslavo je blagoslovil domači župnik Stanislav Vinkovič in tudi čestital ob 45-letnici društva, nato pa je predsednik društva Ivan Vrbnjak podelil na ogled kluba in zakasno.

FRANC KAPUN

Mercator

Izvrstna ponudba

od 28.8. do 11.9.'97

in še 25 označenih izdelkov!

V NOVI PRAKTIČNI PLASTIČNI EMBALAŽI

Detergent Calgonit

za strojno pomivanje posode
3kg, 2vonja
regular in citro

ZELO UGODNO

1.229,00

Ponudba velja do prodaje zaloga!

Moja največja želja Srečanje z delfini

Majo in Darjana smo popeljali v Gardaland

Kar nekaj mesecev sta morala čakati na izpolnitev svojih največjih želja Maja Ladič s Hotize in Darjan Žerdin iz Velike Polane. Sta sestrična in bratranec in najbrž tudi zato imata kaj skupnega.

Že dolgo je od tega, ko nam je Maja pisala, da bi rada v živo videla delfine. Pomislili smo, da se z njima za kak glasbeni ansambel.

Je prišlo pismo in dvom je bil odlojen. V mislih je imela živalski svet delfinov iz družine zobatih ki-

bratranec in sestrična (Darjan Žerdin in Maja Ladič) sta sedela v prvi vrsti na tribuni, od koder sta spremljala šov delfinov in nekajkrat sta bila poskropljena.

Pa smo pa kar zavrteli te-
da bi naša mladima bral-
ca želela, a se je ure-
janje zavleklo. Delfinov na-
ne v živalskem vrtu v
Zagreb in ne v
Povsem po naključju pa
medeli, da jih imajo v zaba-
valnem parku Gardaland pri Veroni v Ita-
liji. V kratkem smo Maja,
in podpisani priselili v
se zapeljali na 600 kilo-
metrov pot. V eno smer!

Delfine? To, da spa-
dajo kitov, že veste. Del-
fina 2-3 metre dolgo vrete-
lo, podobno ribjemu. V
majo konicaste in ostre
vijo in lovijo v jatah. Na-
delfini oziroma navadne
(Delphinus delphis)
Sredozemskem pa tudi v
Morju. Velike pliska-
le (Stenopus truncatus) pa so
v Severnem in Baltskem
Poznamo tudi še nekaj dru-
gih delfinov, na primer kljuna-
tine (Orca orca), ki na-
delfine cenijo svojo (kitovo) vrsto.
Delfine pa preži tudi človek:
delfinovega mesa in ribjega
delfini prihajajo na svet s

povedo o njih nič lepega, saj pa
jim čisto strgajo mreže in zredčijo
(požro) pričakovan ribji ulov. Za
»bližnje srečanje« z delfini (vsaj
v našem delu sveta) je torej nujen
obisk delfinarija. Ta, ki smo ga
obiskali v Gardalandu, se imenuje
Palablu. Posvečen je popolnosti
morskega sveta. Tam so delfini v
30 metrov dolgem in 13 metrov
visokem akvariju. Naša mlada
bralca Maja in Darjan ter podpisani
»spremljevalec« smo si delfine
Romea, Giulietto in Violetto ogle-
dali najprej skozi steklene stene v

Dreser Marti ne deska z desko,
ampak dirja naokoli, stoječ na
delfinovem hrbtu. Sicer pa je tudi
nedresiran delfin človekov velik
prijatelj tudi kot resitelj na
morju.

Precej obnovitvenih del

V Občini Hodoš - Šalovci tudi v tem poletnem času niso držali križem
rok. Tako so med drugim obnovili podružnično osnovno šolo na Hodošu,
zlasti fasado in okna, za kar so porabili približno 1,5 milijona tolarjev.
Prav tako so obnovili otroški vrtec v Domanjševcih, to jih je stalo okrog
500 tisoč tolarjev. Že ta podatka dokazuje, da v tej občini namenja-
jo precejšnjo pozornost vzgoji in izobraževanju.

Na komunalnem področju velja omeniti končanje asfaltiranja ceste
v Dolencih v dolžini enega kilometra. Vrednost te pomembne naložbe,
ki so jo opravili delavci Cestnega podjetja Murska Sobota, je 23 milio-
nov tolarjev. V končni fazi pa je asfaltiranje 1350 metrov dolgega ces-
tnega odseka Čepinci-Lucova, za kar so odšteli okrog 30 milijonov
SIT. Prav tako so pospešili dela pri dokončni ureditvi ceste Šalovci-
Domanjševci v dolžini 2,8 kilometra. Predračunska vrednost teh del
znaša okrog 55 milijonov tolarjev.

M. JERŠE

Ribiška dejavnost Ludvika Števančeca

Ribištvo je tudi tekmovanje z naravo

Ribe so dobra hrana, če jih znaš pripraviti

Ob pojmu ribi si običajno zamislimo moža, ki sedi ob reki, potoku ali
jezeru, opazuje naravo, se pogovarja s prijatelji in čaka, da bo ribiška
palica začela rahlo drhteti, kar pomeni, da se je nekaj ujelo na trnek.
Ribič pa mora biti tudi dober poznavalec narave in življenja v vodi.

»Če hočeš ribo ujeti, jo moraš
tudi dobro poznati,« pravi Ludvik
Števančec, ki se je začel aktivneje
ukvarjati z ribištvom šele v se-
demdesetih letih. Vrsto let pa je
bil tudi funkcionar in predsednik
Ribiške družine Murska Sobota.
»Preden me je ribištvo pritegnilo,
se je s tem ukvarjalo veliko mojih
prijateljev in sorodnikov. Sam
sem se precej ukvarjal s športi,
predvsem roketom. Igral sem
tudi v prvi slovenski ligi. Za ribi-
štvo, kljub temu, da me je zani-
malo, v mladosti nisem imel ve-
liko časa,« pravi Števančec in do-
daja: »Vendar pa sem bil vedno

podzemeljskem predoru. Brezskr-
bno so plavali sem ter tja: včasih
celo tako blizu nas, da nas je loči-
la le steklena stena. Maja in Dar-
jan pa tudi sam smo bili navduše-
ni nad njihovo lahkotnostjo, svo-
bodo, dasiravno niso bili na odpr-
tem morju, ampak v odprtem ak-
variju. Pozneje pa smo jih videli še
na drug način. Nastopili so v šovu,
ki sta ga vodila dreser Marti in
dreserka Monika. Brž ko sta jih
poklicala, so priplavali na plano in
bili nagajeni z ribami. Izkazali so
se tudi kot dobri žogobrcarji, če-
prav si žoge niso samo podajali,
ampak so jo nekajkrat zalučali
med gledalce na tribuni. Nihče pa
se seveda tudi ni vznemirjal, ko so
ga poskropili. Delfini so tudi ska-
kali gor in dol, dreserju pa so do-
volili, da je stopil na njihov hrbet,
nakar so kar se da hitro plavali na
gladini in človek je užival veliko
bolj, kot če bi se peljal na deski, s
kakršnimi sicer deskaajo po morju.
Množica ljudi, ki je vse to spreml-
jala, pa tako tudi mlada bralca
Vestnika, je uživala v enkratni pre-
dстави, sam pa sem skušal narediti
nekaj dobrih fotografij, dasiravno
redarji niso imeli veliko razume-
vanja za to, da bi se kar najbolj
približal delfinom.

Ne le Maja Ladič in njen bra-

trane Darjan Žerdin, ampak še
tisoče, morda celo milijone drugih
so »obsedeni« z delfini. Pravijo
celo, da je na pohodu nova »bole-
zen«: delfinitis. Te dni sem v ne-
kem podlistku prebral, da človek
in delfin nočeta drug drugega pu-
stiti na miru. Človek delfine lovi
ali pa jih izrablja za predstave, del-
fini redčijo ribji zarod, so pa tudi
človeku v pomoč. Marsikateremu
brodolomcu so pomagali na kop-
no ali na odrešilo ladjo. Delfini
menda vplivajo tudi na naše poču-
tje. Le kdo bi se ne umiril, ko jih
opazuje v akvariju ali ko se igrajo
s človekom. Delfini so podobni
našim dojenčkom, kajti goli so,
mekki, voljni ... imajo okroglo
čelo in velike oči, njihov ustni kot
pa izraža večni nasmeh. Delfini so
tudi zelo inteligentni. Delfin se
menda še nikoli ni lotil človeka,
dasiravno je včasih (lov na delfi-
ne) njegov mučitelj. Nasprotno:
dogaja se, da plavalca celo opo-
zori pred morskimi psi.

Zelo miroljubni so tudi Ro-
meo, Giulietta in Violetta - delfi-
ni, ki smo jih občudovali v Garda-
landovem delfinariju Palabluu.
Naša mlada bralca Maja in Dar-
jan sta se pristrčno zahvalila, da
smo jima omogočili izpolnitev
največje želje. Besedilo in foto:
STEFAN SOBOČAN

STEFAN SOBOČAN

trane Darjan Žerdin, ampak še
tisoče, morda celo milijone drugih
so »obsedeni« z delfini. Pravijo
celo, da je na pohodu nova »bole-
zen«: delfinitis. Te dni sem v ne-
kem podlistku prebral, da človek
in delfin nočeta drug drugega pu-
stiti na miru. Človek delfine lovi
ali pa jih izrablja za predstave, del-
fini redčijo ribji zarod, so pa tudi
človeku v pomoč. Marsikateremu
brodolomcu so pomagali na kop-
no ali na odrešilo ladjo. Delfini
menda vplivajo tudi na naše poču-
tje. Le kdo bi se ne umiril, ko jih
opazuje v akvariju ali ko se igrajo
s človekom. Delfini so podobni
našim dojenčkom, kajti goli so,
mekki, voljni ... imajo okroglo
čelo in velike oči, njihov ustni kot
pa izraža večni nasmeh. Delfini so
tudi zelo inteligentni. Delfin se
menda še nikoli ni lotil človeka,
dasiravno je včasih (lov na delfi-
ne) njegov mučitelj. Nasprotno:
dogaja se, da plavalca celo opo-
zori pred morskimi psi.

Zelo miroljubni so tudi Ro-
meo, Giulietta in Violetta - delfi-
ni, ki smo jih občudovali v Garda-
landovem delfinariju Palabluu.
Naša mlada bralca Maja in Dar-
jan sta se pristrčno zahvalila, da
smo jima omogočili izpolnitev
največje želje. Besedilo in foto:
STEFAN SOBOČAN

STEFAN SOBOČAN

Dve »znamenitosti« Moščanec

Med vožnjo skozi kraj Moščanci pri-
tegneta pozornost dve zadevi. Prva so
posebne utice, izdelane iz lesa, na-
menjene čakajočim potnikom avtobusa.
Izstopajo namreč po svoji svojevrsni
obliki, neobičajni za tovrstne objekte.
Druga »znamenitost«, ki je manj privla-
čna, pa je gotovo nizka železna ograja
pred gasilskim domom v Moščancih, ki
so jo postavili delavci Cestnega podjetja
Murska Sobota. Stoji ob glavni cesti sko-
zi vas in je nenehno na očeh. Resda je
prav, da ograja deli cestno površino od
bližnjega parkirišča, toda krajani niso
zadovoljni z njeno obliko, na katero niso
mogli vplivati. Ker gre v bistvu za vaško
zemljišče, so ob posegu v okolje pričako-

Lesena utica za avtobusne potnike

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

vali vsaj dogovor s cestarji o po-
stavitvi ustrezne ograje. Tako pa
omenjena ograja nekako ne sodi
v to okolje, cestarji pa so jim od-
govorili, naj si postavijo še korita.
Ker pa denarja ni na pretek, bi z
ustreznim dogovorom lahko v za-
dovoljstvo obeh strani rešili tudi
ta neljubi zaplet. Tekst in foto:
MILAN JERŠE

Sporna ograja
pred gasilskim domom

Z buteljkami do Vidma

OBČINA
SVETI JURIJ
OB ŠČAVNICI

Dobrodošli

»Videmčani«, ki so se zbrali v lovskem domu, bodo ob podpisih za ponovno preimenovanje kraja zbirali tudi buteljke. Te bodo romale v državni zbor in k vladi v upanju, da jim bo uspelo doseči preimenovanje Svetega Jurija. (Po Kocuvanovi maniri se bodo borili z buteljkami news.)

FOTO: N. J.

Kmetijske hostese

Ciril Smrkolj je na svojem »štantu« v hali B tako zelo užival, da se bo po končanem ministrotovanju zaposlil kar kot hostesa news.

Nepolitični »Videmčani«

Miran Lapi, ki je vodil »miting resnice«, je poudarjal apolitičnost shoda. Na njegovi desni je sedel vodja lokalne LDS g. Voršič, na njegovi levi pa vodja lokalne SDS g. Ritonja. (V soju luči so bile najbolj glasne »dekretne« učiteljice in borci news.)

Foto: N. J.

Ljudskost SLS

Predsednik lokalne svetojurjevske SLS g. Štuhec je na tiskovni konferenci, ki jo je sklical »svetojurjevski tabor«, dokazoval, da gre pri preimenovanju kraja za »popravo kmetice«. Na mitingu resnice »Videm« pa se je zavzemal za referendum. Pa naj še kdo reče, da se ni povsem ljudska. (Vsakemu pove tisto, kar želi slišati news.)

Foto: N. J.

Foto:
N. J.
in J. Z.

Obdelani novinar

Nekatere obrti imajo častljivo zgodovino. Njihove nosilke so pogosto vročevrne ženske. Pisanje o njih je lahko zato zelo nevaren posel. Slednje je izkusil tudi Delov novinar, ki ga je na cesti z rokami in nogami obdelala »salonska dama« news.

Alter scena

Ljutomerska skd-jevska alter scena se je odpravila svojim strankarskim funkcijam. Predsednika Smiljana Indiharja in podpredsednika Tomija Nemca sta zamenjala Ciril Zajnkovič in Mirko Prelog. (Pa naj še kdo reče, da je bil ljutomerski odbor »SKD kdaj« »Alternativa« news.)

Trikrat na tečaj

Andrej Gerenčer se odpravlja za konzula v Budimpešto. (Po začetnem tečaju med damami iz visoke družbe že ve spregovoriti Jo na pot news.)

Kdo bo podprl Bratušo?

Ljutomerski župan se že intenzivno pripravlja na prihodnje županske volitve. Na radgonskem sejmu je zbiral podporo pri ljubiteljih Velike Prlekije news.

Foto: J. Z.

med zvezdami

OVEN

Ona: Ko se boš ponovno srečala z osebo, ki ti veliko pomeni, premisli o tem. Ne delaj preveč dolgoročnih načrtov, saj še za ta trenutek ne veš, kaj te lahko doleti. Še vedno je aktualna ideja, ki si jo dobila od prijateljice.

On: Naletel boš na nasprotnika, ki ti bo v marsičem kos. Vse skupaj boš vzel kot še enega od izzivov. Za partnerja pa nikar ne skrbi, saj se bo konec tedna vse skupaj izteklo presenetljivo ugodno – predvsem zate.

BIK

Ona: Zaupaj tistemu, čigar zaupanje bi si rada pridobila. Sicer se ti obeta še kar prijeten teden, vendar se v okoliščinah, ko so potrebna čustva, obnašas preveč preračunljivo. To te lahko še pokoplje.

On: Ne zaletavaj se z glavo v zid, ampak poskušaj ravnati čim bolj razumno. Poslovna poteza je sicer obetavna, vendar bo potrebno vanjo vložiti še kar precej truda. Srečal boš dekle, ki te bo popolnoma očaralo.

DVOJČKA

Ona: Nikar ne skrbi za partnerjeve težave, saj ti lahko to še pošteno zameri. Bolj mu boš pomagala s svojo ljubeznijo. Srečanje s starim prijateljem te bo spomnilo na pretekle čase, ki mogoče le niso povsem mimo. On: Raje dvakrat premisli, preden se boš odločil za kakšno konkretno dejanje. Poslovni sestanek bo sicer minil brez večjih razburjanj, ne bo pa prinesel kdove kakšnih pozitivnih rezultatov.

RAK

Ona: Imela boš velike težave, ki pa bodo le posledica tvoje neutemeljene ljubosumnosti. Raje malo bolj zaupaj svojem partnerju, saj ti je le-ta še vedno zvest. Toda pazi, da ga po nepotrebnem ne izgubiš.

On: Ko se boš odločal med poslovno uspešnostjo in ljubeznijo, se bo tvoja odločitev nagnila na stran poslovnosti. Je že tako, da imaš rad predvsem finančno stabilnost, za drugo pa boš poskrbel kdaj kasneje.

LEV

Ona: Pripravi se na resnično presenečenje, ki bo dokaj spremenilo tvoje dosedanje občutke do moškega spola. Nekdo ti bo povedal nekaj zelo lepega, ti pa mu ne boš verjela. Še žal ti bo.

On: Z močno voljo lahko narediš preobrat tako v svojem poslovnem kot tudi ljubezenskem življenju. Presenetil te bo obisk starega prijatelja, ki ti bo prinesel še presenetljivejša novica.

DEVICA

Ona: Bolje bo, da ne razmišljaš o maščevanju, saj je trenutek primernejši za pomiritev. Proti koncu tedna boš prišla v položaj, ko se bo potrebno odločiti, ti pa še ne boš pripravljena.

On: Začel boš premišljevali na povsem nov način, kar te bo privedlo do prav osupljivih rezultatov. Toda nikar ne stoj odprtih ust, ampak zagrizi v vabo, dokler je še topla. Nekdo se bo opeknel, toda to vsekakor ne boš ti.

TEHTNICA

Ona: Presenečenje, na katero se pripravljáš že nekaj časa, se ti bo popolnoma posrečilo in rezultati ne bodo mogli izostati. Prijatelj te bo povabil na prijeten pomenek, ki pa se bo končal malce drugače kot pričakoval. On: Tvoj trenutni položaj ti pač ne dopušča nikakršnega zanemarjanja tvojih obveznosti. Pogledaj malo okoli sebe in takoj boš opazil nešteto prihodnosti.

ŠKORPIJON

Ona: Neverjetno hitro ti bo uspelo, da se boš prijavil prijateljem močno v nos. In čeprav se vedno ne boš mogla razumeti, da ti je uspelo, hodo rezultat gotovo kar sami zase. Seveda pa ti previdnost ne bo škodovala, saj boš povsem zmedeni. Torej pohiti tako v ljubezni kot tudi v drugih.

On: Postal boš prav obseden z idejo, da te nekdo stalno izkorišča. Nikar ne pozabi, da ni vse tako enostavno, kot si slikaš sam. Še vedno se ti bo ponujala možnost, ki je enostavno ne smeš zamuditi.

STRELEC

Ona: Zmagoslavje, ki ga boš uprizorila, bo sili na prijateljem močno v nos. In čeprav se vedno ne boš mogla razumeti, da ti je uspelo, hodo rezultat gotovo kar sami zase. Seveda pa ti previdnost ne bo škodovala, saj boš povsem zmedeni. Torej pohiti tako v ljubezni kot tudi v drugih.

On: Ker ti je delo pravi užitek, si ne boš pritoževal najmanjšega počitka, pa četudi bi ti bil še kako potreben. Takšen način življenja ti zagotavlja procesiranje nančnega sredstva, toda pomisli tudi na kaj drugega.

KOZOROG

Ona: Prišel bo odgovor na dolgo pričakovano vprašanje in morala se boš dokončno odločiti. Obeta se ti prijetna avantura, iz katere lahko izveš tudi obeh materialnih koristi. Toda pazi, da se ne zapleteš v sive mreže.

On: Sedaj vidiš, kam te je pripeljalo tvoje neodgovorno ravnanje. Nekdo, ki si ga pustil na cedilu, čakata na ugoden trenutek. Haje stori prvi korak in mu vsaj pošteno opraviči.

VODNAR

Ona: V tvoje življenje bo vstopil nekdo, ki si ga nisi sedaj poznala le iz pripovedovanja svojih prijateljev. Kljub njegovemu sumljivemu slovesu pa ti bo kar precej premagala radovednost. Kdo ve, mogoče bo vendarle uspelo?

On: Ko boš blizu zmagi, se je boš skoraj ustavil. Nikar ne omahuj – vse to si si zaslužil, ki to ni bilo pošteno. Tako boš imel sedaj več časa zase in za svoje načrte, ki so vse prej kot skromni.

RIBI

Ona: Posrečila se ti bo izpeljava načrta, o katerem si dolgo razmišljala. Toda kasneje se bo tvoja priprava zapletla in potrebno bo kar precej sprostosti in optimizma, da se boš izklopala iz nastalega poudarjenosti, da se boš izklopala iz nastalega poudarjenosti, da se boš izklopala iz nastalega poudarjenosti.

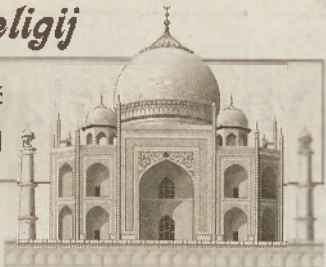
On: Pazi se predvsem zadržev. V ljubezni se boš praviš na precejšnje pozitivne spremembe, ki bodo v tvojem vsakdanjiku prav prijetno pozitivno.

Pot na vzhod

Piše: Janez Jaklič

31. del

Nasproti nama je najprej prineslo dva jaka, ladji himalajskega visokogorja, s tibetanskim vodnikom in nato skoraj nad tlemi posušenega tleh, katerega edina oprava je bila rafanasto ogrinjalo, tanka odeja in pleč in skromna kositrna posoda. Trešč kot trski debeli nogi svelega moža sta govorili, da je lastnik doma iz vročih indijskih nižin. Za nama je ostal tudi Jomosom, mestec, v katerem je bila po 120 kilometrih, boje zopet bolnišnica. Prestolnica je odmaknjenih krajev premore, nje tudi nekaj hotelov, majhen gamizon in letalsko stezo, na kateri redkih brezvetrnih urah ob motorji boji pomoči pristajajo motorni avioni. Obdelana polja se na višini krepko nad 2000 me-

Možganske vijuge so kot kapljice za kapljice sprejemale resnico o majhnem tibetanskem kraljestvu, pravzaprav resnico o državi v državi. Prav tako sva izvedela skrivnost stoječih vetrnic ob vstopu v vas. Rezervni deli in včasih tudi strokovnjaki potrebujejo dneve in mesece, da pridejo v odmaknjene nepalske vasi in popravijo novotarje. Razdalje v Nepalu nimajo samo zemljepisnih, ampak tudi zgodovinske razsežnosti.

Okoli majhne tristrešne pagode, posvečene Višnuju, so se vrstila ustja cevi v obliki majhnih zmajevih glav. Iz nešteti pip je tekla ledenomrzla voda. Voda in ogenj, ki ga daje naravni plin v sami pagodi, dva naravna elementa, ki sta neizmerno sveta številnim romarjem, ki prihajajo stotine

kah je bilo opaziti posamezne kupe snega. Pred nama se je strmi breg počasi zavijal v belino novozapadlega snega. Pot okoli Annapurna je vodila prek 5400 metrov visokega prelaza, ki je moral biti nekje pred nama. Gola drevesa grotesknih oblik okoli templja, redke snežinke in meglena zavesa sto metrov nad menoj so me navdajali s tesnobo. Počasni korakov, obremenjenih z redkim zrakom, sva zagrizla v hrib.

Noč sva pričakala v majhni pastirski koči 4100 metrov visoko. To je bila zadnja živa postojanka pred prelazom. Mraz se je plazil v notranjost, ki jo je osvetljeval plamen

odprtega ognja, skozi številne špranje kamnite zloženke. S skodelico vročega čaja v rokah, pomešanega z maslom, sem sedel na kamniti postelji, pregrnjeni s številnimi odejami, in se tresel. Mraz, naporna hoja in višina so naredili svoje. Tibetanka, najina gostiteljica, v katere temen obraz so preizkušnje življenja zarezele neštete gube, je počasi

pletla nogavico, njeni nečakinja pa sta skrbeli za vodo in ogenj ter naju zvedavo opazovali. Obraza, umazana od oglja in masti, iz katerih so švigali vroči iskre pogledi, sta se v moji razboleli glavi spremenila v dva vražička.

(nadaljevanje prihodnjic)

PANONSKI PORTRETI

FRANCI JUST 13

MIHAEL BARLA

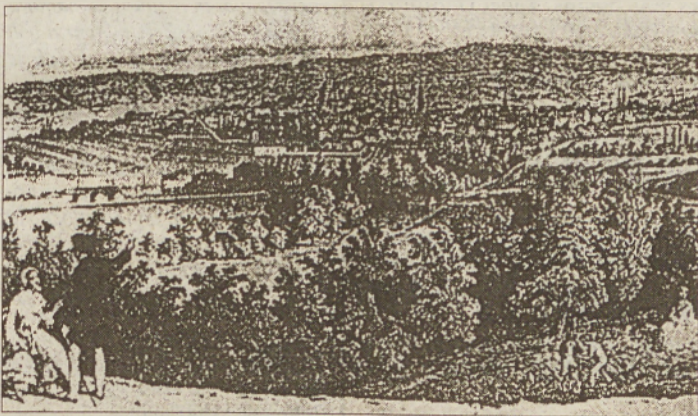
Na prelomu 18. in 19. stoletja so se intenzivneje zanimali za literarno dogajanje, zbirali leposlovne knjige in spremljali literarne novosti predvsem nekateri plemiči in aristokrati, tako da so bili njihovi saloni literarna središča in leposlovne delavnice. Slovstvene interese pa so izkazovali tudi v samostanih in protestantskih kolegijih. V slednjih so se za literaturo zainteresirani dijaki (seveda ob ustreznih spodbudah in mentorstvu učiteljev) zbirali v kroških in slovstvenih društvih, v katerih so se seznanjali tudi z

von Homburg (Princ Homburški) ter novel, zbranih v dveh zvezkih pod naslovom Erzählungen. Toda še več priložnosti za seznanitev z avtorjem, ki je v poslovnem pismu zapisal »Resnica je, da mi na Zemlji ni bilo pomoči«, in z novjšim romantičnim literarnim dogajanjem v Nemčiji je Barla dobil, ko je leta 1803 odšel na vseučilišče v Jeni.

Jensko obdobje

Čeprav razen nekaj skopih podatkov o Barlovem

jenskem obdobju ni veliko znane, smemo sklepati, da je dal duška svojemu literarnemu zanimanju, o čemer pričča podatek, da je v madžarščino prevajal Kleistove pesmi. Od kod tolikšna literarna afiniteta med dijakom iz Sobote in tako starejšim nemškim vrstnikom iz Frakfurta ob Odri? Prvi literarno-duhovni stik je verjetno nastal na ravni vznesene politično-domoljubne lirike. Mladi Barla jo je pisal v prvih letih 19. stoletja, znano pa je, da je tudi Kleist pisal tovrstno poezijo. Dokler ne bo zbranih več podatkov o Barlovem nemško-

Šopron na začetku 19. stoletja

aktualnimi tujimi literarnimi deli. Tako ne prese- neča, da se je Barla kot član madžarskega dijaškega slovstvenega društva na evangeličanskem liceju v Šopronu seznanil s sodasnimi in na Madžarskem takrat povsem svežimi romantičnimi literarnimi pobudami. V njihovem duhu in v duhu madžarskega kulturno-jezikovnega preporoda je spesnil nekaj vznesenih pesmi v madžarščini.

Morda je že v Šopronu spoznal tudi zgodnje pesmi Heinricha von Kleista, nemirnega demoničnega nemškega dramatika in novelista, avtorja tragikomedije Amphitryon, tragedije Penthesilea, igre Das Kätchen von Heilbronn (Katica iz Heilbronna), dram Hermanschlacht (Hermanova bitka), Der zerbrochene Krug (Razbiti vrč) in Prinz Friedrich

madžarskem literarnoposredniškem delu, bomo ostali le pri uganjani, kolikšno je in kakšne so njegove literarnoestetske razsežnosti. Poleg literature pa se je Barla v Jeni zanimal tudi za naravoslovje, o čemer pričča podatek, da je bil na univerzi član mineraloškega društva. Hkrati je poglobljaj svoje znanje tudi na drugih področjih in se tako prijavljal na poznejšo duhovniško in slovstveno pot, domnevno tudi slovničarsko. V štirih letih je dokončal študij in leta 1807, torej v letu, ko je bil Kleist zaradi domnevnega špijonstva protipravn odveden v Francijo, zapustil Nemčijo. Nastopilo je novo, sklepno obdobje Barlova življenja in dela. V njem se je duhovno vrnil k rojakom, izmed katerih je izšel. (Nadaljevanje prihodnjic)

Sadovi ranih cvetov

Melina Holmančič

16. del

»Morda tudi njej uhajajo oči skrivaj na zvezd- nih in si je, ker ima vsak človek svojo, pravijo, tudi zvezda eno. Katero le? Ko jih toliko miglja na nebu, pomladnem nebu. On ve natanko, katera je ta: tista v desnem kotu okna, ki je komaj dosegljiva. Naključje bi se lahko poigralo, da bi tudi njeni oči viseli na njej dlje kot na drugih. Sem je prirnil naključje? Neke dostojanstvo, ko se trapi tu z nekimi iluzornimi podobami, ki se begajo in mu izpod- ročajo realna tla kot pubertetniku.

»Mira? Mar je tudi ona kdaj šepetala v visoko nebo ali na njem, njega. Boris? Pod toplim, peštrim dalmatinskih dni in noči se rode tudi tople noči. A ne zani? Ker ji je ponudil le malo toplih stvar- zato ne prihaja več! Mu ne greje postelje in ne lajša zbirne telesa.

»Zbirna resnična ženska je ostala zanj in v njem Anči. »Jutri ga je pozdravila s fotografije na posteljni listi, vedno enako hladen, skoraj dostojanstven je bil, ki ga je fotograf na silo izvalil na posteljo. In take inajne vrednote morajo izžarevati neko lepoto, ki katerega črpa na dolgi in utrudilci česti skri- omarici ob njem, je bil nasmeš morda milejši ali njemu zdelo, da je tak za lahko noč. Naj si je zalel, rnil samega sebe, si je priznaval, da je bila Alenka njegova nočna gostja...

»Alenka zunanost se je vidno preoblikovala. Dolge, roke in koščene noge so se zaoblike in dobile ženske oblike. Obraz zares ni izražal kakšnih globlin, bil je čist odlitek matere. Le nadih, s kakršnim obarva polit je zdravo po- koso. In z njim tudi polnost. Najbrž na njem, tako malce prefinjenem in pozitivno zrcalila lepota. Tudi njeno telo je prera- deset centimetrov višino pokojne matere. Alenka, skladno grajeno in že na njem nakazane ženske oblike.

»Alenka je svojo hčer videl Boris in gotovo še kdo. V roke in koščene noge so se zaoblike in dobile ženske oblike. Obraz zares ni izražal kakšnih globlin, bil je čist odlitek matere. Le nadih, s kakršnim obarva polit je zdravo po- koso. In z njim tudi polnost. Najbrž na njem, tako malce prefinjenem in pozitivno zrcalila lepota. Tudi njeno telo je prera- deset centimetrov višino pokojne matere. Alenka, skladno grajeno in že na njem nakazane ženske oblike.

»Alenka je svojo hčer videl Boris in gotovo še kdo. V roke in koščene noge so se zaoblike in dobile ženske oblike. Obraz zares ni izražal kakšnih globlin, bil je čist odlitek matere. Le nadih, s kakršnim obarva polit je zdravo po- koso. In z njim tudi polnost. Najbrž na njem, tako malce prefinjenem in pozitivno zrcalila lepota. Tudi njeno telo je prera- deset centimetrov višino pokojne matere. Alenka, skladno grajeno in že na njem nakazane ženske oblike.

se izgovoriti na Prekmurje. Ko mu je kolegica svetovala, naj si z Alenko privoščita dopust na morju, se je ponudil primeren trenutek, da je prikolico odklonil:

»Izbrala sva si počitnice, in to v hotelu, samo za se- dem dni. Vendar želiva biti postrežena. Nočem, da bi se Alenka ukvarjala še tam z gospodinjskimi skrbmi in kuho. Dopust, čeprav kratek, je namenjen za počitek!« je sklenil svojo razlago.

Kolegica Sonja je z nenavadnim zanimanjem sledila njegovim besedam. Celotno datum potovanja in ime hotela je spretno izvela iz njega.

Domača hiša, ki bo prvič, odkar obstaja, samevala ves teden, je zahtevala se celo vrsto drobnih opravil, preden je bosta zaklenila. Hiša mora biti tako pospravljena, da Ma- vričeva babica, ki jo bo varovala in zalivala cvetice, ne bo mogla nič pripomniti. Babica in sploh sosedje so posebno spoštovali in cenili njuno zgedno obnašanje in ravnanje, zato tega dobrega glasu ni kazalo zapraviti.

Težko pričakovano jutro je obispolo deželo s soncem in ju je že zgodaj razveseljevalo. V opoldanskih urah je razbelilo cesto, ki je izdihovala težek in vroč zrak. Iz sleherne pore v telesu pa je vročina izvajljala potne kapljice.

Prvi izdatnejši odmor sta si privoščila šele v motelu na avto cesti. Po njej se je valila reka turistov, in kot bi se bili domenili, so ravno takrat tudi drugi začutili potrebo po počitku in lakoti ter se ustavili prav tu, da sta si komaj izbrala parkirni prostor. Ta je bil več ali manj ves izpostavljen sončnim žarkom, ki so opoldne razkošno razlivali svojo toploto, da je iz razgrete pločevine kar puhtelo.

Zaradi gneče sta si morala tudi mizo deliti z nekim starejšim zakonskim parom. Izmenjali so nekaj besed, nakar je Alenka smela brskati po jedilnem listu in izbrati kosilo. Boris se je tiho zabaval ob sosednjem resnem posvetu in pretehtavanju kosil, ki je bilo zelo pomembno zaradi komaj opaznih razlik v cenah. Ženska se je s svojimi kratkimi, mesnatimi prsti ustavljala na govejem zrezku z gobicami in s testeninami za prilogo. Možak je obzirno premaknil njen

prst nižje in že spreminjal dinarje v marke. Končno je mož naročil ražnjiče za oba, in ker ženska ni hotela osta- ti povsem neupoštevana, si je privoščila še juho z rezanci.

Po izdatnem kosilu sta sedla v razžarjeni avto. Skaj v notranjosti se je zmešal in že skoraj topil, vsekakor pa je oddajal tako neprijeten vonj, da ga je Alenka mukoma prenašala.

»Onstran Postojne vedno piha in tam bom ustavil, da, ohladiva ta razgreti zabojnik in se nadihava svežega zraka. I Potrebnovala ga bova, proti morju bo pihalo še močnejše. Malo pred Koprom bova zavila na levo in se usmerila na- ravnost na jug. Cesta skozi osrčje Istre je vmes speljana tudi med gozdom,« jo je prepričeval in pomirjal hkrati. Prvo srečanje s Puljem je bilo naravnost veličastno. Za Uljanikom sta se vozila še mimo Arene, ki jo je Alenka

poznala samo s televizije, in ki se je skrivnosti polna boho- tila nad razkošnim drevjem in zelenjem. Vendar samo bežni prebiski niso zaobjeli niti panorame mesta, kaj šele nadrobnoti. In ta popoldan po dolgi in soparni vožnji je bil najmanj prikladen za mestno potepanje. Njun Jadran res ni čepel čisto na obali, dober streljal od morja nikakor ni pomenil ovire. Ko je Alenka sedela v recepciji pri ko- včkah in so mimo nje prihajali številni gostje, pestrih barv, oblek in polti, se je tako zavzeto ozirala za njimi, da se opazila ni, ko je oče pcingljal s ključki.

Obstala sta s kovčki pred vrati, in ko je oče odprl sobo, se je pred njima razkril prijazen pogled na zakon- ski postelji, v kotu pod oknom je stal še obledel polkavč. Alenka je naglo

odprla vrata na levi in vzklila:

»Lepa kopalnica!«

»Ta teden bo najina, saj sva jo plačala,« je zadovoljno dodal oče. Alenka je še stala. Desna roka je še vedno božala vrata, ko se je iz ust utrnilo vprašanje, polno razočaranja:

»Oči, ali kje je moja soba? Saj ni več nobenih vrat!«

»Kaj? Kako, tvoja soba? Saj se o tem nisva niti pogo- varjala. Normalno je, ko naročiš penzion za dva, ti pripi- še tudi dve ležišči v eni sobi,« je razočaran začel poja- snjevati.

Alenke oči so se strmele vanj, napeto in hladno in skozi ustnice so siknile besede, nabrane v naglici in ihta- ve:

»Kako si predstavljaš, da si bova delila zakonsko po- steljo. Si mar prezrl, da sem v tem času odrasla, si poza- bil, kako dolgo že spim doma v svoji sobi?«

Postavila ga je pred dejstvo, ki ni dopuščalo nobenih izmikov in ohlapnih izgovorov. Sam je najprej osupnil, v času predaha se mu je izoblikovala misel, da ob prvem močnem spopadu ne sme kloniti, zato je tudi njegov odgovor zvenel prej odločno kot pohlevo:

»Veš, predlagam, da greva najprej na večerjo. Sit in

odžegan človek treznejše razmišlja. Takoj zatem stopim k recepciji in povprašam za enoposteljno sobo. Ob tem navalu in ob višku sezone je to sicer lahko samo srečno naključje. «

»Zato ti predlagam, da obrneš svoj večerni načrt na glavo in se pomeniš najprej v recepciji,« je povedala z glasom z malo prizanesljivosti.

»Dobro, poskusila bova. Vendar Alenka, saj te take sploh ne poznam več. Doslej se nisva tako pogovarjala; o vsem sva se sporazumela, tudi o tvojem modernem oblačenju, hrupni glasbi in drugih manj pomembnih rečeh,« jo je opomnil in ni mu uspelo prikriti razočar- ranja.

Verjetno jo je njegov nizki glas zmešal in nekako s pristankom na vse mu je povedala:

»Pa pojdiva večerjat, naprej bova videla!«

Oba sta se zavedala, da se je priplazilo nezadovoljstvo med njiju, in oba sta se bala, da bo v teh počitniških dneh to obležalo. Vseeno se je oče z negotovim vpra- šanjem in že vnaprej slutenim odgovorom zdržano po- stavil v vrsto pred recepcijem. Alenka se je poigravala z revijo na mizi, rahlo potrkalava s prstom po njej in se plaho ozirala proti očetu. Ker je bil oče obrnjen s hr- btom proti njej, je opazovala samo recepcijev obraz. Temu se je pokazalo najprej

veliko začudenje v očeh, šele nato je odkimal.

»Nič ni, Alenka!« je izdaval iz sebe in ne da bi se poja-

snjeval, je stopil naravnost proti restavraciji. Tu se jima je srečanje z novim okoljem in dopustom vsaj malo oddolžilo. Šef jedilnice jima je odmeril vogalno mizo s tremi sedeži, čisto na robu pokrite terase in s pogledom na široko morje.

Odmerjeni prostor se ni dal primerjati s tesnimi mi- zami in stoli v velikanski jedilnici, kjer so se gnetla potna telesa in so zavese plahutale v prepihu.

»Vidiš, druga soba to zares ni. Nekaj pa! Pomembno je tudi, če se človek pri jedi ugodno počuti. Malo me skr- bi le, kadar dežuje ali prihrumi vihar z morja. Takrat najbrž pljuska voda vse do sem,« si je nakopaval nepo- trebne skrbi, ki jih še zamolčati ni znal.

Alenkin obraz se je otopil in med glasnim smehom mu je oddrdrala:

»Stemnilo se je. Prihrumeli so črni oblaki in vihar je vrtinčil in odnašal v morje mize s stoli in na njih sedeče goste, med njimi tudi neka dva Pintariča. Jezna voda je vse pogoltnila.«

»Ne vseh! Nekih Pintaričev ni marala in sta ostala živa,« se je še sam zakrohotal.

Po okusni in ne preobilni večerji sta obsedela, ker je bilo treba poravnati račun za pijačo. Borisu prvo pivo ni zadoščalo, zato si je naročil še eno, in medtem ko je kramljal z natakarijem, je Alenka vzela ključ in izginila. Boris je počasi srebral pivo in opazoval sončni zahod, ki ga je poistovetil z razglednicami, kakršne so pošiljali v podjetje dopustniki. Sonce se je utapljalo pred temnim obzorjem v morje kot velikanska ognjena krogla. In ta krogla je razlivala svojo rdečo oranžno barvo še v vse šti- ri smeri, le da so bolj oddaljene točke tudi vedno bolj bledele. Nič posebnega in nič več ni bilo na njih kakor tudi v tem umiranju dneva ne. In vendar je bilo to za ti- stega, ki se prvič sreča s tako podobo zelo veliko. Zato so tudi gostje, predvsem tujci, navdušeni občudovali to naravno lepoto.

On sam ni uzrl prvič take slike. Obsedel je in vztrajal. Nejevoljen je izpraznil še drugo steklenico, poravnal račun in z dolgimi koraki stopil skozi restavracijo. Prvi se je povzpela v drugo nadstropje, za hip obstal pred vrati in nato potkal. Kaj presenečen se je zagledal v raztegnjeni kavč, ki je zdaj segal tik do posteljne stranice in je pogrn- jen z odejo ponujal pravo ležišče.

»Tako bo torej!« je zinit, odgrnil odejo in se začuden ozrl vanjo. Razbrala je pomen te kontrole in mu takoj razložila:

»Rjuhe nimam, ker je dvojna in prekriva obe postelji. Razrezati se seveda ne smeva.«

»Tega tudi ne bova naredila. Pač pa jo bova jutri kupi- la, da ne boš spala na golem kavču. Za nočjo vzemi mojo,« ji je dobrohotno ponudil.

»Tega ne bom počela že zaradi tega ne, ker se mi ne ljubi guliti postelje, saj je rjuha tako zatlačena, kot bi bila prirasa nanjo. Poleg tega imava oba pižame in nobeden ne bo na golem,« mu je pojasnila.

»Predlagam, da se še malo sprehodiva in si nato izbe- reva vodoravno lego. Utrujen sem,« je priznal in spustil ramena.

»Strinjam se. Kakšen sladolep bi naju malo poživil,« mu je namignila, se zavrtela na ploski peti, vrgla se nagel pogled v ogledalo, si popravila temne, zlepljene resice na čelu, se koketno nasmehnila svoji ljubki zrcalni podobi, se oklenila očetove roke in nagajivo odpela:

(nadaljevanje prihodnjic)

Prva državna nogometna liga

Potrošnik : Publikum 2 : 1

Beltinci - Igrišče v športnem parku, gledalcev 1.200. Sodnik: Tivold (Kranj), strelci: 0 : 1 Kamberović (13), 1 : 1 Kečan (42), 2 : 1 Marković (88).

Potrošnik: Kuzma, Godina (Črno), Tratnjek, Zemljčič, Dvorška, Mirtič, Zec, Kečan (Marković), Kotnik, Džafič, Franko (Zver).

Primorje : Mura 4 : 2

Ajdovščina - Igrišče Primorja, gledalcev 1.400. Sodnik: Kandare (Ljubljana), strelci: 1 : 0 Ščulac (14), 2 : 0 Gunjač (19), 3 : 0 Ščulac (41), 3 : 1 Cipot (52), 4 : 1 Rudonja (65), 4 : 2 Škaper (72).

Mura: Nemec (Černjavič), Lukič, Alihodžić, Dominko (A. Baranja), Cipot, Čurkvenčič (Fras), Škaper, D. Baranja, Šahmanović, Vogrinčič, Ilić.

Druga državna nogometna liga

Nafta : Šmartno 4 : 0

Lebda - Igrišče Nafta, gledalcev 400. Sodnik: Tabar (Portorož), strelci: 1 : 0 Vicković (11), 2 : 0 Uroša (22), 3 : 0 Uroša (73 - 11 m), 4 : 0 Uroša (78).

Nafta: Zver, Hozjan, Gašević, D. Novak, Drvarič (T. Novak), Visković, Šabjan, Bedž, Gabor, Uroša, Baša.

Tretja državna nogometna liga

Bakovci : Kungota 4 : 1

Bakovci - Igrišče Bakovec, gledalcev 250. Sodnik: Jeneš (Lendava), strelci: 1 : 0 B. Berendijaš (27), 2 : 0 Mesarič (42), 3 : 0 B. Berendijaš (44), 3 : 1 Redžević (50), 4 : 1 B. Berendijaš (74).

Bakovci: Šifnar (Talaber), R. Berendijaš, Žekš, Živič, Buzeti, Mesarič, Ristič, Krančič (Kovačec), Prekazi, Kokaš, B. Berendijaš.

Varis : Dravinja 2 : 3

Lakoš - Igrišče Varisa, gledalcev 250. Sodnik: Mauko (Maribor), strelci: 0 : 1 Kuk (19 - 11 m), 1 : 1 Šoš (44), 1 : 2 Vodopivec (50), 2 : 2 Šoš (78), 2 : 3 Vodopivec (84).

Varis: Zajtl, Hepe, Bažika, Kepe, A. Horvat, M. Horvat, Šoš, J. Žalik, (Bogar), Lebar, Pal (G. Žalik), Podgorelec.

Pohorje : Turnišče 3 : 0

Ruše - Igrišče Pohorja, gledalcev 250. Sodnik: Rajh (Ptuj), strelci: 1 : 0 Korenjak (11), 2 : 0 Dobaj (14 - 11 m), 3 : 0 Žolek (71).

Turnišče: Zver, Vegič, Rajh (Lutar), D. Pucko, Mujdrica, Kovač (Čizmazija), Albert Lacković, Ternar, Ritoper, Albin Lacković, Litrop.

Pobrežje : Črenšovci 0 : 1

Maribor - Igrišče Pobrežja, gledalcev 200. Sodnik: Jožič (Velenje), strelci: 0 : 1 Horvat (75).

Črenšovci: Karoli, Pintarič (Virag), Hartman, Horvat, Pucko, Graj, Kustec, Vučko (Vörös), Plej, Vori, Horvat (Horvat).

Odranci : Kovinar 5 : 1

Odranci - Igrišče Odranec, gledalcev 250. Sodnik: Kranjc (Maribor), strelci: Radiković 3, Puhar in Kreslin.

Odranci: Marič, D. Kreslin, B. Kreslin, Pozderec, D. Cener, Ulen, Kavaš (Jovanović, Virag), Vegič, Puhar (Zakojč), S. Cener, Radiković.

Unior : Goričanka 1 : 1

Zreče - Igrišče Uniorja, gledalcev 100. Sodnik: Velički (Maribor), strelci: 0 : 1 Kosednar (79), 1 : 1 Križan (82 - 11 m).

Goričanka Rogašovci: Nemec, Gomboc, Žilavec, Müller, Šalomon, Kren, Šuš, Poredoš, Kovač, Horvat, Skledar (Kosednar, Ropoša).

Hokej na travi

Tretji pokal Murski Soboti

Hokejski klub Murska Sobotica je na igrišču v Lipovcih pripravil tretji mednarodni turnir v hokeju na travi za pokal Murske Sobotice. Sodelovalo je šest ekip iz Slovenije in Avstrije. Največ uspeha so imeli gostitelji, ki so kot zmagovalci skupine B v finalu premagali zmagovalca skupine A ljubljansko Svobodo - po kazenskih strelah. Rezultati: Svoboda : Lek 1 : 0, Lek : Triglav 5 : 0 (Mauček 2, Šlibar, Gomboc, Stanko), Triglav : Svoboda 0 : 0, Murska Sobotica : Moravske Toplice 2 : 1 (L. Zelko in Banko za MS ter Vajngerl za MT), Murska Sobotica :

UHCE 1 : 0 (G. Zelko), UHCE : Moravske Toplice 3 : 0, Triglav : Moravske Toplice 9 : 0 (Fajš 3, Zrim 3, Puhar 2, Obal), Lek : UHCE 7 : 1 (Mauček 2, F. Forjan, Časar, S. Forjan, P. Forjan, Mesarič), Murska Sobotica : Svoboda 5 : 4 (Časar, Kuzmič, D. Banko, G. Zelko, Horvat). Vrstni red: 1. Murska Sobotica, 2. Svoboda (Ljubljana), 3. Lek (Lipovci), 4. UHCE (Gradec), 5. Triglav (Predanovci), 6. Moravske Toplice. (FM)

Nogometni komentar

Potrošnik in Mura v zlati sredini

Za nami je tretjina jesenskega dela prvenstva v prvi državni nogometni ligi. Prekmurska prvotigaša sta v šestem kolu dosegla polovičen uspeh. Potrošnik je v Beltincih premagal celjski Publikum in si z zmago zagotovil dragocene točke. Začetek tekme ni obetal nič dobrega. Gostje so namreč izkoristili začetno nervozo domačinov, ki so si želeli zmage, in po napaki obrambe dosegli vodilni zadetek, ki pa ni bil usoden. V nadaljevanju so Beltinčani zaigrali boljše in si že v prvem polčasu, zlasti po izključitvi Baumana, priigrali nekaj priložnosti za gol, od katerih pa so izkoristili le eno in rezultat do odmora izenačili. Mirtič, ki je bil tokrat bolj opazen kot na prejšnjih tekmah, je žogo lepo podal v kazenski prostor Kečanu, ki jo je z nekaj metrov poslal v mrežo. V drugem polčasu je imel Potrošnik ves čas pobudo in igral na polovici gostov ter si pripravi tudi nekaj lepih priložnosti za gol, med katerimi velja posebej omeniti Džafičev v 77. minuti, ki pa so žal ostale neizkoriščene. Zopet se je pokazalo, da Beltinčani težko dosežejo zadetek, kadar igra nasprotnik povsem zaprt. Vseeno pa so se Beltinčani veselili. Dve minuti pred koncem tekme je Kotnik močno streljal proti vratom Publikuma, vratar Grešak je žogo odbil, pritekel pa je Marković in jo porinil v mrežo ter svoji ekipi priigral tri točke.

Nogometni Mura so gostovali na vročih tleh Primorja v Ajdovščini in se vrnili brez točk. Za Sobočane je bil usoden začetek tekme, saj so v prvih dvajsetih minutah dobili dva zadetka. To je domačinom tudi omogočilo, da so zaigrali sproščeno in na odmor odšli s tremi zadetki. V nadaljevanju so Sobočani z nekaterimi zamenjavami zaigrali boljše, uspeli ublažiti rezultat, kaj več pa skorajda ni bilo mogoče pričakovati. Zaradi reprezentančne tekme bodo prvotigaši to nedeljo počivali.

V tretjem kolu prvenstva v drugi

Dejan Kečan (Potrošnik) - strelci izenačujočega zadetka

državni nogometni ligi je lendavska Nafta gostila nogometne iz Šmartnega in dosegla prvo, a prepričljivo zmago. Lendavčani so tokrat zaigrali boljše kot na prvih dveh tekmah, zlasti učinkoviteje. Pri tem se

je zlasti izkazal strelec treh golov Uroša. Zmaga Nafta pa bi bila lahko še prepričljivejša.

Prekmurski tretjeligaši nadaljujejo z uspešnim tekmovanjem. V drugem kolu so zlasti razveselili nogometne Odrance, ki so z visokim rezultatom premagali mariborskega Kovinarja. Najzasižnejši za visoko zmago je strelec treh golov Radiković. Nogometni Črenšovci so presenetili novince Pobrežje z dobro igro in drugimi zmagali. Uspeli so tudi neodločeni rezultati Goricanke iz Rogašovca v Zrečah. Zmaga Bakovec nad slabo Kungoto je bila pričakovana. Neprizakovan poraz pa je doživel Varis v Lakošu, kjer so ga premagali nogometni Dravinje iz Slovenskih Konjic. Okrepljeno Pohorje je v Rušah pričakovano premagalo Turnišče. Naslednjem kolu bosta dva prekmurska derbija. V soboto igraju Rogašovci Goricanke in Varis Lakoša, v nedeljo pa Črenšovci gostijo Odrance.

Feri Mauček

Jubilej

50 let NK Kobilje

Na Kobilju so minulo soboto proslavili 50-letnico nogometnega kluba. Udeležence slovesnosti je pozdravil predsednik kluba Danijel Penhofer, stavnostni govornik je bil župan Občine Kobilje Pavel Nemet, spregovorila pa sta tudi predsednik Nogometne zveze Slovenije Rudi Zavrl in podpredsednik Medobčinske nogometne zveze Lendava Slavko Režonja. Ob tej priložnosti so prebrali kroniko kluba in trem zaslužnim posameznikom podelili priznanja. Prejeli so jih: Štefan Šabjan, Pavel Šabjan in Pavel Horvat. Zatem je bila nogometna tekma med Kobiljem in zdravniško reprezentanco ter tekma v malem nogometu med veterani in člani upravnega odbora NK Kobilje in ženske ekipe Pande iz Gornjih Petrovec.

Z nogometom so se na Kobi-

lju začeli ukvarjati že pred drugo svetovno vojno. Člani prvega nogometnega moštva Kobilje so bili: Štefan Šabjan, Pavel Šabjan, Štefan Lopert, Pavel Peceli, Jožef

Nogometni Kobilja. Stojijo od leve: Jože Meolic (trener), Zdenko Penhofer, Robi Ferencek, Janez Bukovec, Tomaz Gregorec, Iztok Kocet, Matej Nemet, Aleš Kocet, Avgust Bukovec; čepijo: Leon Vogrinčič, Darko Zver, Daniel Penhofer (predsednik), Slavko Mauček (kapetan), Robi Rituper, Boštjan Horvat. Manjkajo: Tomaž Ritoper, Goran Jovanović, Emil Bukovec, Drago Zver (teh. vodja), Milan Ferencek.

1. MNL Lendava

Rezultati - 3. kolo

Kobilje : Polana 0 : 2	
Panonijski Renkovci 2 : 2	
Horiza : Bistrica 3 : 2	
Nedelica : Dobrovniki 2 : 1	
Hotiza 3 : 0 0 9:5 9	
Polana 3 : 2 1 0 7:3 7	
Panonijski Renkovci 3 : 1 1 1 8:6 4	
Nedelica 3 : 1 1 1 5:6 4	
Bistrica 3 : 1 0 2 5:5 3	
Dobrovniki 3 : 0 1 2 6:8 1	
Kobilje 3 : 0 0 3 2:10 0	

2. MNL MS vzhod

Rezultati - 2. kolo

Tešanovci : Prosenjakovci 2 : 3	
Šalovci : Grad 1 : 3	
Hodoš : Bogojina 4 : 1	
Rotunda prosta	
Prosenjak 2 : 2 0 0 7:3 6	
Hodoš 1 : 1 0 0 4:1 3	
Šalovci 2 : 1 0 1 5:3 3	
Grad 2 : 1 0 1 5:4 3	
Tešanovci 2 : 1 0 1 5:5 3	
Rotunda 1 : 0 0 1 1:4 0	
Bogojina 2 : 0 0 2 1:8 0	

2. MNL MS zahod

Rezultati - 2. kolo

Cankova : Apače 0 : 0	
Dokležovje : Makoter 2 : 2	
Gančani : Pušča 0 : 1	
Slatina : Lipa 0 : 1	
Pušča 2 : 2 0 0 4:1 6	
Lipa 2 : 2 0 0 3:1 6	
Apače 2 : 1 1 0 2:0 4	
Cankova 2 : 1 1 0 3:2 4	
Dokležovje 2 : 0 1 1 3:5 1	
Makoter 2 : 0 1 1 2:4 1	
Slatina 2 : 0 0 2 2:4 0	
Gančani 2 : 0 0 2 1:3 0	

2. MNL Lendava

Rezultati - 1. kolo

Centiba : Nafta vet. 2 : 2	
Petišovci : Graničar 0 : 7	
Dolina : Žitkovci 0 : 3	
Kapca : Olimpija 4 : 1	
Mostje prosto	
Graničar 1 : 1 0 0 7:0 3	
Kapca 1 : 1 0 0 4:1 3	
Žitkovci 1 : 1 0 0 3:0 3	
Nafta vet. 1 : 0 1 0 2:2 1	
Centiba 1 : 0 1 0 2:2 1	
Olimpija 1 : 0 0 1 1:4 0	
Dolina 1 : 0 0 1 0:3 0	
Petišovci 1 : 0 0 1 0:7 0	
Mostje 0 : 0 0 0 0:0 0	

Kolesarski maraton v M. Toplicah

V okviru prireditve praznika Občine Moravske Toplice organizira Sportna zveza Moravske Toplice prvi rekreacijski kolesarski maraton, ki bo bo v soboto, 6. septembra 1997, ob 10. uri v Moravskih Toplicah. Udeleženci bodo lahko kolesarili na 25 in 50 km dolgih probah. Prijave bodo zbirali na dan prireditve. Štartnina znaša 1.000 SIT. Udeleženci kolesarskega maratona bodo dobili spominsko kolajno in malico. (GG)

Motorno zmajarstvo

Tomaž Gajser podprvak

V Ajdovščini je bilo 5. državno prvenstvo v letenju z motornimi zmaji. Sodelovalo je 13 pilotov motornih zmajev iz petih slovenskih letalskih klubov. Sodelovali so tudi člani Mavrice iz Lendave in Prieka iz Ljutomerja ter dosegli lep uspeh. Tomaž Gajser (Mavrica Lendava) je s 3651 točkami zasedel drugo mesto in se uvrstil na naslov državnega podprvaka. Jože Gajser (Priek Ljutomer) pa je bil s 3570 točkami tretji. V skupnem seštevku športno plaketo Letalske zveze na prvem mestu Tomaž Gajser, pred Jožetom Gajserjem in rkom Lebarjem. (JO)

Kegljanje

Kegljači Nafta v drugi ligi

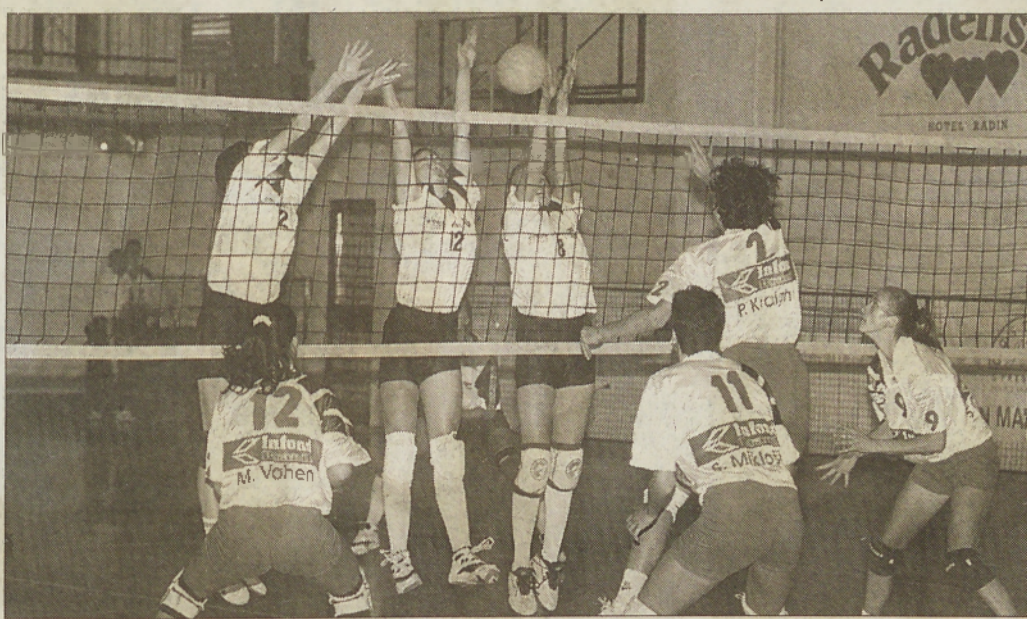
V Mariboru je bila odigrana kvalifikacijska tekma za vstop v drugo moško kegljaško ligo med Nafto iz Lendave in Korotanom iz Prevalj. Boljši so bili Lendavci, ki so zmagali s 4987 : 4511 podrtih kegljev in postali drugi drugoligaš. Za Nafto so tekmovali: Felšo, 807, Matko, 795, Radakovič, 817, in Žalik, 959 podrtih kegljev. Pomurje bo tako imelo dva drugoligaša: Radensko in Nafto.

Lendavski kegljavnici in kegljavnice so sodelovali na tradicionalnem turnirju za pokal Sabaria v Sombotelu na Madžarskem. Naša ekipa Nafta je podrla 2531 kegljev (Horvat 839, Peric 415, Žalik 842, Felšo 396, Keršič 415), druga ekipa Nafta 2465 kegljev (Radakovič 837, Matko 834), ženska ekipa Nafta pa je podrla 1429 kegljev (Utroš 378, Ščapova 410, Staničič 370 in Novakova 371).

Moška in ženska kegljaška ekipa Nafta je gostovala v Monoštru pri domačinih ekipah. Naša ekipa je zmagala s 208 keglji razlike (Žalik 226, Novakova 224, Tišle 214, Utroš 204, Staničič 204, Ščapova 216). Pri moških je bil Monošter boljši od Nafta s 233 kegljev (Muhlić 337, Horvat 293, Marčič 303, T. Horvat 370, Matjašič 380, Kramar 311). M. Žalik

Odbojka

Madžarke zmagovalke turnirja

V Radencih je bil močan tretji tradicionalni mednarodni ženski odbojarski turnir, ki ga je pripravil ŽOK Sobota iz Murske Sobotice. Sodelovalo je pet ekip iz Slovaške, Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Največ uspeha je imela ekipa Egra iz Madžarske, večkratni prvak Interlige in večkratni državni in pokalni prvak Madžarske, ki je premagala vse nasprotnike. Ekipa Sobote, ki ni igrala kompletna, je zasedla zadnje mesto. Rezultati: Sobota : Slavija 0 : 2, Eger : Osijek 2 : 0, Infond Branik : Sobota 2 : 0, Slavija : Eger 1 : 2, Osijek : Infond Branik 0 : 2, Osijek : Sobota 2 : 0, Infond Branik : Slavija 0 : 2, Eger : Sobota 2 : 0, Slavija : Osijek 1 : 2 in Infond Branik : Eger 0 : 2. Vrstni red: 1.

Eger (Madžarska) 6, 2. Slavija (Slovaška) 4, 3. Infond Branik (Maribor) 4, 4. Osijek (Hrvaška) 4 in Sobota 0. (FM)

Berlot znova na klopi Ljutomera

Nekdanji igralec in trener odbojkarjev Ljutomera, ki je najvil svoj odhod, se je vrnil na trenersko klop. Kot kaže, bosta pri Ljutomeru zopet zaigrala Marko Savič (Izola) in Alen Šumer (Hoče). Borut Grut ne bo več igral, Mitja Belec pa bo moral zaradi zdravstvenih razlogov vsaj dva meseca počivati.

V okviru priprav na novo tekmovalno sezono je bila v Ljutomeru prijateljska moška odboj-

karska tekma med Pomgramom iz Murske Sobotice (1. A-liga) in Ljutomerom (1. B-liga). Vse štiri nize so dobili Sobočani (0 : 4).

Ženska vrsta Zavarovalnice Ljutomer pa je gostila odbojkarice Kemiplasa iz Kopra in izgubila z 1 : 3. (NS)

Strelstvo

Boštjan Maček podprvak

V Novi Gorici je bilo državno člansko prvenstvo v streljanju na glinaste golobe. Sodelovalo je tudi šest članov SD Štefana Kovarja iz Murske Sobotice. V ekipni konkurenci je Murska Sobota (Maček 108, Vidonja 106, Pojbič 97) z enakim številom golobov (311) kot državni prvak Olimpija zasedla drugo mesto. Med posamezniki je bil najuspešnejši Boštjan Maček, saj je s 130 golobi zasedel drugo mesto in postal državni podprvak. Drugi soboški lovci pa so zadeli naslednje število golobov: Franc Vidonja 106, Ludvik Marič 101, Evgen Pap 100 in Janez Bertalanč 84 golobov.

Namizni tenis

Sobočani zmagali pri ml. kadetih

V Murski Soboti je bilo 28. odprto prvenstvo v namiznem tenisu za kadete. Sodelovalo je 82 igralcev iz 19 klubov iz Slovenije in Hrvaške. Zaradi podobnega turnirja v Čakovcu udeležba ni bila tako številčna kot bi bila sicer. Nastopili pa so vsi najboljši iz Slovenije in iz izjemo Kriviča tudi iz Hrvaške. Med njimi je bilo 16 pomurskih igralcev. Lep uspeh so dosegli igralci Moravskih Toplic Sobotice, saj so zmagali pri mlajših kadetih (Ocepek, Ropoša), druga ekipa (Lazar, Trplan) pa je bila peta. Pri kadetih se je prva ekipa (Zavec, Gorčan) uvrstila med osmerico. Med kadeti posamezno se je Zavec uvrstil med osmerico, Gorčan pa med šestnajsterico. Lep uspeh je dose-

gel Ocepek pri ml. kadetih, saj je zasedel odlično drugo mesto. Uspešen je bil tudi Ropoša z uvrstitvijo med osmerico. Lazar in Trplan pa sta se znašla med šestnajsterico. Tekmovanje je odlično organiziral NTK Moravske Toplice Sobotice, predsednik kluba Viktor Šbul pa je najboljšim podelil pokale in praktične nagrade.

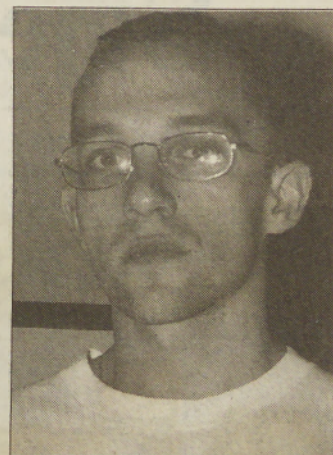
Na Ptuj je bil drugi spominski turnir Urha Straška, ki je bil tudi igralec Sobotice. Med Sobočani je bil najuspešnejši Belorus Nekhvedovitch, ki je zasedel drugo mesto. Presenetil je Kocuvan, ki je v četrtfinalu premagal Ungerja, v boju za tretje mesto pa še Horvata. Solar je bil drugi v predtekmovalni skupini.

M. U.

Predstavljamo vam

Belorus Nekhvedovitch pri MT Soboti

Namiznoteniškim igralcem Moravskih Toplic Sobotice, ki se že nekaj časa pripravljajo na novo tekmovalno sezono, se je v teh dneh pridružil tudi igralec Vitalij Nekhvedovitch iz Belorusije. Gre za 22-letnega reprezentanta Belorusije, ki se je z namiznim tenišom začel ukvarjati v tretjem razredu športne šole št. 8 v Minsku. Leta 1994 je igral v Ostrudi blizu Gdanska na Poljskem, nazadnje pa je nastopal za ekipo Kumir Ivanovo blizu Moskve. Z Belorusko reprezentanco je dvakrat sodeloval na evropskem in enkrat na svetovnem prvenstvu. V Mursko Soboto in Slovenijo je prišel, ker je v naši državi namizni tenis na višji ravni in ker si želi več igranja, kar mu lahko koristi pri njegovem športnem razvoju. Slovenije še ne pozna, ker je prvič tu-

kaj, pozna pa igro slovenske reprezentance. Prvi vtis je dober, ima pa domotožje, saj se je pred kratkim oženil. S prihodom Vitalija Nekhvedovitcha v Mursko Soboto bo imela ekipa Moravskih Toplic Sobotice pomembnejšo vlogo v novi namiznoteniški sezoni. (FM)

Zveza za hokej na travi Slovenije

Več skrbi vzgoji mladih in strokovnemu delu

Zveza za hokej na travi Slovenije, ki ima sedež v Murski Soboti, se je v minulem obdobju srečevala s kadrovskega teženja, slabimi finančnimi položaji, konfliktnimi situacijami na igriščih in ob njih, s prodorom slovenskih hokejskih klubov na evropska tekmovanja, majhnim številom klubov in težavami s sodniško organizacijo. To so bile osnovne misli predsednika zveze Štefana Vučaka na skupščini zveze. Sprejete so bile nekatere usmeritve, ki naj bi prispevale k večji popularizaciji hokeja na travi, k boljšemu delu z mladimi in k večjemu strokovnemu delu v trenerski in

sodniški organizaciji. Poudarjeno je bilo, da bi si morali prizadevati za ponovno oživitve nekaterih hokejskih klubov in ustanavljati nove na območju vse Slovenije. Znano je, da so razen ljubljanske Svobode vsi hokejski klubi v Prekmurju, vsi pa bi tudi morali imeti organizirano strokovno delo z nižjimi selekcijami in se z njimi vključevati v tekmovanja. Strokovni delavci, ki delajo v klubih, bi si morali pridobiti ustrezno strokovno izobrazbo. Na skupščini so za novega predsednika Zveze za hokej na travi Slovenije izvolili Milana Regvata. (FM)

Moške dirke v Ljutomeru

Demos MS dosegel najhitrejši čas

Ki sejem in KK Ljutomer sta v okviru Kmetijskega sejma v Gornji Radgoni dirke, ki pa tokrat niso bile v Gornji Radgoni, ampak v Ljutomeru. V sedmih dirkah je spremljal nastop našega okrog 2.000 gledalcev, ki so imeli nekoliko manj razlogov za prihod. Trije najvišji naslovi so bili odšli na Brdo (le dva v KK Ljutomer), tudi najpomembnejši - na Pomurskega sejma. Za

uteho je dosegel Marko Slavič mlajši z Demosom MS najhitrejši kilometrijski čas (1:17,6), navdušil pa je tudi Rosso B (naveza Makoter - Crnkovič). Vse dirke so vozili na 1600 metrov z avtoštartom.

Rezultati: prva dirka za dveletnike: 2. Dali (Sagaj) 1:20,2; druga dirka: 2. Lisko Lobell (Erjavec) 1:20,8; tretja dirka: 3. Filda (Seršen) 1:21,5; četrta dirka: 2. Vister

II (Sagaj) 1:18,9; peta dirka za pokal Pomurskega sejma: 1. Doris MS (Marinšek, Brdo) 1:18,3, 4. Fabian (Slana) 1:18,9; šesta dirka: 1. Demos MS (M. Slavič) 1:17,6, 2. Koran Keystone (Tramšek) 1:18,7, 4. Filly (Slana) 1:19,0; sedma dirka: 1. Rosso B (Crnkovič) 1:18,1, 3. Anihila (Sagaj, mlajši) 1:18,6, 4. Ira MS (J. Slavič) 1:19,5.

(N. Šošarič)

Andrej Matjašec - predsednik Speedway team Lendava

V nedeljo dirka v spidveju v Petišovcih

Speedway team Lendava bo prihodnjo nedeljo organizator državnega prvenstva v spidveju za posameznike. Pred to zadnjo letošnjo prireditvijo v Petišovcih smo se o delu in načrtih lendavskih spidvejistov pogovarjali s predsednikom Andrejem Matjašcem. Gre za znanega tekmovalca, ki je devet let navduševal ljubitelje tega atraktivnega športa in dosegel nekaj vidnih rezultatov. Med drugim je osvojil naslov prvaka Hrvaške, na republiškem in

državnem prvenstvu je bil četrti, skupaj s Horvatom in Lazarjem pa tudi osvojil naslov ekipnega državnega prvaka. Na mladinskem svetovnem prvenstvu je bil dvanajsti.

- **Predstavite nam delo vašega kluba?**

»V klubu imamo trenutno tri tekmovalce, ki sodelujejo na tekmovanjih (Jože Koren, Aleš Majhen, Siniša Jambrošič) ter pa dva mlada in perspektivna tekmovalca, ki se bosta čez določen čas lahko lahko vključila tudi v tekmovanje. Gre za Kristjana Flaca iz Radenc in 13-letnega Želka Šokeja. Letos smo na dirkališču v Petišovcih organizirali tri dirke, od tega eno mednarodno, na kateri so sodelovali tekmovalci iz sedmih držav. V nedeljo pa bo v Petišovcih zadnja letošnja prireditev pri nas.»

- **Kako ocenjujete letošnje tekmovalne rezultate?**

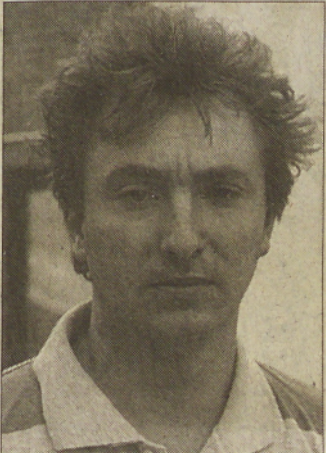
»Z rezultati Jožefa Korena sem zelo zadovoljen, saj sodi med najboljše slovenske spidvejiste, medtem ko Aleš Majhen in Siniša Jambrošič tekmujeta šele eno leto in od njiju še nismo mogli veliko pričakovati.»

- **Spidvej je dragi šport. Kako si zagotavljate potrebna sredstva?**

»Pomanjkanje denarja nam povzroča največ težav. Pri tem nam pomagajo športna zveza Lendava in naši zvesti pokrovitelji, za kar smo jim zelo hvaležni.»

- **Prihodnjo nedeljo bo v Petišovcih zadnja letošnja dirka. Kakšno udeležbo pričakujete?**

»Na nedeljski dirki v Petišo-

vcih, ki se bo začela ob 15. uri, štela pa za državno prvenstvo posameznikov, bo sodelovalo okrog 17 tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške. V središču zanimanja gledalcev bo vsekakor domačin Jože Koren, ki je v odlični formi. Poleg njega bosta nastopila tudi domačina Aleš Majhen in Siniša Jambrošič. Ob lepem vremenu pa bodo prireditev popestrili zmajariji in padalci.»

- **Kakšni pa so načrti?**

»Prihodnje leto bomo praznovali 20-letnico delovanja spidvejskega kluba v Lendavi. Ob tem pomembnem jubileju bi radi uredili ograjo in sanitarije na dirkališču v Petišovcih. Organizirati nameravamo štiri do pet dirk, od tega bo ena jubilejna. Na tekmovalnem področju si želimo, da bi Jože Koren dosegel še boljše rezultate in da bi mu mladi sledili. Medsebi tudi radi pritegnili čimveč mladih, ki imajo veselje do spidveja, in funkcionarjev.»

Feri Maučec

Namizni tenis

Radgončani niso uspeli

Namiznoteniška ekipa Radgone ni uspela v kvalifikacijah za pokal Nancy Evans gostovanja v Murskem Soboti in tesno izguba dvoboja ter izpadla iz nadaljnjega tekmovanja. Srečanje z nizozemskim Wateringenom in španjolskim Wateringenom in španjolskim Wateringenom so izgubili s 3 : 4. V obeh dvobojih dobili tri točke. Alibarič dve in Benkovič eno točko. (M. U.)

Atletika

Pri prva mesta AK Pomurje

Finalu Atletskega pokala za deklice in mlajše deklice so dosegli lep uspeh naši atletski AK Pomurje iz Murske Sobotice, saj so zasedli tri prva mesta. Zmagali so Damir Časek z rekordom v teku na 2.000 m z rekordom Polonca Horvat med

deklicami v teku na 800 m (2:23,12) in Daniela Žalik med mlajšimi mladinkami v skoku v višino (159 cm). Maja Šogorič je pri mlajših mladinkah v teku na 100 m in v skoku v daljino zasedla četrta mesta. Davorin Čeleš pa se je v teku na 110 m z ovirami poškodoval. (G. G.)

Kegljanje

Kardinarjeva najboljša

Priljubljen na novo kegljaško tekmovalno sezono, ki se bo začela 20. septembra, so kegljavnice iz Celja in Norika odigrale prijateljski turnir, ki so ga z 2618 : 2552 podrtih kegljev prijetljivo dobile. Najboljša kegljavka na turnirju je bila Marika Kardinar, ki je podrla 460 kegljev. (P. B.)

Množičen obisk in gneča na sejmskem prostoru sta takorekoč vsakdanja podoba vseh devetih sejmskih dni, še posebno ob koncu tedna. Pa še vreme je bilo letos obiskovalcem naklonjeno, saj so dežnike potrebovali le v petek, vmes pa so jih lahko imeli zaprte.

Na sejmu je bilo največ kmetijske mehanizacije, tudi najsodobnejše, za katero je potrebno globoko seči v žep.

Sejem podobo svojo na ogled postavi

Obmejno mesto Gornja Radgona je bilo devet dni prizorišče največjega kmetijskega sejma v tem delu Evrope

Sejem v Gornji Radgoni ne more brez živine in tudi letos so organizatorji predstavili najbolj kakovostne živali. Na fotografiji so potomci legendarnega bika Kazimirja, s katerim se je pred 20 leti ponasal Živinorejsko-veterinarski zavod za Pomurje v Murski Soboti.

200 tisoč obiskovalcev, 1.550 razstavljalcev iz 25 držav, ducat in pol specializiranih strokovnih posvetov, pet strokovnih ocenjevanj, na katerih je bilo ocenjenih 1.800 eksponatov, ter številne spremljajoče strokovne in druge prireditve so številke, s katerimi se lahko pohvali le malokatera sejmska manifestacija v bližnji in tudi daljni okolici.

Te številke karakterizirajo mednarodni kmetijsko-živilski sejem v Gornji Radgoni, ki je konec minulega tedna že petintrideset let zaprl svoja vrata. Zadovoljni so tako organizatorji, ki se jim je z uspešno prireditvijo poplačal trud,

ki so ga vložili v njeno pripravo, kot razstavljalci, saj je sejem tudi prostor, kjer se sklepajo novi posli. Zadovoljni so obiskovalci, ki so prišli na sejem po nakupih, in tisti, ki so prišli kar tako iz navade zgolj na ogled ali na srečanje z znanci in prijatelji. Za vsakega se je na letošnjem sejmu našlo kaj in mnogi so se že zdaj odločili, da se prihodnje leto spet oglasijo. Ali pa morda že jeseni, saj bo čez dva meseca na tem prostoru spet živahno.

LUDVIK KOVAČ
Fotografije:
JURE ZAUNEKER

... in seveda takšne za skoraj vsak žep, je pa ob tem seveda potrebna še volja do dela.

Na petih strokovnih ocenjevanjih so posebne strokovne komisije letos ocenile okoli 1.800 eksponatov in jih večino tudi nagradile. Najbolj množično je bilo ocenjevanje slovenskih vin, fotografija pa je nastala na podelitvi medalj in priznanj najboljšim. Na fotografiji so dobitniki šampionskih naslovov.

V okviru letošnjega sejma so se zvrstila številna strokovna posvetovanja, največ zanimanja pa je prav gotovo vzbudilo tisto o slovenskem kmetijstvu in Evropski zvezi.

Obisk na sejmu je v veselje tudi otrokom in morda je ta igračka navdušila fantiča, da jo bo čez deset ali nekaj več let zamenjal s pravim traktorjem.

Tekmovanje traktoristov očrta pokal Pomurskega sejma je postalo tradicionalno, letos pa je bilo najbolj množično. Škoda je, da tekmovanje tokrat nekoliko manj slabo vreme.

SKUPAJ PROTI KRI MI NALU
POKLIČITE 080-1200
OSTALI BOSTE ANONIMNI

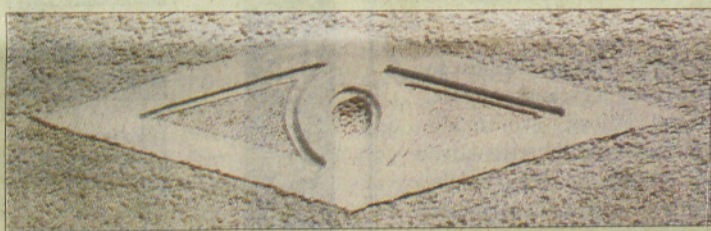
SEDMIČ

IVA J KMETIJA

er gospodar v vsak kot pogleda, tam ni treba boljšega reda.

VESTNIK

Jabolko ne pade
daleč od drevesa.

Podeželje – doživetje lepote?

Podeželje – doživetje lepote?

Če bi hotela odgovoriti na to vprašanje, bi morala imeti marsikaj na voljo

Morale bi obstajati teorija podeželja, teorija estetskega pojava in teorija zgodovine, ki bi morala biti trojna: zgodovina teorije poselitve, zgodovinska teorija estetskega in zgodovinska teorija čustev. In ker vseh teh podatkov za ta kratek esej trenutno nimam zbranih, bom pisala le o svojih občutkih in dojemanjih, za katere ni nujno, da so nepravilni.

Podeželje kot estetski pojav je nastalo s pojmom novoveške filozofije in kasnejšega časa, kar je pomenilo nov človekov odnos do sveta. Ta predstavlja sproščanje občutkov naravno, sti in življenjskosti, kar se kaže v množičnem begu na podeželje (na primer Ivoryev film *Soba z razgledom* leta 1985).

Do spremembe človeka pride z zaznavo spremembe optike. Sprememba subjekta ne nastaja z opazovanjem izza pregrade, ampak iz odprtega. Na podeželju se opazuje iz odprtega v odprto, v mestu kvečjemu iz odprtega v zaprto. Gre za percepcijo. Percepcija (zaznava, op. ur.) podeželja se od percepcije mesta razlikuje v hitrosti spreminjanja. V mestih so ljudje vajeni gledati hitro. Preveč je vtisov, ki so kvantitativno preveliki in kvalitativno premočni. Zaradi hitrosti pa so te zaznave delne, bežne in mehanične. Preveč je vizualnih vtisov in tisti, ki so avditivni, so neprijetni. Struktura percepcije, ki je šokantna, sesuva subjektivizacijo na globoki ravni.

Za lažje razumevanje podajam tudi misli o mestu. In prav zaradi mesta kot takega je podeželje estetski pojav.

Moderni človek je ogrožen zaradi percepcijskih šokov in zato lahko estetizira na podeželju. Tu vlada pristna, zaokrožena, celostna človeška komunikacija. Ljudje se na vasi pozdravljajo ne glede na to, ali se poznajo ali ne. V mestu pa je prišlo do izgube besed, konverzacije, složnosti, ljudje ne komunicirajo preveč, ne razpravljajo več. Na podeželju je vtisov manj, a so globlji. Zaznavaš vas, njive, fragmente gozda, potoka ... Polja so na podeželju in so pristna, ker prek njih podeželje deluje. Tudi v vasi sami je percepcija počasnejša: ponavljajoči se elementi (to so hiše z gospodarskimi poslopji in vrtovi, kjer vrt pomeni načrtovano funkcionalno in oblikovno celoto okrog hiše), med katerimi so posamezni dominantni, tvorijo podeželsko naselje.

Podeželje torej lahko deluje kot estetski pojav, nevarnost se pojavlja ob gradnji naselij, ki posnemajo meščanske vzorce, in se zateka k nostalgiji po izgubljeni varnosti v svoji zgodovinski izkušnji in še posebej k retrogradnemu in retroaktivnemu raziskovanju lastne identitete. Stimulacije pa naj bi bile usmerjene v razvoj pristnih inovacij, s katerimi bi se poudarjal razvoj eksperimenta. Ta je le plaho navzoč, tendenca pa narekuje močnejše uvajanje.

Da bi bilo podeželje vedno bolj zanimivo kot doživljaj nasprotja mestnega, moramo upoštevati percepcijske modele.

Podeželje ne sme biti šokantno, ampak umirjeno in skladno. Na področju prostora se to doseže z novimi zakonitostmi v delovanju posameznih fragmentov, ki se pravilno in časovno odzivajo na sedanje življenje in njegovo filozofijo. Pri tem pa ne gre pozabiti na čar nekdanje podobe podeželja. Drobno razkosana, trakasta parcelacija na ravninskih poljih, ki danes kot rezultat proizvodnje in operative spreminja to podobo, je v prostorskem in gospodarskem razvoju nekaj nujnega, ni panujno, da le-ta tudi povsem izgine. Pri tem pa gre že za novo poglavje z vprašanjem, kako ohranjati določene vzorce krajinskih in arhitekturnih struktur, ki temeljijo na preživelih načinih izrabe prostora in zastarelih enotah za bivanje in preživetje.

Torej, podeželani, zavedajte se svoje prednosti pred mestnim življenjem in ne iščite vzrokov drugje in vaša percepcija bo pristna, prijetna in estetska in se potemtakem ne more sprevreči v lepoto kot obrambno strategijo. Lepota je lahko fascinacija in je zaradi površnosti lahko zelo nevarna.

DARJA MATJAŠEC

Naj... kmetija '97 * Vestnikova akcija Naj... kmetija

Vestnikova akcija Naj... kn

SLAVIČEVA KMETIJA IZ STANETINCEV

NAJ KMETIJA '97

V nedeljo, 7. septembra 1997, ob 14. uri

NA
KMETIJI

SLAVIČ
STANETINCI 40

NAJ...
KMETIJA

PODELITEV
PRIZNANJ

Slavnostni govornik dr. Janez Podobnik,
predsednik državnega zbora

V programu sodelujejo:

- * domača pevska zbora
- * Zamurjenci Murskega vala

Zabava
in domače
dobrote

KEMA p. o. KREMEN IN SPECIALNI GRADBENI MATERIALI

KEMA

zavarovalnica triglav

OBMOČNA ENOTA MURSKA SOBOTA

BRAMAC

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Za letošnje ocenjevanje smo dobili dvajset prijav
za naj... kmetijo, štirinajst prijav za ocenjevanje
obnovljenih hiš in devet prijav za »lugaš«.

V strokovni komisiji, ki je po obisku vseh prijavljenih opravila ožji izbor in določila nagrajence, so bili: Melita V. Lemut, dipl. inž. kmetijstva

Damjan Jerič, dipl. inž. kmetijstva

Zita Flisar Novak, dipl. inž. kmetijstva

Goran Dominko, arhitekt

Nataša Konestabo, etnologinja

Darja Matjašec, krajinarka

Boštjan Rous, študent etnologije

Strokovna komisija je odločila:

Naj... kmetija '97 ..... kmetija Slavičevih v Stanetincih 40
Nagrada in priznanje za ohranjanje tradicije in okolju ter naravi prijazno bivanje ..... kmetija Bokanovih na Vaneči 29

Nagrada in priznanje za urejenost okolice kmetije, vrta, sadovnjaka ..... kmetija Majcenovih v Rankovcih 32

Nagrada in priznanje za kmetijstvo ..... kmetija Meoličevih v Malih Bakovcih 22

Nagrada in priznanje za arhitekturo kmetija Slavičevih v Stanetincih 40

Priznanja za urejenost kmetije: kmetija Siničevih iz Vanče vasi 46

kmetija Dravčevih iz Turnišča, Partizanska 14

kmetija Štuhečevih iz Bolehnečic 21

kmetija Pintaričevih iz Zbigovec 76

kmetija Horvatovih iz Žižkov 67

kmetija Kocjanovih iz Slamnjava 32

Nagrada in priznanje za obnovljeno hišo ..... vinotoč Kiralyevih v Čenturi

Nagrada in priznanje za »lugaš« ..... Horvatovi iz Dolencev

Dobitnikom nagrad in priznanj čestitamo in vabimo na podelitev odličij
v nedeljo, 7. septembra 1997, ob 14. uri pri Slavičevih v Stanetincih.

Celostni razvoj podeželja in obnova vasi

Podeželje, prihaja tvoj čas!

Evropsko vrednotiti podeželje

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano R Slovenije Sektor za podeželje, ki ima področje za ohranjanje in razvoj podeželja, Odsek za kmetijske operacije in Oddelka za namakanje.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano R Slovenije Sektor za podeželje, ki ima področje za ohranjanje in razvoj podeželja, Odsek za kmetijske operacije in Oddelka za namakanje.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano R Slovenije Sektor za podeželje, ki ima področje za ohranjanje in razvoj podeželja, Odsek za kmetijske operacije in Oddelka za namakanje.

nepovratna.

Podeželje, prihaja tvoj čas!

Pod tem geslom Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo R Slovenije predstavlja cilje in tudi že nekatere dosežke v skrbi za ohranjanje slovenskega podeželja. Pod celostnim razvojem podeželja in vasi (CRPOV) razumemo sklop dejavnosti, ki želijo združiti različne aktivnosti in ukrepe na podeželju, jih med seboj povezati in jim zagotoviti sočasnost in multiplikacijske učinke. Cilj projektov: usposobitev prebivalcev podeželja za samorazvoj; celostno reševanje problemov podeželja in vasi; varovanje, razvijanje in ohranjanje značilnosti podeželja in vasi, njenih vrednot in identitete; oblikovanje razvojnih usmeritev, ki bodo zagotovile napredek; ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja in ohranjanje kulturne krajine Slovenije.

Posebna skrb je namenjena agrarnim operacijam (osuševanje in namakanje, agromelioracije, zlozbe), katerih cilji so: usposobitev kmetijskih zemljišč za optimalno kmetijsko rabo; uvajanje tržno donosnejših kmetijskih kultur; dvig dohodka na kmetiji; ohranjanje poseljenosti in kulturne krajine; nadomeščanje izgub kmetijskih površin zaradi posegov drugih dejavnosti.

Kako pa je pri nas?

Dobro je, da se tudi v Prekmurju, Priekiji, Slovenskih gorah in na Apaškem polju čedalje bolj zavedamo svojih korenin in vedno bolj skrbimo za svoje kraje, domaćije, ceste, naravne in kulturne znamenitosti ... Vedno več je tudi območij (tudi posameznikov), ki se potegujejo za denar zaradi sofinanciranja določenih projektov. V Vestniku smo že pisali o nekaterih projektih, na primer o obnavljanju vodnjakov na območju Slovenskih

Sektor za podeželje, ki je v okviru Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano R Slovenije, je na posebnem »štantu« na letošnjem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni predstavil svojo dejavnost. Marsikdo, ki je slišal ali kaj na hitro prebral o izvajanju programa CRPOV na določenem območju, se je lahko iz informativnega gradiva, po katerem so obiskovalci pridno posegali, obširneje seznanil, za kaj pravzaprav gre. Posebej pa so poudarili določene konkretne projekte, na primer vinske ceste.

Strokovna sodelavka Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, dipl. inž. agr. Vida Kokolj, je posebej za Vestnik povedala:

»Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano objavlja vsako leto razpise za sofinanciranje dejavnosti CRPOV in agrarnih operacij. Razpisi so objavljeni v Uradnem listu R Slovenije, Kmečkem glasu in Slovenskih brazdah. Letos je bil razpis junija. Če bo Državni zbor R Slovenije sprejel državni proračun, kot je zapisano v predlogu proračuna, potem bo letos na voljo nekaj več denarja za projekte celostnega razvoja podeželja in obnovo vasi ter za agrarne operacije.

Metodologija je povzeta po izkušnjah Bavarske (ZR Nemčija), seveda pa je prilagojena slovenskim danostim.

Uresničevanje določenega projekta sestoji iz dveh delovnih faz: **uvajanje CRPOV in izvajanje CRPOV.**

Uvajanje CRPOV, ki ga financiramo s 50 odstotki potrebnega denarja, pomeni enoletno delo z ljudmi, s pomočjo katerih se opredeljuje vizija razvoja kraja oziroma razvojnih projektov CRPOV. V okviru tako potekajočega enoletnega dela, ki ga praviloma vodi in povezuje izvajalska organizacija (v Pomurju poznamo Mikrokozmos, Novno ..., op.

p.), je delo organizirano v okviru obdelave petih delovnih tem oziroma prostorov: **življenjskega** (geologija, flora, favna, klima, ekologija ...), **naselitvenega** (lega v prostoru, razvoj naselja, promet, gradbena struktura ...), **delovnega** (kmetijstvo, obrt, storitve, turizem, pridelave ...), **kulturnega** (zgodovina kraja, slika kraja, dediščina ...), **družbenega** (tradicija življenja na vasi, socialna slika, običaji ...).

Izvajanje CRPOV pa sofinanciramo z do 50 odstotki potrebnega denarja. Gre za izvajanje vseh v razvojnem projektu opredeljenih aktivnosti in projektov, katerih izvedba bo pomenila postopno realizacijo zastavljenih ciljev in tako uresničitve glavne razvojne ideje. Tačas je »odprtih« kar 100 projektov, to pomeni, da določenih projektov ni mogoče izpeljati v krajšem času. Pomembno pa je, da ne ostane zgolj pri pisnih projektih, saj povsod prihaja do pozitivnih premikov oziroma celostnega razvoja in obnove določenih podželskih območij. Je pa tudi res, da je poteklo komajda pet let, odkar organizirano spodbujamo tak razvoj. Upam, da bo zdaj, ko imamo že nekaj izkušenj, šlo hitreje.

Š. S.

omogoči, da pridelava načrtovane količine in kakovostne pridelke, in je zato na tržišču konkurenčnejši.

Za to pa si v pomurski regiji očitno ne prizadevamo preveč, kajti od skupnega slovenskega števila hektarjev površin, na katerih so uvedli namakalne sisteme s pomočjo sredstev CRPOV-a, sta v pomurski regiji le dva odstotka. Veliko podjetnejši so v Goriških Brdih (46 odstotkov), v Podravju (29,9-odstotni delež), na Dolenjskem (8,5 odstotka), v Savinjski dolini in na Obali (po šestodstotni delež). V Pomurju so denar za namakanje doslej dobili: Rengeo iz Občine Šalovci za namakanje 2 hektarjev vrtnin, Titan iz Občine Murska Sobota za namakanje 1,5-hektarja vrtnin, Nomi iz Občine Murska Sobota za ureditev enohektarskega solarnega namakalnega sistema; v Ivancih pa je v pripravi namakalni sistem za površino 70 hektarjev poljedelsko-vrtnarskega kolobarja.

Kako se pridružiti prizadevanjem za celostni razvoj podeželja in obnovo vasi? Napisati je treba vlogo za uvajanje CRPOV. Predstaviti je treba območje (občina, kraj ...), razvojne cilje območja. Vlogo za uvajanje programa CRPOV lahko na temelju projektne naloge predloži kdorkoli. Tudi posameznik, skupina ... V petih letih, odkar imamo pri Ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo R Slovenije Sektor za razvoj podeželja, ki pomaga pri celostnem razvoju podeželja in vasi ter agrarnih operacijah, imamo v Sloveniji več kot 100 projektnih območij celostnega razvoja podeželja in obnove vasi, 20 vinskih cest in tri regionalne projekte; več kot 80 občin je vključenih v aktivnosti CRPOV-a, na več kot 600 hektarjih so začeli namakati samo v lanskem letu. Tedaj so bile izvedene tudi agromelioracije na 1700 hektarjih. Za letos še ni podatkov.

»Poudariti želimo, da je izvajanje projektov in aktivnosti CRPOV izjemno interdisciplinarno in ne pomeni sofinanciranja posameznih projektov in aktivnosti zgolj iz sredstev kmetijstva. To samo pomaga pri realizaciji nekaterih nujnih oziroma najbolj pomembnih projektov in aktivnosti, katerih realizacija je nujen pogoj za začetek uresničevanja ideje iz razvojnega projekta,« beremo v informaciji ministrstva za kmetijstvo oziroma njegovega Sektorja za podeželje.

Načrtovane količine pridelave

Kaj pa osuševanje zamočvirjenih in namakanje suhih tal oziroma zemljišč? Tudi za take projekte je mogoče dobiti v okviru CRPOV-a nepovratna sredstva. Namakanje kot ukrep za zagotovitev optimalne vlage v tleh je na območju R Slovenije namenjeno predvsem sadjarstvu, hmeljarstvu in vrtnarstvu. Namakanje kmetovalcu

Prinavil: ŠTEFAN SOBOČAN

zavarovalnica triglav d.d.
območna enota Murska Sobota

KMETIJSKI PAKET

Kmetijstvo je največja tovarna na prostem, zato je kmetovalec mnogokrat odvisen od nenadnih muh narave. Kmetje, ki jim kmetijstvo nudi socialno varnost in so odvisni od dohodka iz kmetijstva, so torej še toliko bolj dovzemi za vse nevarnosti, ki jim pretijo.

To, da tudi kmetijstvo in vsaka sodobna kmetija potrebujeta varnost, vemo tudi v Zavarovalnici Triglav, kjer s pestro ponudbo zavarovanj skušamo vsakemu posamezniku in kmetijskemu gospodarstvu poiskati tisto kombinacijo zavarovanj, ki so zanj najugodnejša in najprimernejša.

Takšna oblika celovite ponudbe je **KMETIJSKI PAKET**, za katerega je značilno, da ga sestavljajo najmanj štiri zavarovanja, med katerimi mora biti vsaj eno zavarovanje kmetijsko:

ZAVAROVANJE POSEVKOV IN PLODOV ali ZAVAROVANJE ŽIVALI

Ni dovolj, da poskrbimo za zavarovanje premoženja, pomislite tudi nase in na svoje najdražje. Država čedalje več bremen prelaga na ramena posameznika, kar pomeni, da moramo sami poskrbeti za svojo varnost in varnost svojih najdražjih. V Zavarovalnici Triglav imamo zato pripravljena številna osebna in kapitalna zavarovanja, ki pomenijo resnično finančno varnost:

- ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE
- RENTNO ZAVAROVANJE
- PROSTOVOLJNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE
- in novost: ŠTIPENDIJSKO ZAVAROVANJE

Z vsemi informacijami so vam na voljo naši zastopniki na terenu ter sodelavci na predstavništvih in na sedežu območne enote v Murski Soboti, Lendavska 5.
tel.: (069) 31-650

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST!

Vsaka kmetija je v nečem naj...

Ocenjevanje: poudarek na ekologiji, etologiji, tehnologiji, sociologiji, trženju in gospodarnosti

Za naj... kmetijo '97 so bile prijavljene kmetije, ki v svojem okolju slovijo po urejenosti in uspešnosti. To so kmetije, ki so v danih okoliščinah ohranile in zgradile največ, kar so lahko. Kmetije, ki so skladne z okoljem, lepe, urejene in so ob upoštevanju bioloških in ekoloških dejavnikov ekonomsko trdne - evropske kmetije.

Vsaka prijavljena kmetija v letu 1997 ima nekaj plemenitega, vsaka je po svoje »naj«, vendar tudi tu, kakor na vseh tekmovaljih, lahko zmaga samo ena. Kmetije so bile ocenjevale po enakih v Vestniku že opisanih kriterijih. Poudarek je bil na ekologiji, etologiji, tehnologiji, sociologiji, trženju in gospodarnosti. Po končanem ocenjevanju lahko strnemo naša videnja s strokovnega stališča v ugotovitve.

Vedno je odvisen od vremena, politike, gospodarstva nekmetijskih panog pa še monetarni, davčni, pokojninski in vsi drugi sistemi ga bremenijo. Kmet mora biti direktor, tehnolog, biolog, ekolog, poslovnež, finančnik, pravnik, strojnik, veterinar, gozdar ... Zato je pomembno, da ima kmetijsko izobrazbo in se neprestano izobražuje, obiskuje razne tečaje, seminarje, spremlja strokovno literaturo in išče pomoč pri strokovnjakih. Dobra in trdna kmetija redkokdaj nastane v eni generaciji, zato je pomembno, da ima kmetija tudi naslednika. Najuspešnejše kmetije imajo gospodarja z bogatimi izkušnjami in znanjem iz kmetijstva, v večini primerov tudi naslednika s srednjo, višjo in tudi visoko kmetijsko izobrazbo.

svetovalni službi, na zavodu in tudi njihova dvorišča, hlevi, polja in travniki nam niso bili neznani - to je neutrudna gonilna sila za trdnost in obseg našega kmetijstva ter urejenosti kulturne krajine. Nanje smo lahko vsi ponosni.

Naj... kmetija '97 - kmetija Slavičevih

Kmetijo Slavičevih v Savi odlikujejo lepo in skrbno negovani travniki in njive, skladno urejeno gospodarstvo, poslopje. Skrbno je negovano tudi širša krajina - obcestni jarki, obmejki, gozdovi, sestoje. Lepo in sonaravno urejena je vsa dolinica, ki je v lasti Slavičevih, ki skrbijo za ohranjanje vseh značilnosti in lepote te doline. Za njih je značilna neutrudnost in marljivost ter skrbnost in usvarjalnost za dom in okolje. Vsi odrasli na kmetiji imajo dokončano kmetijsko izobrazbo. Kmetija ima naslednja:

Slavičevi imajo 15,3 ha obdelovalne zemlje, od tega je 10 ha njiv, drugo pa so travniki in pašniki pa tudi senoženje. Na njivi sadovnjak so obrabli. Na njivi se v dvopolju izkazuje pšenica in koruza. Preostali del je travnat in ga skrbno negujejo. To je dobra govedorejska kmetija. Redijo osem krav in plemenske telice za obnovo črede ter 22 govejih pitalcev. Imajo dve plemenski stadiji pogodbeno redijo prašiče pitalce za farmo v Podgradju. Osnovno krmo pridelajo doma, dokupijo le del beljakovinske krme in mineralno-vitaminne dodatke. Način rej je prilagojen vrsti in kategoriji živali. Krave redijo v hlevih na raznih pitalcih so v hlevih na raznih Hlevi so zgrajeni iz poceni naravnih materialov, so urejeni dobro zračni in njihova funkcionalnost je dovolj dobra. Plemenarstvo je srednja, produkcija jajc pa v mejah normale. Gnojenje lahko časovno in količinsko koristno uporabijo za gnojenje polj in travnikov, s hlevskega gnojem pa izboljšajo zračnost in povečujejo rodovitnost njivskih površin.

Letno namolžejo okrog 3000 litrov mleka in vzredijo 12 govejih pitalcev ter 300 prašičev. Njihova proizvodnja dosega dobro kakovost in njihova ponudba je stalna in zanesljiva za pogodbene kupce. Glede na naravne visoke dosegajo primerno visoko pridelke poljščin in imajo dober obseg proizvodnje. Njihova proizvodna uspešnost omogoča optimalno izkoriščanje naravnih danosti in tovrstna usmeritev je osrednja tudi pogoj za okolju prijazno negovanje kulturne krajine.

ZITA NOVAK FLISAR, dipl. inž. živil
DAMJAN JERČ, dipl. inž. živil

Dolgoročno uspešna je le naravnim razmeram prilagojena proizvodnja

Zelo pomemben dejavnik je okolju in živalim prijazna proizvodnja. Vsekakor je to najpomembnejši dejavnik za območje, na katerem je kmetija. Vendar pa si ne moremo predstavljati intenzivne kmetijske proizvodnje brez določene obremenitve na okolje. Brez intenzivne proizvodnje pa naše kmetije ne bodo konkurenčne, zato smo ekološki pogled na kmetije usmerili le s stališča sodobnega kmetovanja. Vsekakor pa smo vsako pobudo za okolju prijazno kmetijsko proizvodnjo ugodno ocenili.

Naravnim razmeram prilagojena usmeritev kmetovanja je pomembna, kajti vsak umetni poseg v naravne danosti lahko dolgoročno pripelje do upadanja proizvodnosti in s tem tudi gospodarnosti. Pedoklimatske danosti so osnova za usmeritev proizvodnje. Vse kmetije, ki imajo naravnim danostim prilagojeno proizvodnjo, delujejo tako v domačem okolju kakor tudi širše mogočno in trajnostno.

V Pomurju imamo veliko rastišč, ki so primerna le za travinje, njivska pridelava pa je zaradi zamočvirjenosti tal ali hribovitosti terena ponavadi manj uspešna. Zato je na takih terenih nesmiselno opuščati govedorejo. Čeprav je v govedoreji zadnja leta dokaj močna kriza, kažejo tradicionalne govedorejske kmetije, da se da s tržno rejo krav molznic in mlado pitalnega goveda dobro in trajnostno gospodariti. To dokazujejo Štuhečevi v Bolehnečicah, Slavičevi v Stanetincih, Bokanovi na Vaneči, Horvatovi v Žižkih, Vučakovi v Beznovcih, v Turnišču pa Dravčevi, Sečtjevi in Horvatovi.

Ekološka prednost prežvekovalcev, kamor sodijo goveda, ovce in koze, je v tem, da jih lahko redimo najbolj sonaravno in najlažje po načelih biološkega kmetovanja. Tudi na njivskem svetu imajo prežvekovalci svoje prednosti, ker potrebujejo za prehrano voluminozno krmo, to je trave in detelje ter njihove

mešanice, ki zelo ugodno vplivajo na izboljšanje rodovitnosti tal. Najugodnejša z ekološkega vidika je kombinirana reja govedi za mleko in meso. V takem primeru lahko sestavimo zelo ugoden njivski kolobar. Po osnovnih bioloških zakonitostih naj bi si v kolobarju sledile oziroma se izmenjavale poljščine: strnine (plitvinke, neugodnice), okopavine (sredinke, ugodnice) in košenine (globinke, meliorativke). Vsaka v govedorejo usmerjena kmetija ima toliko zemljišč, da lahko pridelava osnovno energijsko krmo in del beljakovinske krme za stalež živali, ki ga redi. Te kmetije nimajo problemov z rabo gnojek.

Krmljenje »iz vreče« ne more biti trajnostno

V prejšnjih desetletjih močno uveljavljena reja živali, predvsem prašičev, »iz vreče« danes nima več strokovnih in ekonomskih prednosti niti pri nas niti v tujini. V evropskih deželah je že dalj časa uveljavljeno stališče, da mora imeti kmetija toliko zemljišč, da lahko pridelava osnovno krmo ter lahko časovno in količinsko smotno uporabi živinska gnojila, predvsem gnojek.

Zelo energijsko in snovno potratna je živinoreja, ki temelji na dokupljeni osnovni krmi, še posebno če je le-ta uvožena (velika poraba energije za transport). Za živinorejske

kmetije je med drugim pomembno tudi to, da ne presegajo predpisane obremenitve reje živali na enoto površine. V skladu z Uredbo o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla je dovoljena največja obremenitev 3 GVŽ/ha goveje živine in 2 GVŽ/ha prašičev ali perutnine, kajti velike koncentracije živali na enem mestu so lahko škodljive za okolje in zdravje živali. Ekološko uravnotežena živinoreja je osnova ekološko uravnoveženemu kmetovanju.

Tlem in rastlinam prilagojena tehnologija je varčna in ekonomična

Tehnološki postopki pridelave hrane za ljudi in krme za živali morajo biti energijsko čim bolj varčni in temeljiti na obnovljivih virih energije. Svetovni trend je v zadnjem času t. i. »low input systems«, tehnologije biološke proizvodnje, ki temeljijo na zmanjšanih energijskih in materialnih vlaganjih. V poljedelstvu to lahko dosežemo z minimaliziranjem obdelave tal in agregiranjem - združevanjem strojev, tako da v enem obhodu naredimo več delovnih operacij, na primer združimo pripravo tal, setev, gnojenje in varstvo posevka. Glede na potrebna velika finančna vlaganja v sodobno mehanizacijo in povprečno majhnost naših posesti ravna najbolj gospodarno tisti gospodar, ki deluje prek strojnega krožka, tako da opravlja drugim storitve s sodobnimi tehnološko popolnimi in energijsko varčnimi stroji ali pa jih sam uporablja.

Da bi se tudi živali prijetno počutile

Iz tehnoloških in ekoloških razlogov je sprejemljiv le tisti način reje, ki ugodno vpliva na počutje živali. Tu so predvsem pomembni velikost bivalnega prostora, klima v hlevu ter upoštevanje življenjskih navad in potreb posameznih kategorij živali. Zaželeno je, da mora imeti žival tudi možnost gibanja na prostem - paša, izpusti. Ekološko in etološko prijaznejša je reja živali na nastilji. Če ima kmetija rejo na odplakovanje,

mora imeti dovolj velike skladiščne zmogljivosti za gnojek, in to vsaj za šest mesecev, da lahko uporablja gnojek kot gnojilo izključno v obdobju vegetacije, takrat ko gnojek ni odpadke, ampak bogato rastlinsko hranilo.

Nekoč moderno - danes neprijazno

Ne tako daleč nazaj smo govorili o modernih hlevih, velikokrat smo si jih šli ogledovat v tujino. Velike betonske zgradbe in železne konstrukcije so živali vkleščile v njihov življenjski prostor, samo da bi se čim manj premikale in pri tem ne bi po nepotrebnem izgubljale energije, ki so jo zaužile s krmo. To je bilo racionalno za gospodarja, vendar stresno za živali. Če so včasih živinorejci študirali

arhitekturo za kmetijske gradnje, danes arhitekti in gradbeniki študirajo živinorejo, predvsem etologijo, to je obnašanje in počutje živali. Živali morajo imeti možnost za zadovoljevanje svojih nagonskih potreb, kot je npr. ritje po blatu, brskanje po travi, paša itd. Danes so sodobni hlevi tisti, ki so zgrajeni iz poceni materialov iz domačega okolja, v katerih je ugodna klima glede na potrebe živali, ki se lahko prosto gibljejo od krmišča do počivališča in imajo možnost izpusta za gibanje na soncu ter mehko ležišče na slami.

Gospodar vpliva na gospodarnost

Ni lahko biti gospodar na kmetiji, kjer se biološka narava proizvodnje mora podrežati ekonomskim zakonitostim.

velike osnovne proizvodnje, so se kmetije začele lotevati raznih dopolnilnih dejavnosti. S tem si skušajo zagotoviti polno zaposlitev in povečati dohodek kmetije. Med dopolnilnimi dejavnostmi je mnogo možnosti, vendar le-te zahtevajo veliko dodatnega znanja. Pri tem se na kmetiji lotevamo novih opravil, ki jih pri klasični proizvodnji nimamo. Ukvarjati se moramo s predelavo, dodelavo in predvsem prodajo proizvodov. V akciji smo obiskali dve taki kmetiji, ki se lotevata dodatnih dejavnosti (kmetija Jureševih in Belčevih). Obe kmetiji se ukvarjata ob osnovni dejavnosti tudi s turizmom.

Na prijavljene kmetije smo prišli kmetijci v komisiji kot stari znanci, saj se z njimi pogosto srečujemo na strokovnih predavanjih, tečajih, v kmetijski

Fotografije: N. JUHNOV

Slavičevi iz Stanetinec

Zidarji so hoteli po svoje

V hiši, ki sta jo 1908. leta zgradila Lucija in Franc

Ni samo arhitekt, ampak tudi zidar, ki smo si ogledovali prijetne kmetije, smo bili navdušeni, ko smo se zapeljali k Slavičevim v Stanetinec pri Hrasju - Motl. Gospodar Franc Slavič, star 66 let, je brž povedal, da je vsem članom družine veliko všeč, da se ohrani hiša v prvotni podobi. Pred skoraj 90 leti sta jo dala zgraditi dedek Franc in babica Lucija.

Velik cut za ohranjanje nekdanjega kmečkega graditeljstva sta imela tudi Franceva starša Ciri in Jožefa. Ta skrb se je prenesla na sedanjega gospodarja in njegovo 62-letno hčerko Moniko. Seveda stavba ni leva, načrta jo čas, zlasti življenje je procelje. Pred nekaj leti je neki zidar hotel po svoje zakrpati steno, s katere je

odpadel omet, vendar mu lastnik ni dovolil fušarije in je moral narediti tako, da se je ohranila prvotna podoba. Te pa še zdaleč nista skazila novejši hlev za govedo in pitališče za bekone.

Pri Slavičevih so še: 36-letni Srečko, njegova 30-letna žena Alenka in njuna otroka: 3-letni Danilo in 2-letna Lavra. Alenka hodi v službo v gornjeradganski obrat Mure, Srečko pa se razdaja na posestvu, ki meri 11,5 hektarja, vendar obdelujejo štiri hektarje več, torej 15,5 hektarja, kajti nekaj zemlje imajo v najemu. Na njivah pridelujejo predvsem koruzo, pšenico in ječmen.

Ko smo prvič obiskali Slavičeve, se je dan krepko nagnil proti večeru. Prišli smo ob nepravem času, saj je bilo treba prav v tistem hipu pomolsti osem krav. S tem večernim delom je bil polno zaposlen Srečko. Razumeli smo ga, da ravno tedaj ni mogel veliko govoriti. Pred kratkim, ko sem se pri Slavičevih oglasil sam - in to seveda ne v času, ko je pri hiši največ dela - pa smo kar prijetno pokramljali. Tudi s Srečkom seveda. Tedaj je povedal, da letno oddajo okrog 30.000 litrov mleka. V pogovor se je seveda vključil stari gospodar Franc in tako sem zvedel, da imajo tačas v reji 17 govejih pitancev (v enem letu jih prodajo šest), v

hlevu pa je tudi pet telet. Besedo je povzela še Monika in tako lahko zdaj zapišem, da redijo tudi bekone, in sicer 120 v enem turnusu. Gre za storitveno pitanje za farmo v Podgradu.

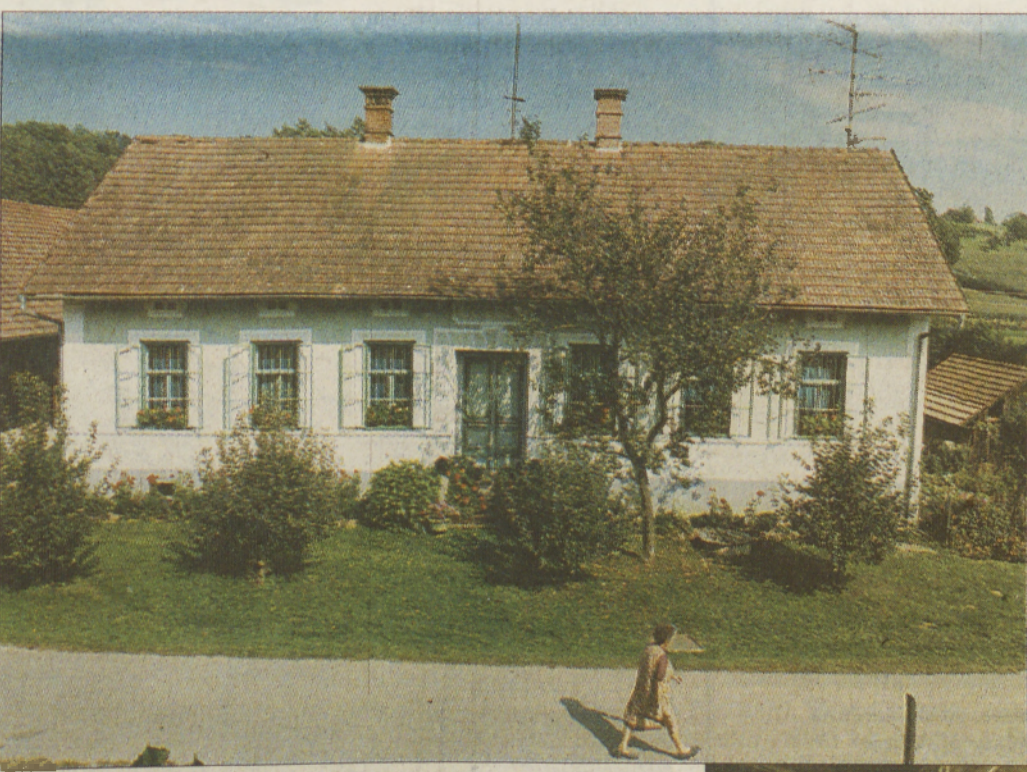
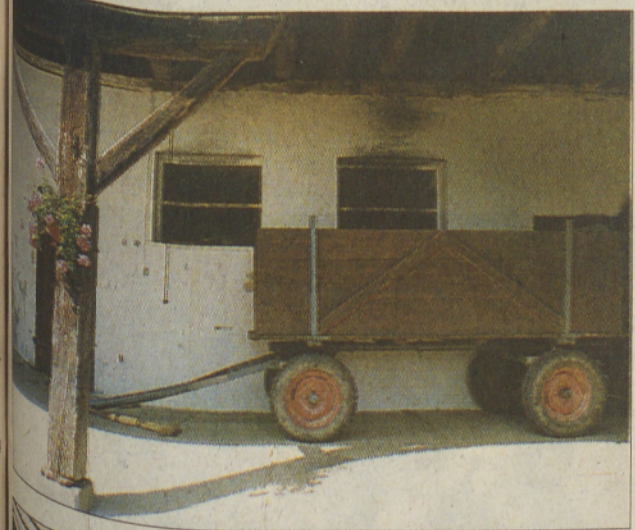
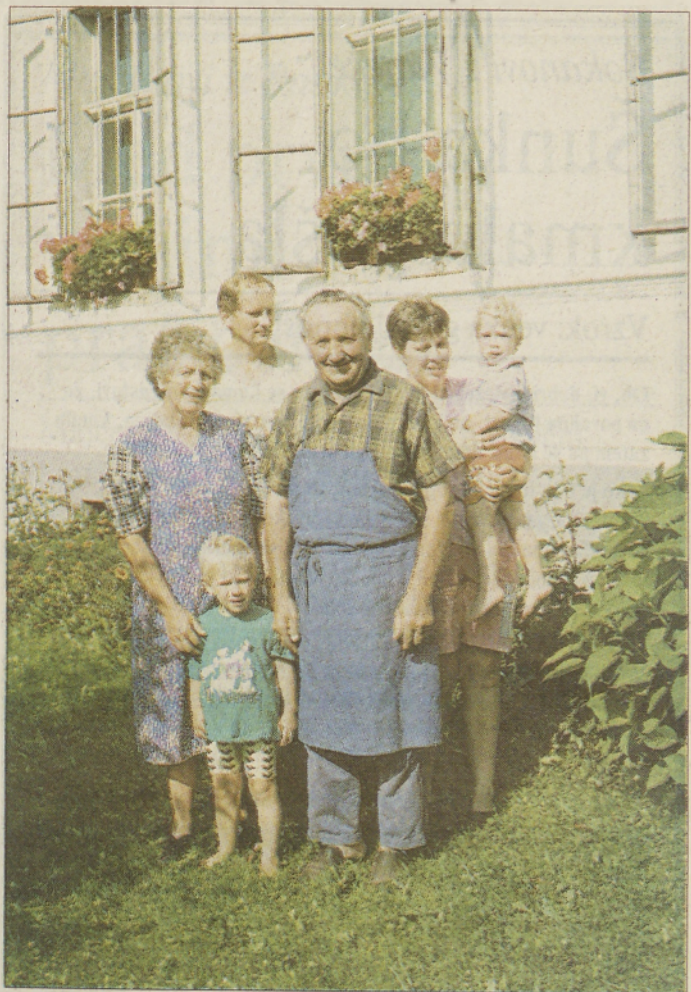
Na obisku pri Slavičevih v Stanetinec sem nehoti pokukal v garažo in odkril velik in nov traktor. Bil je čist, kot da bi bil pripravljen za parado. No, možka sta mi potem pojasnila, da stroja seveda nista konzervirala, ampak, da je v uporabi. Traktor znamke New Holland s 85 konjskimi močmi je potreben tudi na tej kmetiji, kajti zemlja je težka in le močan delovni stroj lahko vleče tribrazdni plug.

Slavičevi so zelo gostoljubni ljudje. To sem doživel ob prvem, še posebno pa ob drugem obisku,

ko niso bili ravno zaposleni z delom. Franc, ki rad hodi na izlete in romanja, je na kratko spregovoril tudi o zadnjem popotovanju. Kaj pa žena Monika? Priznala je, da je najraši doma. Saj res, kdo pa bo pazil na triletnega Danila in dveletno Lavro, ko sta starša zaposlena (mama v Muri, oče pri delu na polju), če ne prav ona?! Otroka sta ji v veselje, radost. Pa ne samo njej, ampak vsem. In ko dedek pride z izleta ali romanja, prinese darila pa tudi pocarta ju z veseljem. Vsi dedki smo taki.

Š. SOBOČAN

Kjerkoli na domačem gruntu bi fotografiral Slavičeve, povsod bi bilo ob prijaznih ljudeh še lepo ozadje. Ta posnetek je seveda nastal pred hišo. - Fotografije: N. JUHNOV

Bokanovi z Vaneče

Šunka bo kmalu pošla

Vzrok: velika gostoljubnost

Oh, vi, dobri podeželski ljudje: nezanee se komajda predstavi, že ga povabite k mizi, na katero postavite liter vina in slatino, kmalu zatem pa še kolač doma pečenega kruha in narezek iz šunka.

Tako je bilo tudi te dni pri Bokanovih na Vaneči, kjer smo kramljali z vso družino: starejšima (nikakor pa ne starima!) gospodarjema Belo in ženo Heleno, mlajšima gospodarjema Belo in ženo Dragico ter z njuno hčerko Martino, ki je pravkar začela obiskovati osmi razred osnovne šole.

Težko bi bilo reči, kdo je bil »glavni« sogovornik, saj so si vsi vzeli čas za goste. So zelo složna družina, zato imajo en »bankaš« (denarnico). To že veliko pove, saj »ni problema«, kdo bo »natanka« avto, traktor – starejši ali mlajši. In kateri prej pride s črpalko?

»Naj gre mož ali sin, oba se hitro vrmeta,« je povedala Helena. To

Bokanovi z Vaneče so složna družina in imajo le eno denarnico, zato se pri njih ne prerekajo, kdo bo »natanka« avto, traktor ..., kdo bo šel v trgovino.

sem jo vprašal zato, ker – bodimo malo samokritični! – nas ni malo moških, ki »pozabimo« priti domov, ko odidemo po opravkih. Saj veste: nove gostilne, nove »kelnarice« ...

Bokanovi imajo vinograd s 700 trsi laškega rizlinga in silvanca. Odlična kapljica. Šunka prav tako. Za nas in morda še za kakšnega drugega gosta je bilo še dovolj, ščasoma pa bo pošla in treba bo narediti novo. Seveda ne zdaj, ko še ni jesen, ampak pozneje, ko bo hladneje in bo čas kolin. Da, koline! Gremo na koline, koline ...

»Letno koljemo večkrat, koline pa imamo le enkrat.«

»Koljete večkrat, koline pa so samo enkrat? Ne razumem,« sem znil. Bela starejši je potem povedal, kako je to mogoče:

»Ko v decembru zakoljemo prašiča, imamo prave kmečke koline, domači praznik, ki se ga udeležijo sosede, sorodniki in znanci. Kakih 25 nas je in ves dan se družimo.«

»Oh, to pa je tako, kot smo imeli koline nekoč,« sem končno razvozlat. In potem mi ni bilo treba več razlagati, zakaj čez leto, ko tudi večkrat koljemo, niso koline. Ja, zato ne, ker vse mine v nekaj urah. Ni časa, da bi vsakokrat, ko človek zakolje prašiča, imel koline (družinski praznik).

»Kaj pa drugi prazniki?«

»Praznujemo božič, veliko noč in še nekatere druge cerkvene praznike. Letos smo imeli večje praznovanje, ker je bila Martina pri konfirmaciji. Praznujemo godove, zlasti Martininega.«

To je povedal Bela starejši, sam pa sem se pošalil, češ da na koledarju 23. aprila ni imena Bela, ampak piše Vojko.

»Piše, piše, le v evangeličanski koledar morate pogledati.«

Pogledal sem in res lepo črno na belem piše: Bela.

Bela Bokan starejši ni kar tako! Že davnega leta 1961 je imel za tedanje čase zelo ugleden avto Opel Olimpijo, to pomeni, da je šofer že dobrih 35 let. Nikoli doslej ni bil kaznovan. Beli ni dolgčas, poleti dela, kolikor le (z)more, pozimi pa plete košare, veže metle ...

»Le zakuriti mu je treba,« ga je pokarala žena Helena.

Bokanovi obdelujejo 16 hektarjev svoje in tri hektarje najete zemlje. Povedali so, da bi bilo za petčlansko družino premalo dohodka (res pa tudi manj dela), ko bi se specializirali le za eno dejavnost. Tako pa pridelujejo koruzo, ki ji sicer namenajo šest hektarjev, pšenico, sladokorno pes, krmni grah ... V hlevu imajo 13 krav molznic in letno oddajo okrog 40.000 litrov mleka, ki ga molzejo strojno. Redijo tudi sedem plemenskih svinj in letno prodajo okrog 150 pujskov ... Poskusili so se z gojenjem malin in neko leto jim je ostalo v lepem spominu, saj so zanje iztržili lepo vsoto tolarčkov.

Oh, zgovorni, družabni in gostoljubni so ti Bokanovi, zato ne mine dan, ko jih ne bi kdo obiskal. Celo nekateri bližnji vinogradniki oziroma kletarji pridejo in poreko:

»Bela, saj tvoje vino je boljše od mojega!«

Kakšna je kapljica Bokanovih obiskovalcev ne vem, njihova, torej Bokanova, pa je odlična. Tudi zato, ker jo človek zaužije, ko ima, kot pravimo po domače, »dobro podlago«. Šunka to vsekakor je!

Š. SOBOČAN

Bokanovi z Vaneče

Pri nas košare vedno podarimo

Prevzeli so nas z neposrednostjo

Največja dragocenost naših obiskov v okviru akcije Naj... kmetija je prav neposrednost in naravnost, s katero člani komisije in člani družine vzpostavimo komunikacijo. Gre za nepisano pravilo, ki ga vsako leto znova upoštevamo, da se vnaprej nikomur ne najavimo, pa ne zato, da bi nekoga zalotili sredi nereda, temveč preprosto zato, da družine, predvsem gospodinje, ne obremenjujemo z nepotrebnim lepotičenjem dvorišča in kuhinje. Marsikoga je to zmotilo, da se v pogovoru ni mogel sprostiti, medtem ko nas je

pravi gospodar povabil na pogovor v krogu družine ob morebiti bolj neprijetnem in umazanem opravihu.

Pri Bokanovih na Vaneči so imeli ob našem prihodu koline, tako da smo se že odločili, da ob tako pomembnem prazniku rajši odidemo. Pa nas je pod »lugaš« (zopet brajda), kjer so končevali

obred kolin, povabil sam gospodar Bela Bokan starejši in nas z besedami »Dobrodošli, kar naprej, saj veste, koline so umazano delo« prepričal, da ostanemo.

Kmetija Bokanovih mogoče ne sodi med največje, ne po hektarjih obdelovalne zemlje niti po glavah živine v hlevu, zato pa morebiti med najumnejše ali najpogumnejše, saj so se ob posvetovanju s Kmetijsko svetovalno službo med prvimi v Pomurju odločili za dosetev travnih površin. Sestavo travne ruše je pred leti poslabšalo zaporedje poletnih suš. Ker je reja krav molznic pri Bokanovih odvisna od kakovosti osnovne doma pridelane krme (seno, silirana trava), so se odločili, da na najbolj gospodaren način izboljšajo sestavo hektarja in pol svojih travnikov z dosetvijo trav in detelj.

Vsi Bokanovi živijo od kmetije, od 13 ha svoje in treh hektarjev najete zemlje in reje krav

molznic. Bela starejši kmetuje že dobrih 50 let, od svojega 12. leta, ko je mama ostala sama z delom. Delo si zdaj delijo racionalno: sin in naslednik Bela mlajši opravi pri živini, snaha Dragica pomolze v hlevu in pripravlja mleko za odkup, žena Helena pa vodi gospodinjstvo, kuhinjo in skrbi za zelenjavni vrt ob hiši ter se skromno pohvali, da na kmetiji pridelajo vse, kar družina potrebuje. Njihovo prehrano bogatijo velike količine doma pridelanih, shranjenih in konzerviranih živil po receptih iz najstarejših časov, kvašeno zelje, repa in kumare ter posušeno dimljeno meso, velike količine porabljene kisle

Bela starejši se pozimi ne dolgočasi, ampak plete košare iz šibja, ki ga goji za gospodarskim poslopjem, in veže metle iz doma pridelane sira.

nam posredovali svoje zrele poglede na bivanje in delo na kmetiji. Njihov skrajno racionalen bivačni in delovni nazor so pred časom predstavili v oddaji Ljudje in zemlja, ki ga najlepše ilustrira trezna izjava gospodarja Bele, da je bil s svojim življenjem in kmetovanjem vedno

zadovoljen in se nima kaj pritoževati. Kako neverjetno trezna in spodbudna misel v časih, ki niso najbolj prijazni in naklonjeni družinskemu kmetovanju!

NATAŠA KONESTAR

Oh, ta dobra šunka! Samo toliko je še; treba bo pripraviti novo. To pa ne bo tako kmalu, saj je treba počakati na zimo, potem pa čakati šest mesecev, da meso dozori.

Fotografije: N. JUVANČIČ

Majcenovi iz Rankovec

Več kot prijetno okolje

Pod kostanjem, ki ga je zasadil dedek

Kar priznanje za urejenost okolice kmetije, vrta, sadovnjaka in drugega, kar je bilo prejeno družini Majcen iz Rankovec, se morda komu postavi vprašanje, zakaj prav njim.

Odgovor je preprost: ker je njihovo okolje prijetno za bivanje, vendar se za tem skriva še veliko več. Na njihovem dvorišču lahko najdemo navdih za delo, mir, senco za počitek, toplino za sprostitve... in še in še. Kaj vse se skriva za tem, pa ve le malokdo. V to je vloženo veliko truda, dela, dobre volje...

Kaj smo si vse to malo podrobneje, da bomo bolje spoznali bivanje Majcenovih in kako to vse funkcioniira. Na dvorišču je asfaltna cesta, ki je na eni strani, da nudi funkcionalno dvorišče, olajša delo in omogoča, da delo na kmetiji poteka nemoteno. Ob robovih in v središču dvorišča je trata s tremi vrstami travne sence in sladke potice, kekse...

potem vložiti in shraniti za dolge zimske dni. Poleg zelenjave so na vrtu še vinogradniške breskve, jagode – te so zdaj spet obrodile in so ravno mikavno rdeče obarvane – in okrasno grmičevje. Od grmičevja najbolj izstopa hibiskus ali oslez, ki je v polnem cvetenju. Poleg njega najdemo še japonsko kutino, hortenzije, španski bezeg, lovorikovec in na drugem koncu vrta, na zelenici čisto v kotu, se bohoti pušpan. Vrt je obdan z žično mrežo, na cestni strani pa je živa meja iz 'navadnih cipres' oz. ameriškega kleka. Na zunanji strani je obrobek iz tagetesa, 'žametnic'. Za rože skrbi mlada gospodinja Tanja. Vse enoletnice seje in goji doma. Vrt krasijo še cinije, astre, ageratum, dalije... Na vrtu ni ostre meje med zelenjavnim in okrasnim vrtom, temveč se prelivata drug v drugega in se združujeta v celoto. Kljub temu ima vsaka rastlina, vsak detajl svoj namen.

Na oknih so letos surfinije, ki zahtevajo veliko nege. Potrebno

še mlad, saj so ga imeli pri hiši šele dve leti.

Na dvorišču je še ena zanimivost, in sicer so to mladi fazančki, ki jih gojijo za izpust. To pa zato, ker sta mladi gospodar in oče lovca in pravita, da fazani izumirajo. S tem jim pomagata, da bi se ta vrsta nekoliko bolj ohranila.

Na koncu dvorišča je »ograd« s starimi

sadnimi vrstami, ki so odporne proti boleznim in škodljivcem. Sadje gojijo za sprotno porabo, za zimsko porabo ga dokupijo.

Takšno je bivanje pri Majcenovih. Živijo res v prijetnem bivalnem okolju, ki v svojem najožjem pomenu besede ni postalo tako prijetno, kot je, kar samo od sebe, ampak je bilo potrebno vložiti kar nekaj znanja in truda v to, da se ni izoblikovala ostra mejitvena črta med njihovim bivalnim prostorom in širšo okolico.

Se, dragi Prieki, Prekmurci, Štajerci in drugi, kar nas je Slovencev, vaša družina velikokrat zbere za mizo – takole kot pri Majcenovih v Rankovcih pri Murski Soboti? Bojim se, da bo odgovor ne. Škoda! - Fotografija: Š. S.

MELITA VARGA - LEMUT fotografije: J. ZAUNEKER

Majcenovi iz Rankovec
Med prvimi večjimi prašičerejci

Majcenove najbrž poznate po turistični kmetiji, zdaj pa jih boste spoznali še po dejavnosti, s katero so se začeli ukvarjati, če ne že prvi, potem pa vsekakor med prvimi v Prekmurju

Bilo je sredi vročega poznopoletnega dneva, ko sem se zapeljal na dvorišče domačije v Rankovcih in na prostem – v senci košatega drevesa – zmotil pri kosilu šestčlansko družino. Ker so gostoljubni, so tudi mene povabili, naj prisedem.

Klepetal sem s prijetnimi sogovorniki: 84-letno Marijo, 57-letnim Štefanom in njegovo 48-letno ženo Angelo, s 27-letnim Štefanom in njegovo komaj 22 let staro ženo Tanjo, nekaj besed pa sem izmenjal še s 60-letno teto Ireno, nisem pa seveda prezrl 3-letne Polonce, ki je hčerka mladega Štefana in Tanje.

Ker sta pri Majcenovih dva Štefana (oče in sin), moram takoj povedati, kateri je bil glavni sogovornik: Štefan mlajši. O turistični kmetiji, po kateri so Majcenovi zelo znani, samo toliko: nima več statusa kmečkega turizma, ampak je to gostilna, ki jo vodita sestra Marija in svak Jožef.

V pogovoru sem zvedel, da so se Majcenovi začeli na veliko ukvarjati s prašičerejo že davnega 1973. leta in da so vztrajali (iz vztrajajo) vse do današnjega dneva. Preusmerjeni so v rejo pujskov. V ta namen imajo 40 plemenskih svinj. Letno prodajo okrog 800 pujskov, starih do 12 tednov. V novem času je glavni kupec Živinopromet Malačič Murska Sobota. Nekaj tekačev pa le ne prodajo, ampak jih sami skrmijo. V enem letu torej prodajo okrog 50 bekonov, nekaj pa jih seveda zakoljejo tudi za domačo porabo.

Od mladega Štefana sem še zvedel:

»Lastnih obdelovalnih površin imamo 17 hektarjev in tri hektarje gozda. Dejansko pa obdelujemo nekaj več zemlje, kajti sedem hektarjev je imamo v najemu. Pri nas je glavna poljščina pšenica, ki smo jo ob letošnji žetvi pospravili s površine osmih hektarjev. Na drugem mestu (vsaj v letošnjem

letu) so buče, ki jih pridelujemo na šestih hektarjih. Tretja kultura glede na površino je koruza, kajti to pridelujemo na petih hektarjih. Sladkorno peso letos pridelujemo na dveh hektarjih, ječmen na hektarju in pol.«

Zelo me je zanimalo, zakaj toliko hektarjev buč? Pa odgovor:

»Poceni pridelava, malo vlaganja, dohodek na hektar pa približno tolikšen kot s hektarja pese, katere pridelovanje je seveda dražje. Buče se tudi vključujejo v njivski kolobar.«

Ni kaj, izračun pač, h kateremu se mora kmet vse bolj zatekati, saj če bo prideloval z izgubo, mu tega nihče ne bo pokrili. Tako spoznanje mora prevladovati vsekakor tam, kjer je ljudem taka ali drugačna pridelava, prireja ... osnovni poklic, drugače je tam, kjer se nekdo ukvarja z dejavnostjo ljubiteljsko in ima druge dohodka, s katerimi potem pokriva izgubo v dopolnilni dejavnosti.

Š. SOBOČAN

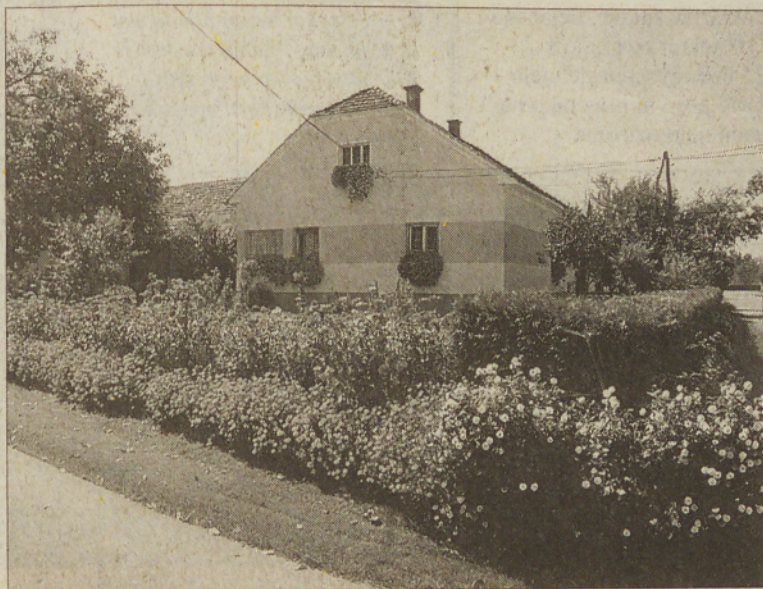
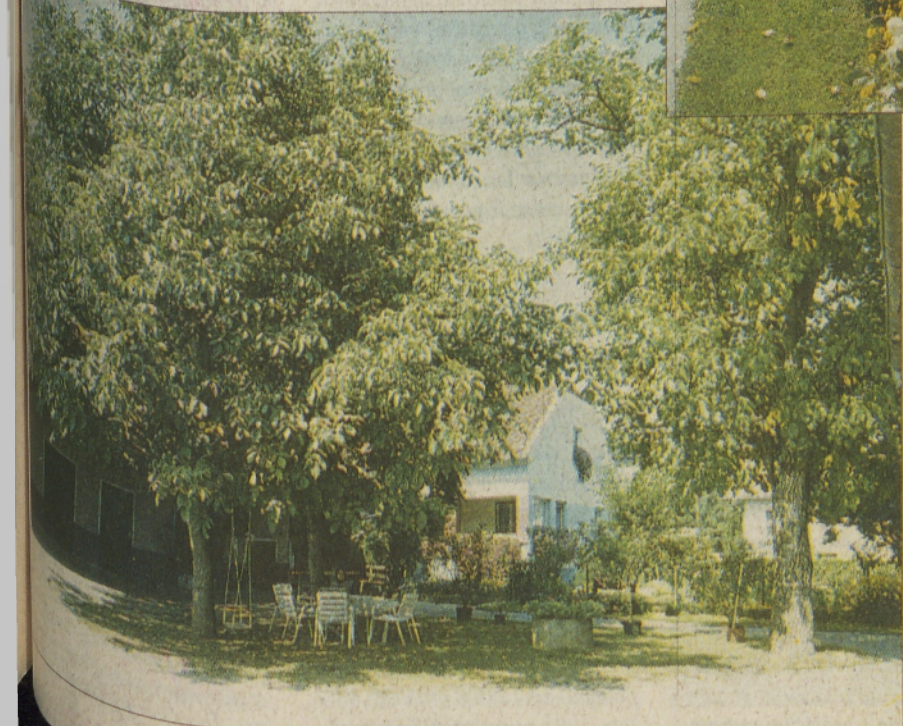

košno drevo, ki ga je za svoje leto in pravnuke zasadil dedek. To drevo daje v poletni senci, jeseni pa sladke jagode, ki se lahko pojejo ali pečen. Kljub letošnji sušni niso ne predrobni ne pomembno je le, da so sladki.

hišo je velik, ampak zares zelenjavni vrt. Za njega se skrbi mama Angela. Vrt je velik vrt imajo že od mladih, ker so velika družina in vsi imajo svoje porabi. Tudi mlajši so mnenja, da je domača zelenjava boljše od kupljene. Vrt se ne porabi sveže, se

jih je redno zaščititi pred boleznimi in škodljivci, zalivati, dognojevati. Za zahtevno nego se potem zahvalijo z bujnim in dolgotrajnim cvetenjem. Na dvorišču in ob poti je še veliko posodovk (palme, oleandri) in drugega balkonskega cvetja (fuksije, vodenke). Na dvorišču stoji nekoč nepogrešljivo stojalo z asparagusom. Danes je že marsikje pozabljeno, drugje pa spet ohranjeno oz. na novo uporabljeno.

Ko je bila komisija še na terenu in je ocenjevala kmetije, je Majcenovo kmetijo čuval njihov lušni čuvaj, ki so ga morali zradi bolezni odstraniti, čeprav je bil

Meoličevi iz Bakovec Na mladih svet stoji

Gibanice tudi med tednom

Ko sem Jožeta Meolica in njegovo ženo Majdo zaprosil, naj mi povesta kaj o kmetiji, sta me napotila k mlademu gospodarju – sinu Danilu, inženirju kmetijstva, in njegovi ženi Renati, ki je prav tako inženirka kmetijstva. Povedala sta tudi, da sta del posestva prepisala na mlade.

Poleg omenjenih štirih sta v Meoličevi družini še dve »drugi« ženski: Jožetova in Majdina hčerka Alenka, sicer absoventka agronomije, in Jožetova mati Terezija, stara častitljivih 85 let. Ob obisku sva bila s kolegico fotografirano prijetno presenečena, ko so nama, dasiravno je bilo sredi tedna, postregli s svežimi prekmurskimi gibanicami. Vprašal sem jih, katera od štirih žensk peče tako okusne pogače. Slutil sem, da se bo »javila« starejša gospodinja Majda, a je povedala, da je rajši »zunaj«, kuhata in pečeta pa predvsem hčerka Alenka in mlada gospodinja – snaha Renata.

Meoličeva (Jože in Majda), dasiravno sta šele v srednjih letih, zaupata v mladi rod, kar gre seveda pohvaliti, saj marsikje drugje starejši držijo vse niti v svojih rokah in mlade zavirajo pri načrtovanju. Glavni sogovornik je bil torej sin Danilo, ki je povedal, da bo s svojo družino in seveda s pomočjo staršev, ki so ustvarili solidno

Meoličevi iz Bakovec. Od leve proti desni: Majda, Jože, Alenka, Danilo in Renata. Babice, ki je stara 85 let, pa nismo priganjali k fotografiranju, saj ob našem obisku ni bila ravno zdrava. Stanovanjski del domačije je, kot vidite, ves v cvetju. Tako je tudi prav. – Foto: NJ

materialno osnovo, nadaljeval s kmetijstvom. Zaveda pa se, da ne bo lahko, saj pa država vstopa v Evropsko zvezo, ki »diktira« svoje pogoje tudi slovenskemu kmetijstvu. Pa pustimo politiko!

»Kmetijstvo ima pri nas kar bogato tradicijo, saj sta se že stari oče in mati ukvarjala s to panogo in imela večjo kmetijo. Nadaljevala sta seveda oče in mati. Svočas smo imeli več kot 20 govejih pitancev, a je bilo premalo dohodka; pred kakimi 20 leti pa smo se začeli ukvarjali s prašičerejo.

Zdaj imamo že nekaj let vzrejno središče za plemenske svinje. Imamo 65 plemenskih svinj osnovne črede. Ženske pujske, ki ustrezajo, krmimo naprej in jih ob ustreznem času pripustimo, nakar jih prodajamo, ko so breje dva meseca. Tiste ženske pujske, ki ne ustrezajo, in moške pujske pa pitamo do teže 100 kilogramov in jih potem prodamo kot bekone,« je povedal mladi gospodar inženir Danilo.

Več pa ni bil voljan povedati. Ga niti nisem priganjal, saj vsak, ki se količkaj razume na prašičerejo, lahko, če je tako radoveden, izračuna, koliko pujskov letno prikuka na svet od 65 plemenskih mater. Morda le še to, da so Meoličevi razstavljali nekaj svoji pitancev na zadnjem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni.

Kmetija družine Meolic ima 20 hektarjev zemlje, dejansko pa obdelujejo 30 hektarjev, kajti 10 hektarjev imajo v najemu. Na dve tretjini zemlje (22 hektarjev) pridelujejo koruzo, na štirih hektarjih sladkorno peso in prav tako na štirih pšenico. Koruzo v zrnju shranjujejo oziroma konzervirajo v 330-

kubičnem stolpnem silosu na CO₂. Postaviti so ga dali med prvimi v Prekmurju in imajo z njim – podobno kot drugi – samo dobre izkušnje.

Gibanice, s katerimi so postregle Meoličeve ženske, so bile odlične. Sem bil neolikan, ker sem »pospravil« dva kosa?

Š. SOBOČAN

Meoličevi iz Bakovec

Izstopajo pri kmetijstvu

Mnenje člana strokovne komisije

Prijavljenih je bilo veliko zelo dobrih kmetij, ker pa smo morali poiskati najboljšo, smo se odločili za kmetijo Meoličevih iz Malih Bakovec 22, za katero menimo, da med prijavljenimi kmetijami izstopa pri kmetijstvu.

Kmetija Meoličevih iz Malih Bakovec ima dolgoletno tradicijo v kmetijski proizvodnji, od tega je že dvajset let usmerjena v rejno prašičev. Od leta 1991 ima tudi status rejskega središča za vzrejo plemenskih mladice. Redijo 65 plemenskih svinj, od katerih del pujskov vzredijo v plemenske mladice, del pa spitajo do klavne teže. Obdelujejo 30 ha zemlje, od tega imajo 10 ha njiv v najemu. Na njivah pridelujejo največ koruze, pšenica in sladkorne pese. Osnovna krma za prašiče je koruza, ki jo silirajo v silose na CO₂.

Proizvodnja na kmetiji je zaokrožena tako, da je čim manj vhodnih surovin in izhodnih proizvodov. Proizvode prodajajo na čim višji stopnji dodelave (plemenske mladice in pitovni prašiči).

Za kmetijo so pomembni njena velikost, dodelanost proizvodnje ter izobraženost

gospodarja in naslednika. Kot zelo intenzivna in specializirana kmetija ima tudi slabosti, ki so predvsem ekološko naravnane (ozek kolobar, proizvodnja večje količine gnojevke), to pa je davek intenziviranja proizvodnje. Vendar kljub temu menimo, da bo kmetija s tako proizvodnjo sposobna preživeti vstop v EZ in bo imela možnost doseganja primerne dohodka tudi v razmerah močnejše konkurence znotraj zveze.

D. JERIČ

Pitanje goveda je prinašalo premalo dohodka, zato so se na kmetiji Meoličevih v Bakovcih preusmerili v prašičerejo. – Fotografije: N. JUHOV

Meoličevi so imeli med prvimi v naših krajih stolpni silos na CO₂.

Kakšne so možnosti razvoja prašičereje v Sloveniji?

Samooskrba s prašičjim mesom je realnost

Zmanjšati število kmetij, ki redijo prašiče, in povečati število prašičev pri posameznih rejcih

Prašičereja je v Sloveniji med deficitarnimi kmetijskimi panogami, saj priradimo doma le 70 odstotkov potrebnih količin prašičjega mesa, slabo tretjino pa moramo še vedno uvažati. So pa v Sloveniji vse naravne možnosti za to, da bi s prirejo prašičev pokrili domače potrebe in še za izvoz bi ostalo. Seveda bo potrebno temu cilju podrediti kmetijsko politiko, ki prašičereji še pred nekaj leti ni bila ravno naklonjena. Pitanje prašičev je bilo dohodkovno nezanemljivo, zato so številni rejci opustili tovrstno rejno.

Kot so povedali na strokovnem posvetu o prašičereji na slovenskih kmetijah, bi v Sloveniji pokrili vse potrebe po prašičjem mesu, če bi se ob sedanjih farmah rejci, kjer letno spitajo okoli 350 tisoč prašičev, za prašičerejo odločili še tisoč slovenskih kmetij. Vsaka od teh kmetij bi morala spitati letno tisoč prašičev, možnosti za to pa so, saj se po podatkih ankete, ki so jo opravili pred kratkim, za rejno prašičev zanima več tisoč kmetij. Te so tudi dovolj velike in imajo dovolj zemlje, da pridelajo večino krme. Ali se bodo v to rejo tudi v resnici usmerile, je največ odvisno od gospodarske politike, predvsem od spodbud, ki jih bo država namenjala za prašičerejo. Kmetijski minister Ciril Smrkolj sicer zagotavlja, da bo država rejce v tej njihovi usmeritvi podpirala, intervencije pa bodo usmerjene predvsem v strukturne spremembe in dograditev kmetij.

Po ugotovitvah študije Slovenska prašičereja do leta 2000 bi za samooskrbo s prašičjim mesom

do leta 2000 potrebovali še 180.576 stojišč, to število pa ni nedosegljivo, saj je v Sloveniji dovolj kmetij, ki imajo zadosti zemlje in so tudi na ustreznih lokacijah. Ker pa se študija nanaša predvsem na usmeritev v tržno prirejo prašičev, bodo potrebne nekatere strukturne spremembe. Razvoj prašičereje bo namreč predvsem odvisen od možnosti povečevanja velikosti posameznih kmetij in od preusmeritve iz govedoreje v prašičerejo.

Da se v zadnjem času že nekoliko povečuje koncentracija prireje, kažejo primerjave med aprilom 1991 in aprilom 1996. Po podatkih iz statističnega vzorca za spremljanje prireje na 3004 slovenskih kmetijah je v tem času prišlo do velikih sprememb v povečanju staleža, sestave in intenzivnosti prireje prašičev. Rejo prašičev je v tem času opustilo 675 rejcev, preostali rejci pa so jo v tem času povečali za 15.008 prašičev. V letu 1991 so rejci redili povprečno

no 12,7 prašiča, lani pa je povprečje na rejca že 22,8 prašiča, kar takšnemu povečanju pa so prispevali predvsem tisti rejci, ki redijo več kot 50 prašičev. Takšnih je bilo leta 1991 130, lani pa že 271.

Možnosti za preusmeritev kmetij v prašičerejo in za samooskrbo s prašičjim mesom torej so, to pa potrjujejo tudi rezultati ankete, ki so jo izvedli za ta namen. Pri preusmerjanju kmetij v prašičerejo bo seveda potrebno upoštevati ekološke, enološke in druge razmere, normalne pa bo potrebno uskladiti s tistimi, ki veljajo v Evropski zvezi. Pri tem bo treba upoštevati obremenjenost kmetijskih površin (ta naj ne bi presegla 2 GVZ na hektar) in druge pogoje, ki jih imajo v EZ.

Zanimanje za prašičerejo je med slovenskimi kmetiji precejšno, saj se za to dejavnost zanimali kar 4.248 kmetij, v že obstoječih objektih pa bi po oceni kmetijskih svetovalec lahko prišlo do 250 tisoč stojišč za prašiče. Slovenija pa je trenutno 16.500 kmetij, ki imajo najmanj 4 hektarje njiv. Na dveh tretjinah teh kmetij imajo možnosti, da pridelajo potrebne krme. Če četrtine potrebne krme ne bo zagotavljala dolgoročna proizvodnja prireje, bo potrebna zastavljenega cilja ne bo rešila uresničiti.

LUDVIG KOTNIK

Kiralyevi iz Čentibe

Domiselna revitalizacija kleti

Star objekt v osnovi nespremenjen

Grada za najboljšo preno-
je odvisna predvsem od
arhitekturnega vidika, se pa
nujno kaže tudi na nivoju
preostalih strokovnih področij, ki
so zastopana pri akciji in ki
zagotavljajo ob interdisciplinar-
nem pristopu objektivno pravilne
ocene in odločitve.

Letos jo podeljujemo vinski
kleti družine Kiraly v Čentibskih
goricah. Gospodar Ludvik je
sam iz gradbene stroke in veliko
Prekmurcem znan strokovnjak,
ki je desetletja vodil večje
gradbeno podjetje iz Lendave.
Staro vinsko klet je začel
prenavljati že prej, aktivneje pa

takrat, ko je stopil z ženo v
zaslužni pokoj.

Prenova kleti je bila izvedena v
smislu revitalizacije levega dela
objekta, kjer je lastnik razširil
funkcionalne kuhinjske prostore
v prizidek, sam osrednji del kleti
pa izrabil za stiskalnico in sobo
za goste. Ker se lastniki v
zadnjem obdobju ukvarjajo tudi
s turistično ponudbo, je

posodobitev objekta z nadstre-
šnicami iz trstike razumljiva, saj
tako lahko ponudijo tudi večjim
skupinam zaščito pred soncem
ali dežjem. Objekt je po zasnovi
nespremenjen, vse lastnosti
fasadne ornamentike so ostale
enake kot pred začetkom
prenove. Doslednost pri uporabi
materialov ob prenovi prica o
investitorjevi gradbeni osveže-
nosti, podobni detajli pa se
kažejo od same zidne strukture
objekta pa vse do vzorcev
tlakovanja (leseni tramovi in
stare opeke - format NF). Kletni
prostori so prezračevani
in zaradi kletarjenja posebej
hlajeni, kar predstavlja posebno
zanimivost. Ob objektu so že
omenjene nadstrešnice iz trstike
in s tradicionalnimi izvedbenimi
detajli, prav tako pa je tudi
lesena konstrukcija, katero je
investitor nalašč postaral z
oljnim premazom, ki vdahne
lesu videz starejših let. Prenova
je vsekakor vredna ogleda tudi
zaradi nivoja vinske, posebej pa
kulinarčne ponudbe, kar
dokazujejo tudi redni obiski
znanih in uglednih politikov,
tudi predsednikov držav.

GORAN DOMINKO,
dipl. inž. arh.

Obnovljena Kiralyeva vinska klet v
Čentibi se ponaša z letnico 1837.

Karalyevi iz Čentibe

Za vse je »kriv« Jože H.

Med obiskovalci
tudi Arpad Gönz in Milan Kučan

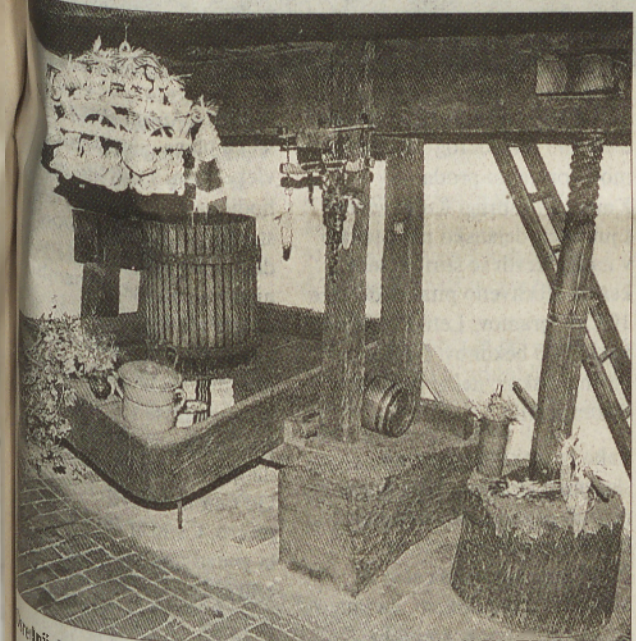
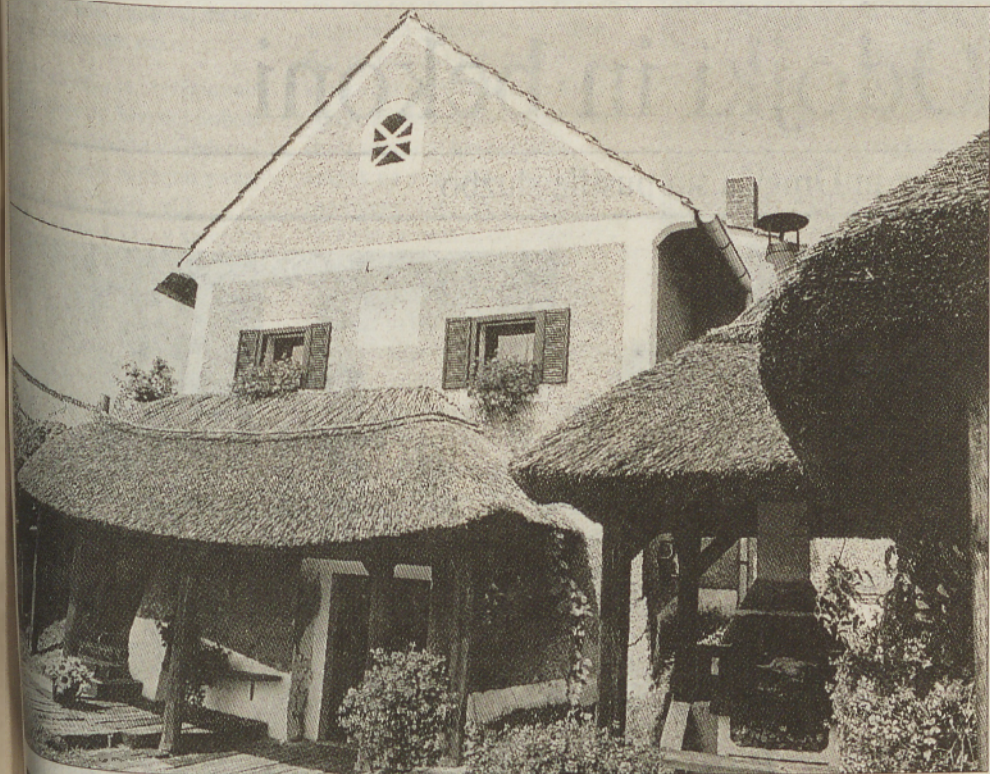
Ob cesti Lendava-mejni prehod Pince, ki pelje tudi skozi
Čentibo, ni nobenega smerokaza, ki bi potnika usmerjal h
Kiralyemu vinotoču. Ga niti ni treba, saj je dovolj ustna
reklama.

Ludvik in Marija Kiraly nikoli nista pomišljala, da bi se kdaj
ukvarjala z gostinsko-turistično ponudbo, čeprav imata od
1970. leta naprej vinograd z okrog 3.500 trsi, od tega 85
odstotkov laškega rizlinga in 15 odstotkov rizvanca. Nasad trt
sta podelovala po očetovi oziroma tastovi smrti. Prav tako sta
postala lastnika večje vinske kleti, na kateri je letnica 1837.

»Za to, da sva nekako morala vzeti dovoljenje za vinotoč, je
,kriv' Jože Hajdinjak, nekdanji direktor Nafta, ker je včasih
pripeljal sem poslovne partnerje. Potem se je to razširilo in
začeli so prihajati tudi drugi.« je povedala Marija Kiraly, ki je
bila svojčas zaposlena v finančni službi, potem se je posvetila
družini, zdaj, ko so otroci pri krhu, pa se razdaja v vinotoču.
No ja, boljše rečeno v kuhinji, kjer gostom pripravlja bograč,
pastirsko juho, pečen fižol z okajeno domačo slanino ...,
občasno pa tudi speče gibanico, sirov, jabolčni in zeljnat
zavitek.

Bil sem radoveden in sem Marijo povprašal, odkod ji obsežno
kulinarčno znanje, saj sem že od prej vedel (njene jedi sem
videl na več razstavah), da nekako predstavlja madžarsko-
prekmursko kuhinjo.

»Mati je bila dobra kuharica in od nje sem se veliko naučila,«
je povedala Marija Kiraly, nato pa pokazala spominsko
darilo, ki ga je prejela od madžarskega predsednika Arpada
Gönza. Ta se je že drugič okrepčal v njenem in moževem
vinotoču, nazadnje v drugi polovici letošnjega avgusta, ko se
je vračal z dopusta v Sloveniji. Marija je tudi razkrila, da jo

Glavni del stavbe je prostor za stiskalnico in soba za goste.

Marija Kiraly je odlična kuharica, je pa tudi velika
ljubiteljica vezenin.

Ludvik Kiraly nima težav s prodajo vina, saj ga večino ustekleniči in proda buteljke,
preostalo pa neposredno iz sode v vinotoču.

Peka kruha

peka kruha je najidealnejša
krušna peč. Dobro pa
spečemo kruh tudi v pečici
trstnega, plinskega in
električnega štedilnika ali v
peči (krahomai). Za pravilno
pečenje kruha je pomembna
temperatura pečenja, to pa
je enakomerno speče.
Če je previsoka, se skorja
prehitro suši, sredica pa ni
dobro pečena. Pri nizki temperaturi
je kruh zelo svetlo, debelo in
nepravilno.

pečen kruh je vzhajano testo ali
modelu vedno damo v
peči na potrebno
temperaturo. Na dno peči
postavimo posodo z vrolo
vodo, pri peki v pari dobi
kruh hrustljivo skorjo.
Če je različno dolga,
je od velikosti in sestave
testa, pri kateri pečemo
kruh, odvisno od vrste moke,
katero smo kruh
zmeseno z
testo, zameseno z
peči pri višji temperaturi.

ri, kot če zamešamo z mlekom),
in od velikosti hlebcov ali štruc.

Za normalno vzhajani pšenični
kruh je na primer začetna
temperatura od 200 do 210
stopinj Celzija, ko pa kruh
porjavi, jo nekoliko znižamo, na
190 do 200 stopinj Celzija.
Polnozrnat kruh in rženi kruh
pečemo pri višji temperaturi. V
pekarnah pečejo kruh v moder-
nih pečeh okrog 60 do 80 minut
ali več pri temperaturi od 210
do 280 stopinj Celzija, odvisno
od vrste testa in moke ter
velikosti hleba ali štruce.

Da je kruh pečen, lahko
preverimo tako, da ga vzamemo
iz peči in potrkamo po spodnji
strani hleba ali štruce. Pri
kruhu iz modela ga vzamemo iz
posode in prav tako potrkamo
po spodnji strani. Če zadoni
votlo, skorja pa je lepo zapečena
in svetlo rjava, je pečen. V
pekarnah morajo kruh peči
najprej ohladiti in ga šele nato
zložijo v krušne košare za
transport. Kruha se nikakor ne
sme stlačiti v košare, še posebej
ne toplega, ker bi ga s tem
potlačili. Ohlajen kruh morajo

pazljivo zložiti v čiste košare za
kruh, tako da se med tran-
sportom do trgovine ne poško-
duje.

Tudi v trgovinah naj bo zložen
na policah, da se ne deformira
in da se zračni. Sortiran in
označen naj bo po vrstah tako,
da ne pride do zamenjav
posameznih vrst med seboj.

Toplega kruha naj ne bi uživali,
zato ga tudi doma po peki
najprej ohladimo. Če ga pečemo
v modelih, ga najprej vzamemo
iz posode in ohladimo na
rešetki, tako da zrak kroži okrog
njega. Para se tako ne zadržuje
v skorji, ki postane lepo hrustlja-
va.

(Iz knjižice Okus po kruhu)

večkrat povabijo kam, kjer predstavi madžarsko-prekmursko
kuhinjo. Zdaj je povabljen v Begunje, kjer bo 21. novembra
kuhala v Avsenikovi gostilni. Seveda pa ji bo tudi tam
pomagalo, kot praviloma povsod drugje, osebje lokala, v
katerem bo predstavila našo kuhinjo.

Kaj pa Ludvik? Ne le da je dober vinogradnik, ampak je tudi
kletar. Znanje je pridobil predvsem od strokovnjakov
ljutomerske vinske kleti. Dobrih 75 odstotkov vina ustekle-
niči, 25 odstotkov pa ga proda v vinotoču. Dokaz, da dobrega
vina ni težko prodati.

Resnično verjamem Kiralyevima, da se jima ne bi bilo treba
ukvarjati z gostinsko-turistično
ponudbo, saj nista gmotno ogrožena,
toda ali naj zapreta vrata in tako
odvrneta ljudi, ki so se že naveličali
marmorja v gostilnah? Tega nista
mogla storiti, saj sta oba rada med
ljudmi, sta komunikativna, vesela in
zadovoljna, ko lahko natočita liter vina
ali odpreta buteljko, postrežeta z
bogračem ...

»Vsekakor zapišite, da nam je prvi
pripeljal goste Jože Hajdinjak,« je
prosila Marija. To sem tudi storil.

Nekdanji direktor Jože Hajdinjak pa je
tudi vinogradnik. Vinograd ima le
nekaj sto metrov od Kiralyevega,
vendar do njega vodi druga cesta. Me
pa prav zanima, zakaj je svoje goste
peljal v »tujo« in ne svojo klet? Mu je
zmanjkalo vina?

Š. SOBOČAN
Fotografije: N. JUHOV

Dravčevi iz Turnišča

Inženirka na kmetiji

Ana vodilna v društvu kmetic, Jože pa glavni v rejski zvezi

Ste obiskali letošnji kmetijsko-živilski sejem v Gornji Radgoni? Če ste, potem ste najbrž tudi videli potomce popularnega bika Kazimirja z ŽVZ-ja Murska Sobota, ki so jih vzredili na kmetiji Jožefa in Ane Dravec v Turnišču.

Turnišče je znano iz zgodovine kot *varaš* pa tovarno ima, zato bi človek pričakoval, da je v tem kraju, kar zadeva kmetijstvo oziroma živinorejo, bolj slabo. Bo kar držalo, da se stalež živine zmanjšuje, a le še ne kaže biti plati zvona, saj v kraju deluje podružnica Rejske zveze svetloislase pasme Pomurja, njen predsednik pa je Jože Dravec. Zveza oziroma turniška podružnica, ki ima 87 članov, si z raznimi ukrepi prizadeva za ohranitev, če že ne povečanje staleža osnovne črede značilne svetloislase pasme, in pri tem nekako uspeva. Seveda na tistih kmetijah, kjer je to mogoče. Tam, kjer so ostali ostareli in/ali onemogli ljudje, ni mogoče pričakovati drugega, kot da bo prej ali slej odšla iz *štalice* še zadnja kravica.

Pri Dravčevih je seveda drugače, saj jih je sama mla-

Alojzom) je končala ekonomsko šolo in kot samostojna podjetnica opravlja računovodske storitve. Tatjana, nastarejša, pa je inženirka kmetijstva, smer živinoreja. V pogovoru je dejala, da bo morda nadaljevala živinorejsko tradicijo Dravčeve kmetije, ko bi le odkod »padel«
sveži kapital. Tako sem razmel, da sedanja prireja ne prinaša ravno velikega dohodka, vse je bolj za enostavno in ne razširjeno reprodukcijo, torej, da bomo bolje razumeli, za kaka večja vlaganja, investicije. Ob obisku nisem spregledal tudi 82-letne stare matere, ki je sedela na podstlinju in luščila fižol.

Na kmetiji Ane in Jožefa Dravca (in njunih hčera) imajo pet krav molznic. Letno oddajo v zbiralnico 15.000 litrov mleka. V hlevu so še tri plemenske telice, dve teleti in 21 govejih pitancev, med katerimi je tudi pet že omenjenih potomcev bika Kazimirja. V primerjavi z drugimi so v enakem času dosegli boljši prirastek. Dravčevi imajo dohodke še od prodaje pšenice, ki so jo pridelovali na štirih hektarjih, a je bil pridelek

Prav tako tudi seno s treh hektarjev. Glavna poljščina je koruza, kajti posejano jo imajo na sedmih hektarjih in pričakujejo obilen in kakovosten pridelek. Vseh naštetih površin je skupno okrog 20 hektarjev, lastnih 13, sedem hektarjev pa imajo najetih. Na vinograd v Dobrovniku, v katerem je 700 trsov žlahtnih sort, pa bi skoraj pozabil, dasiravno sem ob obisku moral popiti dvakrat po en decil. Nisem spraševal, ali kaj vina prodajo ali pa ga vsega popijejo doma. Ker so zelo gotoljubni, sklepam, da ga raztočijo kar doma.

Sedaj pa je že čas, da nekaj še posebej zapišem o gospodarici Ani. Polna je optimizma, delavna, da le kaj, zato najde tudi čas za delo v Društvu kmetic Občine Turnišče. Pripravi zna seveda veliko domačih dobrot. Pa ne le za razstavo, ampak za vsakodnevno prehrano v domačem gospodinjstvu.

Ob obisku je nenajavljenemu gostu postregla z domačimi krapci. *Bog plati!*

Š. SOBOČAN

Katero drugo dekle, čeprav živi na vasi, bi bežalo pred kravo, Dravčeva Tatjana pa se je kar pogumno postavila v družbi s staršema in Lisko. Tudi zato, ker je živinoreja njen poklic. - Fotografija: Š. S.

dost, zagnanost: Jože še ni star 50 let. Žena Ana (oh, kako je zgodovinar!) je dopolnila komaj 45 let, v cvetu mladosti pa so tudi njune tri hčerke: Valerija je gimnazijska maturantka, Jožica (poročena s stojičevjem

zaradi suše bolj slab. Sladkorna pesa, ki jo pridelujejo na 2,6 hektarja, pa si je kar opomogla in upajo na dober hektarski pridelek. Ječmen so letos pridelovali na 1,6 hektarja in ga bodo seveda pokrmili živini.

To da življenje ni večno in (prehitro) pride čas, ko je treba posestvo predati, dozori pri nekaterih prej, pri drugih pozneje; so pa tudi ljudje, ki umrejo, ne da bi naredili testament.

Anton in Frančiška Kocjan iz Slamnjaka pri Ljutomeru, ki sta zdaj stara po 72 let, sta že pred 13 leti, torej ko sta imela komaj po 59 let, prepisala posetvo na sina Franca in njegovo ženo (njuno snaho) Dragico. Tedaj sta mlada tudi pustila službo v ljutomerskem Mizarstvu in poprijela na domačem posestvu.

Kocjanovi iz Slamnjaka

Odojki in bekoni

Franc in Dragica sta pustila službo

Anton in Frančiška Kocjan iz Slamnjaka sta dokaj mlada prepisala posestvo na sina in snaho, zato sta ta pustila službo in poprijela na domačem gruntu. To je tudi utrdilo družinske vezi. - Fotografija: Š. S.

ki pa ni ravno veliko, saj meri le šest hektarjev, vendar Kocjanovi obdelujejo devet hektarjev, kajti tri hektarje zemlje imajo v najemu. Najpomembnejša poljščina je tudi pri njih koruza, ki jo gojijo na šestih hektarjih. Zrnje shranijo v silosu in tako pripravljeno pito pokladajo svinjam. Vinograd pa imajo za zdaj na 40 arih, a sčasoma bo nasad trt večji, saj bi bilo škoda, da bi na pobočju v bližini hiše še naprej sadili koruzo, kajti lega je primernejša za vinograd. Pa še nekaj je: delo s traktorjem (oranje, sejanje ...) je nevarno,

okrog 400 pujskov, ki pa jih, ko dosežejo težo okrog 25 kilogramov, formalno prodamo Kmetijski zadrugi Kmetovalec Ljutomer, dejansko pa ostanejo v naših hlevih še štiri mesece, ker jih storitveno pitamo do teže 105 kilogramov. Letno spitamo kakih 900 bekonov. Največ je naših pujskov, nekaj pa tujih - dokupljenih.

Tako je razkrila poslovno skrivnost Dragica. Mož Franc pa tudi ni skoparil z besedami. Nizal je predvsem načrte. Povečanje vinograda sem že omenil. Tu naj dodam, da imajo sedaj 1.600 trsov, ko bodo uredili nov nasad, pa bodo imeli 3.000 trt. To pa je že lepo število, ki ob dobri letini navrže več tisoč litrov vina. Prodati ga najbrž ne bo težko, kajti na območju vinogradniškega

podkoliša pridelujejo zelo kakovostno grozdje, ki daje dobro kapljico.

»Skušali pa bomo povečati tudi stalež osnovne črede plemenskih svinj. Imeli naj bi jih toliko, da bi skotile dovolj pujskov, da nam jih ne bi bilo treba kupovati za nadaljnje pitanje.« je spet povedala zela zgovorna Dragica. Da je zgovorna, je tudi sama priznala. Oboje je dobro!

Kocjanovi imajo torej le odojke in bekone. Od krav so se poslovili že pred 15 leti. Nekaj let prej tudi od dveh konjev, ki

ju je oče Anton vpregel ne le za vleko pluga, ampak tudi za vleko voza, s katerim je svoja hoda na fure. Seveda Kocjanova starejša tudi zdaj ne moreta brez dela. Prav nič pa ju ne moti, da nista več glavna, pomembna je da gre vse lepo naprej in se kmetija razvija. Občasno tudi posedita na klopi na terasi ob lepi hiši in se s sinom, snaho in vnukoma pogovarjata o nekdanjih in sedanjih časih. Od tam je tudi lep pogled na jezero. Če bi si storklja napravila gnezdo na bližnji A-soli, bi bila idila še popolnija. Ne bi bila idila še popolnija, kajti mimo domače se vedno ne pelja asfaltna cesta. Je tako ampak gramozna pot. Je zato tako, ker je tam v bližini trdnjave stičišče meja treh krajevskih skupnosti?

Š. SOBOČAN

Pintaričevi iz Zbigovec

Kmetija odprtih vrat

Letno petdeset tisoč litrov mleka

Nekoč je kaj veljala tista kmetija, na kateri so imeli konje. Te so, vsaj kar zadeva delo, nadomestili traktorji, a se konji spet vračajo. Pred tremi leti so tudi Pintaričevi kupili kobilu Elido in s tem naredili veliko veselje zlasti 14-letni hčerki Nataliji, sicer osnovnošolki.

Sin Damjan pa je star 18 let in je končal srednjo kmetijsko šolo. Kmetija bo tako zagotovo imela naslednika, čeprav se hudo ravno ne mudi, saj sta starša še mlada: Alojz je star 40 let, žena Silva pa komaj 38 let. Tudi starejša člana družine nista v visoki starosti: Ludvik jih ima 65, žena Milka pa 62.

Na Slavičevi kmetiji živijo torej tri generacije. Dela pa ne

manjka nikomur, ko pa imajo vsega toliko. Obdelujejo 35 hektarjev, od tega je pet hektarjev travnikov in en hektar vinograda. Vse te površine pa niso njihove, saj imajo svoje zemlje le 12 hektarjev, 23 hektarjev pa imajo najetih zemljišč.

Na njivah pridelujejo koruzo in ječmen, ki ju pokladajo živalim; pšenico, ki jo tudi gojijo v večjem obsegu, pa prodajo. V hlevih imajo 25 glav goveje živine, od tega 15 krav in 10 telic. In seveda že omenjeno kobilu! Po količini mleka so rekorderji v bližnji (morda tudi daljni) okolici, saj letno prodajo 50.000 litrov mleka. V svinjarni pa redijo 15 plemenskih svinj;

nekaj pujskov prodajo, največ pa jih krmijo še naprej in prodajajo bekone.

Alojz in Silva, ki sta prevzela kmetijo 1980. leta, sta bila svojčas zaposlena: ona v Elradu, on pri zavarovalnici Triglav. Tudi v tujino sta hodila na delo. Potem ko je delo steklo na kmetiji, pa ga je doma več kot dovolj. Zgradila sta velike goveje in svinjske hleve, nazadnje pa še stanovanjsko hišo. V njej je tudi večji v kmečkem stilu urejen prostor s krušno pečjo. Da, pravilno sklepate: na vidiku je

tako imenovana kmetija odprtih vrat oziroma turistična kmetija. S to dopolnilno dejavnostjo so se celo že malo poskusili in skupini izletnikov, ki se je pripeljala z avtobusom, ponudili dobrote iz domače krušne peči, meso iz *tünke*, domačo klobaso in tudi doma pripravljeno sašamo.

Kaj pa vinograd? Za zdaj merijo vinogradniške površine en hektar. Približno polovico prodajo grozdja, drugo polovico pa stisnejo v mošt in donegujejo v vino. Če se bodo bolj potrudili in še bolj na stežaj odprli vrata svoje kmetije, potem pa bodo verjetno ves vinogradniški pridelek stisnili v sladki mošt.

Silva in Alojz Pintarič sta bila pred leti v službi, a sta mesti prepustila drugim, sama pa bolj poprijela na domači kmetiji. Res pa je tudi, da sta se pri močeh tudi prejšnja gospodarja, pomagata pa tudi hči in sin, to pomeni, da so zelo složni, zato vsi delajo z veseljem. Ker so zelo komunikativni, se pri njih dobro počutijo tudi gostje. Pač: kmetija odprtih vrat, kjer si dobrodošel in pogosten. - Fotografija: S. S.

Kapljica (laški rizing in spet) se odlično meša z mineralno vodo. Morda pa bodo vinogradniške površine celo razširili, saj so za to naravne možnosti - ustrezne lege. Pintaričeva kmetija je zelo obetavna.

Š. SOBOČAN

Siničevi iz Vanče vasi

Rejsko središče za plemenske mladice

Silos na CO2 velika pridobitev

Franc sem strašil, češ da je komisija izbrala njihovo kmetijo... kmetijo '97. Odvrnil je, da ne more biti res, saj je treba se veliko postoriti. Po nekajm zadržanju pri njih in pogovoru pa sem ugotovil, da so se zdaj v marsičem naj...

Rejska kmetija je ob regionalni cesti, ki pelje od Murske Sobotice proti mejnemu prehodu v Gederovci. Ni se treba zapeljati v vas, ampak od daleč vidiš velik silos na CO2, v katerega se spravijo 300 kubičnih metrov svežega koruznega zrnja. Na zvečer je stal, nisem vprašal, pa zvedel, da so bili med prekmurskimi oziroma slovenskimi zasebnimi kmetijci, ki so se oddali tehnologiji in si ga dali. Po sedmih letih se je zdaj že poplačala, kajti

toliko so prihranili pri izdatkih, ki bi jih imeli, ko bi dajali pšenico sušiti v sušilnice.

V pogovoru je seveda sodelovala tudi Franceva žena Erika. Od nje sem zvedel, da imajo rejsko središče za plemenske mladice. Kaj pa je to, se sprašuješ bralec, ki morebiti nisi kmetijec. Tudi podpisaneu ni bilo takoj jasno (tudi sam sem nekmetijec), ampak na svetu smo tudi (ali pa predvsem) zato, da se učimo. Erika je povedala, da imajo 55 plemenskih mater oziroma osnovno čredo pasme švedski landros in štiri merjasce (enega pasme veliki jorkšir in tri pasme nemški landros). Ti torej (po)skrbijo za brejost, vendar ne vselej, zato si na kmetiji pomagajo (dodatno) z umetnim osemenjevanjem. Po določenem

času (mar veste, koliko časa traja brejost pri svinjah?) pride

Siničevi plemenske mladice imajo prost izhod iz hleva v ograjen prostor pri hlevu. Včasih jih je treba pogledati tudi tam. In to so, kot vidite na fotografiji, tokrat storili trije: Franc, Erika in tudi mati Hermina je za hip zapustila štedilnik. - Fotografija: Š. S.

pridelkom: 7 ton na hektar. Prodali so jo in za izkupiček kupili veliko več ječmena iz uvoza z Madžarskega (cena ječmena je nižja od cene pšenice). Zaradi njivskega kolobarja (in seveda tudi zaradi primerne dohodka) gojijo tudi sladkorno peso, ki letos raste na petih hektarjih.

Dela na kmetiji nikoli ne manjka, posebno še, če pride luč malo tega, malo onega; če rediš nekaj tega, nekaj onega. Pa pri Siničevih? Kmetija je specializirna predvsem za rejo plemenskih mladice. Za to pa so potrebni: izobrazba, izkušnje ... in pridne roke. Franc in Erika seveda nista sama, saj imata pridna otroka: Simona je absolventka Pedagoške fakultete v Mariboru, sin Borut pa je končal izobraževanje na Srednji kmetijski šoli v Rakičanu. Srečni starši, ki imajo (kmetijskega) naslednika! Kaj pa mati Hermina? Lahko ste prepričani, da ne sedi le na gugalniku, ki so ji ga kupili za življenjski jubilej, ampak je prav tako nepogrešljiva članica družine. Domnevam sicer, da se veliko suče okrog štedilnika. Zelo rada tudi peče pogače.

Š. SOBOČAN

Štehečevi iz Bolehneč

Dedek še kleplje kose

Na zemljišč je bila koristna

Franc Štuhec star je brez svojega kladičca in tako kot v zadnjih letih tudi se zdaj z kleplje koso. Pa ne le to, ampak tudi kako tujo. Če se se pri njen oglašijo kosami - ženske.

Imo dedku veselje do tega konjičaka! Tu je gospodar, 61-letni Franc, ki smo ga vprašali: »Kaj meri kmetija in s čim se ukvarjate?«

»Zemlje imamo le deset hektarov, zato moramo

12 govejih pitancev, ki jih letno prodamo okrog deset. S prodajo nimamo težav, ker spiamo kakovostno živino.«

- Kdo vse pa živi in dela na kmetiji? Na to vprašanje je odgovorila 63-letna Franciška, gospodarjeva žena: »Rodilo se nama je pet otrok. Tri hčerke so si pridobile poklice, si ustvarile družine in odšle z doma. Marija je inženirka kmetijstva, Anica je tekstilna modelarka, Terezija pa je šivilja. Doma nas je pet:

krožka, kakovostne in po sprejemljivi ceni.

In kaj je še povedal? »Kaj naj rečem? Mislim, da so moji starši ustvarili solidno osnovo za nadaljnje razvijanje kmetije. Že lep čas smo usmerjeni v mlekarstvo in pitanje goveda. Upam, da bomo s tem lahko nadaljevali in se ne bo treba preusmerjati v kaj drugega. Seveda pa se ne bo nihče ukvarjal z nečim, kar bi prinašalo izgubo, ampak se bo preusmeril v kaj drugega, donosnejšega.«

Ob našem obisku pri Štehečevih so bili doma vsi, kar se zgodi redkokdaj. Tako je nastala ta fotografija. Na njej je seveda tudi 88-letni dedek - kosoklepač. - Fotografija: N. Juhnov

delovalne površine najemati. Imamo v najemu 2,5 hektara. Tako naj povem, da je kmetija (zložba) na treh parcelah v okolici zelo koristna in imamo zdaj vso površino obdelujemo 8,5 hektara, drugo pa so pašniki. Ukvarjamo se s kravami molznica. Imamo deset. Letno seveda ne molzemo, ampak z novejšo molzno strojno kmetijo imamo v hlevu še štiri telice in

dedek, mož, hčerka Vida, ki je študentka Pedagoške fakultete Maribor, sin Franc, ki je končal srednjo kmetijsko šolo, in jaz.«

Sedaj pa je že čas, da kaj pove še Franc, star 30 let, ki pa je še ledek in fraj, to pa ne pomeni, da se samo drži doma. Svoječas je bil celo aktivist Društva podeželske mladine Sv. Jurij ob Ščavnici, zdaj pa je zelo zagnan v strojnem krožku za območje Ljutomer - Križevci pri Ljutomeru. Pa ne le kot formalni član, pač pa v okviru tega krožka opravlja strojne storitve s kombajnom. Organizirano delo je koristno tudi za kmete, saj so storitve, ki jih opravijo člani

Tako pravilno razmišlja mladi kmetovalec, ki ob delu najde nekaj trenutkov tudi za svoj konjiček: snemanje z videokamero.

Še in še bi klepetal s Štehečevi-mi, ko pa so tako zgovorni, gostoljubni, pa tudi požirek vinca je v vročem poznoletnem času človeku dobro del, a kaj, ko nas je vse zmotil glas, ki je prihajal izpred hleva.

Ne, niso mukale krave, ampak je dedek Franc vzel v roke kladičce in začel klepati koso. Tokrat je bila na vrsti domača.

Š. SOBOČAN

Mlada kmetovalca Zvonko in Micka veliko delata na njivah, v hlevih ... vendar vsakokrat najdeti tudi čas za svoja otroka: sin Gašper je še osnovnošolec, hčerka Urška pa postaja dijakinja - gimnazijka. Vsi so tudi veliki ljubitelji rož. - Fotografija: Š. S.

Horvatovi iz Žižkov

V enem turnusu 142 pitancev

Mlada kmetovalca delujeta v kulturnem društvu

Bolj ali manj nam je vsem znano, da se je po izbruhu bolezni norih krav zmanjšalo povpraševanje po govejem mesu, zato so se pojavile tudi težave pri prodaji goveje živine.

Zvonko Horvat iz Žižkov, ki je ostal zvest pitanju goveda tudi v težkih časih, zdaj ugotavlja, da se stanje v slovenski govedoreji rahlo izboljšuje, in upa, da sedanjih razmer ne bo pokvaril kak uvoz goveda po dampinskih cenah. Je pa res, da so od uvoza precej odvisni nekateri rejci. Gre predvsem za uvoz telet za nadaljnje pitanje, kajti na Slovenskem jih ni dovolj. Ta uvažja, zlasti s Češkega in s Poljskega, tudi Horvatova kmetija, ki ima 15 hektarjev lastne zemlje in 40 hektarjev najetih površin. In kaj gojijo na skupno 55 hektarjih? »Kar na 45 hektarjih pridelujemo koruzo. Tisto s površine kakih 18 hektarjev siliramo v celoti, torej stebila in stože s koruzo, in pripravimo kakih 900 kubičnih metrov silaže; s površine 27 hektarjev pa jo odpeljemo in doma siliramo sveže zmleto koruzno zrnje in pripravimo nekaj čez 200

kubičnih metrov take silaže. Na štirih hektarjih pa smo letos pridelovali pšenico, preostalo pa so travniki,« je povedal Zvonko.

Ob mojem obisku pri Horvatovih so bili goveji hlevi prazni, kajti nekaj dni prej so dopitali 142 goved (bikov) in ji težke okrog 550 kilogramov prodali (prek SKZ Črenšovci) Pomurini Mesni industriji Murska Sobota. V nekaj manj kot letu dni so pitanci pridobili 330 kilogramov teže, kajti uhlevili so 120-kilogramsko teleta, stara štiri tedne. Po oddaji enega turnusa pitancev je treba hleve temeljito očistiti, prebeliti, razkužiti ... (ustvariti karanteno), da bi bili potem pripravljeni za novo skupino telet oziroma poznejših pitancev. Tudi ta bo prišla iz tujine, dasiravno bi lahko nekaj telet dobili na domačem tržišču, a morda ne bi bilo dobro, ko bi jih pomešali. Pokladali jim bodo spet predvsem doma pridelano silažo in koruzo, beljakovinske koncentrate in rudnine pa bodo seveda kupili. Pitanci s te kmetije dosežejo težo 550 kilogramov v manj kot 14 mesecih. Dokaj hitro, mar ne, saj ponekod krmijo bika poldrugo leto.

Kakšen je čisti zaslužek? O tem nise posebej spraševal, a sem posredno zvedel, da je različen glede na to, ali pitajo lastna ali tuja teleta, in gre potemtakem za storitveno pitanje. Vsekakor pa se mi zdi potrebno zapisati, da je Zvonkova žena Micka, ki je končala srednjo ekonomsko šolo, pred leti pustila službo v banki, saj je dela na kmetiji več kot dovolj. Tudi primerno plačo si najbrž zasluži. Posvetiti pa se je treba seveda tudi otrokoma: Urški, ki gre jeseni v prvi razred ljutomerske gimnazije, in Gašperju, ki bo šolanje nadaljeval v šestem razredu osnovne šole. Horvatova pa uspeša najti čas tudi za kulturo, saj plešeta v folklorni skupina in igrata v dramski sekciji kuda Fran Saleški Finžgar Žižki. Zvonku vzame nekaj časa še funkcionsko delo, saj je predsednik SKZ Črenšovci, a - kar zadeva čas - je zdaj vendarle boljše, kajti tedaj, ko je bil poslanec v državnem zboru, je bil z njim (časom) zelo na tesnem. Bo pa kar držalo, da sta nepogrešljiva tako pri delu kakor v prijetnem druženju, skupnem gospodinjstvu ... tudi oče Jožko, sicer upokojeni zidarski mojster, in mama Gizela.

Š. SOBOČAN

PETEK 5. SEPTEMBER

TV SLOVENIJA 1

12.30 Koncert študentov kompozicije
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
13.50 Omizje
15.20 Bog obvaruj Indijo, dokumentarna oddaja
17.00 Obzornik
17.10 Lahkih nog naokrog
18.00 Po Sloveniji
18.40 Hugo
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Igre brez meja
21.40 Meje v vesolju, ameriška oddaja
22.40 Odmevi, vreme, šport
23.20 Murphy Brown, ameriška nanizanka
23.45 Brane Rončel izza odra

TV SLOVENIJA 2

9.25 Mostovi
9.55 Izobraževalna oddaja
10.25 Paul Claudel, francoska oddaja
11.20 Alica, evropski kulturni magazin
11.50 Podoba podobe
12.20 Forum
12.30 Zgodbe iz šoljke
13.00 Frasier, ameriška nanizanka
13.30 Saga o McGregorjevih, avstralska nanizanka
14.20 Majken, švedska nadaljevanka, zadnji del
15.00 SP v gimnastiki, mnogoboj (ž)
17.30 SP v veslanju, polfinale
18.15 Tenis Grand Slam, polfinale (m)
19.30 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka
20.00 SP v gimnastiki, prenos
22.35 Parada plesa
23.35 Slovenski jazz iz kluba Gajo

POP TV

10.00 Santa Barbara - 11.00 Zaliv ljubezni - 12.00 Nedotakljivi - 13.00 POP-kviz - 13.30 Taks - 14.00 Nikita - 15.00 Beli ocnjak - 15.30 Zaliv ljubezni - 16.30 Santa Barbara - 17.30 POP-kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Obalna straža na kolesih - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Visoka napetost, ameriška nanizanka - 21.00 Milenium, ameriška nanizanka - 22.00 Večer pred dnevom mrtvih, ameriški film - 0.00 Seks s - 0.30 Playboy - 1.00 Slavni dnevi, erotični film - 2.30 24 ur

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Hvaljen, Jezus, moja stara mama - 10.35 Simpsonovi - 11.00 Poljudnoznanstvena serija - 12.00 Dnevnik - 12.30 Krivda - 13.15 Santa Barbara - 14.00 Risanka - 14.10 Poročila - 14.15 Skrita kamera - 14.40 Parlaonica - 15.25 Risanka - 15.50 Najbolji divja plemena, dokumentarna serija - 16.40 Mladostniške izpovedi - 17.10 Glas domovine - 17.40 Poročila - 17.50 Zvezdne steze - 18.35 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.15 Dokumentarna oddaja - 20.50 Po naši lepi - 22.20 Opazovanja - 22.40 Potovanja: New York - 23.30 Resnični Divji zahod, serija - 0.20 Poročila

TV HRVASKA 2

13.45 Koledar - 13.55 Seinfeld - 14.20 Žabji princ, nemško-francoski film - 15.50 Hišice v cvetju - 16.35 Dvorec Hohenstein, nadaljevanka - 17.30 Acapulco z dušo in telesom - 17.55 Risanka - 18.05 Hugo - 18.30 Dokumentarna serija - 19.00 Zupanijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.20 Madson, nadaljevanka - 21.15 Polna tuja - 21.45 Vse najboljša za otroke, ameriški film - 23.20 Detektivi, nanizanka - 23.50 Moj demonski ljubimec, ameriški film

TV MADŽARSKA 1

6.00 Sončni vzhod - 9.05 Družina Faller - 9.35 Nazaj k vam, ameriški film - 11.10 Dallas - 12.00 Zvon - 12.05 Glasbena zgodovina - 13.00 Dnevnik - 14.00 Narodnostne oddaje - 14.50 Za otroke - 16.00 Heidi in Erni - 16.30 Vesoljske igre - 17.00 Tv-doktor - 17.10 Reforma državnih izdatkov - 17.15 Za upokojece - 17.45 Regionalni dnevniki - 19.00 Za otroke - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Dallas - 21.00 Nemogoče? - 21.55 Ekskluzivno - 22.20 Offenbachove skrivnosti, film - 23.55 Jazz: Groove Collective - 0.50 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

15.10 Nepričakovano potovanje - 16.00 Kje, kaj? - 16.25 Civilna korajža - 16.55 Vreme - 17.00 Orosin in Olivia - 17.25 Pratika - 17.30 Pospravljanje, tv-igra - 18.30 Kavalir z rožo, suita - 19.00 Mojstrovine - 19.10 Pari in zakonci na umetni - 19.30 Družina Onedin - 20.00 Igre brez meja - 20.05 Ingrid, portret - 21.05 Šport - 22.00 Aktualno - 22.25 Dnevnik - 22.35 Vreme - 22.40 Šport

TV AVSTRILIJA 1

6.10 Otroški program - 9.00 Srednja šola v Kaliforniji - 9.25 Obalna straža - 10.20 Otroče lahko do sreče, komedija - 11.50 Konfeti - 12.15 Deklica s čarobnimi močmi - 12.40 Smrkci - 12.50 Šport - 14.10 Artef - 14.50 Naša mala farma - 15.40 A-tim - 16.25 Obalna straža - 17.15 Dvoboj v troje - 18.05 Alf - 18.30 Grozno prijazna družina - 19.00 Prijatelji - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Šport - 20.15 Zoper vse, film - 22.15 Ognjeni ptiči, akcijski film - 23.35 Poročila - 23.40 Carrie, satanova najmlajša hči, film - 1.15 Akti Jessica - 2.50 Dostri - 3.20 Hans Meiser - 4.10 Iona Christen - 5.00 Barbel Schäfer

TV AVSTRILIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Plesoče srce, film - 10.35 Bogati in lepi - 11.20 Avstrija danes - 13.00 Poročila - 14.45 Lipova cesta - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Poročila - 20.15 Stari - 21.15 Vsakdanje zgodbe - 22.10 Poročila - 22.35 Moderni časi - 23.05 Novo iz sveta kabareta - 23.35 Nitebox - 0.35 Evrodnevi: Belfast - 1.05 Monte Video - 1.50 Koncert iz Alabame - 2.35 Mednarodni videofestival

RTL

6.00 Poročila - 6.05 Peter Gunn - 6.35 Eksplozivno - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.05 Dobri časi, slabi časi - 8.35 Poročila - 8.45 Springfieldska zgodba - 9.35 Kalifornijski klan - 10.30 Bogati in lepi - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Magnum - 13.30 Glej, kdo razbija! - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 18.00 Regionalni program - 18.30 Ekskluzivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Mini play-back šov - 21.15 Družina Flodder - 22.15 Life! - Volja do življenja - 23.15 TV-cesar - 0.00 Poročila - 0.30 Iz uličnih aktov - 1.30 Glej, kdo razbija! - 2.00 Magnum - 2.50 Poročila - 3.20 TV Stern

SOBOTA 6. SEPTEMBER

TV SLOVENIJA 1

7.55 Radovedni Taček: Zavesa
8.10 Taborniki in skavti
8.25 Sprehodi v naravo
8.40 Zgodbe iz šoljke
9.10 Srečanje tamburaških skupin
9.45 Saga o McGregorjevih, avstralska nanizanka

10.35 Hugo

11.05 Tehnik
12.00 Parada plesa
13.00 Poročila
13.05 Karaoke
14.05 Strela z jasnega, nemška nanizanka
15.20 Učna leta izumitelja Polža, slovenski film
17.00 Obzornik
17.10 Slonica Echo, angleška serija
18.00 Na vrtu
18.40 Hugo
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Kraljica Slovenije, prenos
21.35 Za tv-kamero
22.00 Odmevi, vreme
22.10 Utrip
22.25 Šport
22.40 Runway One, angleška nadaljevanka, 1/4

TV SLOVENIJA 2

10.35 SP v veslanju, finale
14.35 Čuliš, kako plešem, ameriški film
16.10 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka
16.35 Pomp
17.35 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka
18.00 Zlata šestdeseta slovenske popevke
19.00 SP v gimnastiki, orodja
20.10 Kvalifikacije za SP v nogometu, Slovenija - Grčija
22.05 SP v gimnastiki
23.05 Tenis Grand Slam, finale (ž)
0.30 V vrtincu
1.00 Sobotna noč

POP TV

8.00 Mrčeski - 8.30 Munkci - 9.00 Mož pajek - 9.30 Peter Pan - 10.00 Morska deklica - 10.30 Power Rangers, mladinska nanizanka - 11.00 Proti vetru - 12.00 Visoka napetost - 13.00 Formula 1, trening - 14.00 Beverly Hills - 15.00 Melrose Place - 16.00 Highlander - 17.00 Robocop - 17.45 Herkul - 18.30 Xena - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Rain Man, ameriški film - 22.15 Odpadnik - 23.00 Brimstone in Treacle, ameriški film - 0.30 Playboy - 1.00 Playboy special - 2.00 24 ur

TV HRVASKA 1

9.35 Poročila - 9.40 Majhen veliki svet - 10.05 V drugi družini - 10.30 Glasbena duša Hrvatov - 11.00 Risani film - 11.30 Afriške dežele in ljudje - 12.00 Dnevnik - 12.25 Skrita kamera - 12.50 In to naj bi bilo življenje - 13.40 Skrivnost planine zakladov, ameriški film - 15.30 Risanka - 16.00 Turbo Limach Show - 16.30 To je Amerika - 17.00 Z jadrni okoli sveta - 17.30 Poročila - 17.35 Živa resnica - 18.10 Masada, nadaljevanka - 19.30 Dnevnik - 20.00 Wall Street, ameriški film - 22.25 Opazovanja - 22.50 Svet zabave - 23.20 Polnočna premiera: Prvi greh

TV HRVASKA 2

12.15 Koledar - 12.25 Obalna straža - 15.25 Acapulco z dušo in telesom - 17.15 Madson - 18.00 Divje nebo - 19.00 Kvalifikacije za SP '98 v nogometu - 20.15 Hrvatska - BiH, prenos tekme - 22.35 Hišice v cvetju - 23.20 Vidikon

TV MADŽARSKA 1

6.00 Sončni vzhod - 8.00 Otroški program - 11.00 Ponovitve - 12.20 Avtomagazin - 12.45 Dnevnik - 12.55 Formula 1, trening - 14.05 Ansambel Muzsikars - 14.25 Živo morje - 15.05 Reformatorski verski program - 15.30 Vezir, ameriški film - 17.10 Transiz - 17.45 Panorama - 18.20 Darila

Novega sveta - 19.05 Lotoshov - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Satelit - 20.45 Igralec, igralka in otrok, italijanski film, 1. del - 22.35 Belle époque, španski film

TV MADŽARSKA 2

8.10 Nepričakovano potovanje - 9.00 Računalištvo - 9.30 Dopoldne - 12.00 Narodnostne oddaje - 12.00 Zvon - 12.05 Zamejski Madžari - 12.40 Sounder, ameriški film - 14.30 Hiša ob jezeru - 15.20 Za boljši jezik - 15.25 Kratki filmi - 17.00 Šport - 19.00 Vrtiljak - 19.30 Familija - 20.05 Vesti iz EU - 20.10 Kdorkoli, tv-igra - 21.35 Yehudi Menuhin, 2. del - 22.30 Šport

TV AVSTRILIJA 1

6.00 Otroški program - 8.50 Vroča sled - 9.15 Otroški program - 12.05 Vse v redu, Corky - 12.55 Šport - 14.15 Princ iz Bel Aira - 14.30 Kirk - 14.55 Superman - 15.45 Beverly Hills - 16.30 Melrose Place - 17.15 Savannah - 18.00 Šport - 19.30 Poročila - 22.35 Death Wish V, akcijski film - 0.05 Hladno srce, najboljši policist iz L. A. - 1.35 Zoper vse, kriminalika

TV AVSTRILIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.30 Don Carlos, film - 11.05 Harry Black in tiger, film - 13.00 Poročila - 13.10 Može v nevarnih letih, komedija - 14.35 Moja teta, tvoja tega, komedija - 16.10 Cirque du soleil, šov - 16.30 Alpe - Donava - Adria - 17.00 Poročila - 17.05 Pogled v deželo - 17.53 Religije sveta - 18.00 Milijonsko kolo - 18.25 Konflikti - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Nevhta v maju, film - 21.45 Poročila - 21.50 Ljubezenske zgodbe in zakonske stvari - 22.20 Tosca, komedija - 23.00 Prijateljstvo - 23.45 Poročila - 23.50 Izdana ljubezen, film

RTL

5.30 Risanke - 5.55 Pebbles in Bam Bam šov - 6.40 Yin Yin in Pandina patrolja - 7.05 Sandokan - 7.35 Barney in njegovi prijatelji - 8.05 Denver, zadnji dinovaver - 8.30 Disneyev tim - 8.45 Disneyev Aladin - 9.15 Disneyeva čarobna vrečka - 9.20 Timon in Pumba - 9.50 Disneyev čudežni tim - 11.10 Power Rangers - 11.35 Jim, deževni črv - 12.00 Vražiček - 12.40 Psi in mačke - 13.05 Polna hiša - 13.35 Močna družina - 14.05 Princ iz Bel Aira - 14.30 Divji bratje s šarmom - 15.00 Varuška - 15.30 Vsi moji otroci - 16.00 Beverly Hills, 90210 - 16.55 Melrose Place - 17.55 Modeli - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 20.15 Sol na naši koži, drama - 22.25 Ali jih poznate, šov - 23.25 RTL v soboto zvečer - 2.00 Melrose Place - 3.40 Beverly Hills - 4.30 Modeli

NEDELJA 7. SEPTEMBER

TV SLOVENIJA 1

8.50 Čebelica Maja
9.15 Med vetrom in vodo, nizozemska nadaljevanka
9.30 V vrtu
9.55 Nedeljska maša, prenos
11.05 Divja Avstralija, avstralska serija
11.30 Obzorja duha
12.00 Pomagajmo si
12.30 Nedeljska reportaža
13.00 Poročila
13.05 Ljudje in zemlja
13.55 Igre brez meja
15.25 Bivši, angleški film
17.00 Obzornik
17.10 Zmenki, ameriška nanizanka
17.40 Po domače
18.35 Dokumentarna oddaja
19.10 Risanka
19.15 Žrebanje lota
19.30 Dnevnik
20.05 Kamra
21.10 Večerni gost
22.00 Odmevi, vreme
22.10 Zrcalo tedna
22.25 Sence, ameriški film

TV SLOVENIJA 2

8.25 Mama umrla - stop, tv-drama
9.20 V vrtincu
9.50 Lahkih nog naokrog
10.35 SP v veslanju, finale
13.00 SP v gimnastiki, orodja
16.20 Zlata šestdeseta slovenske popevke
17.20 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka
17.45 Prelomni trenutki zgodovine, ameriška serija
18.10 Jakovo otroštvo, angleška nadaljevanka, 7/8
19.00 Slovenski magazin
19.30 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka
20.00 Tenis Grand Slam, finale (ž)
21.45 Šport v nedeljo
22.25 Tenis Grand Slam, finale (m)

POP TV

7.30 Kje je Wally - 8.00 Dogodivščine medvedka Ruxpina - 8.30 Zvezdne steze - 9.00 Kasper in prijatelji - 9.30 Peter Pan - 10.00 Supermanove dogodivščine - 11.00 Brez zavor z Jonasoni - 12.00 Argument - 12.30 Samski stan - 13.00 Formula 1, prenos dirke za VN Italije - 16.00 Otroški zdravnik - 17.00 Smokey in razbojnik 2, ameriška komedija - 19.00 Športni krog - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Beverly Hills - 21.00 Melrose Place - 22.00 Športna scena - 23.00 Argument - 23.30 Formula 1, ponovitev dirke - 1.30 24 ur

TV HRVASKA 1

8.45 Poročila - 8.50 Sezamova ulica -

9.50 Športnica - 10.15 Hriči-hitič - 10.40 Risanka - 11.05 Ljubke živali - 12.00 Dnevnik - 12.25 Kmetijska oddaja - 13.15 Mednarodni folklorni festival - 13.45 Mir in dobrota - 14.20 Opera Box - 14.50 Svetišča Veprić in Solin - 15.35 Oprah Show - 16.20 Pot za Avonle - 17.10 Risanka - 17.25 Poročila - 17.35 Ni večje ljubezni, ameriški film - 19.30 Dnevnik - 20.15 Na zdravje! - 20.45 Na težki način, ameriški film - 22.35 Opazovanja - 22.55 Dekleta z naslovne strani, dokumentarni film - 23.45 Poročila

TV HRVASKA 2

10.35 Koledar - 10.45 Nedeljska maša - 13.05 Dosjeji X - 14.30 Polnočna premiera: Prvi greh - 17.00 Koncert z dubrovniškega poletnega festivala - 18.00 National Geographic, serija - 19.00 Popaj - 19.30 Dnevnik - 20.15 Dokumentarna serija - 21.00 Skrita kamera - 21.30 Zakonski pristan - 21.55 Svet zabave - 22.30 Berlin Jeruzalem, izraelsko-nemški film

TV MADŽARSKA 1

6.50 Za kmetovalce - 7.20 Otroški program - 8.25 Biblija - 8.30 Tv-magister, izobraževalni program - 10.05 Operete - 11.00 Julija in nedeljska kuhinja - 11.30 Glasbena zgodovina - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Minute za srečo - 12.30 Kormorani nad džunkami - 13.55 Formula 1, prenos dirke - 16.00 Disneyjevi filmi - 17.05 Odločate vi! - 18.10 Turizem - 19.00 Teden in Dnevnik - 20.00 Igralec, igralka in otrok, italijanski film, 2. del - 21.50 Felix, glasbeni portret - 22.40 Tonic - 23.05 Spominsko znamenje na Donu, vrata odpuščanja

TV MADŽARSKA 2

8.20 Nepričakovano potovanje - 9.10 Družina Onedin - 11.05 Šport - 13.05 Angleško podeželje - 13.30 Vesoljske igre - 14.00 Glasbeni butik - 15.05 Mesečina, nanizanka - 15.00 Srečanje »primašev« - 16.20 Narodopisje - 16.30 Horizont - 17.05 Obalna straža - 17.50 Vreme - 18.00 Airturmix - 18.25 Pesem doni - 19.00 Show »21« - 19.25 Lyonski omnibus - 20.15 Igre brez meja - 21.45 Šport

TV AVSTRILIJA 1

6.00 Konfeti - 9.25 Šport, formula 1 - 10.10 Ena, dve ali tri - 11.05 Disneyev festival - 12.30 Pustolovščine mladega Indiane Jonesa - 16.10 James Bond 007, film - 18.00 Srček - 18.30 Šport - 19.30 Poročila - 20.15 Policijska akademija, VII - 21.45 Kolumbo - 22.50 Poročila - 22.55 Na kraju dogodka - 0.25 Želja po smrti, akcijski film - 1.55 Airborne, akcijski film

TV AVSTRILIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Želja strasti, film - 10.35 Teden kulture - 11.00 TV-konferenca - 12.30 Orientacija - 13.00 Čas v sliki - 13.05 Tednik - 13.30 Domovina, tuja mati - 14.00 Pogledi s strani - 14.25 Smaragdna reka - 15.00 Policijska inspekcija 1 - 15.25 Tisoč melodij, film - 17.00 Poročila - 17.05 Klub za seniore - 17.55 Lipova ulica - 18.25 Kristus skozi čas - 18.30 Avstrija v sliki - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Poročila - 19.45 Vreme - 20.15 Sanjska ladja - 21.55 K stvari - 23.10 Vizije - 0.05 Mednarodni video festival - 1.05 Halo Avstrija, halo Dunaj - 2.40 Domovina, tuja mati

RTL

5.30 Risanke - 5.55 Disneyev Aladin - 6.20 Timon in Pumba - 6.45 Tom in Jerry - 7.30 Huckleberry Finn - 8.00 Barney in njegovi prijatelji - 8.30 Disneyev Aladin - 9.00 Risanke - 9.10 Timon in Pumba - 9.40 Risanke - 9.45 Disneyev čudežni tim - 10.10 Detel nagajivček - 10.20 Zakrinski jezdec - 10.50 Novi Spiderman - 11.15 Rešitev 1 - 12.10 Disneyeva filmska parada - 13.15 Formula 1 pred startom - 14.00 Formula 1, dirka - 16.20 Močna družina - 16.50 Thunder v raju - 17.45 Umor je njen konjček - 18.45 Poročila - 19.10 Ključ v sili - 20.15 Film - 22.15 TV Spiegel - 23.20 New York pod krinko - 0.30 Twist - 1.05 Formula 1, dirka - 3.25 Hans Meiser - 4.20 Ilona Christen - 5.10 Barbel Schäfer

PONEDELJEK 8. SEPTEMBER

TV SLOVENIJA 1

10.40 Zmenki, ameriška nanizanka
11.00 Sence, ameriški film
12.20 Za tv-kamero
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila
13.05 Hugo
13.40 Kamra
14.40 Ljudje in zemlja
15.10 Večerni gost
15.55 Dober dan, Koroška
17.00 Obzornik
17.10 Radovedni Taček: Ritem
17.25 Pouka je konec, nizozemska nad.
17.40 Mejniki, nemška serija
18.00 Po Sloveniji
18.30 O naravi in okolju
18.40 Lingo
19.10 Risanka
19.15 Žrebanje 3 x 3
19.30 Dnevnik
20.05 Tv-konferenca
21.00 Turistična oddaja
21.20 Osmi dan
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.45 Hudsonova ulica, am. nanizanka
23.10 Družinsko življenje, francoski film

TV SLOVENIJA 2

13.10 Na potep po spominu

14.15 Šport v nedeljo
14.55 Srečanje tamburaških skupin
15.30 Meje vesolja, ameriška serija
16.20 Obzorja duha
16.50 Jakovo otroštvo, angleška nadaljevanka, 7/8
17.40 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka
18.10 Jake in debeluh, ameriška nanizanka
19.00 Recept za zdravo življenje
19.30 Simpsonovi
20.00 Oliverjeva popotovanja, angleška nadaljevanka
20.50 Kri na snegu - vojna v Rusiji, ruska serija
21.45 Pomp
22.45 Brane Rončel izza odra

POP TV

10.00 Santa Barbara - 11.00 Zaliv ljubezni - 12.00 Otroški zdravnik - 13.00 Športna scena - 13.30 Športni krog - 14.00 Športna scena - 15.00 Beli ocnjak - 15.30 Zaliv ljubezni - 16.30 Santa Barbara - 17.30 POP-kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Obalna straža - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Dnji dnevi raja, ameriški film - 22.00 Slovenije '97, ponovitev potfalnega postave - 1.00 24 ur

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Park 01 - 10.35 Simpsonovi - 11.00 Carstvo divjine - 12.00 Dnevnik - 12.30 Krivda - 13.15 Santa Barbara - 14.00 Risanka - 14.10 Poročila - 14.15 Skrita kamera - 14.40 Za otroke - 15.45 Svetu divjine - 16.40 Mladostniške izpovedi - 17.10 Po Slavoniji - 17.40 Poročila - 17.50 Obalna straža - 18.35 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.15 Euka - 21.50 Dramska serija - 21.05 Usode - 22.00 Opazovanja - 22.20 Filmska noč s lockom Holmsom - 0.00 Poročila

TV HRVASKA 2

14.45 Koledar - 14.55 Resnični L. A. hod - 15.45 Mestece Peyton - 16.35 Dvorec Hohenstein - 17.30 Acapulco z dušo in telesom - 17.55 Hugo - 18.30 Telesom - 19.00 Zupanijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.25 Poročila - 20.50 Nizozemska arhitektura - 21.20 Skupaj proti zločinu - 22.15 Dokumentarni film - 23.05 Koncert

TV MADŽARSKA 1

6.00 Sončni vzhod - 9.05 Družina Faller - 9.35 Šport - 11.00 Disneyev festival - 12.00 Zvon - 12.05 Pesem doni - 12.30 Dnevnik - 14.00 Narodnostne oddaje - 14.50 Za otroke - 16.00 Heidi in Erni - 16.30 Športna scena - 17.00 Športna scena - 17.15 Regionalni magazini in dnevniki - 18.00 Reformna državnih institucij - 18.05 Overi - 18.10 Za otroke - 18.30 Deklacija - 18.40 Nepričakovano potovanje - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Prof. dr. Jakab - 20.55 Tiskovna konferenca Gyula H

TOREK
9. SEPTEMBER

TV SLOVENIJA 1

9.55 Jake in debelih, ameriška nani-zanka
10.45 Tajni Hitlerjevi dnevniki, nemški film
12.30 Dokumentarna oddaja
13.05 Poročila
13.05 Lingo
13.55 Po domače
14.50 Turistična oddaja
15.55 Mostovi
17.00 Obzornik
17.50 Taborniki in skavti
17.55 Med vetrom in vodo, nizozemska nadaljevanka
18.40 Pravičija
19.00 Po Sloveniji
19.40 Kolo sreče
19.45 Risanka
19.50 Dnevnik
20.05 Med nebom in zemljo, dokumen-tarna oddaja
21.05 Studio city
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.45 Kir Royal, nemška nanizanka
23.45 Svet poročja

TV SLOVENIJA 2

11.40 Sobotna noč
12.40 Pomagajmo si
13.40 Recept za zdravo življenje
14.40 Murphy Brown, ameriška nanizanka
15.45 Osmi dan
16.45 Kri na snegu - vojna v Rusiji, ame-riška serija
17.45 Slovenski magazin
18.45 Oliverjeva popotovanja, angleška nadaljevanka
19.45 Simpsonovi, ameriška nanizanka
20.45 Havajski detektiv, ameriška nani-zanka
21.45 Priljubljeno tišini
22.45 Pacific Drive, avstralska nadalje-vanka
23.45 Twin Peaks - Ogenj, hodi z menoj, ameriški film
24.45 Neiznani oder
25.45 Orkester, predstava SNG Drama Ljubljana

TV

11.00 Santa Barbara - 11.00 Zaliv ljubezni
12.00 Medotakljivi - 13.00 POP-kviz - 14.00 Kulisami moše v črni - 14.00 Za - 15.00 Beli očnjak - 15.30 Kolo sreče - 16.30 Santa Barbara - 17.30 POP-kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Kolo sreče - 19.20 Vreme - 20.00 Materina vrnitev, ame-riška serija - 21.45 Sedma nebesa - 22.45 Taks - 23.00 Nedotakljivi - 0.00 Mož postave - 1.00 24 ur

HRVASKA 1

8.00 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Radio Njanja - 10.35 Poročila - 11.00 Carstvo divjine - 12.00 Dnevnik - 12.30 Krivda - 13.15 Poročila - 14.00 Risanka - 14.10 Poročila - 14.15 Skrita kamera - 14.40 Za - 15.45 V svetu divjine - 16.40 Mladostniške izpovedi - 17.10 Pazi, steklo! - 17.50 Obalna straža - 18.30 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.00 Regionalni dnevniki - 22.20 Opazovanja - 23.00 Šerlock Holmes

HRVASKA 2

15.50 Duka Begović, - 16.35 Dvorec Hohenstein - 17.30 Dvorcec Hohenstein z dušo in telesom - 18.30 Profili - 19.00 Žu-panijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.30 Bolnišnica upanja - 21.30 Čas v sliki - 22.30 Bolnišnica upanja - 23.00 Čas v sliki - 24.00 Čas v sliki

MADŽARSKA 1

6.00 Sončni vzhod - 9.05 Družina Faller - 9.35 Ponovitve - 11.15 Trije doktorji - 12.00 Zvon - 12.05 Narodna glasba - 14.00 Narodnostne oddaje - 14.50 Izobraževalni program - 15.20 Za otroke - 16.00 Heidi in Erni - 16.30 Športna akade-mija - 17.00 Nujna pomoč - 17.10 Išče mo-pogrešane odrasle - 17.15 Regionalni ma-gazini in dnevniki - 18.00 Unitarizem - 18.25 Za otroke - 18.40 Nepričakovano potovanje - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Nikoli ne bomo umrli, madžarski film - 21.35 Varstvo mest - 22.20 Aria, angleški film - 23.45 Dnevnik

MADŽARSKA 2

16.50 Zamejski Madžari - 17.20 Magelan, tv-igra - 18.25 Klicna št. 107 - 18.30 Mreža, magazin - 19.10 Za otroke - 19.20 Telešport, nogomet, Madžarska - Azerbajdžan - 21.20 Družina Onedin - 21.50 Vse ali nič - 22.20 Aktualno - 22.45 Dnevnik - 22.55 Vreme - 23.00 Popotnik, nani-zanka

AVSTRILIJA 1

6.00 Otroški program - 8.30 Artefix - 9.05 Alf - 9.30 Srednja šola v Kaliforniji - 9.50 Obalna straža - 10.40 Kolombo - 11.50 Konfeti - 12.15 Deklica s čarobnimi močmi - 12.40 Smrkci - 12.55 Tom in Jerry - 13.25 Risanke - 14.50 Naša mala farma - 15.40 A-tim - 16.25 Obalna straža - 17.15 Dvoboj v troje - 18.05 Alf - 18.30 Grozno prijazna dru-žina - 19.00 Up in slava - 19.30 Poročila - 20.15 Komisar Rex - 21.05 Dosjeji X - 21.55 Umor prve stopnje - 23.25 Ti boš še mislila name, kriminalka - 0.50 Beg, grozljiva - 2.35 Ugrabljeni, film

ljenjske sanjarije - 22.35 Zdravnik, film - 0.30 Kdo je Scarlet Pimpernel? - 2.05 Poz-na strast, film

TV AVSTRILIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Moja teta, tvoja teta, film - 10.40 Bogati in lepi - 11.20 Zvezna dežela danes - 12.05 Siling - 12.35 De-žela in ljudje - 13.00 Poročila - 13.10 Lju-ba družina - 13.55 Ljudje iz svetlega Bene-dikta - 14.45 Lipova cesta - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiekjok vsak dan - 17.00 Poročila - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Univerzum: kraljevska kobra - 21.10 Reportaža - 22.30 Ogled - 23.00 Primer za dva - 0.10 Crumb, dokumentarni film

RTL

6.00 Točno ob šestih - 6.30 Dobro jutro, Nemčija - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Dobri časi, slabi časi - 8.35 Poroči-la - 8.45 Springfieldska zgodba - 9.35 Kalifornijski klan - 10.30 Bogati in lepi - 11.00 Vroč nagrađa - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Točno ob dvanajstih - 12.30 Magnum - 13.30 Glej, kdo razbija! - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.30 Ekskluzivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Dvojni zagon - 21.15 Straža - 22.15 Quincy - 23.15 Mož brez identitete - 0.10 Poročila - 0.40 Na zdravje - 1.10 Ljubezen in vojna - 1.40 Glej, kdo razbija! - 2.10 Magnum - 2.50 Poročila - 3.20 Hans Meiser - 4.10 Ilona Christen - 5.00 Barbel Schäfer

SREDA

10. SEPTEMBER

TV SLOVENIJA 1

8.40 Havajski detektiv, ameriška nani-zanka
9.30 Twin Peaks - Ogenj, hodi z menoj, ameriški film
12.15 Vodna dežela, nemška oddaja
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
13.35 Kraljica Slovenije
15.05 Slonica Echo, angleška serija
15.55 Slovenski utrinki
17.00 Obzornik
17.10 Erazem in potepuh, otroška na-daljevanka
17.40 Portret Anke Gošnik Godec
18.00 Po Sloveniji
18.40 Kolo sreče
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Cadlael, angleška nanizanka
21.25 Parlamentarna krizopolja
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.50 Grace na udaru, ameriška nani-zanka
23.15 Stekljena menažerija, ameriški film (čb)

TV SLOVENIJA 2

12.25 Svet poročja
12.55 Priljubljeno tišini
13.25 Orkester, predstava SNG Drama Ljubljana
14.25 (Ne)znani oder
14.55 Hudsonova ulica, ameriška nani-zanka
15.20 Studio city
16.05 Kir Royal, nemška nanizanka
17.05 Pacific Drive, avstralska nadalje-vanka
17.35 Hoganova družina, ameriška na-nizanka
18.00 Izobraževalna oddaja
18.30 Karaoke
19.30 Pacific Drive, avstralska nadalje-vanka
20.00 Kvalifikacije za SP v nogometu, BiH - Slovenija
22.30 Koncert simfonikov RTVS

POP TV

10.00 Santa Barbara - 11.00 Zaliv ljubezni - 12.00 Nedotakljivi - 13.00 POP-kviz - 13.30 Taks - 14.00 Sedma nebesa - 15.00 Beli očnjak - 15.30 Zaliv ljubezni - 16.30 Santa Barbara - 17.30 POP-kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Obalna straža na ko-lesih - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Poslednji skavt, ameriški akcijski film - 22.00 Pri nas doma - 22.30 Taks - 23.00 Nedotakljivi - 0.00 Teksaški mož postave - 1.00 24 ur

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Ko odrastem - 19.35 Simpsonovi - 11.00 Poljudnoznanstvena serija - 12.00 Dnevnik - 12.30 Krivda - 13.15 Santa Barbara - 14.00 Risanka - 14.05 Poročila - 14.10 Skrita kamera - 14.35 Za otroke - 15.40 V svetu divjine - 16.35 Mladostniške izpovedi - 17.05 V iskanju minulega časa - 17.35 Poročila - 17.45 Obalna straža - 18.30 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.15 Poslovni klub - 20.50 Portreti - 21.55 Opazovanja - 22.15 Upravnica, nadaljevanka - 23.15 Rad se te spominjam, britanski film - 0.55 Poročila

TV HRVASKA 2

12.40 Koledar - 12.50 Črno-belo v barvah - 15.50 Bolnišnica upanja - 16.35 Dvorec Hohenstein - 17.30 Acapulco z dušo in telesom - 17.55 Risanka - 18.05 Hugo - 18.30 Dokumentarna serija - 19.00 Žu-panijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.25 Nevarno polje, na-daljevanka - 21.20 King Kong, ameriški film - 23.00 Zakladnica, glasbena oddaja -

23.45 Čuvaji časa

TV MADŽARSKA 1

6.00 Sončni vzhod - 9.05 Družina Faller - 9.35 Ponovitve - 11.15 Trije doktorji - 12.00 Zvon - 12.05 Narodna glasba - 14.00 Narodnostne oddaje - 14.50 Izobraževalni program - 15.20 Za otroke - 16.00 Heidi in Erni - 16.30 Športna akade-mija - 17.00 Nujna pomoč - 17.10 Išče mo-pogrešane odrasle - 17.15 Regionalni ma-gazini in dnevniki - 18.00 Unitarizem - 18.25 Za otroke - 18.40 Nepričakovano potovanje - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Nikoli ne bomo umrli, madžarski film - 21.35 Varstvo mest - 22.20 Aria, angleški film - 23.45 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

16.50 Zamejski Madžari - 17.20 Magelan, tv-igra - 18.25 Klicna št. 107 - 18.30 Mreža, magazin - 19.10 Za otroke - 19.20 Telešport, nogomet, Madžarska - Azerbajdžan - 21.20 Družina Onedin - 21.50 Vse ali nič - 22.20 Aktualno - 22.45 Dnevnik - 22.55 Vreme - 23.00 Popotnik, nani-zanka

TV AVSTRILIJA 1

6.00 Otroški program - 8.30 Artefix - 9.05 Alf - 9.30 Srednja šola v Kaliforniji - 9.50 Obalna straža - 10.40 Kolombo - 11.50 Konfeti - 12.15 Deklica s čarobnimi močmi - 12.40 Smrkci - 12.55 Tom in Jerry - 13.25 Risanke - 14.50 Naša mala farma - 15.40 A-tim - 16.25 Obalna straža - 17.15 Nick Knatterton - 17.30 Šport - 19.30 Vreme - 20.02 Šport - 20.15 Mori-lec na Rio Grande, grozljivka - 22.00 Kraj zločina - 23.35 Očetje in sinovi, četrti del družinske sage

TV AVSTRILIJA 2

9.00 Poročila - 9.05 Tisoč melodij, film - 10.35 Bogati in lepi - 11.20 Dežela danes - 12.00 Poročila - 12.10 Reportaža - 13.10 Ljuba družina - 13.55 Ljudje iz sve-tega Benedikta - 14.45 Lipova cesta - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiekjok vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Mia, ljubezen mojega življenja, film - 22.00 Poročila - 22.30 Žarišče - 0.25 Gala prix ars electronica '97 - 1.50 Pogledi s strani

RTL

6.00 Točno ob šestih - 6.30 Dobro jutro, Nemčija - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Dobri časi, slabi časi - 8.45 Spring-fieldska zgodba - 9.35 Kalifornijski klan - 10.30 Bogati in lepi - 11.00 Vroč nagrađa - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Točno ob dvanajstih - 12.30 Magnum - 13.30 Glej, kdo razbija! - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.30 Ekskluzivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Mami, rad bi ostal s tabo - 21.05 TV-nasvet - 21.15 Mami, rad bi ostal s tabo - 22.05 TV Stern - 0.00 Poročila - 0.30 Na zdravje - 1.00 Ljubezen in vojna - 1.30 Glej, kdo razbija! - 2.00 Magnum - 2.50 Poročila - 3.20 - Hans Meiser - 4.10 Ilona Christen - 5.00 Barbel Schäfer

ČETRTEK

11. SEPTEMBER

TV SLOVENIJA 1

10.25 Hoganova družina, ameriška na-nizanka
10.50 Stekljena menažerija, ameriški film (čb)
12.35 Divja Avstralijska, avstralska serija
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
14.45 Novice iz sveta razvedrila
15.10 Cadlael, angleška nanizanka
17.00 Obzornik
17.10 Sprehodi v naravo
17.25 Quasimodove čarobne dogodivšči-ne
18.00 Po Sloveniji
18.40 Kolo sreče
19.10 Risanka
19.20 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.30 Dnevnik
20.05 Tednik
21.05 Forum
21.15 Frasier, ameriška nanizanka
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.45 Omizje

TV SLOVENIJA 2

13.45 Izobraževalna oddaja
14.15 Koncert simfonikov RTVS
15.00 Grace na udaru, ameriška nani-zanka
15.25 Šport
17.10 Pacific Drive, avstralska nadalje-vanka
17.40 Tri krone, švedska nadaljevanka
18.30 Očividec, angleška serija
19.00 Izobraževalna oddaja
19.30 Pacific Drive, avstralska nadalje-vanka
20.00 Svenova skrivnost, nemški film
21.35 Zapik
22.05 Jazz
23.35 Kolesarska dirka po Španiji

POP TV

10.00 Santa Barbara - 11.00 Zaliv ljubezni - 12.00 Nedotakljivi - 13.00 POP-kviz - 13.30 Taks - 14.00 Dangerfield - 15.00 Beli očnjak - 15.30 Zaliv ljubezni - 16.30 Santa Barbara - 17.30 POP-kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Obalna straža na kolesih -

19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Brez zavor z Jonasom - 21.00 Nikita - 22.00 Pri nas doma - 22.30 Taks - 23.00 F/X - umori s trikom, ameriška nanizanka - 0.30 24 ur

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Pajkova mreža - 10.20 Štorkljina zgodba - 10.35 Simpsonovi - 11.00 Poljudnoznanstvena serija - 12.00 Dnevnik - 12.30 Krivda - 13.15 Santa Bar-bara - 14.00 Risanka - 14.10 Poročila - 14.15 Skrita kamera - 14.40 Za otroke - 15.45 V svetu divjine - 16.40 Mladostniške izpovedi - 17.10 Tudi letos ... - 17.40 Po-ročila - 17.50 Obalna straža - 18.35 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.15 Izobra-ževalna oddaja - 20.45 Ekran brez okvira - 21.50 Reševalna 911 - 22.40 Opazovanja - 23.05 Seinfeld - 1.05 Filmska noč s Sherlockom Holmesom

TV HRVASKA 2

14.00 Koledar - 14.10 G-man, ameriški film - 15.40 Potovanja: New York - 16.35 Dvorec Hohenstein - 17.30 Acapulco z dušo in telesom - 17.55 Hugo - 18.30 Dokumentarna serija - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.30 Dosjeji X - 21.20 Francoska revolucija 1, francoski film

TV MADŽARSKA 1

6.00 Sončni vzhod - 9.05 Družina Faller - 9.35 Ponovitve - 11.05 Gozdarska hiša Falkenau - 12.00 Zvon - 12.15 Lyonski omnibus - 13.00 Dnevnik - 14.00 Gimna-zija stritih src - 14.50 Izobraževalni program - 15.20 Za otroke - 16.00 Heidi in Erni - 16.30 Športna akademija - 17.00 Tv-dok-tor - 17.10 Begavčki - 17.15 Kviz - 17.45 Regionalni dnevniki - 18.00 Program ma-džarskih Židov - 18.20 Za otroke - 18.40 Nepričakovano potovanje - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Sosedje, 271. del - 20.40 En strel v glavo, pet v telo, angleški film - 22.25 Velike laži 20. stoletja, angleški do-kumentarni film - 23.15 100-letnica jazz, glasbeni dokumentarni film - 0.05 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

15.20 Nepričakovano potovanje - 16.10 Si-cilijska dolina, 2. del - 16.30 Način življenja leta 2000 - 17.00 Počilo se seje vlade - 17.30 Strasti, italijanska nanizanka - 18.30 Top 40 - 19.00 Animacija - 19.15 Za otro-

ke - 19.25 Naše okolje - 19.30 Družina Onedin - 20.00 Igre brez meja - 20.15 Gla-sba ... - 21.05 Swierkiewicz, portret - 21.30 Vse ali nič - 22.00 Aktualno - 22.25 Dnevnik - 22.35 Vreme - 22.40 Pustite Ro-binzona, madžarsko-kubanski film

TV AVSTRILIJA 1

6.20 Otroški program - 8.15 Artefix - 9.35 Obalna straža - 10.20 Diana, njena resnič-na zgodba, drama - 11.50 Konfeti - 12.15 Deklica s čarobnimi močmi - 12.40 Smrkci - 13.00 Tom in Jerry - 13.20 Hero Turtles - 14.50 Naša mala farma - 15.40 A-tim - 16.25 Obalna straža - 17.15 Dvoboj v troje - 18.05 Alf - 18.30 Grozno prijazna dru-žina - 19.00 Up in slava - 19.30 Poročila - 20.15 Komisar Rex - 21.05 Dosjeji X - 21.55 Umor prve stopnje - 23.25 Ti boš še mislila name, kriminalka - 0.50 Beg, grozljiva - 2.35 Ugrabljeni, film

TV AVSTRILIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Mia, ljubezen moje-ga življenja - 10.45 Bogati in lepi - 11.20 Avstrija danes - 12.00 Poročila - 12.05 Milijonsko kolo - 12.30 Ogled - 13.00 Poročila - 13.10 Ljuba družina - 13.55 Ljudje iz svetlega Benedikta - 14.45 Lipova cesta - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiekjok vsak dan - 17.00 Poročila - 18.50 Kuharske mojstrovine - 19.00 Avstrija dan-es - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Vrtljak sla-gerjev - 21.10 Vera - 22.00 Poročila - 22.30 Siling - 23.00 Nočna straža

RTL

6.00 Točno ob šestih - 6.30 Dobro jutro, Nemčija - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Dobri časi, slabi časi - 8.35 Poroči-la - 8.45 Springfieldska zgodba - 9.35 Kalifor-nijski klan - 10.30 Bogati in lepi - 11.00 Vroč nagrađa - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Točno ob dvanajstih - 12.30 Ma-gnum - 13.30 Glej, kdo razbija! - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 18.00 Dober večer - 18.30 Ekskluzivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Dr. Ste-fan Frank - 21.15 Schreinemakers - 0.00 Poročila - 0.30 Na zdravje - 1.00 Ljubezen in vojna - 1.30 Glej, kdo razbija! - 2.00 Magnum - 2.50 Poročila - 3.20 Hans Meiser - 4.10 Ilona Christen - 5.00 Barbel Schäfer

RADIO MURSKI VAL

UKY 94,6 MHz (DOPOLDAN TUDI SV 648 KHZ)

PETEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Mariborsko zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaj bank - 09.15 Zamurjenci - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 10.30 Kinoventilator - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Mur-skem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obve-stila - 14.30 Romskih 60 - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Kultura in šport ob koncu tedna - 18.00 MV-dur - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Mladi val - 21.00 Poročila - 21.10 Sipli mi - 24.00 Želimo vam lahko noč.

SOBOTA: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.15 Predstavljamo vam - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 10.30 Potepajte se z nami - 11.10 Sobotni gost - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.45 Evropa v enem tednu - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Kulturni koledar - 17.35 Radijski knjižni sejem - 18.15 Mali oglasi - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 21.00 Poročila - 21.10 Ugasni TV! - 24.00 Že-limo vam lahko noč.

NEDELJA: 08.00 Začenjamo nov dan - 08.05 Horoskop - 08.15 Panonski odmevi - 08.50 Zamurjenci - 09.15 Misel in čas - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.25 Obvestila - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Minute za kmetovalce - 13.00 Po-poldne na Murskem valu - 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (vmes ja-vljanja s športnih igrišč) - 19.00 Dnevnik RaSlo.

PONEDELJEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Ob-vestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Šport - 06.50 Dnevni časopisi - 7.00 Druga ju-tranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Porabsko/nemško zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Po-ročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali opla-si - 09.00 Menjalniški tečaj bank - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 11.15 Oaj,

Dosežek ljudskega stavbarstva

Brajde kot kreativni oblikovni dosežek krajine

Med prijavljenimi brajdami posebej izstopal »lugaš« Marije in Stanislava Horvata iz Dolenc

Brajde so del človekovega najintimnejšega sveta. Gospodar bo obiskovalce povabil v prijerno senco brajd ob hiši in ponudil kozarec rdečega z njih. Vino iz vinogradov stekleniči, da ga bolje proda ali ponudi, zase in za najbolj dobrodošle prijatelje pa bo vedno prihranil rdeče, najboljše, le pomislite, zakaj? Medtem ko morda stekleničijo različne »compnije«, pri hiši, ki jo obiščite, raje porprašajte za rdeče, jurko, klinton, izabelo ali vsakega malo, to pa zato, ker njihovi kultivaciji gospodar sam najbolj zaupa.

Naraščajoče trende obdelovanja vinogradov in kultivacije vinske kapljice potrjujejo vsakoletna ocenjevanja vin po pomurskih vaseh, ki so daleč od vinorodnih leg. Slovenci in predvsem Prekmurci pa smo vinogradniki že precej dlje, kajti brajde vzdržujejo temeljno veduto krajine iz najstarejšega obdobja. Dasiravno trta na brajdah ne prinaša gospodarske koristi, je zanje značilna pestrost namenov: z njo pridobimo senco v poletni pripeki, ločimo zasebni prostor od javnega, razmejimo domačo posest od sosedove ali pridobimo nov prostor za družabnosti in različna razpoloženja. Brajde bistveno ločijo od vinograda prostorska umestitev, številčnost trt, namembnost in dejstvo, da jih moremo šteti za del stavbarstva. Tako kot kozolec v slovenskih pokrajinah, kljub preprostosti posameznih konstrukcijskih in prostorskih rešitev, umeščamo k arhitekturi, tako so tudi brajde tisti element krajine, ki zaradi številnih koristi in namenov

obvladuje prostor ob hiši in privablja obiskovalce. Medtem ko vinogradi stoje v stran od bivališč, se brajde tiščijo dvorišča ali slone na poslopjih.

Za najboljše brajdo med prijavljenimi smo se odločili na podlagi občutljivih kriterijev, ki so upoštevali najraznovrstnejše in najbolj domiselne rešitve, njene koristi in namen, prostorsko umestitev ter rabo gradiv in domiselnost konstrukcijskih in oblikovnih rešitev. »Lugaš« Marije in Stanislava Horvata v Dolencih konstrukcijsko in izvirno sicer ne sodi med najizvirnejše, saj ima klasično utasto zasnovo iz lesenih opornikov in nosilcev, klasično veduto goriških vasi, je pa toliko pogumnejše vztrajanje lastnikov pri bistveno manj trpežnih tradicionalnih gradivih, ki so med lastniki brajd v letošnji akciji manj priljubljena. Imenitnost »lugaša« v Dolencih poudarja njegova prostorska umestitev pred hišo in njen namen, ki obiskovalca pospremi k hiši. V Prekmurju so svoj svet odpirali navzven in ga označevali prav s prisotnostjo brajde, ki je s svojo konstrukcijo komunicirala z zunanjim svetom. Že v sosednjem madžarskem in sorodnih patriarhalnih kulturnih krogih (balkanski, mediteranski) so gospodarji zavarovali svoj intimni svet z masivnimi portali iz lesa ali kamna.

Da je postala del krajine, del človekovega oblikovanja prostora, mu je morala ves ta čas dajati številne ugodnosti, mnogotere namembnosti in konec koncev užitek. Brajdi sicer

Naj... »lugaš« Marije in Stanislava Horvata v Dolencih.

namenjajo različne lege, tudi ne najbolj sončne in rodne. Vinograde postavljamo predvsem zaradi gospodarske koristi, največkrat stran od bivališč, medtem ko se brajde tiščijo okoli njih, se raztezajo na stavbah, tik ob njih ali okoli njih, ob robu dvorišča in nad njim, vzdolž poti, obkrožajo vrtove in odpirajo dvorišče navzven. Med najzanimivejše prostorske umestitve vsekakor štejemo brajde, ki so jih postavili med polji ali kar sredi travnika.

Z brajdami zaznamujemo naše domovanje, ko se skrijemo v intimo, senčimo dvorišča, podstent, vhod v klet ali hlev, zelenjavo ali samo avto pred poletno pripeko, prikrijemo kakšno stavbo nepravilnost v prostoru (silos, gnojišče) ali razmejujemo domačo posest od sosedove, dvorišče od sadovnjaka, travnika ali vrta ter posamezne poljedelske kulture na polju. Skratka, njene koristi so neizmerljive. Tako v Bolehnečicah pri

Štuhecceh brajde, ki razmejujejo domačo posest od sosedove, senčijo kmetijsko mehanizacijo, ki so ji našli prostor pod njimi. Po leseni letvi se trta vzpenja ob silosu, s čimer varuje pred razgretjem beton in krmo v njem.

Prijavljene brajde ob pomurskih bivališčih so iz najraznovrstnejših gradiv, med katerimi so najbolj pogosta beton, železo, žica in plastika, ki omogočajo nove konstrukcijske rešitve, beton ali železo za nosilne stebre in prečne nosilce ter žičnate in plastične vrvi za

upoštevan starejše in mlajše brajde, ki jih tipološko ločimo na nesamostojno in samostojno stojče. Nesamostojno stojče brajde se vzpenjajo ob poslopjih, ob opornem kolu ali leseni letvi ob steni poslopja. Letvenik, ki je priložen ali pripet na poslopje, praviloma lepša ali prikriva njen videz.

Med samostojno stojče brajde uvrščamo tri osnovne oblike in številne, sestavljene iz teh treh oblik: vrstne, strehaste in oblike črk T in Y ter utaste. Pri vrstnih brajdah se trta vzpenja ob žici na opornikih ali ob opornih ali prečnih kolih v ravni vrsti v višini 2-3 m ali ob več opornih kolih v dolžini do 10 m. Vrste brajde so praviloma najdaljše in rabijo za mejo in ločnico. Pri strehastih brajdah v obliki črk T in Y se stebel in prečni nosilec stikata pod pravim ali večjim kotom, trta ob žici na betonskih nosileh pod kotom 90 ali več stopinj, za mejo in ločnico. Utaste brajde so postavljene v obliki ute ali razpotežene v obliki predora, dveh ali več predorov, postavljenih drug poleg drugega pred hišo, pred vhodom v gospodarsko poslopje ali kar sredi travnika. Sestavljene brajde sestojijo iz vrste stebrov, ki je na eni strani krajša od druge, strehaste v obliki predora pa so za senco in zeleno obzidje okoli dvorišč.

Z letošnjim izborom za najlepše brajde ali »lugaš« smo želeli opozoriti na pomemben dosežek ljudske kreativnosti in izvirnosti, ali če že hočete stavbarstva, ki dajejo pokrajini ob Muri tako prepoznavnost kot, denimo, štoklje ali gibanice. S svojo pojavnostjo in svojimi plemenitimi koristmi in raznoterimi nameni, s katerimi nas razveseljuje, se je tako vrasla v okolje, da jo uvrščamo v naravne, ne, kot bi jo morali, v kulturne pridobitev naše krajine. Če se bomo gradiva in oblike, s katerimi se zavarovali pred zvedavostjo, na ulice ali nevoščljivostjo, potem se ozrite naokrog, kjer gospodarji svoje brajde, dosežke lastne kreativnosti nesebično postavljajo na vidno

NATAŠA KONŠTAR
Pokrajinski muzej Murska Sobota

Bramacov program originalnih dodatnih delov

Kdo Vam lahko ponudi več?

V Bramacu se zavedamo, da je vsaka streha tako dobra, kot je dober njen najmanjši del. Zato vama streha za vse življenje poleg kakovostnih in z okoljem skladnih strešnikov zahteva tudi dodatne visoko kakovostne strešne elemente.

Nastavki zračnikov, dimniške obrabe in antenski prehodi so najpogostejše točke, kjer se v skrajnih vremenskih razmerah najprej pokažejo kritična mesta. V Bramacu smo prav za vsak del strehe razvili natančno dimenzionirano rešitev – sistem originalnih dodatnih delov. Z njim boste hitro in enostavno rešili vse strešne detajle od kapo do slemena.

Tako boste strehi zagotovili dodatno varnost pred poškodbami, ki jih navadno opazimo prepozno. Celoten program Bramacovih originalnih dodatnih delov je na voljo v enakih barvnih tonih kot vsi trije modeli naših strešnikov. Njihova nameščanje in vzdrževanje je hitro in preprosto.

Naravne sestavine, ekološka neoporečnost, trajnost, gospodarnost, estetski videz in celovitost sistema so zmogovite odlike, zaradi katerih Vam lahko Bramac za kakovost svojih strešnikov (in dodatno za poškodbe zaradi zmrzali) jamči s 30-letno pisno garancijo.

Vama streha za vse življenje

Bramac d. o. o., Dobruška vas 45, 8275 Škocjan
tel. 0681 322 007, faks 0681 76 290
Bramac d. o. o., Orlški vrh – Dravograd, 2373 Senjaniž
tel. 06021 85 074, faks 06021 85 206

Kupon
Pravim, da mi brezplačno in neobvezujoče pošljete katalog
in podatke o prodajni popoln liniji in izdelkih.
Imenik

Demonstracijski poskusi

Če želimo biti s sortimentom na tekočem in imeti sveže informacije za naše kmetovalce, opravljamo pri kmetovalcih razne sortne preskuse ozimnih žit

Iskano območje je zelo specifično in nekaj posebnega, zato se sorte pšenice ne obnašajo enako na vseh tipih zemljišč. Ravno s temi poskusi želimo najti različne prave sorte, ki si jih lahko kmetovalci med rastno sezono izberejo. Na koncu vedno organiziramo DAN PŠENICE in ljudem prikazamo posebnosti vsake sorte.

V letošnjem letu smo organizirali nekaj preskusov, vendar nam je zaradi vročine in vseh rezultatov ne moremo prikazati. Uspešen poskus je bil v kmetovalcu Mirku BERDENJU pri kmetovalcu Mirku BERDENJU. Zelo lep in uspešen poskus smo imeli v Tešanovcih pri kmetovalcu Francu VITEZU. Tam je organiziran ogled, ki je uspešen, vendar ni bilo sreče, da bi ta poskus lahko pozeli. Toča je naredila ogromno škode, posevek je bil popolnoma uničen. Lep poskus je bil tudi na Cvenu pri kmetovalcu Stanku MAKOTERJU, kjer je bil poskus v prihodnje opisali v našem časopisu. Neuspeli smo biti pa je bil tudi na beltinu pri kmetovalcu Avgu-
stavu, tam je posevek zelo suha. In še en poskus na Itrikalu smo imeli pri go-
stodniku Danielu HERICU v Koko-

Rada bi se še zahvalila vsem kmetovalcem, ki so nam vedno pripravljeni pomagati, saj brez njih ne bi mogli izvesti nobenega poskusa. Vsem še enkrat hvala!

Sortni preskus pšenice - kobilje 1996/97

Kmetijska svetovalna služba je izvedla sortni preskus pšenice na Kobilju pri kmetovalcu Mirku Berdenju. V poskus je bilo vključenih dvanajst sort, nekaj standardnih ter nekaj novih perspektivnih sort, ki so v fazi preskušanja in uvajanja. V naslednjih odstavkih prikazujemo tehnologijo pridelave ter dosežene rezultate:

Rezultati preizkušanja:

sorta	% vlage	hektol. teža	% beljak.	površina ha	pridelek s 13% vlage
1. Žitarka	18,7	70,7	12,1	0,16	6.074 kg
2. Toronto	15,4	78,8	12,7	0,08	8.630 kg
3. Justus	17,4	72,2	12,4	0,16	6.705 kg
4. Ana	15,5	76,1	11,3	0,16	7.800 kg
5. Renan	15,0	76,1	13,6	0,08	6.595 kg
6. Pinka	16,3	76,7	11,8	0,16	8.177 kg
7. Demetra	15,9	75,0	11,6	0,16	7.612 kg
8. Profit	16,3	78,0	11,0	0,16	7.395 kg
9. Mladenka	12,8	71,3	11,0	0,04	6.890 kg
10. Pitoma	13,1	81,2	14,0	0,08	5.780 kg
11. Atlantis	12,7	77,7	13,9	0,08	8.089 kg
12. Olga	12,7	79,0	13,2	0,04	6.396 kg

Tehnologija pridelave:

Predposevek: 1995 koruza, 1996 pšenica

Obdelava tal: krožna brana, jetsensko oranje, roto brana - sejalnica - klinasta brana

Gnojenje: 600 kg NPK 7.20:30 - pred setvijo, 180 kg KAN - 6. marec, 220 kg KAN - 10. april, 100 kg KAN - 20. maj

Zaščita proti plevelom: Dicuran forte - 1.5 kg/ha

Zaščita proti boleznim: bavistin - 0.4l/ha, archer - 1l/ha, tilt CB - 2l/ha

Zaščita proti poleganju: stabilan - 1.5l/ha

Setev: 5. oktobra in 17. oktobra - slezasta setev, poraba semena 330 do 350 kg/ha

seme je bilo razkuženo z baytanom
Datum žetve: 1 - 8: 30. 7. 1997, 9 - 12: 5. 8. 1997

Kmet. svet. služba za Pomurje
METKA BARBARIČ, dipl. inž. kmet.
EVGEN Sep, dipl. inž. agr.

Turnišče: cene pujskov

Za 79 pujskov, starih od 8 do 10 tednov in težkih od 18 do 24 kilogramov, so rejci minuli četrtek na sejmu v Turnišču zahtevali od 14.000 do 16.000 tolarjev. Kupčija ni ravno cvetela, saj je lastnike zamenjalo le 24 pujskov.

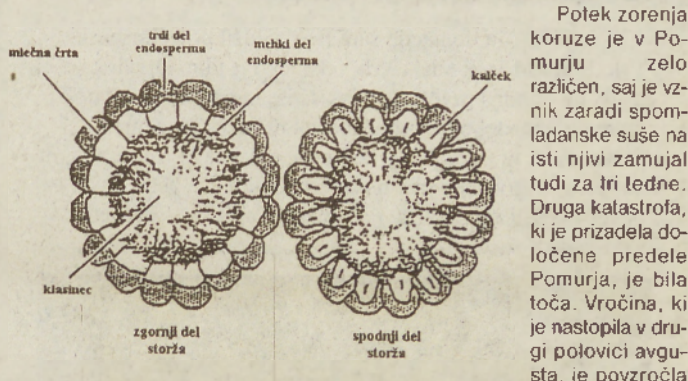

Siliranje koruze

Mleko iz doma pridelane krme je po izračunih agroekonomistov najcenejše pri nas in tudi drugje po svetu

Ne moremo si zamišljati velikih količin mleka ob slabi osnovni krmi, ta mora biti bogata z energijo in prebavljivimi beljakovinami, ne sme pa vsebovati ne previsokega in ne prenizkega deleža surovih vlaken.

Koruzna silaža je krma, ki je običajno bogata z energijo in ima ob pravilno pridelka primerno suho snov, ki je potrebna za pravi potek fermentacije silaže, zaradi tega je v večini primerov ta silaža kakovostna.

Potek zorenja koruze je v Pomurju zelo različen, saj je zrela zaradi spomladanske suše na isti njeni zamujal tudi za tri tedne. Druga katastrofa, ki je prizadela določene predele Pomurja, je bila toča. Vročina, ki je nastopila v drugi polovici avgusta, je povzročila predčasno zorenje koruze, in to na izrazito lahkih peščenih tleh. Na zrelost pa poleg teh dejavnikov zelo vplivata sorta in zrelostni razred.

Zorenje koruze in njena vsebnost

Med zorenjem se v storžu zelo hitro spreminjajo kemijski sestav in tudi hranilna vrednost ter suha snov. Rast storža je največja konec avgusta in traja pri poznih hibridih tudi do konca septembra. Delež stebela, listja in ličja pa se po hranilni snovi in kemijsko spremeni zelo malo. Če kemijsko analiziramo koruzno rastlino, vidimo, da se v primerjavi s preostalimi deli rastline suha snov v storžu poveča za desetkrat. Med zorenjem se hranilne snovi prenašajo iz koruznice v zrnje, tako se delež storžev od mlečne do začetka popolne zrelosti poveča 40-50 odstotkov (Verbič 1989).

Vsebnost sušine v koruzi za siliranje in storžih pri različnih zrelostih in položajih mlečne črte (vir: Verbič, 1991)				
Položaj mlečne črte	Delež trdega škroba	Zrelost	Vsebnost sušine v koruzi za siliranje (g/kg)	Vsebnost sušine v storžih (g/kg)
0		mlečna	260	420
1/4		zgodnja voščena	290	470
1/2		polna voščena	320	510
3/4		pozna voščena	350	560
1		polna	380	610

Kako ugotovljamo količino suhe snovi

Suhe snovi za siliranje ne moremo določiti kar tako, kot delajo nekateri kmetje, ko z nohtom preskušajo na zunanjem delu storža, kjer je koruza najbolj trda. Storž je potrebno prepoloviti, potem pa na zmu ugotoviti, kolikšen je delež trdega škroba in koliko je v zmu še koruznega mleka. Vsebnost sušine je mogoče ocenjevati ob pomoči tako imenovane mlečne črte. Ta črta razmejuje trdi in mehki del endosperma in se z zorenjem premika od zunanega dela zrna proti notranjemu delu korenu ali popkovini koruznega zrna. Ko storž prelomimo na dva dela, vidimo to mlečno črto, ki se opazi šele, ko je suhe snovi okoli 42 odstotkov. Najoptimalnejši čas za siliranje je, ko je ta mlečna črta nekje na 1/2 do 2/3 zrna ali ko je koruzna rastlina v trdi voščeni zrelosti. Suhe snovi v celotni rastlini je v tej fazi od 32 do 35 odstotkov. KSS pri ŽVZ M. Sobota, JOŽE PUHAN, dipl. inž. kmet.

Kaj se dogaja z bučami?

Če hodimo po naših poljih, velikokrat niti ne vidimo, kaj vse raste na njih - Ko pa se kakšnem posevku zgodi nenadna sprememba, je ta zelo opazna in nas vznemiri

Kaj pa se dogaja z našimi oziroma vašimi bučami. V letošnjem letu ob setvi najprej suša, potem pa smo imeli neenakomerno rastno sezono buče niti niso bile preveč problematične. Na zelo prestrašimo, ko v dveh ali treh dni opazimo nenaden padec buč, kot da bi jih kaj osmodilo. Kaj je narobe? Pojavljajo se govorice, da bi lahko šlo za virus zucchini, ki naj bi prišlo nas prek državne meje iz Avstrije. Mi pa smo ugotovili naslednje: posevki buč so resnično zelo močno prizadeti in menimo, da pridelek precej manjši, ponekod celo katastrofalen. Pojavili so se tudi listi bučnih rastlin se sušijo, in to v zelo kratkem času. Dogaja se, da je posevek uničen v dveh do treh dneh. Propadajo tudi stebela, listovi buč pa zelo gnijejo. To so znaki dveh bolezni. Lahko da gre

res za virus zucchini (kot trdijo v Avstriji), lahko pa se pojavljajo bakterijski ožigi buč. Znaki so podobni in jih je na oko zelo težko, če že ne nemogoče ločiti. In navsezadnje imamo vroče in vlažno vreme, ki je idealno za razvoj in širitev bakterij.

Ne moremo še natančno govoriti, za kaj gre, vas bomo pa obvestili, takoj ko bo znanega kaj več. Počakati je treba na laboratorijski izvid. Zaenkrat bo potrebno še počakati, da vidimo, kaj nam bodo potrdili. Če bo res šlo za virus, vas že sedaj opozarjam, da tako seme ne bo primerno za setev v naslednjem letu, ker se virusi prenašajo tudi s semenom, proti njim pa ni zdravila.

METKA BARBARIČ, dipl. inž. kmet.
Kmetijska svetovalna služba za Pomurje

Katera ozimna žita bomo sejali v Pomurju v letošnjem letu?

Sortni listi imamo v letošnjem letu veliko ozimnih žit in verjetno se bo marsikomu težko odločiti, kaj bo sejal

SEZNAM KULTIVARJEV OZIMNIH ŽIT ZA LETO 1997/98

Sorta	Norma setve (kal. zrna/m ²)	Teža 1000 zrn/g	Oblika klasa	Višina slame	Čas dozorevanja	Občutljivost	Opti-malni čas setve	Količina semena/ha
ozimni ječmen								
REX	500	48	dvoredec	sr. visok	sr. pozen	odp. proti poleganju	25. 9. - 10. 10.	210 kg
GOTIC	350	43	šestreddec	sr. nizek	sr. rani	odp. proti poleganju	25. 9. - 10. 10.	170-190 kg
MIHAEL	500		dvoredec	nizek	sr. rani	odp. proti poleganju	25. 9. - 10. 10.	220 kg
COPIA	450 - 480	44	šestreddec	sr. visok	sr. pozen	srednje odp. proti pep. plesni	25. 9. - 10. 10.	210 kg
ASTRID	370 - 420	55	dvoredec	sr. visok	sr. rani	srednje odp. proti pep. plesni	25. 9. - 10. 10.	190-230 kg
PLAISANT	450 - 480	47	šestreddec	sr. nizek	sr. rani	srednje odp. proti pep. plesni	25. 9. - 10. 10.	210 kg
ROBUR	480	47	šestreddec	sr. nizek	sr. rani	občutljiv za pep. plesen	15. 9. - 10. 10.	230 kg
ALPHA	450 - 480	48	dvoredec	sr. nizek	sr. pozen	občutljiv za pep. plesen	15. 9. - 10. 10.	190-230 kg
IGRI	450 - 480	48	dvoredec	sr. nizek	sr. pozen	občutljiv za pep. plesen	10. 9. - 10. 10.	190-230 kg
ozimna rž								
DANKO	450	40	odp. proti poleganju	visoka	sr. rana	obč. za snežno plesen	15. 9. - 10. 10.	160-180 kg
MARDER	250 - 300	40	odp. proti poleganju	visoka	sr. rana	odp. proti pep. plesni	20. 9. - 15. 10.	70-90 kg
EHO - KURZ	350 - 400	40	odp. proti poleganju	visoka	sr. rana	odp. proti pep. plesni	25. 9. - 10. 10.	120-150 kg
ozimna tritikala								
ALMO	350 - 400		odpornost odp. proti mrazu	visoka	sr. rana	odp. proti boleznim	20. 9. - 15. 10.	170-190 kg
CLERCAL	330 - 420	43	odp. proti mrazu	visoka	sr. pozna	odp. proti boleznim	20. 9. - 10. 10.	160-190 kg
ozimna pšenica								
kakovostni razred								
ANA	650 - 700	37	I - II	nizka	sr. rana	rtavanje plevic	8. - 25. okt.	280-300 kg
MARIJA	600 - 700	36 - 38	I - II	sr. nizka	sr. pozna	pepelasta plesen	10. - 25. okt.	280-300 kg
ŽITARKA	700	42	I	nizka	sr. pozna	pepelasta plesen	1. - 20. okt.	300 kg
DEMETRA	650 - 700	37	I	nizka	sr. rana	odp. proti pepelasti plesni	8. - 25. okt.	280-300 kg
GK PINKA	500 - 550	48	I - II	nizka	sr. rana	pepelasta plesen	10. - 25. okt.	260-280 kg
MIHELCA	600 - 700	45	I - II	sr. visoka	sr. pozna	odp. proti pepelasti plesni	10. - 20. okt.	260-300 kg
SOISSONS	500 - 600	41	I - II	nizka	sr. pozna	odp. proti pepelasti plesni	10. - 15. okt.	240-280 kg
SRPANJKA	650 - 700	37	I	nizka	sr. rana	odp. proti pepelasti plesni	8. - 25. okt.	280-300 kg
PROFIT	400 - 450	50	I	visoka	sr. pozna	odp. proti pepelasti plesni	10. - 25. okt.	180-220 kg
JUSTUS	400 - 450	46	I	sr. visoka	sr. pozna	odp. proti pepelasti plesni	10. - 25. okt.	180-220 kg
HUBERTUS	380 - 400	52	I - II	sr. visoka	sr. pozna	odp. proti pepelasti plesni	1. - 15. okt.	160-180 kg
OLGA	600	45 - 50	I	sr. visoka	sr. pozna	pepelasta plesen	10. - 25. okt.	260 kg
KRONA	700	43	I - II	sr. visoka	sr. rana	odp. proti pepelasti plesni	1. - 20. okt.	300 kg
LARA	700	43	I - II	sr. nizka	sr. rana	odp. proti pepelasti plesni	1. - 20. okt.	300 kg
LENTA	650	43	I - II	sr. nizka	sr. rana	odp. proti pepelasti plesni	1. - 20. okt.	280 kg
DAVORKA	650 - 700	45	I - II	nizka	sr. rana	odp. proti pepelasti plesni	10. - 25. okt.	280-300 kg
MLADENKA	650	47 - 50	I	nizka	sr. rana	odp. proti pepelasti plesni	10. - 25. okt.	280 kg
GK CS"RN"C	500 - 600	50	I - II	nizka	sr. rana	odp. proti pepelasti plesni	5. - 30. okt.	240-280 kg
TINA	650 - 700	43 - 49	I	nizka	sr. rana	odp. proti pepelasti plesni	10. - 25. okt.	280-300 kg

letošnjem letu nam je precej vroče vreme in zato letošnjih pridelkov ozimnih žit ne moremo upoštevati kot primerljive. leto, kot je bilo letošnje, lahko pariramo in upamo lahko, da bodo leta ne bodo taka.

letošnje setev ozimnih žit vam za pomočje Pomurja priporočamo, da seje:

ječmen - mihael, astrid in rex, rž - gotic in copia; tritikala - danko, marder, eho-kurz.

plavica - odlična na težkih tleh, predvsem v bližini reke, je križanec med pšenico in ržo.

sorta, žitarka, demetra, mihael, solissons; novejši sortami - srpanj, krona, lara, lenta; profit, justus, hubertus so dobre, vendar za naše območje niso najbolj primerne.

meto, da je odločitev težka, da se pred izvedbo poskusa s strokovnjakom. priporočamo, da se v vsakem času lahko posvetimo na kmetijsko svetoval-

METKA BARBARIČ, dipl. inž. kmet. Kmet. svet. služba za Pomurje

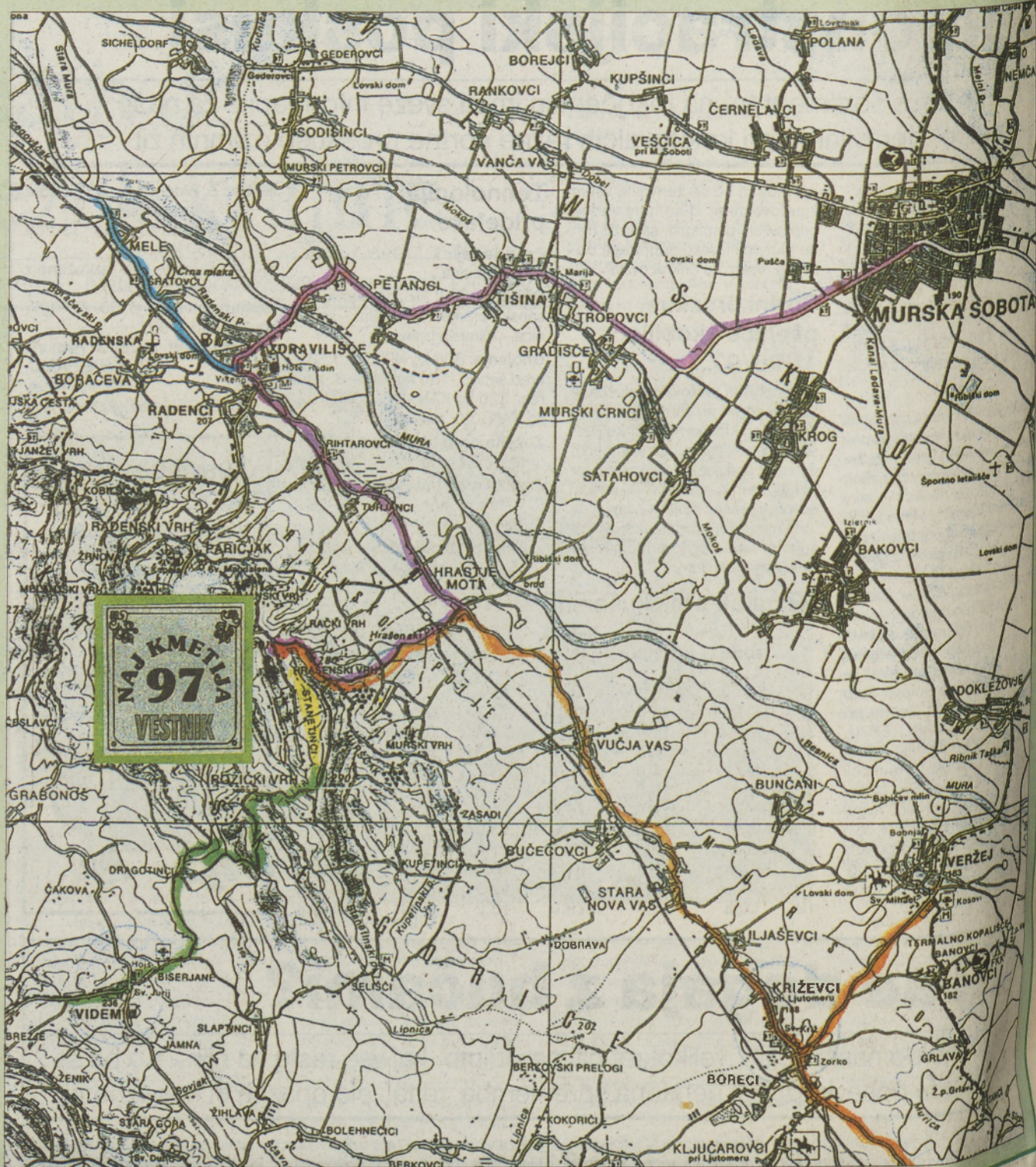

V nedeljo, 7. septembra 1997

Vse poti vodijo v Stanetince

Vestnik sedmič razglašaja naj... kmetijo. Biserom - Sršenovi kmetiji v Verzeju, Petovarjevi v Bunčanih, Firbasovi turistični kmetiji v Cogetincih, Kupljenovi v Okoslavcih, Slanovi v Bolehnečih in Omarjevi v Rankovcih - se v letu 1997 pridružuje Slavičeva kmetija v Stanetincih.

Kot da je kraj in domačijo sam Bog položil pod Hrašenski Vrh, Murščak in Rožički Vrh, tako lepo je tam. Družina se trudi, da ohranja prvotno podobo hiše in ob tem sodobno kmetuje. V nedeljo bo priložnost za nekaj ur druženja s Slavičevimi, in da ne bi zgrešili poti, objavljamo zemljevid, na katerem so izrisane osnovne smeri do njih. Če boste zašli, pa povprašajte. Tam okoli živijo prijazni ljudje in z veseljem vam bodo pokazali pot.

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

KMETOVALCI – POSLOVNI PARTNERJI BANKE

KOT POSLOVNI PARTNERJI BANKE IMATE MOŽNOST OPLEMENITITI S TRUDOM ZASLUŽENI DENAR Z NAMENSKIM ALI NENAMENSKIM VARČEVANJEM V SKLADU Z VAŠIMI POTREBAMI.

KOT BANČNEMU PARTNERJU VAM LAHKO POMAGAMO PRI RASTLINSKI IN ŽIVINOREJSKI PROIZVODNJI ALI PRI ŠIRITVI PROIZVODNIH ZMOGLJIVOSTI V OBLIKI KREDITNEGA POSLOVANJA Z UGODNOSTMI.

KAKO POSTATI PARTNER BANKE

Zelo enostavno. Glede na lastne potrebe se lahko sami odločite za odprtje enega ali več različnih računov. Ponujamo vam poslovanje prek žiroračuna, hranilne vloge, tekočega računa, deviznega računa ali knjižice, za razpoložljiva sredstva pa vam predlagamo sklepanje tolaških ali deviznih vezav. Za vsa pojasnila in pomoč lahko zaprosite naše bančne sodelavce v vseh enotah LB Pomurske banke, d. d., ki vam bodo rade volje svetovali. Vsem komitentom iz kmetijske dejavnosti ponujamo:

KREDITE ZA TEKOČO KMETIJSKO PROIZVODNJO

Namenjeni so za: rastiško pridelavo, ki zajema pridelavo pšenice, koruze, krompirja, sladkorne pese, sadja, grozdja, vina in drugih kultur; živinorejo, ki zajema paitanje govedi, prašičev in druge intenzivne reje. Višina kredita se določa na osnovi velikosti obdelovalnih površin ali števila glav v paitanju.

PROIZVOD

	VIŠINA KREDITA
1. GOVEJI PITANCI	42.000/glavo
2. PRAŠIČI – PITANCI	8.500/glavo
3. PŠENICA, RŽ, JEČMEN IN OLJNICE	35.000/ha
4. KORUZA	50.000/ha
5. SLADKORNA PESA	50.000/ha
6. KROMPIR	45.000/ha
7. VZDRŽEVANJE PROIZVODNJE V SADJARSTVU	392.000/ha
DRUGO	PO DOGOVORU

OBRESTOVANJE

TOM + 9,50 %

Za namene, kjer je mogoče uveljaviti regres Ministrstva za kmetijstvo do višine 8 % letno. Regres v imenu in za kreditateljca uveljavlja banka.

TOM + 11,50 %

Za namene, kjer ni mogoče uveljavljati regresov.

TOM + 10,50 %

V primerih z zavarovanjem s tolaškimi ali deviznimi sredstvi.

DOBA VRAČANJA

Kredit se vračajo v skladu s proizvodnimi cikli za rastiško proizvodnjo, za paitanje prašičev 6 mesecev, za paitanje govedi pa do 12 mesecev.

ZAVAROVANJE KREDITOV

Kredit lahko zavarujete:

- s plačilom zavarovalne premije,
- z zastavo tolaških ali deviznih sredstev,
- z drugimi jamstvi.

POTREBNA DOKUMENTACIJA

Za najetje kredita morate predložiti:

- pisno vlogo na predpisanem obrazcu,
- dokazilo o opravljanju kmetijske dejavnosti,
- dokazila o premoženju in lastništvu.

INVESTICIJSKI KREDITI

Za širitev proizvodnih zmogljivosti in povečanje intenzivnosti kmetijske proizvodnje: gradnja hlevov, rastlinjakov in plastenjakov, nakup mehanizacije, zemlje ali osnovne črede ter ureditev dopolnilnih dejavnosti na kmetijah.

VIŠINA KREDITA

Določa se glede na namene in velikost naložbe, upoštevajo se lahko tudi normativi za uveljavljanje regresa po natečaju ministrstva.

OBRESTOVANJE

TOM + 11,50 %

Za večino namenov je mogoče uveljavljati regres Ministrstva za kmetijstvo, kar lahko v imenu in za kreditateljca uveljavlja banka.

DOBA VRAČANJA

Kredit se vračajo po dogovoru od enega do pet let.

ZAVAROVANJE KREDITOV

Kredit lahko zavarujete:

- s plačilom zavarovalne premije,
- z zastavo nepremičnin ali premičnin,
- z drugimi jamstvi.

POTREBNA DOKUMENTACIJA

Za najetje kredita morate predložiti:

- pisno vlogo,
  - dokazilo o opravljanju kmetijske dejavnosti,
  - dokazilo o premoženju in lastništvu,
  - za gradnjo pa še gradbeno ali priglasitveno dovoljenje in dokumentacijo za namensko porabo.
- Prepričani smo, da je možnosti dobrega sodelovanja veliko, zato vam vabimo, da se oglosite v eni od naših enot, kjer vam bodo dali strokovni referenti podrobnejše informacije o ponudbi in vam z veseljem svetovali.

LB Pomurska banka, d.d., M. Sobota

Sektor za drobno gospodarstvo
Štefana Kovača 12, M. Sobota
telefon 32 743, telefaks 32 743

PE Gornja Radgona

Oddelek za drobno gospodarstvo
Partizanska 9a, G. Radgona
telefon 61 050, telefaks 61 350

PE Ljutomer

Oddelek za drobno gospodarstvo
Ormoška 8, Ljutomer
telefon 84 396, telefaks 84 304

PE Lendava

Oddelek za drobno gospodarstvo
Mlinska cesta 2, Lendava
telefon 78 121, telefaks 78 180

motorna vozila

MANUŠI TOVORNI AVTOMOBIL MERCEDES, starejši letnik, vozen, in telen, kontrola A, visoko brejo, prodam. Ključarovi 21 ali 87 628. m14858

OPEL KADETT 1.6 I, letnik 1990, pri vrat, bele barve, prodam za 8700 DEM. Tel.: 72 091. m14860

FAT REGATO '85 prodam. Tel.: 82 441, Cven 14. m14894

TRAKTOR ZETOR 52 11, mešana drva in grozdje z brad prodam. Tel.: 88 238 ali 061 340 124. m14895

TOVORNI AVTO TAM 125, prekucen, registriran, prodam. Anton Rušič, Bakovci, Mlinska 6, ali tel.: 43 216. m14896

JUGO KORAL 45, letnik 1990, odlično ohranjen, servisiran, prodam. Tel.: 22 994. m14900

SALON AVTOMOBILOV PRLEKIJA prodaja vozil Daihatsu in Hyundai in mešana vozila. Babinec 56, tel.: 81 507. m14916

OPEL CALIBRA, letnik 1991, motorno kolo Jamacha Cross 125, tovorni avto TAM 190, letnik 1984, prodam. Tel.: 81 443. m14920

Yugo 100, letnik 1990, za prevoz potnikov (8 + 1) oziroma tovara do ene tone prodam. Tel.: 26 473, po 19. uri. m14922

RENAULT 4, letnik 1990 oz. mlajši, ali RENAULT 5, star 5 let ali več, kupim. Tel.: 22 758, popoldan ali 33 020, dopoldan. m14932

VISO 11 RE, letnik 1987, rdečo, ugodno prodam. Tel.: 23 868. m14940

ZASTAVO 101, letnik 1983, motor in oprema letnik 1989, registracija potekla 31. 8. 1997, cena 700 DEM, prodam. Tel.: 48 325. m14946

DAIHATCU CHARADE TS, letnik 1990, registriran do avgusta 1998, ugodno prodam. Tel.: 41 636 Melita. m14857

živali

NESNICE, mlade jarčice, rjave, novi hisex in nove štajerke, tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepjenja, prodaja Farma pri Mostu d. o. o., po ugodnih cenah. Na vsakih deset ena zastoj. Naročila sprejemajo gostilna Tibija Horvata, Nmedavci, tel.: 28 190, gostilna Čeh, Nedelica, tel.: 72 146, gostilna Benčec, Bakovci, tel.: 43 070.

FONTRADE
UPRAVA: M. Sobota
Starata Rozmarna 17
8000 M. Sobota
d.o.o. ☎ 069/32-239, fax: 069/32-170

Panasonic
INFO SHOP CENTER,
MARIBOR

Maribor, Partizanska 37, tel.: (062) 225 531, faks: (062) 225 713
MONTAŽA IN SERVIS TELEFONSKIH NAPRAV

SPIN nepremičnine
p. e. Tišinska 19, Murska Sobota
tel.: (069) 24 389,
mobile: 0609 618 704

POSREDUJEMO PRI NAJEMU,
ODDAJI, PRODAJI IN NAKUPU
VSEH VRST NEPREMIČNIN.
NA VOLJO SO VAM
KOMPLETNE STORITVE!

Delovni čas: od ponedeljka
do petka od 9.00 do 16.00

KOMUNALNO UREJENO GRAD-
BENO PARCELO v okolici M. Sobote
kupim. Tel.: 61 098 popoldan.

HIŠO v Radencih prodam. Tel.: 53
143 ali 0049 7452 1055. m14870

STANOVANJE v Gornji Radgoni ali
v Radencih najame mladi par. Tel.:
21 967. m14875

VINOGRAD, samorodnice, 7 arov, s
trgatiivo, po zelo ugodni ceni in 500 l
vina iz Lendavskih gor, šipon-riz-
ling, po 250 SIT/l, lahko z analizo,
prodam. Tel.: 72 198. m14885

VEČJO PARCELO v bližini Murske
Sobote, lahko tudi staro hišo, kupim.
Tel.: 31 355, zvečer. m14909

STANOVANJSKO HIŠO Z LOKA-
LOMA ugodno prodam. Tel.: 23 947,
po 10. uri. m14927

DVOINPOLSOBN STANOVANJE
V BLOKU v Rakičanu (centralna,
kabelska, telefon) v pritličju, primer-
no za poslovni prostor, prodam. Tel.:
27 418. m14928

ENODRUŽINSKO HIŠO na 6-arski
parceli, podkleteno, mirna lokacija, v
Murski Soboti, prodajo. Tel.: 41 392,
zvečer. m14942

MLAJŠI UPOKOJENKI NUDIM
SOBO v zameno za občasno pomoč
v gospodinjstvu. Tel.: 27 157.
m14943

ENOSOBNO STANOVANJE v Mur-
ski Soboti prodam. Tel.: 24 130, zve-
čer. m111811

SOBO dam v najem. Tel.: 23 525.
m14947

kmetijska mekanizacija

TRAKTOR ZETOR 52 11, mešana
drva in grozdje z brad prodam. Tel.:
88 238 ali 061 340 124. m14895

SILAŽNI KOMBAJN in vino šmar-
nico ugodno prodam. Tel.: 79 138.
m14843

SEJALNICO OLT, 18-redno, dobro
ohranjeno, prodam. Lemerje 62.
m14859

TRAKTOR ZETOR 72 45, IMT 558,
kosilnico Laverda, krožne in navadne
brane, pluge in prekučno prikolico

VEDEŽEVANJE - TAROT
090 42 65
1min 156 sit NON - STOP

VEDEŽEVANJE IN NAPoved LOTA
090 42 62
PAR., s. p., 156 SIT/min.

VEDEŽEVANJE - TAROT
090 41 02
1min 156 sit NON - STOP

005 690 42 14

18+
SEX NON STOP

ZIVAHNE ZGODBE
00.232.80912

ZGODBE
00.232.80907

POGOVOR V DVOJE
00.232.80904

B2	B2	B2	B2	B2	B2	B2	B2	B2	B2	B2	B2	B2	B2	B2
Računalniški TEČAJI B2 d.o.o. Slovenska 42, tel/fax: (069) 37-160 VERIFICIRANI IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI (srednješolski programi za odrasle) Zavod B2, Glavni trg 17, MB, tel/fax: (062) 226-138														15.9. - 19.9. ob 8.00 - 11.15 ACCESS 15.9. - 19.9. ob 12.00 - 15.15 WORD osnovni 22.9. - 26.9. ob 16.00 - 19.15 EXCEL osnovni PRIDOBITE POKLIC • EKONOMSKI TEHNIK • PRODAJALEC Pakličite za prospekt. VPIS DO 5. SEPTEMBRA

prodam. Tel.: 57 193. m14865

BALIRKO za baliranje slame kupi-
mo. Jože Baša, Vučja Gomila 50, tel.:
47 098, m14887

50 AROV KORUZE za silos ali zrnje
in ličkalnik za koruzo ter mlin - kladi-
var prodam. Gorica 32, tel.: 45 263.
m14892

ADAPTER, štiri-ali trivrstni, za koru-
zo za kombajn Zmaj kupim. Tel.: 42
034. m14898

OBIRALNIK ZA SLADKORNO PE-
SO BAREŽI, dvoredni, prodam. Tel.:
82 266. m14899

TRANSPORTER za koruzo, lupalnik
in stroj za luščenje koruze prodam.
Rankovci 48, tel.: 46 325. m14901

DROBILNIK IN LUŠČILNIK za koru-
zo, v enem kosu, prodam. Tel.: 45
466. m14907

SILOSKOMBAJN SIP ŠEMPETER,
SK 80 E, prodam. Tel.: 71 066 ali
Žižki 57. m14912

SILAŽNI KOMBAJN VIHAR 40
prodam. Tel.: 57 421. m14921

LIČKALNIK ZA KORUZO, malo ra-
bljen, prodam. Tel.: 43 390. m14924

SILAŽNI KOMBAJN SIP SK 80,
prodam. Jože Maroša, Prvomajska 10
Turnišče. m14926

LIČKALNIK za koruzo prodam. Tel.:
79 216. m14929

KOMBAJNE CLAAS MERKATOR
75, EPPLE 940, 1040, traktor Torpe-
do 55 (4 x 4) in Steyr 650 prodam.
Tel.: 0609 621 296. m14941

TRAKTOR IMT 533 prodam. Tel.:
54 006, dopoldan, 54 015, popoldan.
m14944

VESTNIK

AbAk

**razpisuje prosti
delovni mesti:**

PROGRAMER POSLOVNIH APLIKACIJ

Pogoji za zasedbo:

- srednja ali višješolska izobrazba ustrezne smeri
- zaželeno izkušnje na podobnem delovnem mestu
- vsaj pasivno znanje angleščine

SERVISER RAČUNALNIŠKE STROJNE OPREME

Pogoji za zasedbo:

- srednješolska izobrazba ustrezne smeri
- zaželeno izkušnje na podobnem delovnem mestu

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v 8
dneh na naslov: GRADNJA Rakičan, d. o. o., Rakičan, Tom-
šičeva 19, 9000 Murska Sobota.

OSNOVNA ŠOLA GRAD objavlja prosto delovno mesto

vzgojiteljice oz. učiteljice za razredni pouk za delo v oddelku male šole na OŠ Grad

za določen čas s polnim delovnim časom.
Začetek dela po dogovoru z vodstvom šole.
Rok prijave: do 15. 9. 1997.

Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci,
Mladinska 5, 9252 Radenci

objavlja

RAZPIS ZA VPIS izobraževanja odraslih za poklic gostinski poslovodja.

Pogoj za vpis: končana 3-letna gostinska šola in 2 leti delovnih
izkušenj v gostinstvu.
Izobraževanje bo trajalo dve šolski leti.
Prijavite se lahko na gornji naslov na obrazcu DZS št. 1,20, ki
ga dobite v knjigarni, do 20. septembra 1997. Prijavi priložite
ovojnico z vašim naslovom in znakom.

STUDIO GIZELA GRAH, s. p.
Murska Sobota, Nikole Tesle 5

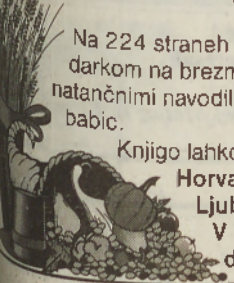
objavlja

razpis za vpis v izobraževanje ob delu v programu frizer - poklic frizer

Izobraževanje bo potekalo po veljavnem programu za poklicne šole
in bo trajalo 2 leti in 4 mesece.
Studio Gizela Grah, s. p., Murska Sobota je vpisan v razvid
izobraževalnih organizacij, in sicer v knjigo zasebnih šol pri Ministr-
stvu za šolstvo in šport RS.
Dodatne informacije je mogoče dobiti pri ge. Gizeli Grah, tel. 069
43 295 ali 069 22 702.

Izšla je nova, razširjena in dopolnjena knjiga preizkušenih receptov CILKE SUKIČ JEDI NEKDANJIH IN SEDANJIH DNI

Prekmurska, štajerska in prleška kuhinja

Na 224 straneh je več kot 300 receptov s pou-
darkom na brezmesnih in zelenjavnih jedeh z
natančnimi navodili in posodobljenimi recepti naših
babic.

Knjigo lahko naročite na naslov: Založba
Horvat M & M, Riharjeva 2, 1000
Ljubljana.

V ceno 3.800 tolarjev so vključeni
davek in stroški poštnine.

MURSKA UNIVERZA MURSKA SOBOTA 32 641

MURSKA UNIVERZA GORNJA RADONA 61 054

MURSKA UNIVERZA LENDAVA 75 026

AVDIO ZA KULTURO

IZOBRAŽEVANJE LJUTOMER 81 758

v šolskem letu 1997/98

VPISUJEMO

v naslednje

verificirane izobraževalne oblike

1. Osnovna šola za odrasle

2. ISO programe:

- zidar za zidanje in ometavanje
- tesar opažev
- natakarski pomočnik
- kuharski pomočnik
- polagalec keramičnih oblog
- lesarski delavec
- plesarski delavec

3. Prekvalifikacija - prodajalec IV. stopnja

4. Trgovca - poklic prodajalec - IV. stopnja

5. Voznik - IV. stopnja

6. Ekonomsko - komercialni tehnik - V. stopnja

7. Usposabljanje po V. stopnji izobrazbe:

- računovodja
- komercialist
- poslovni sekretar

8. Izredni študij:

- EPF Maribor
- Fakulteta za organizacijske vede Kranj
- VUŠ Ljubljana

9. Jezikovna izobraževanja:

- slovenski, nemški, angleški, madžarski jezik

Vabimo Vas tudi k vpisu v programe: računalniško izobraževanje,
strojepisje, plesni tečaji, študijski krožki, priprava na maturo in še mno-
ge druge.

LADA CENTER JAGODIČ

2231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Lenart - Maribor), telefon: (062) 640 540
od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.30, v soboto od 8.00 do 12.00

KUPUJEMO RABLJENE LADE SAMARE

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je praznina,
ki hudo boli.*

V SPOMIN

2. septembra je minilo pet žalostnih let, odkar nas je tragično zapustila draga hčerka in sestra

Olga Hari

iz Križevca v Prekmurju

Hvala vsem, ki se je spominjate ter se z dobro mislijo ustavite ob njenem grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče.
Zalujoci vsi njeni

KORUZO, primerno za silažo ali zrnje, prodam. Sotina 104 ali tel.: 57 205. m14869

KORUZO, 1 ha, primerno za zrnje ali silažo, prodam. Tel.: 79 298, zvečer. m14871

BELO VINO (rizling in chardonnay) ugodno prodam. Sambt, Tešanovci 111, tel.: 48 266. m14872

HARMONIKO Hohner Atlantic 3, 120-basno, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel.: 72 115. m14876

PUJSKE, dve čoki in 300-litrski hrastove sode, brejo ovco in leto in pol starega ovna prodam. Tel.: 79 253 ali Kobilje 229a. m14878

HIDRAVLIČNI STISKALNICI, 150 in 200 l, ugodno prodam. Tel.: 23 206. m14881

RABLJENE HRASTOVE SODE, 5 kosov, od 50 do 120 l in mlin za mletje grozdja prodajo, podarijo pa 300-litrski hrastovo kad. Tel.: 26 666, dopoldan. m14886

SOD, 100-litrski, hrastov, prodam. Tel.: 48 732. m14890

KORUZO za siliranje, 50 arov, prodam. Tel.: 45 457. m14893

DOBRO ŠMARNICO ugodno prodam. Tel.: 062 700 555. m14902

VINO, cepljeno, mešano, ugodno prodam. Tel.: 48 299. m14904

ŠTEDILNIK NA DRVA, nov, 90 cm, ugodno prodam. Tel.: 21 169. m14906

PRENOSNO TRIFAZNO ŠKROPILNICO s 100 m cevi ugodno prodam. Tel.: 46 007. m14910

DVOJNO ZASTEKLENE MACE-SNOVE OVIRE, 190 x 110, skupne širine 18 m, prodam. Tel.: 46 007. m14910

KORUZNJAKE, peč za peko odojkov in otroške gugalnice prodam. Tel.: 76 041. m14911

ODKUPUJEMO DELNICE, Petrol, Aktiva, Probanka, Krona, Triglav, Krka, Gorenje, po najvišjih cenah. Pridemo na dom. Tel.: 062 631 164, od 9. do 16. ure. m14915

TV GORENJE, sintetizator - klavir, rabljeno pohištvo, okroglo mizo s 6 stoli, moško gorsko kolo, preproge, pisalni stroj, fotokopirni stroj, bojler, 80 l, kosilnico prodam. Tel.: 24 872. m14918

STISKALNICO, mlin za grozdje, sod, kad, laneno ponjavo, preprogo, dva fotelja, rolerje, otroško kolo in posteljico prodam in oddam prostore za obrt ali kakršno koli dejavnost. Štefana Kuzmiča 2, tel.: 27 668. m14925

AKTUALNO! Odkupujem delnice Petrola, Krke, Save, Colorja, Laškega, Fructala in drugih. Plačam z gotovino. Pridem na dom. Tel.: 061 16 86 055 ali 0609 639 664. m14930

KROMPIR: jedilni, beli in rdeči, pakiran v vreče, prodam. Žerdin, Lipa 44, tel.: 42 171. m14933

MEŠANO GROZDJE za brajd prodam. Tel.: 47 045. m14937

BELO MEŠANO VINO: rizling - šipon, po 200 SIT/l, sortno vino chardoney in rizling, po 250 SIT/l, prodam. Tel.: 79 307, zvečer. m14938

KORUZO za siliranje ali v zrnju prodam. Tel.: 40 271. m14939

delo

Za prodajo pohištvenega okovja na območju Prekmurja, Koroške in Štajerske iščemo potnika. Imeti mora vsaj osnovno znanje o artiklih, ki so predmet prodaje, pa tudi izkušnje na tem področju. Zaželeno je, da je komunikativen. Resni interesi naj pišejo na naslov: AM. CO Trgovina in zastopstva, d. o. o., 1000 Ljubljana, Vojkova 91. m14849

3000 DEM in več z delom v mrežnem marketingu. Tel.: 24 775. m14867

IZKUŠENO NATAKARICO in kvalificiranega kuharja zaposlimo za nedoločen čas. Tel.: 76 055. m14908

MADŽARSKO PODJETJE išče partnerja za uvoz znane brezalkoholne pijače. 8804 Nagykanizsa Pf. 2. m14914

ZAPOSLIMO NATAKARICO in kuharico z izobrazbo. Tel.: 38 120 od 7.

do 15. ure. m14923

NATAKARICO IN KUHAJA zaposlimo. Jožef Halas, Sr. Bistrica 77. m14948

srečanja

ŽENSKO srednjih let za postrežbo na domu iščem. Tel.: 48 732. m14891

FANT, star 45 let, išče žensko do 40 let. Grem tudi na kmetijo, vse drugo po dogovoru. Zjutraj od 8. do 9. ure po tel.: 84 018. m14919

storitve

POZOR! Sanacija dimnikov v enem dnevu (nerjaveča pločevina, podiranje, zidanje). Tel.: 041 676 975 ali 063 715 526, zvečer. m14563

GOTOVINSKI ODKUP IN PRODAJA VOZIL. Plačilo takoj, ugodni krediti do 5 let tudi za zaposlene pri s. p., d. o. o., kmete, upokojence. Avto si lahko poiščete tudi drugje. Avto Rak, tel.: 062 779 581 (9.00-12.00 in 14.00-17.00). m14850

KNAUF - ARMSTRONG: montaža in dobava predelnih sten in spuščalnih stropov, zelo ugodno prodam. Tel.: 61 893, mobilni 041 668 063 ali faks 63 097. m14917

ZELO USPEŠNO INŠTRUIRAM NEMŠKI JEZIK ZA SREDNJE IN OSNOVNE ŠOLE ter prevajam. Tel.: 23 038. m14936

ZAHVALA

V 74. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica in sestra

Marija Ficko

iz Brezovca

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so darovali vence, cvetje, sveče, izrekli pisno in ustno sožalje ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala g. župniku Martinu Horvatu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in za odigrano Tišino, gospe Bertalančičevi za besede slovesa ob odprtem grobu, Pogrebništvu Banfi, kolektivu Akse in kolektivu 422. brigade Mure.

Posebna hvala dr. Bedernjakovi in osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice Rakičan.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!
Vsi, ki smo jo imeli radi

*Nič več tvojeja smehljaja,
nič več tvojih pridnih rok,
ni več naše drage mame,
stare mame, prababice.*

V SPOMIN

Te dni mineva eno leto, odkar nas je zapustila naša najdražja

Karolina Šoštarec

iz Gorice

Hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njeni

VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK

V vašem svetu vam bomo z našimi barvami pomagali najti rešitev.
Tehnično informativna služba vam bo svetovala, pomagala odpravljati težave pri delu in prislubnila vašim željam.

V iskanju barvite popolnosti pokličite

MAVRIČNI TELEFON

0609/ 641-375

Vsak dan od 8. do 19. ure razen nedelje vas pričakujejo ljudje z izkušnjami, znanjem in veseljem do ustvarjanja.

VRHUNSKA KAKOVOST

*Kako je hiša prazna,
odkar tebe v njej več ni.
Prej tako prijazna,
zdaj otožna, tuja se nam zdi.
Oh, kako boli,
ko tebe, ljubi moj, oče, dedi in pradedi
več ni.*

ZAHVALA

V globoki žalosti in z bolečino v srcu sporočamo žalostno vest, da nas je v 80. letu zapustil

Karel Špilak

iz Doliča 16

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, sveče in za svete maše, nam pa izrekli ustno in pisno sožalje.

Iskreno zahvalo izrekamo zdravnikom internega oddelka in medicinskemu osebju intenzivne nege soboške bolnišnice. Hvala g. duhovniku Ficku in Zrimu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter odigrano Tišino in pogrebništvu Maje.

Zalujoci: žena Marija, hčerka Marta z možem Antonom, vnuka Jože z ženo Marijo in Drago z ženo Marjeto, brat Štefan, sestra Fana in Irena ter svakinja Irma in drugo sorodstvo

Dragi pradedi!
Zelo te bomo pogrešali

Tvoji pravnuki Danilo, Uroš, Tadeja, Matjaž in Klementina

V SPOMIN

Boštjanu Gombocu

Prijateljice in prijatelji

*Nismo dovolili,
da bi te izgubili.
Ali usoda hotela je tako,
da to, kar najbolj smo ljubili,
za vedno smo izgubili.*

ZAHVALA

V globoki žalosti in z bolečino v srcu sporočamo žalostno vest, da nas je mnogo prezgodaj v 67. letu nenadoma zapustila naša draga žena, mama, tašča, babica, hčerka, sestra in sorodnica

Marija Koštric

roj. Gjura
iz Dolnje Bistrice 133

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za svete maše, in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Lepa hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem in pevcem za odpete žalostinke, govorniku za besede slovesa, godbeniku za odigrano Tišino in pogrebništvu Ferenčak. Hvala tudi kolektivu SGP Pomgrad iz Murske Sobote.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Zalujoci: mož Stefan, sin Milan in hčerka Vida z družinami, mama Terezija, sestre in brat z družinami ter drugo sorodstvo

*Čas hiti in celi rane,
a ne zaceli jih nikdar,
v prsih skrita bolečina,
srce razjeda dan na dan.*

V SPOMIN

6. septembra minevalo tri leta, odkar nas je tragično zapustil ljubi moj in očka

Jožef Lutar

iz Turnišča

Ceprav smrt izniči vse, kar nas na zemljo veže, do srca globin in do ljubezni njena moč ne seže. Hvala vsem, ki se ga spomnite s cvetje, svečo ali dobro mislijo.

*Z ljubeznijo in bolečino:
žena Antonija ter hčerki Jožica in Alenka*

*Oh, kako hitro čas beži,
že eno leto te več med nami ni.
Črna zemlja truplo tvoje krije,
v grobu vene ti mladosti cvet,
srce ljubeče več ne bije,
oj, ljubi sin in dragi brat,
rože in sveče prerani ti grob krasijo,
solze grenke nam po licu polzijo.
Čas vrsti se neprestano,
seka rane in zdravi,
nam pa nekdanjo rano
vsak dan znova obudi.*

V SPOMIN

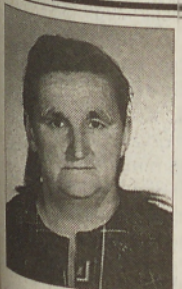
Danes mineva leto žalosti, odkar nas je mnogo prerano zapustil ljubi sin in brat

Stefan Obal

iz Strukovec

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo vsem, ki stojite ob njegovem grobu, nanj položite cvetje ali prižgite sveče.
Žalujoci vsi njegovi

**Dragi stric,
zelo te pogrešava!
Simon in Tadej**

*Ko sem še živel,
ljubila sem vas vse,
ko me več med vami ni,
ljubite me v spominu vi.*

ZAHVALA

V 73. letu nas je po hudi bolezni zapustila draga žena, mama, tašča, babica, prababica in sestra

Irma Horvat

iz Stanjevec 89

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli darovali vence, cvetje, sveče in v druge namene ter jo pospremili na zadnji poti.
Iskrena hvala g. duhovniku Kerčmarju za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, dr. Kiršnerju za dolgotrajno pomoč pri zdravljenju, 317. brigadi Mure, Hotelu Park z Bleda ter pogrebništvu Banfi.

Žalujoci vsi njeni

*Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok
za vedno nam ostaja.*

V SPOMIN

7. septembra mineva žalostno leto od takrat, ko nas je zapustil

Franc Baler

iz Bokrač

Hvala vsem, ki se ga z lepo mislijo spominjate.

Žalujoci vsi, ki smo ga imeli radi

*Ni te na vrtu več, ne med gredicami,
ni te na polju več, ne med megljicami.
Ni te nikjer več, kjer bila si prej,
a v naših srcih ostala boš za vselej.*

V SPOMIN

6. septembra bo minilo leto dni, odkar nas je zapustila draga žena, mama, stara mama in sestra

Jolanka Špilak

iz Križevac v Prekmurju 10

Tiho, žalostno in boleče je ob tvojem grobu, vendar polno dobrih spominov in dobrot, ki so nam jih dali tvoje srce in pridne roke.
Hvala vsem, ki se z dobro mislijo v srcu postavite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoci tvoji najdražji

*Boli, boli, ko vas, draga mama, več ni.
Imeli težko ste življenje,
nikoli več ne čaka vas trpljenje.
Bolečine ste prestali,
zdaj mirno boste v grobu spali.
Hvala vam, mama,
da ste nas imeli radi.*

ZAHVALA

V globoki žalosti sporočamo, da nas je v 74. letu starosti zapustila naša draga mama, babica, tašča, sestra in teta

Kristina Kupljen

roj. Ajlec
iz Okoslavec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče in za sv. maše, ter vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani ter nam izrekli ustno in pisno sožalje. Prisrčna hvala gospodoma duhovnikoma za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornikom za poslovične besede, članom GD Okoslavci, članom DU Radenci, M. Slogi in pogrebništvu Vrhnjak.

Iskrena hvala zdravnikom in osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za nesebično pomoč med njeno boleznijo. Vsem skupaj in vsakomur posebej še enkrat iskrena hvala!

Njeni najdražji

V SPOMIN

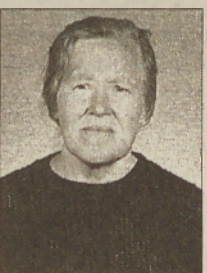
Boleč in nepozaben je spomin na 4. september 1996, ko nas je zapustil dragi mož, oče, tast in dedi

Anton Jerič

iz Gančan

Prisrčna hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Njegovi najdražji

*Bill so dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od volje
do tvojega življenja.
Umrlo je srce,
ostala nam je bolečina
v srcu dragega in večnega spomina.*

ZAHVALA

V 84. letu starosti je zahrbtna bolezen pretrgala nit življenja naši dragi mami, babici, prababici in sestri

Jožefi Benko

iz Gornjih Črnc 10

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sorodnikom, sosedom, prijateljem in sovaščanom, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali ter nam izrekli ustna in pisna sožalja.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku, darovali za svete maše, vence, šopke, za gradnjo mrliske vežice in sveče, ki ji bodo še dolgo osvetljevale njen grob.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornici gospodični Andreji Dervarič za lepe besede slovesa ob odprtem grobu.

Iskrena hvala za neizmerno zdravniško pomoč zdravnikom, medicinskim sestram in drugemu osebju ušesnega oddelka bolnišnice v Rakičanu, dr. Peričevi, patronažnim sestram in pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!
Žalujoci otroci in sestri z družinami

*V tihem grobu mirno spiš,
a v naših srcih še živiš.
Zato pot nas vodi tja,
kjer tihi dom rože ti krasijo
in sveče ti v spomin gorijo.*

V SPOMIN

Te dni mineva leto dni, odkar ni več med nami naše drage

Rozike Pešči

iz Beltinec

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo postavite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njeni

*Srce je dalo vse, kar je imelo.
Nobene bilke zase ni poželo.
Odšel si sam na pot neznano,
zapustil družino žalostno - samo.
(O. Župančič)*

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustil dragi oče, stari oče, brat in stric

Viljem Pelcar

iz Kuzme 46

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali vence, sveče, za svete maše, in vsem, ki ste ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se osebju internega oddelka bolnišnice v Murski Soboti in osebju zdravniku dr. Čurčiču. Lepa hvala g. župniku, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Majc iz Kuzme.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!
Žalujoci vsi, ki smo te imeli radi

ZAHVALA

V 73. letu nas je zapustil dragi oče, dedek, brat in svak

Albin Geč

iz Ljutomera

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, nam izrekli ustno in pisno sožalje ter darovali cvetje, sveče, za svete maše in v druge dobrodelne namene.

Hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, za odigrano Tišino in govornikom za besede slovesa.

Iskrena hvala za izkazano poslednjo čast ob slovesu Lovski družini Lipovci in lovem rogistom.

Vsi tvoji najdražji

*Bolečina nam ne mine,
odkar tebe več med nami ni!
Rekel si mi trikrat zbogom, mama.
In vrnil se nikoli nisi,
solze tečejo nam dan za dnem,
a tebe, dragi Boris, več ne vrnejo.*

V SPOMIN

Borisu Lešnjaku

Lendava - Ingolstadt

7. septembra minevajo tri leta žalosti od takrat, ko nas je za vedno zapustil dragi sin, brat in vnuk.

Hvala vsem, ki se postavite ob njegovem preranem grobu, mu prinašate cvetje, prižigate sveče in ste ga ohranili v najlepšem spominu.

**V vedno neizmerni žalosti vsi, ki smo te imeli radi in te bomo vedno tudi imeli.
Počivaj v miru božjem, Boris naš.**

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše ...
Brez pomena so
razdalje, kraj in čas.*

(M. Kačič)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, botre, sestre in tete

Milene Vargazon

s Cvena pri Ljutomeru
(15. 8. 1921-18. 8. 1997)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, posebno družini Kardinar iz Krapja in sosedu Miliki, vaščanom, prijateljem in znancem za pomoč v težkih trenutkih, izrečeno sožalje ter podarjeno cvetje, sveče in sv. maše.

Hvala gospodu župniku za cerkveni obred in poslovične besede, Simonu za odigrano Tišino in sestrični Janji za besede zahvale ob grobu ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsem iskrena hvala!

Žalujoci hčerki Mirja in Marta z družinama

